

From: Els Busker Huysen <els.busker@ggdhaaglanden.nl>
Sent: Monday, April 15, 2019 10:51:11 AM
To: 'griffie@middendelfland.nl'; 'griffie@pijnacker-nootdorp.nl'; Griffie
Cc: 'Ederveen Franciska (federveen@middendelfland.nl)'; 'Nico Brandts'; Sneevliet, B (Bianca); Nieuwkerk, MH van (Miranda)
Subject: TER ZIENSWIJZE: Ontwerpbegroting 2020 en begrotingswijzigingen 2019 GGD en VT Hgl. TER INFO: Voorlopige Jaarstukken 2018 GGD en VT Hgl. DEEL I
Attachments: Ontwerp Begroting 2020 na vaststelling AB 10 april 2019 (2).zip; Aanbiedingsbrief P&C doc's GR GGD en VT Haaglanden_ d.d.15-04-2019.pdf

Beste griffie,

Conform artikel 35 van de Wet gemeenschappelijke regelingen zendt het dagelijks bestuur van de Gemeenschappelijke Regeling GGD en VT Haaglanden u bijgaand de ontwerpbegroting 2020 en twee ontwerpbegrotingswijzigingen 2019 van de gemeenschappelijke regeling GGD en Veilig Thuis Haaglanden (GR).

De stukken worden voor definitieve vaststelling door ons algemeen bestuur behandeld op 5 juli 2019. Ter voorbereiding daarop geven wij u de gelegenheid om uw zienswijze over de ontwerpbegroting en –begrotingswijzigingen binnen de gebruikelijke termijn van 8 weken naar voren te brengen. Uw eventuele zienswijze ontvangen wij dan ook graag **uiterlijk 7 juni 2019**.

Mocht dat niet lukken vanwege de planning van uw raadsvergaderingen, dan verzoeken wij u de concept zienswijze voor die datum aan ons ter beschikking te stellen om onder voorbehoud te betrekken bij de voorbereiding van de vergadering van het algemeen bestuur op 5 juli 2019.

U kunt uw zienswijze mailen aan het dagelijks bestuur GGD en VT Haaglanden, t.a.v. mevrouw L. Wilson-Verboom, GR secretaris (lida.wilson@denhaag.nl).

Bijgaand treft u ook de voorlopige Jaarstukken 2018 van de GR aan. Deze ontvangt u conform artikel 34b van de gemeenschappelijke regeling ter informatie. Onze GR beschikt over een Rekeningcommissie bestaande uit raadsleden van de negen deelnemende gemeenten. De voorlopige Jaarstukken 2018 worden toegezonden aan deze Rekeningcommissie (artikel 21 GR GGD en VT Haaglanden), zodat zij advies uit kan brengen aan het algemeen bestuur over de doelmatigheid van het financiële beheer en beleid. Het advies van de Rekeningcommissie wordt toegevoegd aan de definitieve jaarrekening.

Alle hierbij gevoegde documenten worden u digitaal aangeboden en in cc. aan uw college aangeboden. Indien u tevens prijsstelt op een hard copy van de genoemde documenten kunt u uw verzoek richten aan ondergetekende.

In verband met de grootte van de documenten (aantal mb's) ontvangt u de betreffende documenten in drie delen. Hierbij ontvangt u **deel I** (Begroting 2020 GR GGD en VT Haaglanden).

In het vertrouwen u hiermee te hebben geïnformeerd.

Met vriendelijke groet,

Els Busker-Huysen
Secretariaat,
Gemeenschappelijke Regeling GGD en VT Haaglanden

M: 06 - 23 15 33 43
E: els.busker@ggdhaaglanden.nl
Werkdagen: maandag t/m donderdag



Gemeenschappelijke Regeling GGD en VT Haaglanden
Westeinde 128
2512 HE Den Haag

De disclaimer van toepassing op e-mail van de gemeente Den Haag vindt u op: <http://www.denhaag.nl/disclaimer>



BEZOEKADRESSEN
GGD Haaglanden
Westeinde 128
2512 HE Den Haag

POSTADRES
Postbus 16130
2500 BC Den Haag
T (088) 355 01 00
info@ggdhaaglanden.nl

Veilig Thuis Haaglanden
Waldeck Pyramontkade 872
2518 JS Den Haag

T (070) 346 97 17 /
0800-2000
info@veiligthuishaaglanden.nl

Afdeling: Bestuur

Aan de raad van de gemeente

Uw brief van:

Uw kenmerk:

Ons kenmerk: OCW/2019.1812

Aantal bijlagen: 4

Datum: 10 april 2019

Inlichtingen bij: F. Wieles

Doorkiesnummer: 06-50030389

Onderwerp: Ontwerpbegroting 2020,
Ontwerpbegrotingswijzigingen 2019 en
Voorlopige Jaarstukken 2018
GR GGD en Veilig Thuis Haaglanden

Geachte raad,

Conform artikel 35 van de Wet gemeenschappelijke regelingen zenden wij u bijgaand de ontwerpbegroting 2020 en twee ontwerpbegrotingswijzigingen 2019 van de gemeenschappelijke regeling GGD en Veilig Thuis Haaglanden (GR).

Bijgaand treft u ook de voorlopige Jaarstukken 2018 van de GR aan. Deze ontvangt u conform artikel 34b van de gemeenschappelijke regeling ter informatie.

De stukken worden voor definitieve vaststelling door ons algemeen bestuur behandeld op 5 juli 2019. Ter voorbereiding daarop geven wij u de gelegenheid om uw zienswijze over de ontwerpbegroting en –begrotingswijzigingen binnen de gebruikelijke termijn van 8 weken naar voren te brengen. Uw eventuele zienswijze ontvangen wij dan ook graag uiterlijk 7 juni 2019. Mocht dat niet lukken vanwege de planning van uw raadsvergaderingen, dan verzoeken wij u de concept zienswijze voor die datum aan ons ter beschikking te stellen om onder voorbehoud te betrekken bij de voorbereiding van de vergadering van het algemeen bestuur op 5 juli. U kunt uw zienswijze mailen aan het dagelijks bestuur GGD en VT Haaglanden, t.a.v. mevrouw L. Wilson-Verboom, GR secretaris (lida.wilson@denhaag.nl).

Onze GR beschikt over een Rekeningcommissie bestaande uit raadsleden van de negen deelnemende gemeenten. De voorlopige Jaarstukken 2018 worden toegezonden aan deze Rekeningcommissie (artikel 21 GR GGD en VT Haaglanden), zodat zij advies uit kan brengen aan het algemeen bestuur over de doelmatigheid van het financiële beheer en beleid. Het advies van de Rekeningcommissie wordt toegevoegd aan de definitieve jaarrekening.

Zienswijzen bij de begroting 2019

In onze brief van 9 juli 2018 gaven wij u onze reactie op door de raden gegeven zienswijzen bij de begroting 2019. Ons bestuur gaf daarin het voornemen aan, om de aangedragen aandachtspunten op te pakken aan de hand van een ontwikkelagenda. Wij maken van de gelegenheid gebruik om u in deze brief over de voortgang hiervan te informeren.

De ontwikkelagenda is begin 2019 vastgesteld en bevat 3 sporen. Ons bestuur heeft daarbij als prioriteiten aangegeven om de governance van de GR praktisch in te regelen en de planning en control van de GR op orde te brengen.

Spoor 1: Implementatie Governance

Voor wat betreft de governance speelt met name de invulling van onze opdrachtgeverrol in relatie tot de gemeente Den Haag als opdrachtgever. Deze relatie moet verder vorm krijgen binnen de kaders van de regeling en het financieel statuut van de GR ten aanzien van de verdeling van rollen en risico's.

Het opdrachtgever/opdrachtnemer-samenspel komt inmiddels op gang. Dat is ook nodig met name gezien de onzekere ontwikkelingen in de Veilig Thuis taken. De opdrachtnemer heeft op ons verzoek een plan van aanpak Veilig Thuis gemaakt waarmee aan deze ontwikkelingen stap voor stap het hoofd wordt geboden. Onderdeel van de aanpak is de ontwikkeling van kwartaalgewijze voortgangsinformatie die ons bestuur in staat stelt tijdig bij te sturen.

Een complicerende factor voor Veilig Thuis is de taakuitbreiding als gevolg van aanscherping van de meldcode. Over de financiering is afstemming nodig met de centrumgemeenten Den Haag en Delft, die hiervoor aanvullende (DUVO-)middelen ontvangen van de rijksoverheid. De bijbehorende besluitvormingsprocessen zijn complex. Onze inzet is om voor de definitieve begroting 2020 hierover helderheid te verkrijgen in relatie tot de opdracht die wij aan de gemeente Den Haag verstrekken.

Een ander thema in de opdrachtgever/opdrachtnemer-relatie is de verdere harmonisatie van de overheadtoerekening en het maken van afspraken over toekomstige huisvestingskosten voor VT. De eerste rapportages hierover konden helaas niet in de ontwerpbegroting 2020 worden verwerkt en leiden daarmee tot een extra onzekerheid.

Spoor 3: Ontwikkeling Opgavengericht werken Planning en control van de GR

De uitgavenverantwoording van de GR is voor het eerst vormgegeven op basis van eindafrekeningen van de gemeente Den Haag aan de GR over 2018. De GR heeft om een accountantsrapportage gevraagd over de juistheid van deze eindafrekeningen. De jaarstukken van de GR zelf zijn opnieuw ingericht conform het Besluit Begroten en Verantwoorden decentrale overheden (BBV).

De GR heeft in een Voorjaarsbrief 2020 expliciet de inhoudelijke en financiële uitgangspunten geformuleerd van waaruit de concept begroting 2020 is opgesteld. Op deze manier vindt expliciete en ordentelijke inhoudelijke afweging plaats van aan de orde zijnde mutaties.

De conceptbegroting 2020 geeft daarnaast meer inzicht dan voorheen in de te realiseren resultaten. Daarmee wordt een eerste slag gemaakt in de gevraagde ontwikkeling van de resultaatsturing. Met het werken met tussentijdse voortgangsrapportages over de realisatie van resultaten is een start gemaakt, door kaders voor periodieke rapportages te ontwikkelen.

Ook is geïnvesteerd in het vergroten van de voorspelbaarheid van de uitgaven in meerjarenperspectief. Met name voor Veilig Thuis gaat dat gepaard met het expliciet maken van aannames en het verhelderen van de risicoverdeling tussen de GR en de opdrachtnemende gemeente Den Haag. Daarbij moet men zich realiseren dat er grote onzekerheden zijn terwijl de begroting 2020 al in een zeer vroeg stadium (eerste kwartaal 2019) tot stand moet komen. Ons bestuur streeft er naar om tussentijdse begrotingswijzigingen te beperken tot één moment in het jaar, tegelijk met de begrotingsbehandeling voor het volgende jaar. In dit kader worden eerste verkennende stappen gezet om beleid te vormen voor de risicobeheersing door middel van eventuele reservevorming.

In Spoor 3 gaat het ook over het meer opgavengericht werken waaronder het opstellen van een code goed bestuur voor de GR en het actiever sturen in de keten. Deze onderwerpen pakken we in 2019 verder op.

Spoor 2: Missie, visie en positionering Overige ontwikkelopgaven

In de reactie op de zienswijzen bij de begroting 2019 werden ook ontwikkelstappen aangekondigd met betrekking tot heldere positionering en rolbepaling in het sociaal domein, samenwerking tussen GGD en VT en de rol van de GGD bij de omgevingswet. De eerste stappen daarin zijn gezet door voor Veilig Thuis Haaglanden een plan van aanpak te maken waarin ook de ketensamenwerking aan de orde komt en voor de GGD een lijn uit te zetten voor de rol van de GGD bij de Omgevingswet..

Hoogachtend,
namens het Dagelijks Bestuur van de GR GGD en VT Haaglanden,



B.D. Lugthart
voorzitter

cc. college van B&W



Ontwerp Begroting 2020

Van de Gemeenschappelijke Regeling Gemeentelijke Gezondheidsdienst en Veilig Thuis Haaglanden

Vastgesteld in de vergadering van het Algemeen Bestuur

d.d. 10 april 2019

Inhoud

Deel 1 Beleidsbegroting van de GR	1
1 Inleiding	3
2 Programmaplan	5
2.1 Overzicht.....	5
2.2 Programma regionale GGD-taken	6
Inleiding.....	6
2.2.1 Kaders	6
2.2.2 Taken	8
2.2.2.1 Epidemiologie.....	10
2.2.2.2 Gezondheidsbevordering	11
2.2.2.3 Beleidsadvisering.....	13
2.2.2.4 Preventieve ouderengezondheidszorg	14
2.2.2.5 Regeling onverzekerden.....	15
2.2.2.6 Infectieziektebestrijding.....	16
2.2.2.7 Tuberculosebestrijding.....	17
2.2.2.8 Bevordering seksuele gezondheid	19
2.2.2.9 Medische milieukunde	20
2.2.2.10 Technische Hygiënezorg.....	21
2.2.2.11 Reizigersadvisering en –vaccinatie.....	22
2.2.2.12 Inzet rond (en voorbereiding op) incidenten, rampen en crises	23
2.2.2.13 Taken m.b.t. Toezicht Kinderopvang (TOKIN)	24
2.2.2.14 Inspectie tatoeages en piercings.....	25
2.2.2.15 Hygiëne-inspectie seksinrichtingen.....	25
2.2.2.16 Lijkschouw	26
2.2.2.17 Directeur Publieke Gezondheid	27
2.2.2.18 Taken van de GGD als zorginstelling	28
2.3 Programma Veilig Thuis.....	31
2.3.1 Kaders	31
2.3.1.2 Missie, visie en doelstellingen.....	32
2.3.1.3 Ontwikkelingen in 2020.....	33
2.3.2 Taken	37
2.3.2.1 Advies	37
2.3.2.2 Meldingen	37

2.3.2.3 Huisverbod coördinatie	39
2.3.2.4 Voorlichting	39
2.3.2.3 Veilig Verder Teams	39
3 Paragrafen	41
3.1 Weerstandsvermogen en risicobeheersing	41
3.1.1 Weerstandscapaciteit, risico's en risicobeleid van de GR	41
3.1.1 Weerstandscapaciteit, risico's en risicobeleid GGD	43
3.1.2 Weerstandscapaciteit, risico's en risicobeleid VT	44
3.2 Bedrijfsvoering	46
3.2.1 Bedrijfsvoering GGD	46
3.2.2 Bedrijfsvoering VT	46
Deel 2 Financiële begroting van de GR	1
1 Inleiding	3
2 Baten en lasten	5
2.1 Overzicht van baten en lasten	5
2.2. Toelichting baten en lasten programma regionale GGD-taken	6
2.2.1 Overzicht baten en lasten regionale GGD-taken	6
2.2.2 Lasten regionale GGD-taken	7
2.2.3 Overhead GGD	9
2.2.4 Baten regionale GGD-taken	10
2.3. Toelichting baten en lasten programma Veilig Thuis	13
2.3.1 Overzicht baten en lasten Veilig Thuis	13
2.3.2 Lasten Veilig Thuis	14
2.3.3 Overhead Veilig Thuis	22
2.3.4 Baten Veilig Thuis	22
2.5 Overige toelichtingen op baten en lasten	24
3 Financiële positie en meerjarenraming	25
3.1 Meerjarenraming	25
4 Bijlagen	27
4.1 Overzichten conform Financieel Statuut	27
4.2 Overzichten taakvelden conform BBV	28
4.4 Overig	30

Deel 1 Beleidsbegroting van de GR

1 Inleiding

Voor u ligt het jaarprogramma en de begroting 2020 van de Gemeenschappelijke Regeling GGD en Veilig Thuis Haaglanden. Deze begroting is inclusief de verwerking van de Voorjaarsbrief 2020.

2 Programmplan

2.1 Overzicht

Tabel GR1: Overzicht baten en lasten (bedragen X €1.000 afgerond)

	Realisatie 2018	Begroting 2019	Gewijzigde Begroting 2019	Begroting 2020
Programma GGD				
Baten	18.370	17.564	17.962	18.650
Lasten	-14.461	-13.522	-13.794	-14.464
Saldo	3.909	4.042	4.168	4.186
Onvoorzien	-98	0	0	0
Totaal saldo baten en lasten	3.811	4.042	4.168	4.186
Toevoeging/onttrekking aan reserves	0	0	0	0
Resultaat GGD	3.811	4.042	4.168	4.186
Programma Veilig Thuis				
Baten	10.790	10.992	14.042	14.733
Lasten	-8.547	-7.901	-11.366	-10.491
Saldo	2.243	3.091	2.676	4.242
Onvoorzien	1.083	0	0	0
Totaal saldo baten en lasten	3.326	3.091	2.676	4.242
Toevoeging/onttrekking aan reserves	-1.083	0	1.083	0
Resultaat Veilig Thuis	2.243	3.091	3.759	4.242
Programma Overhead				
Lasten GGD	-4.069	-4.041	-4.168	-4.185
Lasten Veilig Thuis	-3.362	-3.091	-3.759	-4.242
Resultaat Overhead	-7.431	-7.132	-7.927	-8.427
Resultaat GGD incl. overhead	-258	1	0	1
Resultaat Veilig Thuis incl. overhead	-1.119	0	0	0
Totaal resultaat GR GGD en VT	-1.377	1	0	1

Verdere financiële toelichting is te vinden in Deel 2 Financiële begroting.

2.2 Programma regionale GGD-taken

Inleiding

De Gemeenschappelijke Regeling (GR) GGD en VT Haaglanden (voorheen GR GGD Haaglanden) is per 1 januari 2018 een nieuwe fase ingegaan. In 2017 heeft, naar aanleiding van de evaluatie in 2016, een herijking voor de GR GGD Haaglanden plaatsgevonden. In die herijking is een aantal veranderingen aangebracht in de governance van de GR en in het takenpakket dat de GGD uitvoert voor de GR. Voor de financiën geldt dat de bijdrage van de gemeente Den Haag voor de regionale GGD diensten per 2018 is opgenomen in de begroting van de GR en dat een aantal veranderingen is doorgevoerd in de wijze waarop de bijdragen van de negen deelnemende gemeenten bepaald worden. Vanaf 2018 wordt tevens gewerkt op basis van een onderscheid tussen regionale taken en lokale taken. Het voorliggende jaarprogramma en de begroting 2020 van GGD Haaglanden heeft alleen betrekking op de regionale taken.

In het jaarprogramma en de begroting 2018 zijn reeds de wijzigingen zowel inhoudelijk als financieel doorgevoerd. Ook zijn de bijdrage van de gemeente Den Haag en de externe bijdragen in deze begroting opgenomen. In 2019 is een volgende stap gemaakt door de door de GGD uit te voeren taken te presenteren conform het Dienstverleningshandvest GGD Haaglanden. In de begroting 2020 is deze insteek gecontinueerd. Daarbij zijn er enkele verbeterlagen gedaan in de wijze van presentatie. Zo zijn er per taak, waar mogelijk, indicatoren opgenomen met geprognosticeerde productieaantallen en is per taak inzichtelijk gemaakt welke externe financiering gebruikt wordt. Hiermee geven we nog meer inzicht in de prestaties en wordt de begroting nog beter navolgbaar. Hiermee wordt invulling gegeven aan de bevordering van de resultaatsturing die is toegezegd als reactie op zienswijzen van raden op de Begroting 2019.

2.2.1 Kaders

De Wet publieke gezondheid (WPG) geeft de colleges van burgemeester en wethouders de opdracht zorg te dragen voor de instelling en instandhouding van een gemeentelijke gezondheidsdienst op de schaal van de veiligheidsregio. Dit is voor de gemeenten in de regio Haaglanden de wettelijke grondslag voor de gemeenschappelijke regeling Gemeentelijke Gezondheidsdienst (GGD) en Veilig Thuis (VT) Haaglanden.

De missie van GGD Haaglanden is:

Wij bewaken, bevorderen en beschermen de gezondheid van de inwoners van de regio Haaglanden met producten en diensten die helpen gezond op te groeien en op te voeden, gezonder te leven en langer gezond te blijven.

De uitvoering door GGD Haaglanden bestaat uit:

- Actief bewaken en monitoren van de publieke gezondheid in de regio Haaglanden; op basis hiervan het lokale bestuur adviseren over het te voeren gezondheidsbeleid.
- Bevorderen van de gezondheid. Als proactief adviseur van het lokale bestuur en de maatschappelijke organisaties in de publieke gezondheidszorg en als uitvoerder bijdragen aan de verbetering van de gezondheid en aan het terugdringen van de verschillen in gezondheid en levensverwachting van verschillende bevolkingsgroepen.
- Beschermen tegen natuurlijke en/of opzettelijke bedreigingen van de volksgezondheid, door toezicht, maar ook door een actief ingrijpen bij gezondheidsbedreigingen van individuen of groepen van personen

De missie van GGD Haaglanden is nader uitgewerkt in de volgende visie:

Alle inwoners in de regio Haaglanden moeten een gelijke kans hebben op een goede gezondheid. GGD Haaglanden levert een wezenlijke bijdrage aan het verkleinen van de sociaal-economische gezondheidsverschillen en aan het langer gezond leven. Hieruit volgt de ambitie dat de regio Haaglanden in 2030 tot de drie regio's in Nederland behoort met de hoogste gezondheidsverwachting¹.

GGD Haaglanden werkt vanuit het positieve concept van gezondheid:

'Gezondheid is het vermogen zich aan te passen en een eigen regie te voeren, in het licht van de fysieke, emotionele en sociale uitdagingen van het leven' (Huber).

Uitgangspunten bij een dergelijke benadering van gezondheid zijn dan ook dat burgers:

- zo lang mogelijk zelfredzaam blijven;
- de regie over hun eigen leven houden;
- verantwoordelijkheid dragen voor hun gezondheid en hun welbevinden.

Deze individuele benadering neemt niet weg dat er ook een collectieve verantwoordelijkheid van de overheid is voor factoren waarop individuele burgers weinig of geen invloed hebben. Zo is bijvoorbeeld de leefomgeving als determinant voor gezondheid een factor die bij uitstek beïnvloedbaar is door de overheid en waar de overheid ook in bepaalde gevallen (denk aan luchtkwaliteit) de verantwoordelijkheid niet primair bij de burger zelf kan neerleggen.

De ambitie is dat GGD Haaglanden opereert, wordt gezien en erkend als een innovatieve en excellente zorg- en dienstverlener met een uitstekende reputatie, hoge kwaliteit van uitvoering, een krachtig netwerk en betrokken en deskundige medewerkers. GGD Haaglanden is een expert op het gebied van de publieke gezondheid en gebruikt zijn expertise om gemeenten en partners te adviseren bij de ontwikkeling, monitoring en evaluatie van nieuw en bestaand beleid. GGD Haaglanden is een toonaangevende GGD in de publieke gezondheid en maakt daarbij optimaal gebruik van de mogelijkheden die informatie- en communicatietechnologie biedt.

De context van publieke gezondheid in Haaglanden

GGD Haaglanden werkt voor meer dan 1 miljoen inwoners in een gebied van ruim 450 km². Negen (9) gemeenten², variërend van grote stad, 100.000-plus steden met een grote bevolkingsdichtheid, tot landelijke dorpskernen in een agrarisch gebied waarin de Randstad soms ver weg lijkt. Een regio met een hoge bevolkingsdichtheid, agrarische activiteiten, (zware) industrie, dienstverlening en toerisme. Met de regeringszetel, het Koninklijk Huis en de ambassades binnen haar grenzen en (daarmee) een sterke nationale en internationale functie. En met intensieve verkeersstromen, met transport van grote aantallen personen en goederen, over het spoor en over de vele drukke (snel)wegen. Het bestuur van de GR GGD en VT Haaglanden geeft via een bestuursagenda en jaarlijkse werkplannen richting aan de uitvoering van GGD Haaglanden.

In het sociale domein hebben gemeenten een grote rol in de ondersteuning van hun inwoners. Op het terrein van de maatschappelijke ondersteuning, de jeugdhulpverlening en op het domein van werk en inkomen. Gemeenten en zorgverzekeraars zijn steeds meer op elkaar aangewezen om preventie, zorg en ondersteuning met elkaar te verbinden. In deze ontwikkeling dient GGD Haaglanden te staan voor betrouwbare publieke gezondheid.

¹ De gezondheidsverwachting van Nederland kan worden uitgedrukt in termen van gezonde levensverwachting *met/zonder beperkingen, met/zonder chronische ziekten en in goede/slechte ervaren gezondheid.*

² De regio Haaglanden bestaat uit de gemeenten Delft, Den Haag, Leidschendam-Voorburg, Midden-Delfland, Pijnacker-Nootdorp, Rijswijk, Wassenaar, Westland en Zoetermeer.

De uitvoeringsorganisatie van de GGD Haaglanden is ondergebracht bij de gemeente Den Haag en opereert als sector binnen de dienst OCW. Daarmee is de gemeente Den Haag eigenaar van de uitvoeringsorganisatie. De verantwoordelijkheid voor de continuïteit van de GGD ligt bij het Algemeen Bestuur van de GR welke, in de opdrachtgever-opdrachtnemersrelatie, onderdeel is van de Dienstverlening overeenkomst.

Inwoners gemeenten Haaglanden

GGD Haaglanden bedient in totaal negen gemeenten met samen meer dan één miljoen inwoners. Den Haag is de grootste gemeente binnen Haaglanden, met bijna de helft van het aantal inwoners (537.988). Midden-Delfland is de kleinste gemeente, met 1,8% (19.401) van het totaal aantal inwoners. De negen gemeenten hebben in totaal 1.103.530 inwoners.



Figuur 1: Gemeenten in Haaglanden met percentage inwoners (CBS:31-12-2018).

Het wettelijk kader

De Wet publieke gezondheid (WPG) is het belangrijkste kader waarbinnen GGD Haaglanden het regionale Programma Publieke Gezondheid realiseert voor alle gemeenten in de regio Haaglanden. Dit vormt het overall programma van de in deze begroting gepresenteerde 9 paragrafen mb.t. taken. De WPG draagt het college van burgemeester en wethouders van een gemeenten op om de totstandkoming en continuïteit van en de samenhang binnen de publieke gezondheidszorg te bevorderen. Ook dient afstemming plaats te vinden met de curatieve gezondheidszorg en de geneeskundige hulpverlening bij ongevallen en rampen. Naast de WPG zijn voor de uitvoering van de taken van GGD Haaglanden ook andere wetten aan de orde: de Wet op de lijkbezorging, de Wet kinderopvang en kwaliteitseisen peuterspeelzalen, de Wet bevolkingsonderzoek, de Wet maatschappelijke ondersteuning 2015, de Wet veiligheidsregio's, het Warenwetbesluit Tatoeëren en Piercen en de APV³ (seksinrichtingen). En voor GGD Haaglanden als zorginstelling is de zorgwetgeving van toepassing, zoals de Wet kwaliteit, klachten en geschillen zorg (Wkkgz), de Wet Beroepen in de Individuele Gezondheidszorg (Wet BIG) en de Wet op de geneeskundige behandelingsovereenkomst (WGBO).

2.2.2 Taken

In augustus 2013 informeerde toenmalig minister Schippers de Tweede Kamer over de publieke gezondheid en de gezamenlijke verantwoordelijkheden van gemeenten en het Rijk. In de brief worden de uitkomsten van het onderzoek naar de staat van de publieke gezondheid uiteengezet en

³ Algemene Plaatselijke Verordening (per gemeente verschillend)
Beleidsbegroting pagina 8

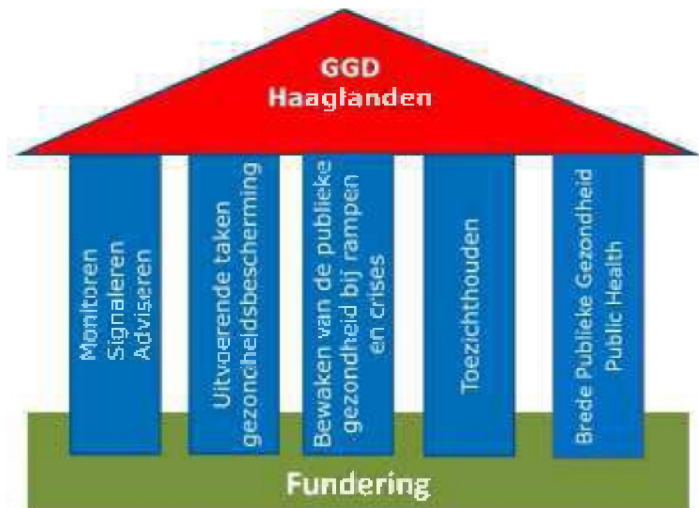
wordt de opdracht voor GGD'en binnen de publieke gezondheid met betrekking tot haar specifieke taken, bevoegdheden en verantwoordelijkheden beschreven die vastgelegd zijn in wet- en regelgeving en is een taakomschrijving opgesteld.

Vier taken zijn volgens het Ministerie van VWS voor het fundament van de publieke gezondheid van zo essentieel belang, dat zij op een uniforme wijze moeten worden geborgd. Ze vragen een gespecialiseerde deskundigheid met een hoge mate van continuïteit en duidelijke aanspreekpunten (zowel voor de lokale als de landelijke overheid). Deze taken dienen daarom bij de GGD'en te worden belegd en vormen de vier pijlers van iedere GGD, zo stelt het Ministerie.

De basisprincipes die worden gehanteerd bij de borging en de organisatie van de publieke gezondheid zijn de volgende:

- Benadering van de volksgezondheid vanuit een (veranderend) maatschappelijk perspectief.
- Publieke gezondheid in de volle breedte (aanleg leefstijl, fysieke en sociale omgeving, toegang en kwaliteit van de gezondheidszorgvoorzieningen).
- Gezamenlijke verantwoordelijkheid van gemeenten en Rijk voor de Wpg.
- Medische en maatschappelijke oriëntatie binnen de taken.
- Schaalgrootte voor kwaliteit en continuïteit.
- Publieke gezondheid voor risicogroepen (waaronder aanpak sociaaleconomische gezondheidsverschillen en sociale 'vangnetfunctie').

GGD Haaglanden heeft deze basisprincipes vertaald in een vijfde integrale pijler: Brede public health. 'Het huis' met de vijf pijlers van GGD Haaglanden staat op een brede fundering. Het is deze fundering die GGD Haaglanden richting geeft en toerust om vanuit een samenhangende aanpak bij te dragen aan de publieke gezondheid in de hele regio Haaglanden. Hierbij richt zij zich op alle bevolkingsgroepen van de regio, waarbij er specifiek aandacht is voor inwoners die om verschillende redenen kwetsbaar zijn en die vanuit een publieke verantwoordelijkheid extra zorg nodig hebben.



Pijler 1: Monitoren, signaleren, adviseren

2.2.2.1 Epidemiologie

Wat willen we bereiken?

Op het gebied van epidemiologie onderscheiden we twee taken:

1. Gemeentelijk gezondheidsinzicht: op gemeentelijk niveau een adequate weergave leveren van de gezondheidssituatie van de burgers in de regio Haaglanden op basis van epidemiologische analyses. In kaart brengen van de aard en omvang van bedreigingen van de volksgezondheid, sociaaleconomische en groepsgebonden gezondheidsverschillen en daarmee samenhangende gezondheidsproblemen. Inzicht geven in de mogelijkheden om die te voorkomen dan wel terug te dringen.
2. Epidemiologische adviezen: een gedegen advisering/consultatie/reactie naar aanleiding van vragen die te beantwoorden zijn op basis van epidemiologische onderzoeken. Reageren op signalen op basis van bestaande databronnen van de GGD of databronnen van derden. Ondersteunen van gemeenten, partners binnen de gemeentelijke netwerken en GGD-afdelingen bij het uitvoeren van onderzoek, het opzetten en/of de coördinatie van monitoringsystemen. De resultaten van de epidemiologische onderzoeken gebruiken gemeenten en lokale of regionale (zorg)instellingen om hun beleid te vormen, te toetsen of bij te sturen.

	Prognose 2020
Taak 1: gemeentelijk gezondheidsinzicht	<ul style="list-style-type: none">• Update Gezondheidsmonitor Haaglanden met gemeentelijk gezondheidsinzicht• Rapportage landelijke jeugdmonitor 2019 (enquête)• Uitvoering landelijke Gezondheidsenquête Volwassenen en ouderen 2020
Taak 2: Epidemiologische adviezen	Inzet van 1,35 fte voor opstellen van minimaal 40 gemeentelijk adviezen en 30 adviezen voor samenwerkingspartners <i>(Inzet fte conform DVO)</i>
Publicaties (rapportages, factsheets, artikelen, presentaties)	<ul style="list-style-type: none">• 10 publicaties (rapport, factsheet, artikel)• 10 gemeentelijke presentaties• 3 epidemiologische bulletins
Onderzoeksprojecten (voorstellen en uitgevoerde projecten)	<ul style="list-style-type: none">• 12 uitgevoerde onderzoeksprojecten, waarvan 8 uitmondend in publicatie• 8 onderzoeksvorstellen waarvan 5 uitmondend in onderzoeksproject

Wat gaan we daarvoor doen?

1. Gemeentelijk gezondheidsinzicht:
Volgens een vastgestelde cyclus (looptijd van 4 jaar) brengt GGD Haaglanden de gezondheid en het welzijn van de burgers in Haaglanden in beeld in de Gezondheidsmonitor. Deze monitor levert input voor het lokaal gezondheidsbeleid en maakt onderdeel uit van de beleidscyclus. In dit kader houdt de GGD gedurende de cyclus van vier jaar schriftelijke gezondheidsenquêtes onder ouders van kinderen, jongeren, volwassenen en senioren. Daarnaast maakt de GGD gebruik van resultaten uit eigen onderzoeken, landelijke informatiebronnen, evaluatieonderzoeken en gegevens van andere zorginstellingen (waaronder de jeugdgezondheidszorg).
2. Epidemiologische adviezen:
 - Opstellen van (beleids)adviezen voor zover voortvloeiend uit epidemiologisch onderzoek, vaak in samenwerking met andere GGD-taakvelden.
 - Duiden van signalen op het gebied van publieke gezondheid.
 - Beantwoorden van raadsvragen.
 - Onderzoeken van de betrouwbaarheid en validiteit van landelijk of elders uitgevoerde onderzoeken.

- Beantwoorden van vragen uit de media.

Welke activiteiten ondernemen we?

In 2020 voert GGD Haaglanden in dit kader de volgende activiteiten uit:

1. Gemeentelijk gezondheidsinzicht:
 - Beschikbaar stellen van een algemeen gezondheidsinzicht op gemeentelijk niveau via digitale gezondheidsmonitor en kernboodschappen. Gezondheidsgegevens worden geactualiseerd.
 - Op basis van gezondheidsinzicht, gemeenten faciliteren bij verdere verspreiding van dit inzicht aan partners binnen gemeentelijk netwerk.
 - Opleveren thematische rapportages en factsheets op basis van epidemiologische analyses met extra aandacht voor risicogroepen, gezondheidsverschillen en speerpunten landelijke nota Volksgezondheid.
 - Verwerking van de resultaten van de Jongerenenquête die in 2019 is uitgevoerd.
 - Uitzetten van de Gezondheidsenquête Volwassenen en Ouderen.
 - Uitbrengen Epidemiologisch Bulletin.
2. Epidemiologische adviezen:
 - Advisering/consultatie/reactie op signalen op basis van het algemene beeld van de gezondheidssituatie van de bevolking (verdere uitdieping valt buiten deze begroting).
 - Op aanvraag duiden van signalen op het gebied van publieke gezondheid.
 - Op aanvraag ondersteunen bij het beantwoorden van raadvragen.
 - Op aanvraag toetsen betrouwbaarheid en validiteit van landelijk of elders uitgevoerde onderzoeken.
 - Informatieverstrekking over gezondheid naar aanleiding van vragen vanuit de media.

Wat zetten we daarbij in?

Taak	Personeel	Bijdrage van gemeenten ⁴ (inclusief OVG ⁵ & OH ⁶)	Bijdrage van derden (inclusief OVG ⁵ & OH)
Epidemiologie	6,90 fte	€ 1.349.000	-

2.2.2.2 Gezondheidsbevordering

Wat willen we bereiken?

Versterken van lokaal gezondheidsbeleid op gemeentelijk niveau door het adviseren over en het coördineren van preventieve activiteiten en door het versterken van de preventiestructuur. Door collectieve preventie te verbinden met individuele preventie, zorg, welzijn en andere beleidssectoren werkt GGD Haaglanden aan integrale, effectieve en efficiënte oplossingen.

	Prognose 2020
Landelijke vraagstukken (geformuleerd in landelijke nota gezondheidsbeleid en nationaal preventieakkoord) waarop gemeenten zijn geadviseerd over lokaal gezondheidsbeleid: Roken, alcoholgebruik (genotmiddelen), overgewicht, bewegen, depressie en diabetes.	Inzet op alle thema's
Aantal publiekscampagnes waaraan wordt bijgedragen:	<ul style="list-style-type: none"> • 3 direct (Stoptober, IkPas, Rookvrije generatie) • 1 indirect (Nix18)

⁴ De bijdrage van gemeenten zijn hier inclusief overhead (OH), waardoor deze afwijken met de bedragen in Tabel GGD2 Begrote lasten Programma GGD Haaglanden 2020. In Bijlage 4 van de Financiële begroting is een aansluitingstabel toegevoegd.

⁵ OVG = overige goederen en diensten. OH = overhead

⁶ OH = overhead

Aantal gemeenten waar gezondheid integraal wordt opgepakt i.r.t. andere beleidsdomeinen zoals Jeugd, onderwijs, sport, wmo	9 gemeenten
Aantal netwerken waarin actief is geparticipeerd in het kader van de versterking van de lokale preventiestructuur	2 á 3 per gemeente

Wat gaan we daarvoor doen?

Op gemeentelijk niveau:

- Adviseren en evalueren van vraagstukken over het bevorderen van gezondheid en een gezonde leefstijl voor alle inwoners, met oog voor toegankelijkheid van (zorg)voorzieningen, fysieke en sociale leefomgeving.
- Versterken van de preventiestructuur (lokaal en regionaal) via uitvoeringsoverleggen, netwerkbijeenkomsten, deskundigheidsbevordering en de ontsluiting van kennis ten aanzien van gezondheidsbevordering; dit ter bevordering van de effectiviteit van de inzet rond preventie.

De keuzes voor inzet worden in samenspraak met de gemeente gemaakt, op basis van de speerpunten uit de landelijke en lokale nota's gezondheidsbeleid, de gezondheidsmonitor en kernboodschappen voor beleid van de betreffende gemeente en lokale signalen van gemeenten en partners. Er is hierbij sprake van maatwerk per gemeente binnen deze regionale taak.

Daarnaast verzorgt GGD Haaglanden kennis- en deskundigheidsbevordering op het terrein van (collectieve) preventie voor gemeenten en partners.

Welke activiteiten ondernemen we?

In 2020 voert GGD Haaglanden in dit kader de volgende activiteiten uit:

- In samenspraak met gemeenten bepalen op welke inhoudelijke thema's en activiteiten GGD Haaglanden zich in 2020 inzet om het lokaal gezondheidsbeleid te versterken (maatwerk per gemeente) en deze uitvoeren (bijv. inzet op jongeren op gezond gewicht (JOGG) / preventie overgewicht, roken, alcohol en drugspreventie, bevorderen gezonde seksualiteit, inzet vanuit GIDS (Gezond in de Stad)-aanpak, vitaal ouder worden en advisering integrale inpassing van gezonde leefstijl / public health bij andere beleidsdomeinen.
- Inbrengen van kennis op het gebied van gezondheidsvaardigheden en e-health in de gemaakte lokale keuzes.
- Collectieve preventietaken koppelen aan individuele preventie, zorg, welzijn, andere beleidssectoren (bijvoorbeeld sport, onderwijs, jeugd, wmo) en eerstelijnszorg in afstemming met gemeentelijke (beleids-)afdelingen.
- Verzorgen van kennis- en deskundigheidsbevordering op het terrein van (collectieve) preventie binnen gemeenten en partners.
- Werken aan collectieve publiekscampagnes als Stoptober, IkPas en Rookvrije Generatie
- Leveren en ontsluiten van kennis over gezondheid, ziektepreventie en gezondheidsvoorzieningen door middel van publieksinformatie. Bewoners, organisaties en professionals kunnen voor alle vragen en advies bij één centraal punt binnen de GGD terecht; zo wordt op een toegankelijke maar ook efficiënte wijze invulling gegeven aan de taak van het leveren van publieksinformatie (zie taak 'publieksinformatie' onder pijler 5 in paragraaf 2.2.2.19).

Wat zetten we daarbij in?

Taak	Personeel	Bijdrage van gemeenten (inclusief OVG & OH)	Bijdrage van derden (inclusief OVG & OH)
Gezondheidsbevordering	7,80 fte	€ 1.212.000	-

2.2.2.3 Beleidsadviesing

Wat willen we bereiken?

Op strategisch niveau adviseren en ondersteunen van gemeenten, het bestuur van de Gemeenschappelijke Regeling GGD en VT Haaglanden, de directie en afdelingen van GGD Haaglanden en ketenpartners in de regio Haaglanden bij het ontwikkelen van doelmatige en doeltreffende beleidskaders voor (lokaal/regionaal) volksgezondheidsbeleid op basis van:

- Richtingbepalend overheidsbeleid (landelijk en gemeentelijk).
- Maatschappelijke ontwikkelingen.
- Wettelijke kaders.
- Wetenschappelijk onderzoek.
- Inhoudelijke interpretatie van epidemiologische cijfers.
- Signalen en ervaringen uit de praktijk vanuit professionals én burgers en ketenpartners.
- Evaluatie van geïmplementeerd beleid.

Wat gaan we daarvoor doen?

De GGD adviseert (gevraagd en ongevraagd) het bestuur van de GR GGD-VT, gemeenten, directie, managementteam en onderdelen van de GGD op het gebied van volksgezondheid. De GGD doet dit onder meer door:

- Adviseren, vanuit een brede kennisbasis en het concept positieve gezondheid, ten aanzien van medisch-inhoudelijke vraagstukken en publiekscampagnes in de publieke gezondheid.
- Adviseren en ondersteunen van gemeenten bij het opstellen van lokale nota's volksgezondheid/sociaal beleidskaders met aandacht voor de verbinding met samenhangende beleidsterreinen zoals bijvoorbeeld jeugd, sociaal domein en ruimtelijke ordening.
- Adviseren van colleges van B&W van gemeenten over besluiten die mogelijk gevolgen hebben voor de volksgezondheid en bewaken dat gezondheidsaspecten worden meegenomen in besluitvorming.
- Adviseren en ondersteunen bij het beantwoorden van raadvragen en ad hoc beleidsvraagstukken op het gebied van publieke gezondheid.

Welke activiteiten ondernemen we?

- Het bestuur en de gemeenten van GGD Haaglanden adviseren over Publieke Gezondheid en aanpalende beleidsvelden.
- De gemeenten ondersteunen en adviseren bij het opstellen, monitoren en evalueren van de nota's Volksgezondheid/sociaal beleidskaders en het lokaal gezondheidsbeleid.
- Op basis van signalen uit de regio Haaglanden een bijdrage leveren aan beleidsbeïnvloeding op regionaal en landelijk niveau m.b.t. de besluitvorming rond Publieke Gezondheid. Mede in dit kader deelnemen aan landelijke-, regionale en gemeentelijke netwerken.
- Coördineren van activiteiten om de missie en visie van GGD Haaglanden een integraal onderdeel te laten zijn van de organisatie.
- Op basis van bestuurlijke doelstellingen en signalen uit de negen gemeenten m.b.t. volksgezondheid (samenwerkings)partners samenbrengen.
- Zorgdragen voor het opzetten van, coördineren en/of uitvoeren en evalueren van GGD-brede, strategische en/of medisch-inhoudelijke projecten.
- Beleidsinnovatie ontwikkelen o.a. op het terrein van afstemming met zorgverzekeraars, perinatale gezondheid en personen met verward gedrag.
- Ondersteunen van de gemeenten bij de voorbereiding op de implementatie van beleid op basis van de kernboodschappen 2018 en de vertaling van het preventieakkoord.
- Inzet op gezondheids*potentieel* in plaats van gezondheids*verschil*.

Wat zetten we daarbij in?

Taak	Personeel	Bijdrage van gemeenten (inclusief OVGD & OH)	Bijdrage van derden (inclusief OVGD & OH)
Beleidsadviesing	5,76 fte	€ 851.000	-

2.2.2.4 Preventieve ouderengezondheidszorg

Wat willen we bereiken?

Het versterken van de uitvoering van het ouderengezondheidsbeleid op gemeentelijk niveau door de inzet van activiteiten die eraan bijdragen dat ouderen zo zelfredzaam mogelijk, met eigen regie en een goede kwaliteit van leven, kunnen deelnemen aan de samenleving.

In de Wet publieke gezondheid is vastgelegd dat het College van burgemeester en wethouders zorg draagt voor de uitvoering van de ouderengezondheidszorg. Het College draagt in ieder geval zorg voor:

- Het op systematische wijze volgen en signaleren van ontwikkelingen in de gezondheidstoestand van ouderen en van gezondheidsbevorderende en -bedreigende factoren.
- Het ramen van de behoeften aan zorg.
- De vroegtijdige opsporing en preventie van specifieke stoornissen als comorbiditeit.
- Het geven van voorlichting, advies, instructie en begeleiding.
- Het formuleren van maatregelen ter beïnvloeding van gezondheidsbedreigingen.

Wat gaan we daarvoor doen?

Veel taken van de GGD zijn gericht op de algehele bevolking van een gemeente, waaronder de doelgroep ouderen. Deze taken bieden het aanknopingspunt voor de ondersteuning die de GGD de gemeenten biedt om te zorgen dat ouderen zo zelfredzaam mogelijk, met eigen regie en een goede kwaliteit van leven kunnen deelnemen aan de samenleving. De regionale inzet van de GGD op het gebied van ouderengezondheidszorg bestaat zodoende uit inzet vanuit andere regionale taken. Over deze inzet worden op basis van lokaal maatwerk binnen de GR-afspraken gemaakt. Intensivering op het gebied van ouderengezondheidszorg is vervolgens mogelijk door aanvullende lokale inkoop. Hierbij valt te denken aan specifiek op ouderen gerichte activiteiten op het terrein van gezondheidsbevordering of specifiek epidemiologisch onderzoek.

Welke activiteiten ondernemen we?

Door GGD Haaglanden wordt vanuit verschillende afdelingen aan deze taak gewerkt:

1. Epidemiologisch onderzoek:

- Het leveren van inzicht in de gezondheidssituatie van de ouderen in de regio Haaglanden op basis van epidemiologische analyses.
- In kaart brengen van de aard en omvang van bedreigingen van de volksgezondheid, sociaaleconomische en groepsgebonden gezondheidsverschillen en daarmee samenhangende gezondheidsproblemen.
- Inzicht geven in de mogelijkheden om deze bedreigingen en verschillen te voorkomen dan wel terug te dringen.

Voorbeelden zijn: Update gezondheidsmonitor op gezondheidsthema's die belangrijk zijn voor de doelgroep ouderen, monitoring gezondheid onder populatie ouderen door uitvoeren Gezondheidsenquête en publicaties met aandacht voor ouderen door presenteren gezondheidsdeterminanten per leeftijdscategorie.

2. Gezondheidsbevordering:

- Adviseren, monitoren en evalueren van vraagstukken over het bevorderen van gezondheid en een gezonde leefstijl voor alle inwoners waaronder ouderen, met oog voor toegankelijkheid van (zorg)voorzieningen, fysieke en sociale leefomgeving.
- Adviseren op, coördineren en verbinden van preventieactiviteiten onder andere voor ouderen in integraal perspectief.
- Versterken preventiestructuur, speciaal voor ouderen (lokaal en regionaal), via uitvoeringsoverleggen, netwerkbijeenkomsten, deskundigheidsbevordering en de ontsluiting van kennis ten aanzien van gezondheidsbevordering; dit ter bevordering van de effectiviteit van de inzet rond preventie.

Een voorbeeld is de inzet van de GGD op valpreventie bij ouderen.

3. Infectieziektebestrijding:

- Voorkomen van introductie en (verdere) verspreiding van infectieziekten en, waar nodig, het bestrijden van infectieziekten onder ouderen en op plekken waar veel ouderen verblijven.
- Via surveillance monitoren van de ontwikkeling van infectieziekten, beleid op dit terrein ontwikkelen en waar nodig de bestrijding van infectieziekten coördineren.

4. Signalering en advisering:

GGD Haaglanden ontvangt via diverse wegen (kwalitatieve dan wel met cijfers onderbouwde) signalen welke input vormen voor advisering richting de gemeenten op het gebied van ouderengezondheidszorg.

Voorbeelden hiervan zijn signalen over de kwaliteit van Wmo-voorzieningen, zorgwekkende thuissituaties vanuit de ambulancezorg en gezond seksueel gedrag van ouderen.

Wat zetten we daarbij in?

Taak	Personeel	Bijdrage van gemeenten (inclusief OVGD & OH)	Bijdrage van derden (inclusief OVGD & OH)
Preventieve ouderengezondheidszorg	Valt binnen inzet andere taken.	-	-

2.2.2.5 Regeling onverzekerden

Wat willen we bereiken?

In 2016 is een Aanjaagteam Verwarde Personen in opdracht van het ministerie van Volksgezondheid Welzijn en Sport (VWS) gestart om te zorgen voor een sluitende aanpak voor personen met verward gedrag op lokaal en nationaal niveau. Onverzekerd zijn voor zorgkosten levert grote problemen op voor de toegang tot en continuïteit van zorg voor (onder andere) verwarde personen. De 'subsidieregeling medisch noodzakelijke zorg aan onverzekerden' is daarom een belangrijk onderdeel van de aanpak sluitende zorg voor personen met verward gedrag. Daarnaast biedt de regeling een verbetering in de toegang tot zorg voor andere doelgroepen zoals de dak- en thuislozen (van wie een groot percentage geen zorgverzekering heeft). Het doel van de subsidieregeling is derhalve tweeledig:

1. Zorgverleners de mogelijkheid bieden om een vergoeding te krijgen voor geleverde medisch noodzakelijke zorg (alle zorg die binnen het basispakket van de zorgverzekeringswet valt) aan een onverzekerde. Hierdoor wordt de toegankelijkheid van zorg voor onverzekerden verbeterd.
2. Het regelen van zorg en ondersteuning (waaronder een zorgverzekering) voor mensen die onverzekerd zijn en gebruik maken van de regeling. Hiermee wordt de problematiek van de doelgroep onverzekerden aangepakt en het aantal onverzekerden teruggebracht.

	Prognose 2020*
Aantal verwerkte meldingen	1.000

* Prognose op basis van realisatie 2018

Wat gaan we daarvoor doen?

De taak van de GGD'en binnen deze regeling is het verwerken van de melding en in samenwerking met de gemeente inzetten op vervolghulp voor de onverzekerde. Dit gebeurt naar aanleiding van meldingen van zorgverleners die zorg hebben verleend aan onverzekerden. Om in aanmerking te komen voor de subsidie moeten zorgverleners namelijk elke zorgverrichting binnen 24 uur bij GGD GHOR Nederland melden. De GGD'en halen de meldingen uit het landelijke meldsysteem van GGD GHOR Nederland. De melding aan de GGD'en heeft twee doeleinden: het dient als een check voor het CAK bij het beoordelen van de declaratie en het stelt de gemeente in staat om vervolggacties te initiëren (zoals inschrijving, verzekering, waar nodig vervolgzorg). Deze taak gaat specifiek over de taakinvulling vanuit GGD Haaglanden van deze regeling.

Welke activiteiten ondernemen we?

- Verwerken van de melding van de zorgverlener: de noodzakelijke gegevens uit de melding wege en (indien nodig) doorgeven aan de betreffende gemeente. De gemeente kan dan vervolgacties initiëren (zoals het verzorgen van een (zorg)verzekering, een briefadres, uitkering, huisvesting en eventueel vervolgzorg).
- Als het om een dak- of thuisloze gaat, zo nodig oppakken van vervolghulp (vanuit de centrumgemeente verantwoordelijkheid Den Haag).

Wat zetten we daarbij in?

Taak	Personeel	Bijdrage van gemeenten (inclusief OVGD & OH)	Bijdrage van derden (inclusief OVGD & OH)
Regeling onverzekerden	Valt binnen inzet andere taken.	-	-

Pijler 2: Uitvoerende taken gezondheidsbescherming

2.2.2.6 Infectieziektebestrijding

Wat willen we bereiken?

GGD Haaglanden draagt bij aan het vroegtijdig opsporen, de behandeling van en de bescherming tegen infectieziekten, het voorkómen van verdere verspreiding van deze ziekten en kennis om in de toekomst de kans op een infectieziekte te verminderen, op basis van WPG artikel 6, lid 1. Bij de uitvoering van deze taak heeft GGD Haaglanden niet alleen oog voor de patiënt, maar ook voor de gezondheid van degenen in zijn directe omgeving. GGD Haaglanden heeft tevens gerichte aandacht en zijn er specifieke programma's voor risicogroepen en kwetsbaren. Ook wil GGD Haaglanden ervoor zorgen dat bestuurders goed voorbereid zijn op het voorkómen van infectieziekten. Het informeren van de bestuurder, burger en ketenpartner over actuele ontwikkelingen op het gebied van infectieziekten draagt bij aan de eigen regie over hun gezondheid van de bestuurder, burger en ketenpartner.

	Prognose 2020*
Meldingsplichtige infectieziekten	600
Niet-meldingsplichtige casuïstiek, situations en enquiries	1.700
Meldingen van zorginstellingen (art. 26 Wpg)	200

* Prognose op basis van realisatie 2018

Wat gaan we daarvoor doen?

De GGD heeft als taak continu de juiste kennis te vergaren en zich voor te bereiden op juiste maatregelen ter bestrijding én preventie van bestaande en nieuwe infectieziekten. Landelijk zijn negen deeltaken voor infectieziektebestrijding vastgesteld:

1. Surveillance: monitoren van de verspreiding van infectieziekten ter ondersteuning van de beleidsuitvoering, de bestrijding en het informeren hierover aan relevante veldpartijen.
2. Verwerken van infectieziekten in het kader van de Wet Publieke Gezondheid - het optreden na melding van infectieziekten.
3. Preventie: geven van voorlichting aan burgers en professionals en het communiceren van maatregelen ter beperking van de verspreiding van infectieziekten. Het organiseren van (grootschalige) vaccinatiecampagnes behoort hier ook toe.
4. Bron- en contactopsporing: naar aanleiding van een signaal van een infectieziekte een eventuele bron opsporen en zo mogelijk het infectieziekte-erisico opheffen en het opsporen van eventuele contacten die risico op infectie hebben gelopen, hen waarschuwen en waar mogelijk beschermende maatregelen nemen.

5. Beleidsadviesing: gevraagd en ongevraagd adviseren van gemeentebesturen en andere relevante partners (bijvoorbeeld verzorgings- en verpleeghuizen, kinderdagverblijven, scholen, et cetera) over gewenste maatregelen en de consequenties daarvan.
6. Netwerk- en regiefunctie: onderhouden van contacten met relevante ketenpartners en waar nodig coördineren van activiteiten, afstemming op lokaal, regionaal, en landelijk niveau.
7. Signalerings- en vangnetfunctie: burgers en professionals kunnen terugvallen op de GGD in het geval van vragen en problemen op het gebied van infectieziekten.
8. Outbreakmanagement: bestrijden van verheffingen van infectieziekten ter voorkoming van verspreiding en vermindering van eventuele onrust.
9. Onderzoek: het kan gaan om onderzoek dat gekoppeld is aan de directe preventie en bestrijding (bijvoorbeeld rondom een uitbraak om een mogelijke bron te identificeren of te achterhalen welke factoren een rol hebben gespeeld bij verspreiding van een ziekte), maar het kan ook gaan om deelname aan provinciale of landelijke onderzoeken.

Deze deeltaken zijn onlosmakelijk met elkaar verbonden.

Welke activiteiten ondernemen we?

- Uitvoering van de basistaken infectieziektebestrijding en relevante subsidieregelingen.
- Continue registratie van meldingsplichtige infectieziekten, bron- en contactopsporing en hieruit voortvloeiende maatregelen tegen verspreiding nemen (inclusief bestuurlijke rapportage en advisering).
- Op basis van de surveillance worden periodieke rapportages gemaakt ten behoeve van bestuur, management en ketenpartners. Hierin worden de gegevens en trends m.b.t. de infectieziekten weergegeven.
- Activiteiten volgend uit actuele ontwikkelingen, zoals zoönosen (van dier op mens overdraagbare aandoeningen) en de internationale toename van ernstige infectieziekten (bijv MERS en ebola). In het bijzonder de beleidsadviesing en de advisering van ketenpartners.
- Bij bestrijding van grote of ernstige uitbraken in de gemeente wordt de gemeente actief geïnformeerd over de afhandeling en wordt afgestemd over eventuele communicatie richting burgers en andere betrokkenen. De Inspectie voor de Gezondheidszorg legt GGD'en op 24 uur per dag bereikbaar te zijn.
- Ook in 2020 ondernemen we kwaliteitsbevorderende activiteiten zoals nascholing, richtlijnontwikkeling en casuïstiekoverleg.
- Vervolgen aanpak Antibiotica resistentie: inzet van specifieke deskundigheid op het gebied van infectiepreventie.

Wat zetten we daarbij in?

Taak	Personeel	Bijdrage van gemeenten (inclusief OVG & OH)	Bijdrage van derden (inclusief OVG & OH)
Infectieziektebestrijding	16,88 fte	€ 2.007.000	-

2.2.2.7 Tuberculosebestrijding

Wat willen we bereiken?

Voor alle inwoners, ongeacht verblijfsstatus, in het werkgebied van GGD Haaglanden zorgt GGD Haaglanden voor gegevensverzameling, voorlichting, bestrijding en behandeling van TBC.

Bestrijden van TBC gebeurt door surveillance van de verspreiding van TBC, het ontwikkelen van beleid op dit terrein, en het oppakken van de coördinatie over de bestrijding van TBC.

	Prognose 2020*
Aantal (nieuwe) gediagnosticeerde TBC-patiënten	90-100
LTBI-screeningen	130-150
Aantallen verrichtingen (foto's, Mantoux-screeningen, BCG-screeningen, IGRA-screeningen)	12.500-15.000

* Prognose op basis van realisatie 2018

Wat gaan we daarvoor doen?

Conform de onderscheiden deeltaken bij infectieziektenbestrijding:

1. Surveillance: monitoren van de verspreiding van TBC ter ondersteuning van de beleidsuitvoering, de bestrijding en het informeren hierover aan relevante veldpartijen.
2. Verwerken van TBC in het kader van de Wet publieke gezondheid - het optreden na melding van TBC.
3. Preventie: geven van voorlichting aan burgers en professionals en het communiceren van maatregelen ter beperking van de verspreiding van TBC. Het organiseren van (grootschalige) vaccinatiecampagnes behoort hier ook toe.
4. Bron- en contactopsporing bij TBC-patiënten: naar aanleiding van een signaal van TBC een eventuele bron opsporen en zo mogelijk het TBC-risico opheffen en het opsporen van eventuele contacten die risico op TBC hebben gelopen, hen waarschuwen en waar mogelijk beschermende maatregelen nemen.
5. Beleidsadviesing: gevraagd en ongevraagd adviseren van gemeentebesturen en andere relevante partners (bijvoorbeeld verzorgings- en verpleeghuizen, kinderdagverblijven, scholen, et cetera) over gewenste maatregelen en de consequenties daarvan.
6. Netwerk- en regiefunctie: onderhouden van contacten met relevante ketenpartners en waar nodig coördineren van activiteiten, afstemming op lokaal, regionaal, en landelijk niveau.
7. Signalerings- en vangnetfunctie: burgers en professionals kunnen terugvallen op de GGD in het geval van vragen en problemen op het gebied van Infectieziekten.
8. Outbreakmanagement: bestrijden van verheffingen van infectieziekten ter voorkoming van verspreiding en vermindering van eventuele onrust.
9. Onderzoek: het kan gaan om onderzoek dat gekoppeld is aan de directe preventie en bestrijding (bijvoorbeeld rondom een uitbraak om een mogelijke bron te identificeren of te achterhalen welke factoren een rol hebben gespeeld bij verspreiding van TBC), maar het kan ook gaan om deelname aan provinciale of landelijke onderzoeken.

En daarnaast:

10. Behandelen/begeleiden van TBC-patiënten en geïnfecteerden.
 11. Screeningen van risicogroepen (WBO-vergunning, Wet op Bevolkingsonderzoek)
- Deze deeltaken zijn onlosmakelijk met elkaar verbonden.

Welke activiteiten ondernemen we?

- Continue gegevensverzameling over TBC in de regio.
- Adequate voorlichting van bevolking, risicogroepen die bereikbaar zijn voor de GGD en adviesing van gemeentebesturen en andere relevante partners.
- Adequate bestrijding van uitbraken van TBC en onrust die daarmee gepaard gaat.
- Behandeling van TBC-patiënten.
- Geen of beperkt aantal secundaire ziektegevallen bij gemelde TBC-patiënten.
- Beschikken over en bijhouden van een goed netwerk met partners.
- Regie voeren waar nodig.
- Deelname aan relevant onderzoek.
- Continue (24/7) beschikbaarheid voor meldingen of vragen over TBC.
- Doorontwikkeling van het landelijke Elektronische Patiëntendossier (EPD).
- Continueren van de (intensieve) samenwerking binnen het Regionaal Expertise Centrum (REC) Zuid-Holland.

Wat zetten we daarbij in?

Taak	Personeel	Bijdrage van gemeenten (inclusief OVGD & OH)	Bijdrage van derden (inclusief OVGD & OH)
Tuberculosebestrijding	13,56 fte	€ 1.684.000	€ 70.000

2.2.2.8 Bevordering seksuele gezondheid

Wat willen we bereiken?

Bij het Centrum Seksuele Gezondheid (CSG) GGD Haaglanden kunnen inwoners van regio Haaglanden, in het bijzonder kwetsbare groepen, anoniem en/of vertrouwelijk terecht voor screening op en eventueel behandeling van de vijf belangrijkste soa. Daarnaast verschaft het CSG hen kennis en vaardigheden die bijdragen aan een seksueel gezond leven. Seksuele gezondheid is meer dan het niet hebben van een soa of ongewenste zwangerschap. Het betekent ook dat seks plezierig en aangenaam is en zonder enige vorm van dwang, discriminatie of geweld ervaren wordt.

De wettelijke taak van gemeenten voor collectieve preventie van soa in risicogroepen wordt door de rijksoverheid (ministerie van VWS) aangevuld met de 'Aanvullende regeling Seksuele Gezondheid' (ASG). De regeling is bedoeld voor personen met een verhoogd risico op, die gewaarschuwd zijn voor of klachten hebben die kunnen wijzen op een soa. Ook jongeren onder de 25 jaar en slachtoffers van verkrachting en seksueel geweld zijn aandachtsgroepen.

Naast preventieve en curatieve taken adviseert het CSG gemeenten en instellingen over seksuele gezondheid. Met individuele cliëntenzorg draagt het centrum bij aan gelijke kansen op (seksuele) gezondheid van alle burgers met in het bijzonder oog voor kwetsbare groepen. Het CSG GGD Haaglanden is een van de acht coördinerende centra in Nederland die activiteiten verrichten op het gebied van seksuele gezondheid ten behoeve van de 25 GGD'en in Nederland.

	Prognose 2020*
Uitgevoerde consulten	11.500
Voorlichtingen:	
Groepsvoorlichting	70
Evenementen	5

* Prognose op basis van realisatie 2018

Wat gaan we daarvoor doen?

- Vroegtijdige opsporing en behandeling van soa's, zich beperkend tot personen uit landelijk vastgestelde risicogroepen. Het in dit kader verlenen van kwalitatief hoogwaardige soa-zorg en het signaleren van trends in het voorkomen van soa's.
- Het middels preventieactiviteiten soa's en hiv bestrijden en zorgdragen voor gezonde seksualiteit voor specifieke doelgroepen, zoals voor jongeren t/m 25 jaar de Sense-sprekuren.
- Voorkomen van infectie met en verspreiding van hepatitis B als soa bij risicogroepen door middel van vaccinatie.
- Van 2019 t/m 2024 PrEP verstrekken aan mannen die seks hebben met mannen die een hoog risico lopen op hiv; aantallen hiervan zijn o.a. afhankelijk van landelijk beleid.

Welke activiteiten ondernemen we?

De GGD voert voor deze taak de volgende activiteiten uit:

- Consulten onder andere over soa, anticonceptie en seksueel geweld.
- Individuele voorlichting.
- Groepsvoorlichting.
- Voorlichtingsactiviteiten bij evenementen gericht op jongeren in de regio.
- Aanbieden van mogelijkheden voor gratis hepatitis B vaccinatie.
- PrEP verstrekken aan mannen die seks hebben met mannen die een hoog risico lopen op hiv.
- In samenwerking met ketenpartners realiseren van outreach-vaccinatiemogelijkheden.

Wat zetten we daarbij in?

Taak	Personeel	Bijdrage van gemeenten (inclusief OVGD & OH)	Bijdrage van derden (inclusief OVGD & OH)
Bevordering seksuele gezondheid	15,59 fte	-	€ 3.307.000

2.2.2.9 Medische milieukunde

Wat willen we bereiken?

Van de ziektelast in Nederland kan circa 6% worden toegeschreven aan milieufactoren (RIVM, Volksgezondheid toekomstverkenning 2014). Het doel van Medische Milieukunde (MMK) is het bereiken van een gezonde leefomgeving en de ziektelast als gevolg van milieufactoren te verlagen. Met een gezonde leefomgeving wordt bedoeld: een omgeving, buiten en binnenshuis, die als prettig wordt ervaren, die bijdraagt aan de ervaren gezondheid en uitnodigt tot gezond gedrag. De druk op de gezondheid door omgevingsfactoren (geluid, lucht, water, bodem, externe veiligheid) moet daarbij zo laag mogelijk zijn. Daarnaast is in een gezonde leefomgeving het risico op infecties zo laag mogelijk en wordt gezonde (en duurzame) mobiliteit gestimuleerd. Zo'n leefomgeving nodigt uit tot sporten, spelen en bewegen en heeft voldoende en passend groen en 'blauw' (water) van goede kwaliteit. Hierin zijn ook gezonde, veilige en duurzame woningen en gebouwen en voldoende en passende voorzieningen. Tenslotte is een gezonde leefomgeving voldoende divers, zorgt deze ervoor dat mensen elkaar op veilige wijze kunnen ontmoeten en wordt er rekening gehouden met de behoeften van (toekomstige) bewoners en specifieke (gevoelige) bevolkingsgroepen zoals kinderen en mensen met chronische ziekten.

Medische milieukunde adviseert over de mogelijkheden om de volksgezondheid te beïnvloeden via de fysieke leefomgeving en biedt oplossingen onder andere voor het meewegen van gezondheidsfactoren bij nieuwe ruimtelijke plannen. Vanuit een brede kennisbasis adviseert Medische Milieukunde over de invloed van milieu op gezondheid en gaat onder andere in op klachten en signalen van burgers, instellingen en gemeenten.

	Aantal 2020*
Advies aan burgers (n.a.v. melding)	450
Advies bij incidenten (nazorg en GROEP)	5
Advies van GAGS bij incidenten	20
Advies aan gemeenten; specifieke casus (melding)	20
Advies aan gemeenten; beleidsadvies	50
Advies aan gemeenten: RO adviezen	60
Advies aan gemeenten; ondersteuning bij raadvragen	20
Advies aan instellingen/ instanties (n.a.v. meldingen en beleidsadvies)	40

* Prognose op basis van realisatie 2018.

Wat gaan we daarvoor doen?

Het werkveld van de medische milieukunde omvat alle facetten van de fysieke leefomgeving: een uiteenlopend scala aan biologische, fysische en chemische milieufactoren in water, bodem en lucht, zowel binnen- als buitenhuis. Er komen onderwerpen aan de orde als geluidhinder, luchtkwaliteit, asbest, elektromagnetische velden, koolmonoxide, vocht en schimmel in het binnenmilieu en diffuse bodemverontreiniging et cetera. In toenemende mate is ook de inrichting van de fysieke leefomgeving een aandachtsgebied; de Omgevingswet is hierbij een belangrijke nieuwe ontwikkeling. Gemeenten bevragen de GGD hier ook steeds vaker over. Regelmatig is er binnen het werkveld sprake van politiek- bestuurlijk gevoelige dossiers.

Welke activiteiten ondernemen we?

Op de verschillende thema's die het werkveld omvat, worden de volgende taken uitgevoerd:
Beleidsbegroting pagina 20

- Behandelen van meldingen van burgers, instellingen en gemeenten.
- (Beleids)advies geven (gevraagd en ongevraagd) aan gemeenten, de omgevingsdienst en instellingen.
- Adviseren en nazorg bieden bij calamiteiten en incidenten.
- Signaleren van ongewenste situaties en zo nodig (initieëren en) verrichten van onderzoek;
- Voorlichting geven aan burgers.
- Gezondheidskundig advies geven over gevaarlijke stoffen (GAGS) bij calamiteiten of incidenten.
- Monitoren voortgang activiteiten door middel van portfoliomanagement.
- Betrekken van burgers door middel van 'citizen science'.

Binnen het werkveld liggen de prioriteiten bij thema's waar de meeste gezondheidswinst te behalen is. Door het bijhouden van kennis op de verschillende thema's (actief of via het landelijke netwerk) en het registreren van meldingen, kunnen we tijdig signaleren of er een verschuiving van de aandacht noodzakelijk is. De belangrijkste thema's voor 2020 zijn binnenmilieu (woningen en scholen), koolmonoxide, luchtkwaliteit, geluid (omgevingslawaai en harde muziek), klimaat, lood (bodem en drinkwater) en ruimtelijke plannen (Omgevingswet).

Wat zetten we daarbij in?

Taak	Personeel	Bijdrage van gemeenten (inclusief OVG & OH)	Bijdrage van derden (inclusief OVG & OH)
Medische Milieukunde	5,85 fte	€ 847.000	-

2.2.2.10 Technische Hygiënezorg

Wat willen we bereiken?

Om verspreiding van infectieziekten te beperken en te voorkomen zijn maatregelen op het gebied van technische hygiënezorg noodzakelijk. Deze regionale taak voert de GGD voor de negen gemeenten in Haaglanden uit. Het doel van deze taak is het beschermen van de gezondheid van de burger door een veilige en hygiënische omgeving te bevorderen van instellingen en voorzieningen.

	Prognose 2020*
THZ-meldingen	100
Legionella adviezen	44
Beleidsadviezen	15
Adviezen veiligheidsplannen evenementen (o.b.v. adviesaanvraag GHOR)	130
Inspecties evenementen	40
Advisering AZC	1

* Prognose op basis van realisatie 2018

Wat gaan we daarvoor doen?

Het werkveld van de technische hygiënezorg richt zich op de biologische factoren in de leefomgeving die kunnen leiden tot infecties en de daarmee verband houdende gezondheidsrisico's en schade. De focus ligt daarbij op risico-instellingen en de mogelijkheden op het gebied van bouw, inrichting en organisatie van de activiteiten om de risico's op verspreiding van pathogene micro-organismen te verkleinen. De werkwijze binnen deze taak is sterk bepaald door landelijke richtlijnen, zoals deze worden ontwikkeld door het Landelijk Centrum voor Hygiëne en Veiligheid (LCHV).

Welke activiteiten ondernemen we?

Op de verschillende thema's die het werkveld omvat, worden de volgende taken uitgevoerd:

- Behandeling van meldingen van burgers, instellingen en gemeenten.

- Het geven van voorlichting.
- (Risico-)inventarisatie collectieve voorzieningen/ instellingen (taak wordt beperkt uitgevoerd;
- Signaleren van ongewenste situaties.
- Advisering (inclusief legionellapreventie) aan burgers, gemeenten en instellingen conform de richtlijnen van het LCHV.
- Evenementenadviesing.
- Infectiepreventie proactief onder de aandacht brengen bij alle 9 gemeenten door o.a. per gemeente alle aanwezige collectieve voorzieningen te inventariseren, een risicoprofiel per gemeente op te stellen en op basis van de uitkomsten een beleidsadvies op maat te geven en in samenwerking met GGD GHOR een Workshop evenementen voor de 9 gemeenten organiseren.

Wat zetten we daarbij in?

Taak	Personeel	Bijdrage van gemeenten (inclusief OVGD & OH)	Bijdrage van derden (inclusief OVGD & OH)
Technische hygiënezorg	2,46 fte	€ 235.000	-

2.2.2.11 Reizigersadviesing en -vaccinatie

Wat willen we bereiken?

Het beschermen van individuele reizigers tegen infectieziekten en andere gezondheidsrisico's en het voorkomen van de introductie van importziekten. Hiernaast beschermt de GGD middels vaccinatie andere dan reisgerelateerde risicogroepen, zoals beroepsgroepen en zwangere vrouwen. Ook houdt de GGD een team medewerkers in stand met (medisch) inhoudelijke deskundigheid en ervaring ten behoeve van outbreakmanagement.

	Prognose 2020*
Aantal consulten	24.000
Aantal gegeven vaccinaties	32.000

* Prognose op basis van realisatie 2018

Wat gaan we daarvoor doen?

De GGD is van oudsher aanbieder van reizigerszorg, voert voor de gemeenten de infectieziektebestrijding uit en informeert uit dien hoofde inwoners en reizigers over de gezondheidsrisico's die zij lopen, om import van infectieziekten te voorkomen. Reizigersadvies en -vaccinatie is van belang voor het behouden van expertise, vaardigheden en voldoende personele capaciteit voor de uitvoering van de infectieziektebestrijding en de uitvoering van grootschalige vaccinatiecampagnes (outbreakmanagement).

Welke activiteiten ondernemen we?

- Geven van voorlichting aan algemeen publiek om hen te stimuleren zich te laten informeren en vaccineren vóór zij op reis gaan.
- Vaccineren en immuniseren van reizigers en het voorschrijven van recepten en de verkoop van reizigersproducten.
- Geven van voorlichting aan reizigers over gezondheidsrisico's op reis.
- Onderhouden van een netwerk met relevante partijen.

Reizigersadvies en -vaccinatie is hiermee sterk gelieerd aan de basistaak Infectieziektebestrijding. Immers, reizigers die onbeschermd op reis gaan zijn één van de risicogroepen van Infectieziektebestrijding. Medisch/sociaal kwetsbare burgers worden hierbinnen bovendien gezien als speciale doelgroep.

Wat zetten we daarbij in?

Taak	Personeel	Bijdrage van gemeenten (inclusief OVGD & OH)	Bijdrage van derden (inclusief OVGD & OH)
Reizigersadvies en -vaccinatie	14,63 fte	-	€ 1.953.000

Pijler 3: Bewaken van de publieke gezondheid bij rampen en crises

2.2.2.12 Inzet rond (en voorbereiding op) incidenten, rampen en crises

Wat willen we bereiken?

GGD Haaglanden heeft de wettelijke taak voorbereid te zijn op het kunnen optreden bij incidenten, rampen en crises met mogelijke gevolgen voor de publieke gezondheid. Het betreft zowel het organiseren van de eigen continuïteit van zorgverlening, als ook het kunnen voldoen aan extra gevraagde (volume) en gespecialiseerde (inhoud) inzet onder bijzondere omstandigheden. Dit vanuit de principes van 24/7/365-beschikbaarheid. Deze verplichting vloeit voort uit een drietal wetten: Wet publieke gezondheid, Wet veiligheidsregio's en Tijdelijke wet ambulancezorg. Het doel van deze taak is het realiseren van een gecoördineerde, efficiënte en effectieve inzet van de GGD in geval van crisis om de dreiging of schadelijke gevolgen weg te nemen of te beperken en de continuïteit van de eigen organisatie te waarborgen.

Wat gaan we daarvoor doen?

Het onderhouden en versterken van de crisisorganisatie.

- Het continu afstemmen van het crisisplan en de onderliggende documenten van GGD Haaglanden met de relevante ketenpartners.
- Het adequaat trainen en oefenen van het functioneren van de crisisorganisatie en de processen uit het GROU. Deze trainingsactiviteiten zullen vooral in een breed ketenverband plaatsvinden.
- Het adequaat faciliteren van de crisisorganisatie op het gebied van telefonie/ICT, facilitair en personele zaken.
- Het doorontwikkelen van de crisisorganisatie om voorbereid te zijn op nieuwe vormen van crisis en rampen (zoals bijvoorbeeld terrorismegevolgbestrijding).
- Het verder uitbouwen van het regionale communicatienetwerk.

Eventuele publiekscommunicatie omtrent het incident valt buiten deze regionale taak.

Welke activiteiten ondernemen we?

In 2020 voert GGD Haaglanden in dit kader de volgende activiteiten uit:

- Integraal crisisplan GGD Haaglanden doorontwikkelen, up-to-date houden en oefenen op basis van dit plan.
- Aanbevelingen van de jaarlijkse zelfevaluatie en de hervisitatie Crisisbeheersing en OTO (in 2019) doorvoeren.
- Het ontwikkelen van plannen voor de voorbereiding op terrorismegevolgbestrijding in de publieke gezondheidszorg.

Wat zetten we daarbij in?

Taak	Personeel	Bijdrage van gemeenten (inclusief OVGD & OH)	Bijdrage van derden (inclusief OVGD & OH)
Inzet rond (en voorbereiding op) rampen en crises	1,0 fte	€ 162.000	€ 100.000

Pijler 4: Toezicht houden

2.2.2.13 Taken m.b.t. Toezicht Kinderopvang (TOKIN)

Wat willen we bereiken?

Goede kinderopvang is van groot belang voor kinderen en hun ouders. Gemeenten zijn verantwoordelijk voor het toezicht op de kwaliteit van de kinderopvang en de handhaving ervan. Elk College van Burgemeester en Wethouders binnen de regio Haaglanden heeft de directeur publieke gezondheid van de GGD aangewezen als toezichthouder (wettelijke verplichting). GGD Haaglanden voert dit toezicht (TOKIN) uit. De GGD toetst, binnen alle negen gemeenten, instellingen voor kinderopvang (kinderdagverblijven en buitenschoolse opvang), gastouderbureaus en gastouders op het naleven van de Wet Kinderopvang 2018 (WKO).

	Prognose 2020*
Locaties: jaarlijkse inspecties	1.173
Locaties: nieuw	169
Gastouders: jaarlijkse inspecties	303
Gastouders: nieuw	281
Nader en incidentele onderzoeken	449
Klachten	37
Jeugdverblijven	2
Totaal	2.414

* Inschatting januari 2019; de definitieve opdracht 2020 is pas eind 2019 bekend.

Wat gaan we daarvoor doen?

Tijdens een inspectie controleert GGD Haaglanden of een kinderopvanglocatie, gastouderbureau of gastouders aan de kwaliteitseisen voldoen c.q. of ze worden nageleefd. De bevindingen van een inspectie worden door GGD Haaglanden met een rapport openbaar gemaakt. Indien noodzakelijk wordt door de betreffende gemeente handhavend opgetreden.

De wettelijke eisen die aan houders van locaties voor voorschoolse educatie (VE) worden gesteld voor wat betreft het pedagogisch beleidsplan, veranderen. Het toezicht op de kwaliteit van voorschoolse educatie komt daarmee meer bij de GGD te liggen dan voorheen, omdat de GGD toezicht houdt op de basisvoorwaarden VE. De eisen die per 1 juli 2018 in werking treden betekenen een extra impuls voor de kwaliteit en het signaalgestuurde toezicht. Het toezicht op die kwaliteitseisen brengt een verhoging van de benodigde capaciteit voor toezicht (en handhaving) met zich mee. De nieuwe werkwijze leidt, ten gevolge van de extra werkzaamheden, tot een stijging van het aantal norm inspectie-uren. GGD Haaglanden heeft hierin het landelijk protocol te volgen ten behoeve van de A-status gemeenten.

Welke activiteiten ondernemen we?

- Inspectiebezoeken bij geregistreerde kinderopvanglocaties, gastouderbureaus en gastouders.
- Rapportage vindt plaats conform de landelijke richtlijnen, inclusief advies aan de gemeenten.
- In samenspraak met de kinderopvanglocatie-verantwoordelijken en de gastouders bij hen geconstateerde overtredingen en afwijkingen op een zo kort mogelijke termijn laten corrigeren/beëindigen.
- Ondersteuning van de negen gemeenten bij haar handhavingstaak.

Wat zetten we daarbij in?

Taak	Personeel	Bijdrage van gemeenten (inclusief OVG & OH)	Bijdrage van derden (inclusief OVG & OH)
Toezicht Kinderopvang	20,89 fte	€ 2.116.000	-

2.2.2.14 Inspectie tatoeages en piercings

Wat willen we bereiken?

- Beschermen van de gezondheid van de burger door een veilige en hygiënische omgeving te bevorderen van studio's voor tatoeage- en piercing en cosmetische tatoeage en juweliërs.
- Bevorderen van het voorkomen van infecties door het verstrekken van vergunningen conform wetgeving.

	Prognose 2020*
Inspecties T&P	100
Aanvragen vrijstelling T&P bij evenementen	5

* Prognose op basis van realisatie 2018

Wat gaan we daarvoor doen?

Controleren en, namens het ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport, vergunnen van tatoeage- en piercingstudio's, studio's voor cosmetische tatoeage en juweliërs, conform de hygiënerichtlijnen van het Landelijk Centrum voor Hygiëne en Veiligheid.

Welke activiteiten ondernemen we?

In het kader van deze taak worden de volgende activiteiten uitgevoerd:

- Inventariseren van voorzieningen.
- Inspecteren en beoordelen van voorzieningen en handelingen.
- Adviseren en rapporteren.
- Verstrekken van vergunningen.
- Publiceren goedgekeurde voorzieningen.
- Contact onderhouden met bijzondere opsporing van de NVWA in het kader van illegaal tatoeëren en piercen.

Wat zetten we daarbij in?

Taak	Personeel	Bijdrage van gemeenten (inclusief OVG & OH)	Bijdrage van derden (inclusief OVG & OH)
Inspectie tatoeages en piercings	0,30 fte	-	€ 28.000

2.2.2.15 Hygiëne-inspectie seksinrichtingen

Wat willen we bereiken?

Seksinrichtingen zijn bedrijven waar bedrijfsmatig gelegenheid wordt gegeven tot het verrichten van seksuele handelingen met derden. Seksinrichtingen moeten een vergunning aanvragen bij de gemeente. In opdracht van de negen gemeenten voert GGD Haaglanden inspecties uit bij seksinrichtingen. De inspectie wordt uitgevoerd aan de hand van een checklist met landelijke normen en richtlijnen op het gebied van hygiëne en veiligheid. Het resultaat van deze inspectie wordt meegenomen in de beslissing van de gemeente om de vergunning wel of niet te verlengen of af te geven. Het doel van deze taak is het beschermen van de gezondheid van de burger en de sekswerker door een veilige en hygiënische omgeving van instellingen en voorzieningen te bevorderen.

	Prognose 2020*
Aantal locaties waar één of meerdere keren een inspectie wordt uitgevoerd	71

* Prognose op basis van realisatie 2018

Wat gaan we daarvoor doen?

Inspecteren en adviseren van seksinrichtingen conform de hygiënerichtlijnen van het Landelijk Centrum voor Hygiëne en Veiligheid en het rapporteren en adviseren aan de vergunningverlener.

Welke activiteiten ondernemen we?

In het kader van deze taak worden de volgende activiteiten uitgevoerd:

- Inventariseren van voorzieningen.
- Inspecteren voorzieningen.
- Adviseren en rapporteren.

Wat zetten we daarbij in?

Taak	Personeel	Bijdrage van gemeenten (inclusief OVG & OH)	Bijdrage van derden (inclusief OVG & OH)
Hygiëne-inspectie seksinrichtingen	0,38 fte	-	€ 44.000

2.2.2.16 Lijkschouw

Wat willen we bereiken?

Het op professionele wijze uitvoeren van de lijkschouw, afhandelen van euthanasie, en afhandelen van verzoeken tot uitstellen/vervroegen van begrafenissen/crematies of het vervoeren van een overledene naar het buitenland.

	Prognose 2020*
Lijkschouw	707
Euthanasie	404
Collegiaal overleg / advies	248
Meldingen overleden minderjarigen	18
NODOK	4
Uitstel begrafenis & Lijkenpas	38

* Prognose op basis van realisatie 2017⁷

Wat gaan we daarvoor doen?

Dit doet de GGD door:

- Uitvoeren van de lijkschouw, vaststellen van de aard van het overlijden (natuurlijk of niet-natuurlijk overlijden) en zo mogelijk vaststellen van de doodsoorzaak door de forensisch arts.
- Het uitvoeren van taken die toebehoren aan de taken van de forensisch arts in het kader van de meldingsprocedure euthanasie.
- Uitvoeren van activiteiten in het kader van de NODOK-procedure (nader onderzoek doodsoorzaak van kinderen) door de forensisch arts in geval van onverwacht/onverklaard overlijden bij kinderen.
- Afgeven van een verklaring waarmee een begrafenis/crematie uitgesteld dan wel vervroegd kan worden (eerder dan 36 uur of later dan de zesde werkdag na overlijden).
- Afgeven van een lijkenpas (verklaring dat het overlijden niet ten gevolge van een besmettelijke ziekte is) waarmee het vervoer van een overledene naar het buitenland kan worden geregeld.
- Intercollegiaal consultatie tussen de forensisch arts en andere artsen (zoals huisartsen en medisch specialisten).

⁷ De prognose is hier, afwijkend op de andere prognoses, op basis van de aantallen 2017 in aansluiting op de gehanteerde aantallen in de Voorjaarsbrief
Beleidsbegroting pagina 26

De forensisch artsen van de GGD zijn zeven dagen per week, 24 uur per dag bereikbaar voor alle voornoemde (niet-administratieve) activiteiten.

Welke activiteiten ondernemen we?

In 2020 voert GGD Haaglanden in dit kader geen andere dan de hiervoor beschreven activiteiten uit.

Wat zetten we daarbij in?

Taak	Personeel	Bijdrage van gemeenten (inclusief OVGD & OH)	Bijdrage van derden (inclusief OVGD & OH)
Taken wet op de lijkbezorging	3,53 fte	€ 549.000	-

Pijler 5: Brede Public Health

2.2.2.17 Directeur Publieke Gezondheid

Wat willen we bereiken?

Sinds 2012 is de functie Directeur Publieke Gezondheid (DPG) wettelijk vastgelegd om zo het hoofd te kunnen bieden aan vraagstukken die niet alleen geneeskundig maar ook bestuurlijk om een goede aanpak vragen. De DPG is voor twee organisaties verantwoordelijk; voor zowel de GGD als de GHOR (Geneeskundige Hulpverleningsorganisatie in de regio). Door deze verantwoordelijkheden gezamenlijk bij de DPG neer te leggen wordt een centraal aanspreekpunt voor het bestuur en gemeenten en voor de brandweer, politie en justitie geboden. Het doel van deze taak is het bieden van één aanspreekpunt en het realiseren van integrale sturing op de reguliere en opgeschaalde publieke gezondheid – ook in het geval van crisiszorg.

Wat gaan we daarvoor doen?

De inhoud van de DPG-taak kan grofweg worden onderscheiden in drie hoofdverantwoordelijkheden:

1. Ontwikkelen en borgen van de publieke gezondheid via het netwerk van publieke gezondheidszorg met een groot aantal actoren van diverse achtergronden; dit vanuit de brede benadering van integrale publieke gezondheid. Daarnaast het verbeteren en mede ontwikkelen van de geneeskundige hulpverlening bij rampen en de fysieke en sociale veiligheid met partners als de acute zorgketen en brandweer, politie en gemeenten. Landelijke afstemming hierbij is essentieel.
2. Daadwerkelijk optreden bij rampen en crises als adviseur van het bevoegd gezag en ambtelijk eindverantwoordelijke voor GGD en GHOR met formele bevoegdheden, alsmede het coördineren van de voorbereiding op rampen door de instellingen binnen de geneeskundige hulpverlening in afstemming met hulpverleningsdiensten en gemeenten.
3. Management van een grote (zorg)organisatie die voor de gemeenten zorgdraagt voor advisering over en uitvoering van gemeentelijke en niet-gemeentelijke taken op het gebied van publieke gezondheid.

Hiernaast heeft de DPG de verantwoordelijkheid voor de uitvoering van de taken zoals beschreven in het Directiestatuut van de DPG. Ten slotte heeft de DPG de verantwoordelijkheid vanuit zijn functie als adviseur van het bestuur voor het realiseren van de benodigde stukken voor de Bestuurlijke Adviescommissie en van het Dagelijks Bestuur en Algemeen Bestuur.

Welke activiteiten ondernemen we?

In 2020 voert GGD Haaglanden in dit kader geen andere dan de hiervoor beschreven activiteiten uit.

Wat zetten we daarbij in?

Taak	Personeel	Bijdrage van gemeenten (inclusief OVGD & OH)	Bijdrage van derden (inclusief OVGD & OH)
Directeur Publieke Gezondheid	0,80 fte	€ 1.123.000	-

2.2.2.18 Taken van de GGD als zorginstelling

Wat willen we bereiken?

Het voldoen aan wettelijke en maatschappelijke verplichtingen voor zorginstellingen.

Wat gaan we daarvoor doen?

GGD Haaglanden als zorginstelling is verplicht om verantwoorde en kwalitatief hoogwaardige individuele (medische) zorg te leveren. Hiervoor beschikt de GGD over:

- Medische professionals (artsen en verpleegkundigen) die voldoen aan de eisen van het BIG-register en de diverse functiespecifieke kwaliteitsregisters en specialistenregisters.
- Een iso 9001-gecertificeerd kwaliteitssysteem.
- Functionarissen die het leveren van verantwoorde zorg door de medische professionals waarborgen.
- Een klachtenprocedure.
- Een Veilig Incidenten Melden (VIM) procedure.

Welke activiteiten ondernemen we?

- Invulling geven aan GGD-brede activiteiten op het gebied van opleiden en deskundigheidsbevordering.
- Adequaaf afhandelen van de klachten en VIM-procedure.
- Het in stand houden en verder completeren van het GGD-brede kwaliteitssysteem, gekoppeld aan de noodzakelijke certificering.
- Het ondersteunen van de afdelingsmanagers bij hun verantwoordelijkheid inzake accountmanagement, zodat accountgesprekken tussen gemeenten en GGD zo goed mogelijk verlopen.
- Deelnemen in de Academische Werkplaats Publieke Gezondheid Noordelijk Zuid-Holland, als belangrijk instrument voor GGD Haaglanden waarbij beleid, onderzoek en praktijk (BOP-principe) met elkaar worden verbonden.

Wat zetten we daarbij in?

Taak	Personeel	Bijdrage van gemeenten (inclusief OVGD & OH)	Bijdrage van derden (inclusief OVGD & OH)
Taken van de GGD als zorginstelling	3,99 fte	€ 650.000	€ 130.000

2.2.2.19 Publieksinformatie

Wat willen we bereiken?

Het proactief en reactief geven van voorlichting, informatie en advies op het terrein van publieke gezondheid aan bewoners, organisaties en professionals.

	Prognose 2020*
Telefonische contactmomenten	30.000
E-mail contactmomenten	2.500

* Prognose op basis van realisatie 2018

Wat gaan we daarvoor doen?

- De GGD levert en ontsluit kennis over gezondheid, ziektepreventie en gezondheidsvoorzieningen door middel van publieksinformatie. De GGD doet dit onder andere met een professioneel ingevoerde centrale frontoffice, gebruikmakend van drie primaire informatiekanaal (click, call & face) en een relatiebeheersysteem. Maar ook middels de uitleen van professioneel (voorlichtings- en les-)materiaal aan bijvoorbeeld scholen.
- Bewoners, organisaties en professionals kunnen voor vragen, advies of voor het maken van een afspraak de GGD bereiken via één centraal emailadres en één centraal telefoonnummer.
- De GGD beschikt over een up-to-date relatiebeheersysteem op basis waarvan op efficiënte wijze en snel gecommuniceerd kan worden met relevante organisaties en professionals (bijvoorbeeld in geval van een uitbraak van een infectieziekte, crisis of hitte-protocol).

Welke activiteiten ondernemen we?

In 2020 voert GGD Haaglanden in dit kader geen andere dan de hiervoor beschreven activiteiten uit.

Wat zetten we daarbij in?

Taak	Personeel	Bijdrage van gemeenten (inclusief OVGD & OH)	Bijdrage van derden (inclusief OVGD & OH)
Publieksinformatie	3,40 fte	€ 252.000	-

2.3 Programma Veilig Thuis

2.3.1 Kaders

Veilig Thuis Haaglanden heeft een wettelijke taak die voortkomt uit de Wet Maatschappelijke Ondersteuning 2015 (Wmo 2015).

Veilig Thuis oefent op basis van artikel 4.1.1. lid 2 Wmo 2015 de volgende taken uit:

- a. het fungeren als meldpunt voor gevallen of vermoedens van huiselijk geweld of kindermishandeling;
- b. het naar aanleiding van een melding van huiselijk geweld of kindermishandeling of een vermoeden daarvan, onderzoeken of daarvan daadwerkelijk sprake is;
- c. het beoordelen van de vraag of en zo ja tot welke stappen de melding van huiselijk geweld of kindermishandeling of een vermoeden daarvan aanleiding geeft;
- d. het in kennis stellen van een instantie die passende professionele hulp kan verlenen bij huiselijk geweld of kindermishandeling, van een melding van huiselijk geweld of kindermishandeling of een vermoeden daarvan, indien het belang van de betrokkene dan wel de ernst van de situatie waarop de melding betrekking heeft daartoe aanleiding geeft;
- e. het in kennis stellen van de politie of de Raad voor de kinderbescherming van een melding van huiselijk geweld of kindermishandeling of een vermoeden daarvan, indien het belang van de betrokkene dan wel de ernst van de situatie waarop de melding betrekking heeft daartoe aanleiding geeft;
- f. indien Veilig Thuis een verzoek tot onderzoek bij de Raad voor de kinderbescherming doet, het in kennis stellen daarvan van het college van B&W, en
- g. het op de hoogte stellen van degene die een melding heeft gedaan, van de stappen die naar aanleiding van de melding zijn ondernomen.

Op basis van de Wmo 2015 verstrekt Veilig Thuis aan degene die een vermoeden van huiselijk geweld of kindermishandeling heeft, desgevraagd advies over de stappen die in verband daarmee kunnen worden ondernomen en verleent daarbij zo nodig ondersteuning.

Per 1 januari 2019 is de aangescherpte meldcode van kracht en geldt het nieuwe handelingsprotocol van de 26 Veilig Thuis organisaties. Dit betekent onder meer dat Veilig Thuis een structureel oordeel over de veiligheid geeft tijdens de intensievere monitoring, en dat er door het afwegingskader voor professionals meer signalen over huiselijk geweld en kindermishandeling op de radar komen van Veilig Thuis. Het aantal adviesaanvragen en meldingen zal daardoor naar verwachting structureel toenemen.

VTH voert de volgende taken uit:

- Het geven van advies en ondersteuning bij vragen van burgers en professionals over huiselijk geweld en kindermishandeling;
- Het in ontvangst nemen van meldingen en waar van toepassing na de veiligheidsbeoordeling:
 - "Directe overdracht" in te zetten als de problematiek door het lokale team of lopende hulpverlening kan worden opgepakt;
 - "Voorwaarden en Vervolg" of "Onderzoek" in te zetten bij een acute en/of structurele onveiligheid. Bij de start van de interventie vindt de keuze tussen één van de beide producten plaats. Als het niet noodzakelijk is om een vermoeden te bevestigen of te weerleggen en als de direct betrokkenen bereid en in staat zijn om samen te werken aan herstel van veiligheid, volgt 'Voorwaarden en Vervolg'. Het in "Onderzoek" nemen van vermoedens van huiselijk geweld en/of kindermishandeling gebeurt om deze te bevestigen of te weerleggen en vervolgens veiligheidsvoorwaarden op te stellen;
 - Na afsluiten van "Voorwaarden en vervolg" of "Onderzoek" zicht houden op de veiligheid door het beoordelen van de integrale veiligheidssituatie tijdens de "Monitoring";
 - de bemoeienis af te sluiten als er geen acute of structurele onveiligheid is.

- Het geven van voorlichtingen over huiselijk geweld;
- Het coördineren van huisverboden: VTH stelt een zorgadvies op en coördineert de inzet van de partijen in het veiligheidshuis;
- Overige taken, zoals inzet voor de Veilig Verder Teams.

2.3.1.2 Missie, visie en doelstellingen

Missie

De missie van Veilig Thuis Haaglanden luidt:

'Het in samenwerking met collega-instellingen aantoonbaar voorkomen en stoppen van huiselijk geweld en kindermishandeling en zorgdragen voor herstel van schade bij de direct betrokkenen'.

Visie

Veilig Thuis Haaglanden is het expertisecentrum voor huiselijk geweld en kindermishandeling. De specialistische kennis en kunde van Veilig Thuis wordt laagdrempelig ter beschikking gesteld aan iedereen die te maken heeft met huiselijk geweld en kindermishandeling. Het (acute) herstel van veiligheid, en het creëren en het borgen van duurzame veiligheid binnen afhankelijkheidsrelaties staan centraal. De medewerkers van Veilig Thuis zijn professionals die beschikken over expertise op het gebied van huiselijk geweld en kindermishandeling. De telefoondienst, het secretariaat dat de meldingen aanneemt en de maatschappelijk werkers zijn de spil in de aanpak van Veilig Thuis Haaglanden, en daarnaast wordt de expertise van de gedragsdeskundigen en vertrouwensartsen van VTH ingezet.

Doelstellingen

"Meldingen tijdig afronden"

Er komen steeds meer signalen van huiselijk geweld en kindermishandeling in beeld.

Op dit moment (voorjaar 2019) lukt het niet om volledig binnen de wettelijke termijnen te werken. Werving en behoud van personeel is in de krappe arbeidsmarkt een uitdaging. Daarnaast heeft het nieuwe landelijke beleid van de aangescherpte meldcode voor een toename gezorgd van het aantal meldingen en een aanpassing van de werkwijze vanaf januari 2019. Tot slot gaat de krapte elders in de keten gepaard met een toename van het aantal (her-)meldingen bij VTH en met beperkingen in de overdracht aan ketenpartners, waardoor VTH extra werk doet. In 2019 is een inhaalslag noodzakelijk omdat de werkvoorraad substantieel is opgelopen, en ook in 2020 zal het werken binnen de wettelijke termijnen (van 10 weken voor het doen van onderzoek of Voorwaarden en Vervolg) en 5 (werk)dagen voor de veiligheidsbeoordeling een belangrijke uitdaging en doelstelling zijn.

"VTH is binnen de keten een sterk expertisecentrum: versterken expertiserol, meer advies en focus op ernstig en hardnekkig geweld"

Een effectieve aanpak van huiselijk geweld en kindermishandeling is een aanpak van de gehele keten. Belangrijk aandachtspunt is dat de wachttijd en de doorlooptijd van interventies bij Veilig Thuis ook gerelateerd is aan beperkingen in de doorstroom in de keten, aangezien interventies door Veilig Thuis bijna altijd worden voorafgegaan (preventie) of worden opgevolgd door de inzet van andere partnerorganisaties in de keten. Wachttijden en doorlooptijden bij VTH en bij lokale teams, specialistische hulpverlening of bijvoorbeeld de Raad voor de Kinderbescherming zijn communicerende vaten. VTH wil in samenwerking met ketenpartners komen tot een meer effectieve positie van VTH in de keten, door een versterking van de expertise en voorlichtingsfunctie, het inzetten van een lichte interventie waar dat kan (zoals advies), en door de eigen zwaardere interventies Onderzoek en Voorwaarden en Vervolg te richten op acute en/of structurele onveiligheid, met een focus op ernstig en hardnekkig geweld.

"Resultaatgerichte sturing: versterkte uitvoering"

Deze doelstellingen vragen om een resultaatgerichte werkwijze van Veilig Thuis: VTH richt zich op het ontwikkelen van forward looking sturingsinformatie, zodat tijdig bijgestuurd kan worden bij grotere fluctuaties van de instroom, om te voorkomen dat achterstanden zich opstapelen. Verder stuurt VTH op tijdigheid en kwaliteit (cf. de landelijke protocollen) en heeft actuele kennis en expertise op alle onderdelen van huiselijk geweld en kindermishandeling. Hierbij zijn in de bedrijfsvoering de mogelijkheden van de inbedding in de gemeente den Haag volledig benut.

2.3.1.3 Ontwikkelingen in 2020

In het afgelopen jaar 2018 was een flinke stijging zichtbaar in zowel het aantal meldingen als het aantal adviezen. De stijging bij de adviezen was sterker dan bij de meldingen. Het aantal adviezen is met 33% gestegen. Het aantal meldingen laat een stijging van 12% zien in 2018 ten opzichte van 2017.

Er wordt geraamd dat deze "autonome groei" in 2018, niet verder doorzet in 2019 en 2020, wel wordt groei van het aantal meldingen als gevolg van de aangescherpte meldcode voorzien (zie beleidsmatige ontwikkelingen). Deze volumegroei is met onzekerheid omgeven (zie risicoparagraaf). Er wordt binnen VTH daarom gewerkt met een mix van vast personeel en inkoop van diensten bij externe partijen.

In onderstaande tabel is de autonome groei in 2018 te zien van de instroom bij Veilig Thuis Haaglanden, verdeeld per gemeente.

Tabel 1 Aantallen adviezen en meldingen 2018 ten opzichte van 2017 per gemeente

	2018 (stijging in aantallen en % van 2017)		2017	
	Melding	Advies	Melding	Advies
Delft	498	418	438	339
Den Haag	5073	4405	4619	3335
Leidschendam-Voorburg	443	226	397	142
Midden-Delfland	70	35	46	34
Pijnacker-Nootdorp	232	101	220	83
Rijswijk	404	201	328	136
Wassenaar	137	85	106	47
Westland	496	300	486	233
Zoetermeer	959	549	813	542
Overig	122	1088	107	678
Totaal	8434 (12%)	7408 (33%)	7560	5569

Beleidsmatige ontwikkelingen

Het jaar 2018 stond in het teken van een substantiële groei van de instroom van meldingen van huiselijk geweld en kindermishandeling, de inbedding in de nieuwe GR GGD en VT en bij de gemeente Den Haag, het voorbereiden van het nieuwe landelijke beleid van de aangescherpte meldcode en het aanbrengen van meer focus op ernstig en hardnekkig geweld.

Er bestaat op dit moment bij VTH een wachlijst voor het starten van de interventies Onderzoek en Voorwaarden en Vervolg, en VTH handelt de totale hoeveelheid meldingen niet allemaal binnen de wettelijke termijn af. In de ordening van zaken is prioriteit gegeven aan spoedzaken (deze worden direct opgepakt), veiligheidsbeoordelingen (deze geschieden in overgrote meerderheid binnen de beoogde termijn) en verder komen relatief ernstige zaken het eerst aan de beurt.

Voor de komende twee jaar is de uitdaging om de uitvoering verder te versterken (onder meer door de verhuizing naar een nieuw pand en de daaropvolgende transitie naar goed werkende ICT), de focus op ernstig en hardnekkig geweld te blijven houden, en om de aangescherpte meldcode succesvol te implementeren. Werving en behoud van personeel en het beheersbaar houden van de werkdruk is daarbij de grootste uitdaging. Voldoende aandacht voor begeleiding en opleiding en ontwikkeling van personeel is daarbij een belangrijk aandachtspunt.

Aangescherpte meldcode (landelijk beleid)

Op basis van een ministeriële regeling wordt de meldcode per 1 januari 2019 aangescherpt en treden veranderingen op in de positie van Veilig Thuis. De minister licht dit als volgt toe:⁸

"Bij huiselijk geweld en kindermishandeling is sprake van problematiek met een veelal langdurig karakter. Het risico op herhaling is groot. (...) Om te komen tot duurzame veiligheid in huiselijke kring is het daarom belangrijk om signalen van huiselijk geweld en kindermishandeling in samenhang te bezien.(...) De Veilig Thuis-organisaties zijn bij uitstek in de positie om een dergelijke radarfunctie te vervullen, omdat dit goed aansluit bij de werkzaamheden die de Wmo 2015 voor hen voorziet. (...) Hiervoor is een aantal aanbevelingen (...) die zich zowel richten op de werkwijze van Veilig Thuis als op het aanscherpen van de verplichte meldcode:

- Als de burger de intentie heeft te melden, signalen van burgers altijd als melding opnemen;
- Indien de beller dat wil, checkt Veilig Thuis of er over de persoon/het gezin waarover de beller advies vraagt, aanvullende informatie «op de radar» staat.;
- Actieve rol bij het monitoren van veiligheid door Veilig Thuis (afhankelijk van de ernst van de problematiek);
- Ernstige signalen altijd melden bij Veilig Thuis ."

Als gevolg hiervan dient zich dus een taakaanpassing bij Veilig Thuis aan. Via de Wmo-centrumgemeenten voor vrouwenopvang zijn aanvullende middelen beschikbaar gesteld ten behoeve van de aanscherping meldcode en deze taakaanpassing. De centrumgemeenten hebben in april 2019 de GR geïnformeerd over de bedragen die hieruit voor 2020 e.v. aan de GR beschikbaar worden gesteld, om in eerste instantie als dekkingsmiddel te dienen voor de taakaanpassing. Voor het jaar 2020 zijn 80% van de voor de regio Haaglanden beschikbaar gestelde Duvo middelen in deze begroting toegekend aan VTH.

Als gevolg van de aangescherpte meldcode gaan we uit van een toename van 5% van het aantal meldingen en adviezen (hierin volgen we het lage scenario van de landelijke impactanalyse, zie risicoparagraaf). Voor de inschatting van het effect op de VT-taken en raming van de daarmee gemoeide lasten is uitgegaan van de effectenraming in opdracht van het Ministerie van VWS en JenV en de VNG en van de doorrekening die op basis daarvan is gemaakt voor VTH, door Q Consult. Door de groei van het aantal meldingen en adviezen is 5,18 fte meer benodigd bij VTH, oftewel € 355.000 (excl. overhead).

Door de aangescherpte meldcode zal binnen de processen van Veilig Thuis vaker een beroep worden gedaan op de gedragsdeskundigen en vertrouwensartsen van VTH voor specialistisch (medisch) advies. De inzet van gedragsdeskundigen en vertrouwensartsen stijgt met 25% bij zowel de adviezen als de meldingen. Daarnaast wordt ook een beperkte extra inzet per advies (10 minuten per advies) verwacht. De hoeveelheid informatie waarover VTH medewerkers in de adviesfase beschikken neemt toe en het lezen en wegen van deze informatie vergt tijd, wat zich

⁸ Toelichting bij Besluit van 23 juni 2017, houdende wijziging van het Besluit verplichte meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling en het Besluit kwaliteit kinderopvang en peuterspeelzalen om te bewerkstelligen dat gevallen van ernstig huiselijk geweld of ernstige kindermishandeling dan wel vermoedens daarvan bij het advies- en meldpunt huiselijk geweld en kindermishandeling worden gemeld. Staatsblad 2017, 291

vertaalt in de intensievere adviesfunctie. Dit gaat voor VTH om een extra inzet van 3,37 FTE en een bedrag van € 313.000 (excl. overhead).

Tot slot gaat de aangescherpte meldcode gepaard met een intensivering van de monitoring functie. Het landelijke besluit van de aangescherpte meldcode zorgt ervoor dat intensievere monitoring voor Veilig Thuis organisaties verplicht is. In 2019 wordt ervaring opgedaan met het gedifferentieerd inzetten van de intensievere monitoring, en biedt de sturingsinformatie meer inzicht in de feitelijke ontwikkelingen van de monitoring (in aantallen en benodigde personele inzet). Voor 2020 wordt nu in de begroting 2020 uitgegaan van een intensivering die het mogelijk maakt om binnen dit budgettaire kader gemiddeld 4,5 uur extra uur te monitoren per casus (en opzichte van circa 3 uur in de huidige situatie). Dit is ongeveer de helft van de impact van de intensievere monitoring, zoals berekend in de landelijke impactanalyse. In die impact analyse werd circa 9 uur extra monitoring per casus verondersteld. Op basis van ervaring met de intensievere monitoring wordt in voorjaar 2020 opnieuw gekeken naar de norm voor deze inzet.

"VTH is binnen de keten een sterk expertisecentrum: versterken expertiserol, meer advies en focus op ernstig en hardnekkig geweld"

VTH is wettelijk verplicht om, indien een melder besluit te melden, deze melding op te pakken met een veiligheidsbeoordeling en een passende interventie. Door goede afspraken met ketenpartners en vanuit haar adviesrol beoogt VTH om – waar dat inhoudelijk passend is – een melding te voorkomen, of om een melding na de veiligheidsbeoordeling direct door te zetten naar het lokale veld of bestaande hulpverlening. VTH is hiervoor afhankelijk van de professionals die melden, het lokale veld en van de andere ketenpartners:

- In totaal kan naar verwachting, bij bestendige afspraken met ketenpartners, een structurele daling van in totaal 7,5% van de instroom van meldingen worden gerealiseerd. Dit gaat gepaard met een intensivering van het aantal adviezen met 10%. VTH zet in verband met de expertisefunctie extra in op (niet casus gebonden) voorlichting, waaronder ook training, coaching van en samen optrekken met ketenpartners;
- Een verandering van de productmix, waarbij het aandeel van de meldingen dat na de veiligheidsbeoordeling direct kan worden doorgezet naar het lokale veld of de bestaande hulpverlening toeneemt van 47% naar 50% vanaf 2020. Hiervoor zijn ketenafspraken nodig. Door het opnemen van deze post loopt VTH in de begroting vooruit op deze samenwerkingsafspraken.

Het effect hiervan is een daling van het benodigde aantal fte met 7,29 en een daling van de uitgaven met € 522.000 (excl. overhead) in 2020. Deze beoogde extensivering is met onzekerheid omgeven.

Financiële en bedrijfsmatige ontwikkelingen

1) Autonome volumestijging direct personeel

Het gerealiseerde volume in 2018 (aantal meldingen en adviezen) wordt - zoals hierboven genoemd - als uitgangspunt genomen voor opstelling van de begroting 2020. De volumegroei heeft impact op het direct personeel en zorgt voor een stijging van het benodigde aantal FTE met 12,7 FTE direct personeel t.o.v. de stand in de begroting 2019, die op het volume in 2017 was gebaseerd. Het directe personeel bestaat uit maatschappelijk werkers, secretariaat, vertrouwensartsen en gedragsdeskundigen. De mutatie bedraagt € 869.000 (excl. overhead).

Inhaalslag

VTH heeft in 2018 extra flexibel personeel ingezet om de autonome volumegroei in 2018 het hoofd te bieden. De groei was echter al vanaf het vierde kwartaal van 2017 ingetreden en de werving en inzet van de flexibele schil heeft dankzij de krappe arbeidsmarkt ook onvoldoende snel plaatsgevonden. In 2019 is een inhaalslag noodzakelijk omdat de werkvoorraad is opgelopen doordat de afronding van meldingen geen gelijke tred kon houden met de instroom. Het is op dit

moment niet exact te ramen in hoeverre in 2020 eveneens nog (achterstallige) werkvoorraad uit 2019 moet worden opgepakt. In de risicoparagraaf is hiervoor een onzekerheid opgenomen.

1) Autonome volumestijging managers en werkbegeleiders

De volumegroei heeft niet alleen impact op het directe personeel, maar ook op het aantal benodigde managers en werkbegeleiders. De norm voor de span of control, die de Gemeente Den Haag hanteert, is voor managers circa 25 fte. Om deze span of control gelijk te houden dien het aantal fte aan managers te stijgen van 3,93 naar 4,60 fte vanaf 2019.

De werkbegeleiders zorgen voor individuele begeleiding van casuïstiek en voor klachtgesprekken. De autonome groei in combinatie met het effect van de aangescherpte meldcode, zorgt bij een gelijkblijvende aantal werkbegeleiders, voor eveneens hogere span of control (dan wel caseload). In de huidige situatie is 3,60 fte aan werkbegeleiders aanwezig. Om de caseload gelijk te houden is een stijging van 1,0 fte werkbegeleider noodzakelijk, tot 4,60 fte. In totaal betekent dit een toename van 1,67 fte van indirect personeel.

De mutatie bedraagt € 141.000 (excl. overhead). Hierbij is behoedzaam omgegaan met de stijging van het aantal fte's.

2) ICT en werkplekken verbeterd

Voor centrale overheadkosten betaalt de GR volgens het financieel statuut aan de gemeente Den Haag een vast bedrag per formatieplaats in de toegestane formatie-omvang. De kosten van ICT en huisvesting slaan neer in deze overheadopslag per fte. Vanwege de verhuizing naar een nieuw pand en transitie naar een goed werkende ICT omgeving, is in de risicoparagraaf een onzekerheid opgenomen m.b.t. dit bedrag.

(NB: ten aanzien van de toegerekende overhead is bij de herijking afgesproken om de werkwijze transparant te maken en te uniformeren, en daarbij de effecten van herhuisvesting van VT mee te nemen. Hierover wordt afzonderlijk besluitvorming voorbereid. Dit kan aanleiding geven tot begrotingswijziging. Op dit moment wordt gerekend met de oude overhead cijfers van € 18.820 per vaste FTE, en bij capaciteit via het inkopen van diensten wordt gerekend met € 5.000 per FTE).

3) Tijdelijke versterking staf

Op dit moment heeft VTH in totaal 1,56 FTE aan beschikbare formatie voor ondersteuning. Ondersteuning betreft hier de staf in de vorm van een beleidsmedewerker en een ondersteuner bij het opleidingsbeleid. Om de ambities te kunnen realiseren heeft VTH tijdelijk extra ondersteuning nodig voor een periode van circa 2 jaar van 1,44 FTE, zodat Veilig Thuis in totaal 3 FTE inhoudelijke ondersteuning heeft. Het gaat hierbij om beleidsmedewerkers die ondersteunen bij de ontwikkeling van VTH als expertisecentrum met actuele kennis op alle specialisaties, bij de aansturing en die ondersteunen bij het aanbrengen van focus op ernstig en hardnekkig geweld (zoals het coördineren van pilots). Deze mutatie bedraagt € 109.000 (excl. overhead).

4) Inkopen van veiligheidsdiensten

Voor de inzet van de maatschappelijk werkers voor de taak meldingen binnen VTH wordt uitgegaan van circa 25% inkoop van diensten in 2020. Het inkopen van diensten zorgt ervoor dat een mutatie van 152.000 euro benodigd is op de totale capaciteit. Dit bedrag komt tot stand na een opslag, omdat het inkopen van diensten duurder is dan inzet van eigen personeel, maar wordt deels gecompenseerd door de aftrek van de overhead. Voor het inkopen van diensten wordt ook overhead geleverd, aangezien de betreffende capaciteit gebruik maakt van werkplek en ICT en begeleiding binnen VTH.

2.3.2 Taken

In het takenpakket Veilig Thuis zijn vier taken te onderscheiden, namelijk: advies, meldingen, huisverbod coördinatie en voorlichting, daarnaast is de ondersteuning: overhead opgenomen conform de BBV. In de tabel hieronder wordt voor de vier taken aangegeven welke aantallen in totaal begroot zijn voor 2020.

In de begroting worden de kaders en taken (pakket Veilig Thuis) onderverdeeld, namelijk:

- Taak 1: Advies,
- Taak 2: Meldingen (inclusief monitoring),
- Taak 3: Coördinatie huisverbod,
- Taak 4: Voorlichting,
- Taak 5: Overig (Veilig Verder Teams).

In de volgende paragrafen is weergegeven welke maatschappelijke doelen worden nagestreefd en wat VTH hieraan gaat doen. Conform de gestelde voorwaarden in het financiële statuut.

2.3.2.1 Advies

Wat willen we bereiken?

Omstanders en professionals ontvangen advies over de aard of ernst van signalen en kennen de stappen die zij kunnen zetten om situaties van huiselijk geweld of kindermishandeling te doorbreken en de veiligheid te herstellen en zijn in staat om de benodigde stappen te zetten.

Wat gaan we daarvoor doen?

- het bieden van *advies* aan professionals en omstanders met adviesgesprekken en/of ondersteuning, bijvoorbeeld door deel te nemen aan gesprekken met de directbetrokkenen, met een hulpverlener, school of politie.
- het verstrekken van informatie en advies op ZSM aan Reclassering Nederland, de Raad voor de Kinderbescherming, politie en het Openbaar Ministerie. Dagelijks worden alle aangehouden verdachten die voor een geweldsdelict zijn aangemerkt als huiselijk geweld op de ZSM locatie besproken met Veilig Thuis. Het advies van Veilig Thuis is gebaseerd op dossierinformatie en op expertise van de aanpak van Huiselijk geweld en Kindermishandeling.
- het bieden van advies op het Veiligheidshuis middels deelname aan het focusoverleg en de weegploeg. Het gaat hier om specifieke zaken met complexe vraagstukken rondom straf en zorg. Door de samenwerking van de twee ketens wordt de veiligheid vergroot.

Wat zetten we daarbij in?

Taak	Direct Personeel	Bijdrage van gemeenten
Advies	12,35 fte	€ 865.000

2.3.2.2 Meldingen

Wat willen we bereiken?

Veilig Thuis biedt een optimale toegang voor degenen die een melding van (een vermoeden van) huiselijk geweld of kindermishandeling wensen te doen. Op basis van de inhoud van de melding komt Veilig Thuis in samenspraak met alle betrokkenen tot de noodzakelijke vervolgstappen en besluit wie de verantwoordelijkheid voor de uitvoering hiervoor neemt.

Wat gaan we daarvoor doen?

Alle meldingen worden bij binnenkomst direct beoordeeld op de vraag of crisisinterventie noodzakelijk is. Vervolgens wordt binnen een termijn van 5 (werk) dagen aanvullende informatie verzameld bij verschillende bronnen en vindt intercollegiale of multidisciplinaire beoordeling plaats.

Dit proces wordt Veiligheidsbeoordeling (voorheen Triage) genoemd en kent binnen Veilig Thuis een aantal varianten en uitkomsten.

Besluit na veiligheidsbeoordeling: einde bemoeienis

Meldingen kunnen na zorgvuldige beoordeling de uitkomst hebben dat verdere bemoeienis van Veilig Thuis, lokale veld of collega-organisatie niet nodig is. Er zijn geen zorgen over de veiligheid van betrokkenen.

Besluit na veiligheidsbeoordeling: overdracht naar het lokale veld en/of bestaande hulpverlening

In deze meldingen wijst de veiligheidsbeoordeling uit dat er sprake is van een casus die qua aard en ernst kan worden opgepakt door de lokale teams of bestaande hulpverlening die al bij het gezin betrokken is. In dit geval voert Veilig Thuis geen monitoring uit.

Besluit na veiligheidsbeoordeling: inzetten interventie zonder onderzoek (voorwaarden en vervolg)

Veilig Thuis kiest voor deze interventie indien er aanwijzingen zijn voor een acute en/of structurele onveiligheid en als de direct betrokkenen voldoende bereid en in staat zijn om samen te werken aan het herstel van de veiligheid en daarbij zo nodig hulp te aanvaarden. De inzet is gericht op het opstellen van veiligheidsvoorwaarden in overleg met de betrokkenen en professionals, en het overdragen naar een vervolgtraject, in veel gevallen vormen van (gespecialiseerde) hulpverlening.

Besluit na veiligheidsbeoordeling: inzetten vervolgtraject met onderzoek

In die situaties dat de bevoegdheid en de expertise van Veilig Thuis nodig zijn om helderheid te verkrijgen over de vraag of er sprake is van huiselijk geweld en/ of kindermishandeling en/of indien betrokkenen onvoldoende bereid of in staat zijn hulp te accepteren, wordt er onderzoek ingezet.

In kaart wordt gebracht welke onderliggende problemen er zijn die moeten worden opgelost om tot duurzame veiligheid en herstel te komen. Vervolgens worden, net als bij Voorwaarden en Vervolg, veiligheidsvoorwaarden opgesteld.

Monitoring

De dienst monitoring wordt ingezet na het afsluiten van de dienst Onderzoek of Voorwaarden en Vervolg. Na overdracht monitort Veilig Thuis de resultaten van het ingezette vervolgtraject en stuurt zo nodig bij. In 2020 wordt bij circa de helft van het aantal meldingen onderzoek of Voorwaarden en Vervolg ingezet. Monitoring is een van de wettelijke taken van Veilig Thuis; bij de monitoring volgt VTH het handelingsprotocol. De maatschappelijk werker bepaalt – in overleg met de direct betrokkenen en de overdrachtspartij – na het afsluiten van het onderzoek of Voorwaarden en Vervolg de monitoringsintensiteit en momenten per cliënt. Tijdens de monitoring komt VTH tot een antwoord op de vragen: is de hulp op gang gekomen, is voldaan aan de veiligheidsvoorwaarden, hebben deze geleid tot directe veiligheid, is de stabiele veiligheid in voldoende mate hersteld, is er voldoende aandacht voor herstel van de opgelopen schade? Indien het oordeel positief is, sluit VTH de monitorfase af. Indien dat niet zo is, dat kan VTH de overdrachtspartijen bijvoorbeeld adviseren om de hulp bij te stellen, of om stappen te zetten die leiden tot een dwangmaatregel. De intensievere monitoring betekent dat er voor een langere periode dient te worden gemonitord (gemiddeld 1,5 jaar of langer waar nodig), afhankelijk van de aard van de casus. Hierbij kiest VTH voor een gedifferentieerde aanpak.

Wat zetten we daarbij in?

Taak	Direct Personeel	Bijdrage van gemeenten incl. OVG
Melding (inclusief monitoring)*	112,27 fte	€ 8.851.000**

* Maatschappelijk werkers, gedragswetenschappers, vertrouwensartsen en secretariaat voor het aannemen van meldingen.

** Circa 2,1 mln euro van dit totale bedrag bedraagt de inkoop van de veiligheidsdiensten bij externe partijen.

2.3.2.3 Huisverbod coördinatie

Wat willen we bereiken?

Het doel van de functie Coördinatie huisverbod door Veilig Thuis is het verhogen van de effectiviteit van het huisverbod door het overzicht te bewaren, ondersteuning te bieden en te zorgen voor afstemming op hetgeen de hulpverlenende, gemeentelijke en strafrechtelijke partijen uitvoeren.

Wat gaan we daarvoor doen?

In het kader van de Wet Tijdelijk Huisverbod voert Veilig Thuis de coördinatie uit. Veilig Thuis stelt het zorgadvies op voor de gemeenten (lees: de burgemeester) over het (niet) verlengen van het huisverbod en ondersteunt de procesregisseurs van de gemeenten (behandeling van voorlopige voorzieningen en beroepszaken bij de rechtbank). De coördinatoren werken samen met de andere partijen die betrokken zijn bij het huisverbod. Zij beoordelen de veiligheidsafspraken en brengen hun expertise in. Op het Veiligheidshuis is een team van coördinatoren werkzaam ten behoeve van bovengenoemde taken en om de uitvoering van de hulpverlening door de Reclassering Nederland, Algemeen Maatschappelijk Werk en Crisisdienst Jeugd gedurende een huisverbod op elkaar af te stemmen. Bij begroting 2020 gaat het om 441 huisverboden.

Wat zetten we daarbij in?

Taak	Direct personeel	Bijdrage van gemeenten
Coördinatie Huisverbod	6,44	€ 465.000

2.3.2.4 Voorlichting

Wat willen we bereiken?

Het doel van de functie voorlichting is bewustwording, kennisoverdracht en het aanreiken van handelingsvaardigheden aan professionals op het gebied van huiselijk geweld en kindermishandeling.

Wat gaan we daarvoor doen?

Veilig Thuis geeft voorlichting aan professionals over de verschillende vormen van huiselijk geweld en kindermishandeling en over de eigen werkwijze. Doelen van de voorlichting zijn verbetering van de signalering, ondersteunen van het werken volgens de meldcode en verbeteren van de samenwerking tussen Veilig Thuis en de samenwerkingspartners. De doelgroepen zijn alle *professionals* die betrokken zijn bij de signalering en de aanpak waarbij de nadruk ligt op het onderwijs, de gezondheidszorg en het lokale veld.

Wat zetten we daarbij in?

Taak	Direct personeel	Bijdrage van gemeenten
Voorlichting	0,2	€ 16.000

2.3.2.3 Veilig Verder Teams

VVT levert – als niet wettelijke taak – capaciteit aan de Veilig Verder Teams van de centrum gemeente den Haag. Naar verwachting is de capaciteit hiervan in 2020 circa 4 FTE. Voorheen was VVT onderdeel van de post Meldingen. VVT wordt nu apart genoemd en zodoende is dit bedrag uit de post Meldingen gehaald.

Taak	Direct personeel	Bijdrage van gemeenten
VVT	4,0	€ 294.000

3 Paragrafen

3.1 Weerstandsvermogen en risicobeheersing

3.1.1 Weerstandscapaciteit, risico's en risicobeleid van de GR

Art. 24 derde lid van de Gemeenschappelijke Regeling bepaalt het volgende: "Financiële tekorten van de Uitvoeringsorganisatie GGD en de Uitvoeringsorganisatie VT die niet worden gedekt door voorzieningen daaromtrent in de dienstverleningsovereenkomst komen niet ten laste van het openbaar lichaam".

In de Dienstverleningsovereenkomst met de gemeente Den Haag (i.c. art. 5 van de meerjarige Raamovereenkomst) is overeengekomen dat de gemeente Den Haag als opdrachtnemer prudent om zal gaan met het maken van kosten voor de uitvoering van de GGD & VT Taken.

Risicoverdeling ten aanzien van begrotingsoverschrijdingen

Met betrekking tot het risico's van begrotingsoverschrijdingen geldt het volgende onderscheid:

- (i) Bij begrotingsoverschrijdingen die te maken hebben met veranderingen in de opdrachtverlening door Opdrachtgever GGD & VT Haaglanden, komen de daaruit voor Opdrachtnemer voortvloeiende directe en indirecte kosten voor rekening van Opdrachtgever GGD & VT Haaglanden⁹;
- (ii) Bij begrotingsoverschrijdingen die te maken hebben met de bedrijfsvoering van Opdrachtnemer én niet met het onder (i) bedoelde, komen de daaruit voor Opdrachtnemer voortvloeiende directe en indirecte kosten voor rekening van Opdrachtnemer.

Te verwachten begrotingsoverschrijdingen moeten blijken uit periodieke rapportages die ten minste eenmaal per half jaar door de opdrachtnemer worden verstrekt (art. 6 van de Raamovereenkomst). De inzet daarbij is de oorzaak tijdig te ondervangen en de overschrijding te minimaliseren. De gemeente Den Haag en de GR overleggen over de wijze waarop (c.q. door wie) de kostenoverschrijding wordt gedragen.

Flexibel budget voor VT Taken

In het Financieel Statuut van de GR (art. 16 derde lid) is expliciet opgenomen dat de risicoverdeling ten aanzien van de Taken VT op dezelfde wijze worden verdeeld als bij de GGD-basistaken. Het hieraan verbonden risico voor de GR wordt betrokken in de paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing.

Als de bedrijfsvoering VT en de opbouw van weerstandsvermogen VT niet op orde zijn, kan volgens het Financieel Statuut in de GR-begroting rekening worden gehouden met een extra bijdrage van de deelnemende gemeenten die het mogelijk maakt om een flexibele schil in te zetten.

Van deze mogelijkheid is gebruikt gemaakt in de Financiële Begroting 2020 in de vorm van een budget 'Meldingen (flexibele inzet)' van €2.175.000 (zie Tabel VT2). Net als de overige budgetten dient ook bij dit budget een budgetoverschrijding te worden voorkomen. Terwijl bij de overige VT-budgetten de algemene risicoverdeling geldt wordt het budget dat verband houdt met de flexibele schil, inherent aan het flexibele karakter, wel achteraf afgerekend.

⁹ Voor de GGD-basistaak Toezicht op de kinderopvang en de GGD-plustaken geldt dat de definitieve vergoeding wordt berekend op basis van de gerealiseerde hoeveelheden en de vooraf bepaalde tarieven (P*Q), met eventuele ondergrenzen voor de afrekening. Voor de overige taken geldt dat de definitieve vergoeding gelijk is aan de vooraf overeengekomen vergoeding, onder voorbehoud van de toepasselijkheid van de risico-afspraken. Beleidsbegroting pagina 41

Algemene risico's voor de GR

Aantoonbaar hogere directe en indirecte kosten komen voor rekening van Opdrachtgever GGD & VT Haaglanden als ze verband houden met:

- (a) veranderingen in de GGD & VT Taken, of eisen aan de GGD & VT Taken die door externe autoriteiten worden opgelegd;
- (b) calamiteiten (bijvoorbeeld uitbraak infectieziekten of maatschappelijke calamiteiten);
- (c) calamiteiten in de bedrijfsvoering van Opdrachtnemer (bijvoorbeeld cyberattack, ICT kosten die niet van te voren waren te voorzien);
- (d) veranderingen in (de interpretatie van) het fiscale regime dat van toepassing is op een of meer van de GGD & VT Taken;
- (e) hogere kosten dan voorzien door stijging van de CAO lonen van het Personeel en indien achteraf blijkt dat indexering conform de Kaderbrief gemeenschappelijke regelingen lager uitvalt dan de consumentenprijsindex zoals door het CBS gepubliceerd.
- (f) kosten die voortvloeien uit wijzigingen in het Financieel statuut als bedoeld in artikel 23 lid 3 van de Regeling.

De risico's en het risicobeleid voor GGD en VT worden in onderstaande sub-paragrafen verder uiteengezet.

Naast de achteraf te rekenen begrotingsposten (de P*Q-taken GGD en de flexibele schil VT) en de genoemde algemene risico's voor de GR, is met name het gesignaleerde risico ten aanzien van de structurele kosten overhead van belang.

3.1.1 Weerstandscapaciteit, risico's en risicobeleid GGD

#	Risico	Financiële impact	Kans	Toelichting
1	Inwonersontwikkeling Tot op heden zijn er geen duidelijke afspraken over hoe om te gaan met de ontwikkeling van het aantal inwoners in de regio. Derhalve zijn de mogelijke effecten op de uit te voeren taken en bijhorende doorberekening niet meegenomen. Het niet meenemen van dit effect kan er toe leiden dat de kwaliteit van de dienstverlening op den duur niet behouden kan worden.	€ 100.000	Hoog	
2	Scheiding regionaal en lokaal pakket In de begroting zijn de lokale taken niet opgenomen. Mochten de lokale taken in de toekomst niet meer (of in veel mindere mate) worden afgenomen door de gemeenten dan wordt het draagvlak voor bijvoorbeeld de crisisorganisatie kleiner. Het invulling geven aan de crisisorganisatie wordt voor een belangrijk deel bepaald door de robuustheid van de GGD, die mede gebaseerd is op de uitvoering van de lokale taken. Deze taken worden buiten de verantwoordelijkheid van het AB verricht.	Nader te bepalen	Laag	
3	Takenpakket Opgelegde veranderingen in takenpakket of eisen aan taken die door externe autoriteiten opgelegd worden en tot aantoonbare verhoging van de kosten leiden.	Nader te bepalen	Laag	
4	Indexering: Indexering van kosten die in de praktijk hoger is dan de indexering waarmee op basis van de voorcalculatie rekening is gehouden.	Nader te bepalen	Laag	
5	Calamiteiten in de dienstverlening die leiden tot aantoonbaar hogere kosten voor de dienstverlening (uitbraak infectieziekten, maatschappelijke calamiteiten), voor zover deze kosten niet binnen de in de dienstverleningsovereenkomst overeengekomen bandbreedtes vallen.	Nader te bepalen	Laag	
6	Calamiteiten in de bedrijfsvoering die maken dat de kosten aantoonbaar fors hoger zijn (bijv. cyberattack, ICT kosten die niet van tevoren waren te voorzien).	Nader te bepalen	Laag	
7	Veranderingen in (de interpretatie van) het fiscale regime: de definitieve fiscale analyse kan pas gemaakt worden nadat ook de dienstverleningsovereenkomst geconcretiseerd is.	Nader te bepalen	Laag	
8	Structurele kosten overhead (inclusief huisvesting, ICT & GR-functionarissen) In 2019 gaat Veilig Thuis verhuizen naar het Westeinde. De gevolgen van de verbouwing van aan het Westeinde voor de GGD zijn nog niet bekend. Dit kan gevolgen hebben voor de, in deze begroting gebruikte, overheadtoeslag per fte. Deze kosten zullen worden meegenomen bij de uniformering van de overheadsystematiek.	Nog niet te bepalen	Hoog	Er komt een separaat voorstel over incl. begrotingseffect. Mocht deze uniformering niet voor 2020 worden geëffectueerd, dan dient de begroting 2020 te worden bijgesteld voor tenminste de vaste lasten huisvesting (ophoging huur & kapitaallasten verbouwing) evenals mogelijke lasten die volgen uit de ICT-infrastructuur & GR-functionarissen.

3.1.2 Weerstandscapaciteit, risico's en risicobeleid VT

#	Risico	Financiële impact	Kans	Toelichting
1	<p>Onvoldoende werving en behoud van personeel en onvoldoende capaciteit ten opzichte van de hoeveelheid werk</p> <p>Er worden maatregelen ingezet voor een beter behoud van personeel. Desalniettemin blijft werving en behoud van personeel lastig in de huidige krappe arbeidsmarkt. Om een optimale bezetting te realiseren is eigen personeel noodzakelijk. Kosten inhuur en inkoop zijn aanmerkelijk hoger dan kosten van eigen personeel. Door de werving – en inwerkperiode gaat vertrek van personeel gepaard met kosten van verlies aan expertise en met hogere werkdruk voor het personeel.</p> <p>De uitbreiding van hoeveelheid personeel kan impact hebben op de inzet van P&O, die nodig is om deze uitbreiding te realiseren.</p>	Nog niet te bepalen	Hoog	
2	<p>Effect aangescherpte meldcode</p> <p>De extra volumegroei van het aantal meldingen en adviesaanvragen is gebaseerd op het lage scenario uit de landelijke impact analyse van de aangescherpte meldcode van 5% groei van het aantal meldingen en adviezen</p>	Nog niet te bepalen, stijging of daling t.o.v. de raming is mogelijk.	Hoog	De totale volume ontwikkeling wordt in kwartaalrapportages gevolgd.
3	<p>Structurele kosten overhead (inclusief huisvesting, ICT & GR-functionarissen)</p> <p>In 2019 gaat Veilig Thuis verhuizen naar het Westeinde. De kosten van de verbouwing van het Westeinde en de nieuwe de inrichting van de ICT-infrastructuur zijn nog niet definitief bekend.</p> <p>Dit kan gevolgen hebben voor de, in deze begroting gebruikte, overheadtoeslag per fte. Deze kosten zullen worden meegenomen bij de uniformering van de overheadsystematiek.</p>	Nog niet te bepalen	Hoog	<p>Er komt een separaat voorstel over incl. begrotingseffect.</p> <p>Mocht deze uniformering niet voor 2020 worden geëffectueerd, dan dient de begroting 2020 te worden bijgesteld voor tenminste de vaste lasten huisvesting (ophoging huur & kapitaallasten verbouwing) evenals mogelijke lasten die volgen uit de ICT-infrastructuur & GR-functionarissen en eventuele P&O-kosten (zie bij Risico #1).</p>
4	<p>Autonome groei en achterstanden</p> <p>In 2017 en 2018 is een forse stijging zichtbaar van zowel meldingen als adviezen. Vanaf 2019 is geen verdere autonome groei verondersteld. Indien de capaciteit niet in evenwicht is met de instroom, ontstaan achterstanden en loopt de werkvoorraad op.</p>	Nog niet te bepalen, stijging of daling instroom is mogelijk	Hoog	De volume ontwikkeling wordt in kwartaalrapportages gevolgd.
5	<p>Capaciteit, expertise en vaardigheden in de keten</p> <p>Zowel de instroom als de doorlooptijden bij VTH zijn afhankelijk van de capaciteit, expertise en vaardigheden in de rest van de keten. Door samenwerking en ketenafspraken, investeren in expertise en voorlichting draagt VTH bij vanuit haar rol. Bij krapte in de rest van de keten wordt onnodig vaak (terug)gemeld bij VTH en kan VTH casussen niet goed overdragen aan ketenpartners, zodat bijvoorbeeld hulp niet tijdig wordt gerealiseerd.</p>	Nog niet te bepalen	Hoog	
7	<p>Investerings in cliënt volgsysteem</p> <p>In de loop van 2019 wordt duidelijk welke</p>	Nog niet exact te	Midden	Voorstel voor doorontwikkeling bij kwartaalrapportage

	management informatie systeem (data warehouse) nodig is.	bepalen		
8	Meer huisverboden De intensievere inzet zal mogelijk gepaard gaan met volumegroei.	Nog niet exact te bepalen, enkele FTE's	Hoog	Uitbreiding team huisverboden kan in de loop van het jaar nodig zijn.
9	Vervolg MDA++. In de begroting zijn geen uitgaven geraamd voor het vervolg op de pilot MDA++. Besluitvorming over continuering via de GR kan tot een begrotingswijziging leiden.	Nog niet te bepalen.	Midden.	Komt afzonderlijk voorstel over.
10	Besparing door daling instroom en aanpassing productmix. Deze verwachte besparing is afhankelijk van de mogelijkheden (capaciteit en expertise) in de rest van de keten		Midden	

3.2 Bedrijfsvoering

3.2.1 Bedrijfsvoering GGD

Het verbeteren van de bedrijfsvoering is een continu proces. In 2019 wordt onder andere ingestoken op het verder verbeteren van het werken met key performance indicators (KPI's), het verder verbeteren van accountmanagement, taakanalyses / kostprijzen en doelmatigheidsonderzoek. Bevindingen worden in 2020 (verder) geïmplementeerd.

Informatieparagraaf

Er wordt halfjaarlijks gerapporteerd aan de GR over de voortgang van de GGD. De rapportage-componenten zijn:

- Indien mogelijk worden cijfermatige/kwantitatieve indicatoren gerapporteerd over de realisatie/voortgang.
- Risico's en ontwikkelingen die mogelijk effect hebben op de realisatie binnen de vastgestelde begroting (vaste prijsafspraken).
- Bedrijfsvoeringontwikkelingen.

3.2.2 Bedrijfsvoering VT

Het verbeteren van de bedrijfsvoering is een continu proces. In 2019 wordt met de verhuizing van de locatie in Den Haag naar het Westeinde, geïnvesteerd in goede werkplekken en daaropvolgend in een transitie naar goed werkende ICT, die het primaire proces van VTH ondersteunt. Verder wordt geïnvesteerd in kwartaalrapportages op basis waarvan fluctuaties in de hoeveelheid werk sneller worden gesignaleerd, zodat waar nodig besluitvorming tijdig plaats kan vinden.

Deel 2 Financiële begroting van de GR

1 Inleiding

Algemene financiële randvoorwaarden/uitgangspunten begroting

Voor het opstellen van de begroting voor 2020 en de meerjarenraming 2021-2023 gelden de volgende financieel technische randvoorwaarden: indexering, risico's en weerstandscapaciteit en tijdige afstemming en informatievoorziening.

Voor de uitwerking van de randvoorwaarden baseert de GR zich op de Kaderbrief 2020 voor gemeenschappelijke regelingen. Daarnaast wordt deze begroting opgeleverd op basis van de reeds geaccordeerde begroting 2019 met daarin het meerjarenbeeld 2020-2022 en de Voorjaarsbrief 2020.

Ook zijn, op grond van wettelijke verplichtingen (BBV regels), de overheadkosten en de indeling van taakvelden inzichtelijk gemaakt.

Verdeling takenpakket

De begroting sluit aan bij het besluit om de taken, uitgevoerd door GGD & VT Haaglanden, te verdelen in een drietal takenpakketten; GGD-basispakket, GGD-pluspakket en VT taken.

De begroting toont per taak de directe kosten voor de uitvoering van de desbetreffende taak. Tevens wordt als aparte taak zichtbaar gemaakt welke overheadkosten samenhangen met deze taken. Daarbij is apart zichtbaar welke indirecte kosten intern, conform de regels uit het nieuwe BBV (Besluit begroting en verantwoording), worden benoemd als overheadkosten en welke overheadkosten toegerekend worden als gevolg van de doorbelasting van overhead vanuit de gemeente Den Haag (overheadkosten die Den Haag OCW en Den Haag concern maken ten behoeve van de dienstverlening aan de GR).

2 Baten en lasten

2.1 Overzicht van baten en lasten

Tabel GR1: Overzicht baten en lasten (bedragen X €1.000 afgerond)

	Realisatie 2018	Begroting 2019	Gewijzigde	
			Begroting 2019	Begroting 2020
Programma GGD				
Baten	18.370	17.564	17.962	18.650
Lasten	-14.461	-13.522	-13.794	-14.464
Saldo	3.909	4.042	4.168	4.186
Onvoorzien	-98	0	0	0
Totaal saldo baten en lasten	3.811	4.042	4.168	4.186
Toevoeging/onttrekking aan reserves	0	0	0	0
Resultaat GGD	3.811	4.042	4.168	4.186
Programma Veilig Thuis				
Baten	10.790	10.992	14.042	14.733
Lasten	-8.547	-7.901	-11.366	-10.491
Saldo	2.243	3.091	2.676	4.242
Onvoorzien	1.083	0	0	0
Totaal saldo baten en lasten	3.326	3.091	2.676	4.242
Toevoeging/onttrekking aan reserves	-1.083	0	1.083	0
Resultaat Veilig Thuis	2.243	3.091	3.759	4.242
Programma Overhead				
Lasten GGD	-4.069	-4.041	-4.168	-4.185
Lasten Veilig Thuis	-3.362	-3.091	-3.759	-4.242
Resultaat Overhead	-7.431	-7.132	-7.927	-8.427
Resultaat GGD incl. overhead	-258	1	0	1
Resultaat Veilig Thuis incl. overhead	-1.119	0	0	0
Totaal resultaat GR GGD en VT	-1.377	1	0	1

2.2. Toelichting baten en lasten programma regionale GGD-taken

2.2.1 Overzicht baten en lasten regionale GGD-taken

Tabel GGD1: Overzicht baten en lasten (bedragen x €1.000 afgerond)\

	Realisatie 2018			Begroting 2019			Gewijzigde begroting 2019			Begroting 2020		
	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo
Programma GGD												
GGD basispakket												
Deelnemersbijdragen	11.546			11.780			11.961			12.469		
Derdenbijdragen	3.366			3.482			3.534			3.635		
Incidentele derdenbijdragen	1.101											
1 Epidemiologie		724			721			721			992	
2 Gezondheidsbevordering		941			778			778			808	
3 Beleidsadviesing		634			644			644			669	
4 Preventieve ouderengezondheidszorg		0			0			0			0	
5 Regeling onverzekerden		0			0			0			0	
6 Algemene infectieziektebestrijding		1.639			1.468			1.468			1.525	
7 Tuberculosebestrijding		1.663			1.286			1.286			1.337	
8 Bevordering seksuele gezondheid		2.930			2.714			2.728			2.828	
9 Medische milieukunde		520			528			527			549	
10 Technische hygiënezorg en even.		155			179			179			186	
12 Inzet incidenten, rampen, crises		211			233			232			242	
13 Toezicht op de kinderopvang		1.404			1.338			1.481			1.438	
14 Inspecties tattooages & piercings		46			21			21			22	
17 Directeur Publieke Gezondheid		818			928			928			962	
18 GGD: zorginstelling		695			619			619			642	
19 Publieksinformatie					177			177			184	
Totaal GGD basispakket	16.013	12.380	3.633	15.262	11.634	3.628	15.495	11.789	3.706	16.104	12.384	3.720
GGD pluspakket												
Deelnemersbijdragen	359			366			531			549		
Derdenbijdragen	1.895			1.936			1.936			1.997		
Incidentele derdenbijdragen	103											
11 Reizigersadvies en -vaccinatie		1.631			1.539			1.539			1.597	
15 Hygiëne-inspectie seksinrichtingen		1			35			35			36	
16 Lijkschouw excl. BTW		449			314			431			447	
Totaal GGD pluspakket	2.357	2.081	276	2.302	1.888	414	2.467	2.005	462	2.546	2.080	466
Totaal GGD basispakket + pluspakket	18.370	14.461	3.909	17.564	13.522	4.042	17.962	13.794	4.168	18.650	14.464	4.186
Bedrag onvoorzien		98	-98									
Totaal baten en lasten	18.370	14.559	3.811	17.564	13.522	4.042	17.962	13.794	4.168	18.650	14.464	4.186
Toev./onttrekking reserve												
Totaal programma GGD	18.370	14.559	3.811	17.564	13.522	4.042	17.962	13.794	4.168	18.650	14.464	4.186
Overhead GGD												
GGD basispakket												
20 Indirecte kosten GGD basispakket					1.248			1.285			1.330	
20 Toerekening OCW- en DH-brede lasten					2.378			2.420			2.390	
Overhead GGD basis		3.683										
Taakstelling GGD t.g.v. herijking												
Totaal overhead GGD basispakket		3.683			3.626			3.705			3.720	
20 Indirecte kosten GGD pluspakket					92			82			84	
20 Toerekening OCW- en DH-brede lasten					323			381			381	
Overhead GGD plus		386			415			463			465	
Totaal overhead GGD pluspakket		386			415			463			465	
Totaal overhead GGD	0	4.069	-4.069	4.041	-4.041		4.168	-4.168		4.185	-4.185	
Totaal Programma + Overhead GGD	18.370	18.628	-258	17.564	17.563	1	17.962	17.962	0	18.650	18.649	1

2.2.2 Lasten regionale GGD-taken

Onderstaande tabel toont hoe de lasten zijn opgebouwd in de Programmabegroting GGD Haaglanden 2020 en de gewijzigde begroting 2019, onderverdeeld naar het basis- en pluspakket en pijlers.

Tabel GGD2 Begrote lasten Programma GGD Haaglanden 2020 (x € 1.000 afgerond)

Pijlers en taken	Personeel (1)	Overige goederen en diensten(2)	Begroting 2020	Gewijzigde begroting 2019	Begroting 2019
GR basis	8.699	3.685	12.384	11.789	11.635
Pijler 1	1.982	487	2.469	2.143	2.144
1 Epidemiologie	643	349	992	721	721
2 Gezondheidsbevordering	723	85	808	778	778
3 Beleidsadviesing	616	53	669	644	644
4 Preventieve ouderengezondheidszorg	-	-	-	-	-
5 Regeling onverzekerden	-	-	-	-	-
Pijler 2	4.530	1.895	6.425	6.188	6.176
6 Algemene infectieziektebestrijding	1.456	69	1.525	1.468	1.468
7 Tuberculosebestrijding	1.017	320	1.337	1.286	1.286
8 Bevordering seksuele gezondheid	1.343	1.485	2.828	2.728	2.714
9 Medische milieukunde	533	16	549	527	528
10 Technische Hygiënezorg	181	5	186	179	179
Pijler 3	88	154	242	232	233
12 Inzet rond (en voorbereiding op) incidenten, rampen en crises	88	154	242	232	233
Pijler 4	1.444	16	1.460	1.502	1.359
13 Toezicht op de kinderopvang	1.422	16	1.438	1.481	1.338
14 Inspectie tatoeages & piercings	22	-	22	21	21
Pijler 5	655	1.133	1.788	1.724	1.724
17 Directeur Publieke Gezondheid	127	835	962	928	928
18 GGD: zorginstelling	344	298	642	619	619
19 Publieksinformatie	184	-	184	177	177
GR plus	1.405	675	2.080	2.005	1.887
Pijler 2	958	639	1.597	1.539	1.539
11 Reizigersadvies en -vaccinatie	958	639	1.597	1.539	1.539
Pijler 4	447	36	483	466	349
15 Hygiëne-inspectie seksinrichtingen	31	5	36	35	35
16 Lijkschouw	416	31	447	431	314
Begroting Programma GGD Haaglanden	10.104	4.360	14.464	13.794	13.622

- (1) Personeel: voor de berekening van de personele lasten is, zoals gebruikelijk binnen de dienst OCW Gemeente Den Haag, het aantal fte vermenigvuldigd met de standaard salariskosten op jaarbasis zoals momenteel bekend, geïndexeerd voor 2020. Daarnaast is een procentuele opslag meegenomen ter dekking voor de (overige) reële personele lasten (1%), vorming en opleiding (2%).
- (2) Overige goederen en diensten: betreft niet-personele lasten voor GGD taken.

Toelichting wijzigingen lasten regionale GGD-taken

Voorjaarsbrief:

In het AB van 11 februari 2019 is de Voorjaarsbrief Begroting Gemeenschappelijke Regeling 2020 besproken. Voor de GGD bevatte de brief de volgende onderwerpen:

	Ontwikkeling	Voorstel begroting 2020
1	Omgevingswet	De gevraagde formatieve uitbreiding is door het AB niet toegekend. Dit zal op lokaal niveau verder worden gezien.
2	Nu Niet Zwanger	Uitvoering lokaal
3	Nationaal Preventieakkoord	Opvangen binnen begroting – geen ophoging
4	Rapport WRR	Opvangen binnen begroting – geen ophoging
5	Preventieve ouderengezondheidszorg	Opvangen binnen begroting – geen ophoging
6	Regeling onverzekerden	Opvangen binnen begroting – geen ophoging
7	Accountmanagement	Opvangen binnen begroting – geen ophoging
8	Volwassenenmonitor 2020	Incidenteel opnemen van inkoopbudget
9	Toezicht Kinderopvang	Aanpassing op basis van pro-forma opdracht 2020
10	Tariefwijzigingen Taken Wet op de lijkbezorging	Aanpassing op basis van nieuwe prognose van de aantallen
11	Correctie aantal inwoners regio Haaglanden	Opnemen in risico paragraaf

Het opnemen van punt 1, 8, 9 & 10 zorgt ervoor dat de begroting t.o.v. de vastgestelde (nog niet gewijzigde) begroting 2019 stijgt met ongeveer € 521.000.

Ontwikkeling	Toelichting	Lasten (incl. OH)
Omgevingswet (taak 9 MMK)	Gevraagd wordt om incidentele uitbreiding formatie Medische Milieukunde met 2 fte specialistisch medisch milieukundige (S12), die vanuit zijn/haar specifieke deskundigheid ingezet zal worden om te participeren in relevante overleggen van alle gemeenten teneinde te komen tot een beleidsplan voor een efficiënte en effectieve implementatie van de Omgevingswet.	Deze uitbreiding is door het AB niet toegekend.
Volwassenen monitor 2020 (taak 1 Epidemiologie)	Om inzicht te kunnen geven in de gezondheid en leefstijl en tevens de teruglopende respons tegen te gaan is het noodzakelijk dat de GGD (extra) inzet pleegt. Deze inzet kan niet worden gedekt uit de huidige begroting, waar deze momenteel enkel uit gaat van de jaarlijks structurele inzet.	€ 242.000
Toezicht Kinderopvang (taak 13 TOKIN)	Voor de begroting 2020 is een pro-forma opdracht uitgevraagd aan de regiogemeenten. Deze pro-forma opdracht is hoger dan de (nog niet gewijzigde) begroting 2019. Derhalve dient de begroting 2020 te worden bijgesteld. <i>NB. Ten opzichte van het voorstel tot wijziging van de begroting 2019 zal de begroting 2020 dalen.</i>	€ 46.000
Tariefwijzigingen Taken Wet op de lijkbezorging – lijkschouw (taak 16 Lijkschouw)	Om structurele financiële problemen bij de taak wet op de lijkbezorging te voorkomen, is invoering van nieuwe kostendekkende tarieven noodzakelijk. Deze wijziging past ook bij de uitgangspunten van de herijking. Tevens is het gewenst de begroting structureel aan te passen op basis van een meer realistische prognose van de aantallen (zie bijlage paragraaf 4.4). De GGD adviseert in te stemmen met de voorlopige indicatie van de meerkosten en opdracht te geven tot uitwerking van kostendekkende tarieven.	€ 205.000
Bevordering seksuele gezondheid (taak 8 Bevordering SG)	De GGD geeft via deze taak invulling aan de regeling Aanvullende Seksuele Gezondheid (ASG). Voor 2019 is door het Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport een beschikking toegekend die € 52.000 hoger is dan voorheen begroot.	€ 52.000

	Het is wenselijk om deze hogere toekenning te verwerken in de begroting. Dit heeft zowel effect op het primaire pakket als de toerekening van overhead. Een deel van de overhead lasten vanuit het pluspakket worden hierdoor toegewezen aan de regeling.	€ -24.000
--	-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------	-----------

Indexering:

In aansluiting op de "Kaderbrief begroting 2020 Gemeenschappelijke Regelingen" is de begroting geïndexeerd voor de componenten Loonstijging (3,9 %) en Materiële kostenstijging (3,6 %). De indexering sluit aan op de gepubliceerde MEC 2019 cijfers. De begroting 2020 stijgt hiermee, t.o.v. 2019 met respectievelijk € 425.000 en € 140.000.

Begroting Programma GGD Haaglanden:

Na verwerking van bovenstaande elementen bedraagt de totale begroting Programma GGD Haaglanden 2019 voor de lasten voor de basis- en plustaken, exclusief overhead, voor 2020, € 14.464.000.

2.2.3 Overhead GGD

Onderstaande tabel toont het onderdeel overhead (BBV en Overheadtoeslag) binnen de begroting GGD Haaglanden 2020 & gewijzigde begroting 2019.

Tabel GGD3 Begrote lasten overhead GGD Haaglanden 2020 (x € 1.000 afgerond)

Pijlers en taken	Personeel (1)	Overhead toeslag (3)	Begroting 2020	Gewijzigde begroting 2019	Begroting 2019
GR basis	1.330	2.390	3.720	3.705	3.626
20 Indirecte kosten GGD (BBV Overhead)	1.330	-	1.330	1.285	1.248
20 Toerekening OCW- en DH brede lasten (Overheadtoeslag)	-	2.390	2.390	2.420	2.378
GR plus	84	381	465	463	415
20 Indirecte kosten GGD (BBV Overhead)	84	-	84	82	92
20 Toerekening OCW- en DH brede lasten (Overheadtoeslag)	-	381	381	381	323
Begroting Programma GGD Haaglanden	1.414	2.771	4.185	4.168	4.041

Personeel indirecte kosten GGD: dit omvat in de eerste plaats de salarissen voor management en ondersteuning en uitgaven voor personeel op basis van de volgende formatie:

Taak	Personeel
BBV Overhead (basispakket)	15,70 fte
BBV Overhead (pluspakket)	0,51 fte

Overhead toeslag: voor de berekening van de overheadkosten (informatievoorziening, organisatie, financieel beheer, automatisering/administratie, communicatie, huisvesting en facilitaire zaken)

wordt hierbij gerekend met € 20.000 per fte. Het bedrag van € 20.000 opslag per fte is op dit moment een OCW dienstbrede rekenregel. Het totaalbedrag komt tot stand door het totaal aan fte in deze begroting te vermenigvuldigen met het bedrag van € 20.000.¹⁰

NB. De € 20.000 is nog een pro-forma bedrag. De beoogde transparantieslag en uniformering (inclusief effecten herhuisvesting VT) is hierin nog niet verwerkt.

2.2.4 Baten regionale GGD-taken

Onderstaande tabel toont de bijdrage voor zowel het basis- als pluspakket per gemeente. De totale begroting, inclusief overhead, ad € 18.649.000(ex btw) zal worden gedekt door een bijdrage van de gemeenten ad € 13.018.000 en externe bijdragen (subsidies en derden) ad € 5.632.000. Onderstaand zal een toelichting worden gegeven op verschillende bijdragen. Voor een toelichting op de externe bijdrage wordt verwezen naar tabel GGD6.

Tabel GGD4 Begrote baten regionale GGD-taken 2020 (x € 1.000 afgerond)

	Totaal baten 2020	Delft	D-H	L-V	M-D	P-N	Rsw	Wa	We	Ztm	Externe bijdrage
Inwoners realisatie 31-12-2018 (CBS)	1.103.530	103.217	537.988	75.405	19.401	54.321	53.486	26.189	108.576	124.947	
Basispakket uniforme bijdrage (inclusief overhead)	12.234	811	4.227	592	152	427	420	206	853	981	3.565
Gewogen bijdrage TBC (inclusief overhead)	1.754	105	1.109	77	20	55	54	27	110	127	70
Tokin (inclusief overhead, o.b.v afname)	2.116	140	1.219	117	37	92	98	41	160	212	-
Basispakket	16.104	1.055	6.554	786	209	574	572	274	1.123	1.321	3.635
Pluspakket	2.546	52	295	46	5	20	32	16	35	50	1.997
Begroting Programma GGD Haaglanden 2020 (ex btw)	18.649	1.107	6.849	832	214	594	604	289	1.158	1.370	5.632
BTW taken wet op de lijkbezorging	116	11	62	10	1	4	7	3	7	11	-
Begroting Programma GGD Haaglanden 2020 (incl btw)	18.765	1.118	6.911	842	215	598	611	292	1.165	1.381	5.632

GR basispakket: De berekening van de bijdrage voor het GR basispakket komt tot stand door een drietal elementen:

- Ongewogen inwonerbijdrage: voor alle taken worden de lasten verminderd met de externe bijdragen (subsidies en derden). De restbedragen per taak worden, exclusief TBC, ongewogen verdeeld over de gemeenten op basis van het inwonertal zoals dat gold per 1 januari van het jaar voorafgaande aan het jaar waarop de begroting betrekking heeft, zoals gepubliceerd door het Centraal Bureau voor de Statistiek.
- Gewogen inwonerbijdrage TBC: in verband met grootstedelijke problematiek is besloten om voor de taak Tuberculosebestrijding af te wijken van een ongewogen inwonerbijdrage. Op basis van de oorspronkelijke businesscase TBC en de in oktober 2017 meest recente inzichten in inwoneraantallen en aantallen patiënten (de variabelen die in de businesscase gebruikt zijn om de kosten te verdelen) is een herberekening uitgevoerd. Daaruit kwam naar voren dat de verdeling van de kosten TBC 67% Den Haag / 33% Regio bedraagt. Voor 2020 zal deze verdeling niet worden aangepast omdat er geen recentere inzichten bekend zijn.
- Afname: De financieringsvorm van de taak TOKIN is o.b.v. afname (P*Q). Voor de bijdrage per gemeente is uitgegaan van de verwachte afname per gemeente gebaseerd op een pro-forma opdracht 2020 (zie onderdeel 4.4 voor de opdracht).

GR pluspakket: De bijdrage binnen het pluspakket komt voor het grootste deel uit eigen bijdragen van eindafnemers en eventuele andere inkomsten (taken Hygiëne-inspectie seksinrichtingen en Reizigersadvies en -vaccinatie). Voor de bijdrage voor de taak "Wet op de lijkbezorging" is uitgegaan van de realisatiecijfers 2017. Er is tot op heden geen reden om van deze verdeling van

¹⁰ 151, 43 * € 20.000 = € 2.831.000 - € 20.000 (taakstelling 2018) = € 2.811.000
Financiële begroting pagina 10

afname af te wijken. De feitelijke facturatie zal plaatsvinden o.b.v. werkelijke aantallen (zie onderdeel 4.4 voor de aantallen).

Inwonerbijdrage: Bovenstaande onderdelen vertalen zich naar een inwonerbijdrage ad € 8,87 voor de acht regiogemeenten en een inwonerbijdrage ad € 9,92 voor de Gemeente Den Haag.

Tabel GGD5 Overzicht inwonerbijdrage 2020

	H8	D-H
Epidemiologie	1,22	1,22
Gezondheidsbevordering	1,10	1,10
Beleidsadviesing	0,77	0,77
Algemene infectieziektebestrijding	1,82	1,82
Tuberculosebestrijding	1,02	2,06
Medische milieukunde	0,77	0,77
Technische Hygiënezorg	0,21	0,21
Inzet rond (en voorbereiding op) incidenten, rampen en crises	0,15	0,15
Directeur Publieke Gezondheid	1,00	1,00
GGD: zorginstelling	0,59	0,59
Publieksinformatie	0,23	0,23
Inwonersbijdrage Basispakket	8,87	9,92

Doordat de inwonersaantallen zijn gestegen t.o.v. voorgaand jaar en er nog geen inventarisatie heeft plaatsgevonden van de mogelijke effecten op de uit te voeren taken en bijhorende doorberekening, daalt de bijdrage per inwoner. Zie Paragraaf bedrijfsvoering.

Tabel GGD6 Opsplitsing externe bijdrage 2020 - (x € 1.000,- afgerond)

	Subsidies	Overig	Totale externe bijdrage 2020	Totale externe bijdrage 2019
GR basis	3.437	198	3.635	3.428
7 Tuberculosebestrijding	-	70	70	7
8 Bevordering seksuele gezondheid	3.307	-	3.307	3.170
12 Inzet rond incidenten, rampen en crises	-	100	100	100
14 Inspectie tatoeages & piercings	-	28	28	21
18 GGD: zorginstelling	130	-	130	130
GR plus	-	1.997	1.997	1.936
11 Reizigersadvies en -vaccinatie	-	1.953	1.953	1.894
15 Hygiëne-inspectie seksinrichtingen	-	44	44	42
Eindtotaal	3.437	2.195	5.632	5.418

2.3. Toelichting baten en lasten programma Veilig Thuis

2.3.1 Overzicht baten en lasten Veilig Thuis

Tabel VT1: Overzicht baten en lasten (bedragen X €1.000 afgerond)

	Realisatie 2018			Begroting 2019			Gewijzigde Begroting 2019			Begroting 2020		
Programma Veilig Thuis	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo
Deelnemersbijdragen	8.222			8.424			9.735			9.799		
Centrumgemeentebijdragen	2.568			2.568			4.307			4.934		
Meldingen (structurele formatie)		7.085			6.409			6.506			6.676	
Meldingen (flexibele inzet)								2.009			2.175	
Voorbereiden en implementeren Meldcode (incidenteel)								1.083				
Advies en ondersteuning		660			568			832			865	
Coördinatie huisverbod		495			435			447			465	
Voorlichting		7			15			15			16	
VVT											294	
Indirecte lasten					374			474				
Incidenteel		300			100							
Totaal	10.790	8.547	2.243	10.992	7.901	3.091	14.042	11.366	2.676	14.733	10.491	4.242
Bedrag onvoorzien	1.083	0	1.083	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Totaal baten en lasten	11.873	8.547	3.326	10.992	7.901	3.091	14.042	11.366	2.676	14.733	10.491	4.242
Toev./onttrekking reserve	0	1.083	-1.083	0	0	0	1.083	0	1.083	0	0	0
Totaal programma Veilig Thuis	11.873	9.630	2.243	10.992	7.901	3.091	15.125	11.366	3.759	14.733	10.491	4.242
Overhead Veilig Thuis	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo
6 Indirecte kosten VT pakket					919			1.368			1.808	
7 Toerekening OCW- en DH-brede lasten VT					2.172			2.391			2.434	
Overhead VT		3.362			3.091			3.759			4.242	
Totaal overhead Veilig Thuis	0	3.362	-3.362	0	3.091	-3.091	0	3.759	-3.759	0	4.242	-4.242
Totaal Programma + Overhead Veilig Thuis	11.873	12.992	-1.119	10.992	10.992	0	15.125	15.125	0	14.733	14.733	0

De geraamde lasten zijn als volgt opgebouwd.

Tabel VT2 Begroting 2020

Taken	fte	Personeel	OVGD	OH	Totaal
Advies	12,35	865	-	-	865
Meldingen (structurele formatie)	89,03	6.676	-	-	6.676
Meldingen (flexibele inzet)	23,24	-	2.175	-	2.175
Meldingen (totaal)	112,27	6.676	2.175	-	8.851
Coördinatie huisverbod	6,44	465	-	-	465
Voorlichting	0,20	16	-	-	16
VVT	4,00	294	-	-	294
Directe lasten	135,26	8.316	2.175	-	10.490
Indirect lasten	17,44	1.421	387	2.434	4.243
Begroting 2020	152,70	9.737	2.562	2.434	14.733

Indirecte lasten: hieronder vallen de directeur en management, werkbegeleiders, telefonie en receptie, secretariaat en staf.

2.3.2 Lasten Veilig Thuis

De ontwikkeling van de lasten voor Veilig Thuis in de begroting 2020 wordt bepaald door onderstaande vijf ontwikkelingen:

Tabel VT3 Opbouw begroting 2020

Opbouw begroting 2020	Effect ten opzichte van primaire begroting 2019			VJB2020
	lasten VT	OH-opslag	Totaal VT 2020	
Begroting 2019	8.820	2.172	10.992	structureel 10.892
Af: incidenteel geraamde lasten 2019			-100	
Mutaties:				
1. Verbeterde begrotingsonderbouwing (op verzoek van GR-bestuur bij vaststelling Voorjaarsbrief)	140	63	203	structureel
2. Autonome groei van de bestaande VT-taken (zoals beschreven in Voorjaarsbrief)	1.119	297	1.417	structureel 1.500
3. Inhoudelijke taakaanpassing aanscherping meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling (zoals beschreven in Voorjaarsbrief)	1.813	477	2.290	structureel 3.530
4. Besparingsmaatregelen (zoals aangekondigd in Voorjaarsbrief)	-522	-137	-659	structureel -400
5. Indexatie loon- en prijspeil	438		438	structureel
6. Correctie inkoop veiligheidsdiensten	590	-437	152	structureel
Totaal mutaties	3.578	263	3.841	4.630
Totaal begroting 2020	12.398	2.435	14.733	15.522

In bovenstaande tabel zijn de begrotingsposten ook naast de standen van de voorjaarsbrief 2020 gelegd (zie laatste kolom). Mutaties tussen beide standen zijn toe te wijzen aan de post 'Verbeterde begrotingsonderbouwing' conform het rekenmodel, het hanteren van de meest actuele indexcijfers van de loon- en prijsontwikkeling. Verder heeft besluitvorming door de centrumgemeenten over de inzet van de DUVO middelen plaatsgevonden (PM laatste stand AB), terwijl bij de voorjaarsbrief nog werd gerekend met de modelveronderstellingen van de landelijke impactanalyse, waar het gaat over de intensievere monitoring. Dit heeft eveneens effect op de hoogte van de besparingsmaatregelen. Ten tijde van de voorjaarsbrief werd nog geen rekening gehouden met de intensievere monitoring als grondslag voor deze besparing.

De ontwikkelingen, zoals benoemd in bovenstaande tabel, worden hierna toegelicht.

In de toelichting worden de berekeningen nader onderbouwd en de onderliggende inschattingen/aannames expliciet worden gemaakt. Het GR-bestuur en opdrachtnemer gemeente Den Haag en de uitvoeringsorganisatie VTH werken er aan om de besturing en bedrijfsvoering van Veilig Thuis op orde te krijgen. Dit is gebeurd onder meer door ontwikkeling van een rekenmodel waarmee een vertaling kan worden gemaakt van de **ingeschatte** hoeveelheid werk naar de **ingeschatte** hoeveel capaciteit en de **ingeschatte** benodigde financiële middelen. Hiermee komt ook meer inzicht in de vraag in hoeverre uitbreidingen structureel of incidenteel zijn. De gemaakte inschattingen kunnen vervolgens worden gemonitord gedurende het jaar door middel van kwartaalrapportages. Dit model is bij de onderbouwing van deze begroting ingezet.

Ten behoeve van de begrotingsonderbouwing is dit rekenmodel uitgewerkt. De begroting 2020 is als gevolg hiervan, verder gebaseerd op de volgende uitgangspunten:

- o 1300 productieve uren per fte op jaarbasis conform standaard Den Haag;
- o Gemiddelde span of control leidinggevende van circa 25 fte, conform standaard Den Haag;
- o Gemiddelde caseload werkbegeleider van circa 25 fte conform huidige caseload;
- o Veronderstellingen van het rekenmodel per taak *vóór doorvoering taakaanpassingen* gebaseerd op een meting door House of Performance en getoetst aan landelijke benchmarkgegevens van Q-Consult:

Tabel VT4 Veronderstellingen van het rekenmodel, situatie vóór taakaanpassing als gevolg van nieuw beleid

Taak	Activiteit/dienst	Normtijd model (bekostigingsparameter)	Rekeneenheid
Advies	Advies en ondersteuning		1,5 uren per advies
	ZSM		50,0 per week
Meldingen	Direct naar lokale veld		5,8 per melding
	Vervolgtraject Voorwaarden en Vervolg zonder onderzoek*		17,5 per melding
	Vervolgtraject Onderzoek*		33,1 per melding
	Bereikbaarheidsdienst		125,5 per week
Coördinatie huisverbod	Casusafhandeling		19,0 per casus
Voorlichting	Voorlichtingsactiviteit		1,0 per activiteit

* Waarvan voor monitoring 3 uur per melding.

- o Veronderstellingen van het rekenmodel per taak *na taakaanpassing*:

Tabel VT5 Veronderstellingen van het rekenmodel, situatie na taakaanpassing als gevolg van nieuw beleid

Taak	Activiteit/dienst	Normtijd model (bekostigingsparameter)	Rekeneenheid
Advies	Advies en ondersteuning		1,6 uren per advies
	ZSM		50,0 per week
Meldingen	Direct naar lokale veld		5,8 per melding
	Vervolgtraject Voorwaarden en Vervolg zonder onderzoek*		22,7 per melding
	Vervolgtraject Onderzoek*		39,1 per melding
	Bereikbaarheidsdienst		125,5 per week
Coördinatie huisverbod	Casusafhandeling		19,0 per casus
Voorlichting	Voorlichtingsactiviteit		1,0 per activiteit

* Waarvan voor monitoring 7,5 uur per melding.

- o Productieaantallen: per taak wordt een reële inschatting gemaakt en in de begroting opgenomen, gegeven eerdere ervaringen, bekende ontwikkelingen en uitvoerbaarheid;
- o Loonkosten eigen personeel: berekening op basis van standaard salariskosten zoals bekend op 1 januari 2019, conform standaard Den Haag;
- o Loonkosten bij inkoop van diensten en/of ingehuurd personeel: 25% meer ten opzichte van loonkosten eigen personeel;
- o Overige goederen en diensten (OVGD) zoals bedrijfsapplicaties, tolkkosten en beveiliging: hiervoor wordt uitgegaan van het in de programmabegroting 2019 opgenomen bedrag;
- o Overheadkosten gemeente Den Haag (OH): opslag per toegestane formatieplaats, waarbij voor Veilig Thuis hetzelfde normbedrag als in de programmabegroting 2018 en 2019 van €18.820 wordt gehanteerd en een opslag van 5000 euro bij de inkoop van diensten en capaciteit. De beoogde transparantieslag, aanpassing aan lasten huisvesting en ICT infrastructuur en GR functionarissen en uniformering zijn hierin nog niet verwerkt;
- o Prijspeil: bedragen Voorjaarsbrief 2020 waren op prijspeil begroting 2019. De begroting 2020 wordt geïndexeerd conform Kaderbrief gemeenschappelijke regelingen van de deelnemende gemeenten;
- o Veilig Verder Teams (VVT): Veilig Thuis levert – als niet wettelijke taak – capaciteit aan de Veilig Verder Teams van de centrumgemeente Den Haag. Naar verwachting is de capaciteit hiervan in 2020 4,0 fte. Deze post was voorheen niet apart zichtbaar in de programmabegroting. Vanaf 2020 is deze wel zichtbaar gemaakt en uit de post 'Meldingen' gehaald. Vanaf 2019 wordt de VVT-inzet apart geregistreerd.

Ad 1. Verbeterde begrotingsonderbouwing

De begroting 2020 e.v. wordt onderbouwd met het rekenmodel en de gekozen uitgangspunten. Daarvoor is het noodzakelijk om te bepalen of het vertrekpunt, de begroting 2019, voldoet aan deze uitgangspunten. Rekenend met de productieaantallen in de begroting 2019 en de gemiddelde normtijd per taak in het rekenmodel, blijkt de benodigde capaciteit in de begroting 2019 ontoereikend om de ingeschatte productie te realiseren. Dit betekent een technische correctie van €203.000 structureel. Onderstaande tabel toont het gecorrigeerde vertrekpunt voor de begroting 2020.

Tabel VT6 Begrotingsvertrekpunt (Bedragen X €1.000 afgerond)

Taak	Begroting 2019		Vertrekpunt begroting 2020		
	Ingeschatte productieomvang	Aantal fte	Bedrag	Aantal fte	Bedrag
Advies	4893	7,90	568	7,49	507
Meldingen	7104	89,50	6.409	86,40	6.105
VVT	-	-	-	4,00	294
Coördinatie huisverbod	441	6,10	435	6,44	447
Voorlichting	100	0,20	15	0,20	15
Indirect personeel		11,70	919	14,33	1.117
Overige goederen en diensten			374		374
Overheadtoerekening		115,40	2.172	118,86	2.235
Incidentele kosten nieuwe huisvesting			100		
Totaal			10.992		11.095

Ad 2. Autonome groei van de bestaande VT-taken

De afgelopen jaren is sprake van autonome groei van de bestaande VT-taken. In 2018 bleken aanvullende middelen nodig in de vorm van een 'flexibele schil' buiten de begroting (zie jaarstukken 2018). Met het oog op meer voorspelbaarheid van de deelnemersbijdragen wordt de begroting 2019 bijgesteld (zie begrotingswijzigingsvoorstel 2019) en de begroting 2020 op actuele inschattingen gebaseerd.

In de Voorjaarsbrief 2020 was een eerste inschatting van de financiële impact van de autonome groei gegeven. De nader onderbouwde ramingen leiden tot de volgende mutaties (uitgesplitst voor overheadtoerekening en nog exclusief indexering):

Tabel VT7 Autonome volumestijging (Bedragen X €1.000 afgerond)

Effecten	Fte	Toename benodigd budget
Direct personeel	12,70	869
Indirect personeel	1,67	141
Tijdelijke versterking staf	1,44	109
Overheadtoerekening	15,81	298
Totaal	15,81	1.417

Toelichting:

Autonome volumestijging direct personeel: de gerealiseerde aantallen 2018, die hoger zijn dan de aantallen waarop de begroting 2019 is gebaseerd, worden als inschatting voor 2020 gehanteerd (zie tabel 1). Enerzijds zijn er geen aanwijzingen dat een daling in de instroom optreedt, anderzijds is evenmin zeker of de stijging verder doorzet. De aangepaste inschatting van de productieomvang is met behulp van het rekenmodel vertaald naar inschatting van de benodigde fte en financiële middelen.

Tabel VT8 Autonome volumestijging: direct (Bedragen X €1.000 afgerond, exclusief overhead)

Taak	Toename productie- omvang	Toename fte	Toename benodigd budget
Advies/ondersteuning	2512	2,82	
Meldingen			
<i>Direct naar lokale veld</i>	413	1,83	
<i>Vervolgtraject Voorwaarden & Vervolg incl. monitoring</i>	307	4,13	
<i>Vervolgtraject Onderzoek incl. monitoring</i>	154	3,92	
Totaal direct personeel		12,70	869

N.B. De inschatting voor adviezen betreft naast 33% groei ook een correctie voor anonieme adviezen. In de programmabegroting 2019 stonden de aantallen exclusief deze adviezen.

Autonome volumestijging indirect personeel: de toename van het aantal uitvoerende medewerkers maakt ook extra capaciteit voor management en werkbegeleiding (individuele begeleiding van casuïstiek, klachtgesprekken) nodig. Met inachtneming van de span of control-norm voor managers, wordt het aantal fte voor managers verhoogd op basis van het aantal extra fte direct personeel autonome groei. Het aantal fte werkbegeleiders wordt uitgaand van de huidige caseload, verhoogd op basis van het aantal extra fte direct personeel. In de huidige situatie is 3,60 fte aan werkbegeleiders aanwezig. Om de caseload gelijk te houden is een stijging van 1,0 fte werkbegeleider noodzakelijk, tot 4,60 fte.

Tabel VT9 Autonome volumestijging: indirect personeel (Bedragen X €1.000 afgerond, exclusief overhead)

Taak	Toename fte	Toename benodigd budget
Indirect personeel		
<i>Leidinggevend</i>	0,67	
<i>Werkbegeleiders</i>	1,00	
Totaal indirect personeel	1,67	141

Autonome volumestijging tijdelijke versterking staf: op verzoek van het GR-bestuur is in 2018 een plan van aanpak opgesteld om de ontwikkelingen het hoofd te bieden. Dit plan vergt voor twee jaar 1,44 fte extra stafcapaciteit voor beleidsondersteuning bij het versterken van de expertisefunctie (opleidingsbeleid), coördineren van pilots en interne processen ter ondersteuning van de aansturing.

Tabel VT10 Autonome volumestijging: tijdelijke versterking staf (Bedragen X €1.000 afgerond, exclusief overhead)

Taak	Toename fte	Toename benodigd budget
Indirect personeel		
<i>Stafmedewerkers</i>	1,44	
Totaal tijdelijke versterking staf	1,44	109

Autonome volumestijging en tijdelijke versterking staf, overheadkosten: voor 2020 gaan bovengenoemde uitbreidingen van de capaciteit gepaard met ophoging van het aantal formatieplaatsen. Dit impliceert dat hierbij de overheadtoeslag van €18.820 per fte (18,82x€1.000) wordt toegepast.

Tabel VT11 Autonome volumestijging: overheadkosten (Bedragen X €1.000 afgerond, exclusief overhead)

Taak	Toename aantal fte door autonome groei	Norm opslag per fte	Toename benodigd budget
Overheadtoerekening			
Direct personeel	12,70	18,82	239
Indirect personeel	1,67	18,82	31
Tijdelijke versterking staf	1,44	18,82	27
Totaal	15,8		298

Ad 3. Inhoudelijke taakaanpassing door aanscherping meldcode

Naast de autonome groei is een inhoudelijke taakaanpassing aan de orde, vanwege aanscherping van de meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling. Op basis van een ministeriële regeling wordt de van de meldcode per 1 januari 2019 aangescherpt en treden veranderingen op in de positie van Veilig Thuis. In de Voorjaarsbrief 2020 is een eerste inschatting van de financiële impact gegeven. De nadere onderbouwing voor de begroting en afstemming met de centrumgemeenten leidt tot een aangepaste inschatting, omdat besloten is om de DUVO middelen die zijn gerelateerd aan deze inhoudelijke taak, in 2020 voor 80% toe te wijzen aan VTH. Dit betekent dat het huidige budgettaire kader ruimte biedt voor gemiddeld genomen 4,5 uur intensievere monitoring per casus. Dit is circa 4,5 uur per casus minder ten opzichte van de veronderstelde extra inzet volgens de landelijke impactanalyse van de aangescherpte meldcode. In 2019 wordt op basis van inhoudelijke afwegingen van de professional op basis van het handelingsprotocol ervaring opgedaan met het inzetten van de intensievere monitoring, wat tot een mogelijke bijstelling kan leiden voor de periode daarna.

Tabel VT12 Effect aangescherpte meldcode (Bedragen X €1.000 afgerond)

Effecten	Toename benodigd budget
Volume-effect aangescherpte meldcode	355
Werkwijze-effect aangescherpte meldcode	313
Intensivering monitoring	1.145
Overheadtoerekening	477
Totaal	2.290

Tabel VT13 Meerjarige effecten intensievere monitoring

Taken	2020	2021	2022	2023
Effect aangescherpte meldcode volume	355	355	355	355
Effect aangescherpte meldcode werkwijze	313	313	313	313
Intensievere monitoring	1.145	1.407	1.407	1.407
Overheadtoerekening	477	547	547	547
Impact landelijk beleid	2.290	2.622	2.622	2.622
Loon- en prijsontwikkeling Meldcode	26	26	26	26
Loon- en prijsontwikkeling Monitoring	51	55	55	55
	77	81	81	81
Totaal	2.366	2.702	2.702	2.702

Toelichting:

Taakaanpassing volume-effect aangescherpte meldcode: de aangescherpte meldcode leidt, volgens een laag-scenario-inschatting in de landelijke impactanalyse, tot naar verwachting 5% meer meldingen en adviezen. Uitgedrukt in ingeschatte toename van het aantal producten (rekenend

met de veronderstellingen van het rekenmodel over de normtijd voor bestaande taken) leidt dit tot de volgende mutatie:

Tabel VT14 Taakaanpassing aanscherping meldcode: volume-effect (Bedragen X €1.000 afgerond, exclusief overhead)

Taak	Toename productie-omvang	Toename fte	Toename benodigd budget
Advies			
<i>Adviezen/ondersteuning (aantal)</i>	370	0,42	
Meldingen			
<i>Direct naar lokale veld (aantal)</i>	199	0,88	
<i>Vervolgtraject Voorwaarden en Vervolg incl mc</i>	148	1,99	
<i>Vervolgtraject Onderzoek incl monitoring (aan</i>	73	1,89	
Totaal		5,18	355

* De normtijden zijn gebaseerd op de tabel normtijden voor taakaanpassing.

Taakaanpassing werkwijze-effect aangescherpte meldcode: de aangescherpte meldcode heeft niet alleen effect op het productievolume, maar ook op de werkwijze. De gemiddelde tijdbesteding wordt anders dan waar de begroting mee is onderbouwd. De inschatting van deze effecten is, op basis van de landelijke impactanalyse, als volgt:

- Bij vervolgtrajecten na meldingen zal 25% meer beroep worden gedaan op gedragsdeskundigen en vertrouwensartsen;
- Bij adviezen wordt extra inzet van maatschappelijk werkers en gedragsdeskundigen verwacht van samen gemiddeld 10 minuten per advies.

Het extra capaciteitsbeslag van deze extra tijdsbesteding, gegeven het ingeschatte productievolume, is onderstaand weergegeven.

Tabel VT15 Taakaanpassing aanscherping meldcode: werkwijze-effect (Bedragen X €1.000 afgerond, exclusief overhead)

Taak	Productie-omvang	Toename fte	Toename benodigd budget
Advies			
<i>Adviezen/ondersteuning (aantal)</i>	7.778	0,70	
Meldingen			
<i>Vervolgtraject Voorwaarden en Vervolg incl monitoring (aantal)</i>	3.114	0,91	
<i>Vervolgtraject Onderzoek incl monitoring (aantal)</i>	1.558	1,76	
Totaal		3,37	313

* De normtijden zijn gebaseerd op de tabel normtijden na taakaanpassing.

Taakaanpassing intensievere monitoring: naast de aanscherping van de meldcode op zichzelf, beoogt de rijksoverheid dat Veilig Thuis intensiever gaat monitoren. De huidige inzet voor de monitoring is binnen VTH gemiddeld genomen 3 uur per te monitoren casus. In de capaciteitsberekeningen is dit onderdeel van de benodigde tijd voor meldingen met een vervolgtraject ('Voorwaarden en Vervolg' of 'Onderzoek').

Voor de begroting 2020 wordt een behoedzame inschatting als uitgangspunt genomen, zodat de lastenraming aansluit op de extra middelen die de GR hiervoor van de centrumgemeenten toegezegd heeft gekregen (in 2020 gaat het om 80% van de beschikbaar gestelde Duvo middelen). Dit uitgangspunt is gekomen, aangezien voor de intensivering van de monitoring, in het plan van aanpak VT, voor 2019 een proefperiode is ingelast, waarin wordt geëxperimenteerd met gedifferentieerde toepassing en waarin de intensievere monitoring geleidelijk wordt ingevoerd. Voor 2020 wordt nu uitgegaan van ongeveer de helft van de extra uren monitoring per casus intensievere monitoring, ten opzichte van de landelijke impactanalyse. In die analyse waren de middelen berekend voor circa 9 uur extra monitoren per casus. Het budgettaire kader in deze begroting geeft ruimte voor gemiddeld 4,5 uur extra monitoring per casus. Voor de begroting 2020 wordt gerekend met het volgende:

Financiële begroting pagina 19

Tabel VT16 Taakaanpassing aanscherping meldcode: intensievere monitoring (bedragen x € 1000 afgerond, exclusief overhead)

Taak	Productie-omvang (aantallen meldingen)	Toename fte als	
		gevolg van intensievere monitoring	Toename benodigd budget
Meldingen			
Vervolgtraject Voorwaarden en Vervolg	3.114	11,49	
Vervolgtraject Onderzoek	1.558	5,29	
Totaal		16,78	1.145

Het GR-bestuur vraagt van de opdrachtnemer om te bewaken dat taken in het kader van de aanscherping meldcode doelgericht en doelmatig plaatsvinden (het werken conform het handelingsprotocol om structurele veiligheid en herstel van schade te bereiken en zodat recidive waar mogelijk wordt voorkomen) en vraagt op basis van ervaringscijfers, bijvoorbeeld als het gaat om instroom, daadwerkelijke tijdsbelasting en/of recidive, de praktijk per kwartaal te monitoren en te volgen. Dit laatste zodat tijdig kan worden gesignaleerd indien het beschikbare budget ontoereikend lijkt te worden en bezien kan worden hoe aanvullende dekkingsmiddelen kunnen worden gevonden.

Taakaanpassing overheadkosten: de capaciteitsgevolgen van de taakaanpassing is voornamelijk volledig voorzien in de vorm van uitbreiding van de toegestane formatie. Indien deze lijn wordt gevolgd, dient hierover de overheadtoeslag van €18.820 per fte te worden berekend. Het effect hiervan is als volgt.

Tabel VT17 Taakaanpassing: overheadkosten (Bedragen X €1.000 afgerond)

Taak	Toename aantal fte door taakaanpassing	Norm opslag per fte	Toename benodigd budget
Overheadtoerekening			
Volume-effect aangescherpte meldcode	5,18	18,82	97
Werkwijze-effect aangescherpte meldcode	3,37	18,82	63
Intensivering monitoring	16,78	18,82	316
Totaal			477

Ad 4. Besparingsmaatregelen

Veilig Thuis Haaglanden heeft als doel onder meer "VTH is binnen de keten een sterk expertisecentrum: versterken expertiserol, meer advies en focus op ernstig en hardnekkig geweld" Voor deze focus is in de begroting 2020 een besparing ingeboekt, vooruitlopend op samenwerkingsafspraken in de keten en vanuit de veronderstelling dat de capaciteit en expertise in de keten deze beweging mogelijk maakt. De verwachte opbrengsten hiervan worden in de begroting 2020 al ingeboekt, waarbij wordt aangegeven dat de opbrengst nog met onzekerheid is omgeven.

Tabel VT18 Besparingsmaatregelen (Bedragen X €1.000 afgerond)

Effecten	Toename benodigd budget
Effect maatregelen op directe kosten	-522
Overheadtoerekening	-137
Totaal	-659

Besparingsmaatregelen pilot ketenpartners & veranderende productmix: door afspraken met het lokale veld en ketenpartners beoogt Veilig Thuis om – waar passend – een melding te voorkomen, of om een melding na veiligheidsbeoordeling direct door te zetten naar het lokale veld of bestaande

hulpverlening. Hiervoor is Veilig Thuis afhankelijk van professionals die melden, het lokale veld en ketenpartners. De maatregelen zijn gericht op de volgende besparingseffecten:

- Op basis van ervaringen in 2018 wordt ingeschat dat hiermee een structurele daling van 7,5% van de instroom van meldingen kan worden bereikt. In 2018 is hiervan al 3% gerealiseerd. Dit gaat wel gepaard met een stijging van 10% van het aantal adviezen.
- Daarnaast wordt het mogelijk geacht door ketenafspraken een andere 'productmix' te realiseren, waarbij het aandeel meldingen dat na veiligheidsbeoordeling direct wordt doorgezet naar het lokale veld of bestaande hulpverlening kan stijgen van 47% naar 50%. Als dat slaagt daalt het aantal meldingen met een vervolgtraject, die meer uren inzet vergen.

Dit leidt tot bijstelling van de ingeschatte productie-aantallen. Getalsmatig werkt dit als volgt uit:

Tabel VT19 Besparingsmaatregelen (Bedragen X €1.000 afgerond, exclusief overhead)

Taak	Toename productie-omvang	Toename fte	Toename benodigd budget
Advies			
<i>Adviezen/ondersteuning (aantal)</i>	778	0,92	
Meldingen			
<i>Direct naar lokale veld (aantal)</i>	45	0,20	
<i>Vervolgtraject Voorwaarden en Vervolg incl monitoring (aantal)</i>	-373	-6,32	
<i>Vervolgtraject Onderzoek incl monitoring (aantal)</i>	-70	-2,10	
Totaal		-7,30	-522

Besparingsmaatregelen overheadkosten: de beoogde effecten van de besparingsmaatregelen leiden tot een minder hoge toename van de capaciteit. In het voorgaande is op de capaciteitsuitbreidingen een overheadopslag toegepast. Deze zal dus ook lager worden door de besparingsmaatregelen.

Tabel VT20 Besparingsmaatregelen (Bedragen X €1.000 afgerond)

Taak	Toename aantal fte door taakaanpassing	Norm opslag per fte	Toename benodigd budget
Overheadtoerekening			
<i>Adviezen/ondersteuning (aantal)</i>	0,92	18,82	17
<i>Direct naar lokale veld (aantal)</i>	0,20	18,82	4
<i>Vervolgtraject Voorwaarden en Vervolg incl mc</i>	-6,32	18,82	-119
<i>Vervolgtraject Onderzoek incl monitoring (aan</i>	-2,10	18,82	-40
Totaal			-137

Ad 5. Indexatie loon- en prijspeil en correctie flexibilisering voor inkoop van diensten

Tabel VT21 Overige mutaties

#	Taken	Personeel	OVDG	OH	Totaal
1.	<i>Loon-en prijsontwikkeling</i>	425	13	-	438
2.	<i>Correctie flexibilisering/inkoop veiligheidsdiensten</i>	-1.585	2.175	-437	152
	Overige mutaties	-1.160	2.188	-437	591

Loon- en prijsontwikkeling: de bedragen voor 2020 worden geïndexeerd conform de Kaderbrief gemeenschappelijke regelingen. De loonindexering van de geraamde personeelskosten die voorgaand zijn gepresenteerd leidt tot een mutatie per taak van in totaal € 425.000 N. De geraamde kosten van Overige goederen en diensten (2019: €374.000) wordt voor prijsontwikkeling gecorrigeerd met €13.000.

Correctie flexibilisering/inkoop veiligheidsdiensten: Gezien de problemen om personeel te werven en te behouden, is te verwachten, dat in plaats van de inzet van vaste capaciteit, diensten worden ingekocht bij externe partijen. Voor het aandeel ingekochte diensten wordt uitgegaan van ten hoogste circa 25% van de capaciteit aan maatschappelijk werkers voor de taak meldingen in 2020. Doel is om dit aandeel geleidelijk te laten dalen naar circa 15%. Indien behoud van personeel in voldoende mate lukt, kan in 2020 mogelijk al een lager percentage dan 25% worden gerealiseerd. In bovenstaande tabel staat zodoende een verschuiving van Personeel naar 'Overige Goederen en Diensten', aangezien inkoop van diensten plaatsvindt. Er vindt een opslag plaats omdat externe inzet duurder is dan vast personeel. Dit wordt deels gecompenseerd, omdat een groot deel van de overhead niet direct wordt doorberekend bij het inzetten van extern personeel. NB: er wordt gerekend met een opslag van 5.000 euro per FTE, indien het gaat om ingekochte diensten. Deze werkwijze zorgt voor een risico m.b.t. de overhead bij de Gemeente Den Haag. Dit risico is onderdeel van de discussie herijking Overhead (zie ook risicoparagraaf).

2.3.3 Overhead Veilig Thuis

Tabel VT22 Begrote lasten overhead GGD Haaglanden 2020 (x € 1.000 afgerond)

Taken	fte	Personeel	OVGD	OH	Totaal
Indirect lasten	17,44	1.421	387	2.434	4.243

Indirecte lasten: hieronder vallen de directeur en management, werkbegeleiders, telefonie en receptie, secretariaat en staf.

Indirect personeel: hier zijn de totale kosten voor indirect personeel opgenomen die voortvloeien uit bovenstaande mutaties. Deze kosten worden conform BBV niet in het programma VT maar in het programma Overhead opgenomen. De raming omvat incidentele lasten betreffen de tijdelijke versterking staf zoals opgenomen in de VJB 2020 evenals de lasten verbouwing van huisvesting aan Westeinde 128.

Overheadtoeslag: Toerekening OCW- en Den Haag brede lasten: de overheadpost voor Veilig Thuis is gebaseerd op een vaste vuistregel van € 18.820 per vaste fte. Hierin zijn nog geen effecten verwerkt van de transparantieslag en uniformering overhead en de herhuisvesting VT (inclusief ICT-transitie ICT). Voor de overheadopslag is er van uit gegaan dat de volledige formatie wordt belast.

2.3.4 Baten Veilig Thuis

De centrumgemeenten dragen op basis van de Regiovisie Aanpak Huiselijk Geweld en Kindermishandeling 2015-2018 €2.568.000 uit de WMO-Doeluitkering Vrouwenopvang (DUVO) bij aan Veilig Thuis. De regiovisie wordt in 2019 geactualiseerd, onder meer in verband met de aanscherping van de meldcode. In dat kader hebben de centrumgemeenten een aanvullende DUVO-uitkering ontvangen. Het GR bestuur heeft de centrumgemeenten gevraagd aan te geven welke bedragen beschikbaar worden gesteld voor de begroting 2020. Naar aanleiding van dit verzoeken hebben de centrumgemeenten onderstaande bedragen toegezegd:

Tabel VT23 Aanvullende beschikbaarstelling DUVO middelen radarfunctie & Meldcode

	2020	2021	2022	2023
Duvo middelen beschikbaar gesteld DH	1.966	2.246	2.246	2.246
Duvo middelen beschikbaar gesteld Delft	400	457	457	457
Saldo	2.366	2.702	2.702	2.702

Deze bedragen bieden dekking voor de geraamde begrotingsmutaties in verband met de taakaanpassing. Zoals eerder aangegeven zijn de inschattingen van de benodigde capaciteit onzeker en zal hierop nauwlettende bewaking plaatsvinden. De centrumgemeenten hebben te kennen gegeven resterende bedragen uit de DUVO-uitkering voor de monitoring te reserveren. Indien daartoe aanleiding is zal de GR tussentijds bij de centrumgemeenten een beroep doen op deze reserves.

De onzekerheid over de benodigde capaciteit betekent daarnaast, dat er mogelijk onderuitputting plaatsvindt in 2019 en/of 2020. Onderdeel van de afspraak met de centrumgemeenten is, dat, indien zich dat voordoet, de GR de verschotten zal reserveren en eerst die eigen reserve zal aanspreken.

Tabel VT24 Begrote baten Veilig Thuis 2020 (x € 1.000 afgerond)

		Totaal baten 2020	Delft	D-H	L-V	M-D	P-N	Rsw	Wa	We	Ztm
WMO	<i>Centrum gemeente gelden (incl DUVO radarfunctie & meldcode)</i>	4.934	816	4.118	-	-	-	-	-	-	-
Jeugd	1. Aandeel in de productietijd VT		6,04%	61,73%	5,19%	0,82%	2,70%	4,73%	1,62%	5,87%	11,31%
	Bijdrage dekking variabele lasten	8.195	495	5.058	425	67	221	387	133	481	927
	2. Inwoners realisatie 31-12-2018 (CBS)	1.103.530	103.217	537.988	75.405	19.401	54.321	53.486	26.189	108.576	124.947
	Bijdrage dekking vaste lasten	1.604	150	782	110	28	79	78	38	158	182
Totaal begroting VT		14.733	1.461	9.958	535	95	300	465	171	639	1.108

2.5 Overige toelichtingen op baten en lasten

Algemene dekkingsmiddelen: De GR GGD en Veilig Thuis Haaglanden heeft niet de beschikking over algemene dekkingsmiddelen.

Heffing VPB: De GR verricht geen activiteiten waarvoor de Vennootschapsbelastingplicht geldt.

Aanwending bedrag onvoorzien: In de begroting 2020 is geen bedrag onvoorzien opgenomen.

Structurele toevoegingen en onttrekkingen aan de reserves: In de begroting 2020 zijn geen structurele toevoegingen en onttrekkingen aan reserves aan de orde.

Overzicht incidentele baten en lasten per programma: Voor VTH betreft de extra inzet van 1,44 fte aan stafmedewerkers incidentele lasten. Da

3 Financiële positie en meerjarenraming

3.1 Meerjarenraming

	Gewijzigde begroting 2019	Begroting 2020	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023
Vastgestelde meerjarenbegroting d.d. 9 juli 2018	17.564	17.564	17.564	17.564	17.564
Volwassenenmonitor 2020	-	242	-	-	-
Toezicht Kinderopvang	181	46	46	46	46
Tariefwijzingen Taken Wet op de lijkbezorging	189	205	205	205	205
Bevordering seksuele gezondheid	28	28	28	28	28
Loonontwikkeling	-	425	425	425	425
Prijzontwikkeling	-	140	140	140	140
Begroting Programma GGD Haaglanden	17.962	18.649	18.407	18.407	18.407

Taken	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Begroting Programma VT Haaglanden	10.992	10.992	11.095	11.095	11.095	11.095
Incidentele kosten		-100				
Technische correctie	203	203				
Startpunt begroting 2020	11.195	11.095	11.095	11.095	11.095	11.095
<i>Autonome groei direct</i>	1.108	1.108	1.108	1.108	1.108	1.108
<i>Autonome groei indirect</i>	172	172	172	172	172	172
<i>Tijdelijke versterking staf</i>	137	137	137	137	137	137
<i>Effect aangescherpte meldcode volume</i>	452	452	452	452	452	452
<i>Effect aangescherpte meldcode werkwijze</i>	376	376	376	376	376	376
<i>Intensievere monitoring</i>	913	1.461	1.786	1.786	1.786	1.786
<i>Pilot ketenpartners & veranderende productmix</i>	-374	-659	-692	-692	-692	-692
Mutaties Voorjaarsbrief 2020	2.785	3.047	3.340	3.340	3.340	3.340
<i>Loon- en prijsontwikkeling</i>	-	438	447	447	447	447
<i>Correctie flexibilisering/inkoop veiligheidsdiensten</i>	62	152	158	158	158	158
Overige mutaties	62	591	605	605	605	605
Totaal	14.042	14.733	15.040	15.040	15.040	15.040

4 Bijlagen

4.1 Overzichten conform Financieel Statuut

Artikel 8 van het financieel statuut schrijft de volgende informatieve overzichten voor.

Overzicht hoeveel FTE per programma ingezet voor de GR

	Formatie
1 Epidemiologie	6,90
2 Gezondheidsbevordering	7,80
3 Beleidsadvies	5,76
6 Algemene infectieziektebestrijding	16,88
7 Tuberculosebestrijding	13,56
8 Bevordering seksuele gezondheid	15,59
9 Medische milieukunde	5,85
10 Technische Hygiënezorg	2,46
12 Inzet rond (en voorbereiding op) incidenten, rampen en cri	1,00
13 Toezicht op de kinderopvang	20,89
14 Inspectie tatoeages & piercings	0,30
17 Directeur Publieke Gezondheid	0,80
18 GGD: zorginstelling	3,59
19 Publieksinformatie	3,40
Direct personeel basispakket	104,78
11 Reizigersadvies en -vaccinatie	14,63
15 Hygiëne-inspectie seksinrichtingen	0,38
16 Lijkschouw	3,53
Direct personeel pluspakket	18,54
20 Indirecte kosten GGD (BBV Overhead)	15,70
20 Indirecte kosten GGD (BBV Overhead)	0,51
Direct personeel pluspakket	16,21
Eindtotaal	139,53

Inzet personeel Veilig Thuis Haaglanden	Fte
Advies	12,35
Meldingen (totaal)	112,27
Coördinatie huisverbod	6,44
Voorlichting	0,20
VVT	4,00
Overig	17,44
Totaal	152,70

* Overig: waaronder directeur en management, werkbegeleiders, telefonie en receptie, secretariaat en staf.

Overzicht investeringen van de uitvoeringsorganisaties ten behoeve van de GR

De gemeente Den Haag investeert in de huisvesting voor de uitvoeringsorganisaties Veilig Thuis Haaglanden en GGD Haaglanden. De hiermee gemoeide kosten worden betrokken bij de overheadopslag van OCW- en DH-brede lasten.

4.2 Overzichten taakvelden conform BBV

4.2.1 Verdelingsprincipe taakvelden over programma's

Programma GGD	
GGD basistaken excl TOKIN	7.1 Volksgezondheid (GGD)
GGD basistaak TOKIN	6.1 Samenkracht en burgerparticipatie (Token GGD)
GGD plustaken	7.1 Volksgezondheid (GGD)
Programma VT	
WMO/DUVO gerelateerde baten en lasten VT	6.81 Geëscaleerde zorg 18+ (VT)
Overige baten en lasten VT	6.82 Geëscaleerde zorg 18- (VT)
Programma Overhead	
Lasten overhead	0.4 Ondersteuning organisatie (Overhead GGD en VT)

4.2.2 Overzicht geraamde baten en lasten per taakveld

Taakvelden gemeenten (x €1.000)	Begroting 2020		
	baten	lasten	saldo
0.4 Ondersteuning organisatie (overhead GGD en VT)	0	8.427	-8.427
6.1 Samenkracht en burgerparticipatie (Token GGD)	2.116	1.438	678
6.81 Geëscaleerde zorg 18+ (VT)	4.934	3.513	1.421
6.82 Geëscaleerde zorg 18- (VT)	9.799	6.978	2.821
7.1 Volksgezondheid (GGD)	16.534	13.026	3.508
Totaal	33.383	33.382	1

4.3 Aansluitingstabel bijdragen gemeenten

Rijlabels	Formatie	Personeel	Overige goederen en diensten	Overhead toeslag	Toerekening BBV Overhead	Som van Totaal
GR basis	120,5	10.029	3.685	2.390	-	16.103
Pijler 1	20,5	1.982	487	409	534	3.412
1 Epidemiologie	6,90	643	349	138	220	1.349
2 Gezondheidsbevordering	7,80	723	85	156	247	1.212
3 Beleidsadvisering	5,76	616	53	115	67	851
4 Preventieve ouderengezondheidszorg	-	-	-	-	-	-
5 Regeling onverzekerden	-	-	-	-	-	-
Pijler 2	54,3	4.531	1.894	1.087	640	8.150
6 Algemene infectieziektebestrijding	2,46	181	69	49	-	235
7 Tuberculosebestrijding	16,88	1.457	320	338	144	2.007
8 Bevordering seksuele gezondheid	13,56	1.219	1.485	271	147	1.754
9 Medische milieukunde	15,59	1.141	16	312	168	3.307
10 Technische Hygiënezorg	5,85	533	5	117	181	847
Pijler 3	1,0	88	154	20	-	262
12 Inzet rond (en voorbereiding op) incidenten, rampen en cri	1,00	88	154	20	-	262
Pijler 4	21,2	1.444	16	424	260	2.144
13 Toezicht op de kinderopvang	20,89	1.422	16	418	260	2.116
14 Inspectie tatoeages & piercings	0,30	22	-	6	-	28
Pijler 5	23,5	1.984	1.133	450	-1.432	2.135
17 Directeur Publieke Gezondheid	0,80	127	835	16	145	1.123
18 GGD: zorginstelling	3,59	344	298	72	67	780
19 Publieksinformatie	3,40	184	-	68	-	252
20 Indirecte kosten GGD (BBV Overhead)	15,70	1.330	-	314	-1.644	-
20 Toerekening OCW- en DH brede lasten (Overheadtoeslag)	-	-	-	-20	-	-20
GR plus	19,1	1.488	676	381	-	2.546
Pijler 2	14,6	958	639	293	64	1.953
11 Reizigersadvies en -vaccinatie	14,63	958	639	293	64	1.953
Pijler 4	3,9	447	37	78	32	593
15 Hygiëne-inspectie seksinrichtingen	0,38	31	5	8	-	44
16 Lijkschouw	3,53	416	31	71	32	549
Pijler 5	0,5	83	-	10	-93	-
20 Indirecte kosten GGD (BBV Overhead)	0,51	83	-	10	-93	-
20 Toerekening OCW- en DH brede lasten (Overheadtoeslag)	-	-	-	-	-	-
Eindtotaal	139,5	11.517	4.360	2.771	-	18.649

4.4 Overig

Pro-forma Opdracht aantallen inspecties Toezicht Kinderopvang 2020

Kinderdagopvang/ centrum voor Buitenschoolse opvang	D-H	Delft	L-V	M-D	P-N	Rsw	Was	Wes	Ztm	Tot.
Onderzoek voor registratie nieuw kinderdagverblijf, buitenschoolse opvang (OVR)	0	3	3	1	3	3	4	4	10	31
Onderzoek na registratie nieuw kinderdagverblijf, buitenschoolse opvang (ONR)	0	3	3	2	3	3	4	4	10	32
streng aan de poort: Onderzoek voor registratie nieuw kinderdagverblijf, buitenschoolse opvang (OVR)	45	0	1	0	1	1	0	0	2	50
streng aan de poort: Onderzoek na registratie nieuw kinderdagverblijf, buitenschoolse opvang (ONR)	45	0	1	0	1	1	0	0	2	50
Regulier onderzoek (alle items)	49	0	0	0	1	0	0	0	0	50
Regulier onderzoek BSO, KDV (beperkt)	0	8	5	4	3	7	4	13	8	52
Inspectie op basis van Risico Gestuurd Toezicht BSO, KDV Groene inspectie	0	66	48	16	21	33	19	69	95	367
Inspectie op basis van Risico Gestuurd Toezicht BSO, KDV Groene+	376	0	0	0	0	0	0	0	0	376
Inspectie op basis van Risico Gestuurd Toezicht BSO, KDV Gele inspectie	92	21	13	2	15	21	1	9	20	194
Inspectie op basis van Risico Gestuurd Toezicht BSO, KDV Oranje inspectie	10	7	2	1	5	1	1	0	3	30
Inspectie op basis van Risico Gestuurd Toezicht BSO, KDV Rode inspectie	66	0	0	1	1	0	0	2	0	70
VE-module (gegevens juni 2018), alle locaties die VE aanbieden	125	17	9	5	6	7	3	30	19	221
Nader onderzoek (herinspectie), inclusief rapportage	20	2	2	1	4	2	0	5	12	48
Nader onderzoek (bureauonderzoek), inclusief rapportage	6	1	2	1	2	2	1	5	6	26
Incidenteel onderzoek (herinspectie), inclusief rapportage	80	7	5	2	3	4	0	5	8	114
Incidenteel onderzoek uitbreidingen (bureauonderzoek), inclusief rapportage	40	1	7	2	1	3	1	15	3	73
Herstel-aanbod (25 % van totale locaties)	140	26	18	6	12	17	7	24	33	283
Flitsactie	150	0	0	0	0	0	0	0	0	150

Voorziening voor gastouderopvang	D-H	Delft	L-V	M-D	P-N	Rsw	Was	Wes	Ztm	Tot.
Inspectie nieuwe voorziening voor gastouderopvang of voor wijziging van een bestaande registratie (10 wkn. onderzoek), inclusief rapportage (OVR VGO)	125	12	30	4	25	15	10	35	25	281
Reguliere inspectie, inclusief rapportage (jaarlijks)	175	18	15	4	14	7	3	30	37	303
Nader onderzoek (herinspectie/bureau) inclusief rapportage	4	0	0	0	0	1	0	1	3	9
Incidenteel onderzoek	7	1	1	0	1	1	0	0	2	13
Incidenteel onderzoek (bureau)	7	2	2	1	1	1	0	1	1	16

Gastouderbureaus (geen IKK)	D-H	Delft	L-V	M-D	P-N	Rsw	Was	Wes	Ztm	Tot.
Onderzoek voor registratie nieuw gastouderbureau	0	0	1	0	0	0	0	0	1	2
Onderzoek na registratie nieuw kinderdagverblijf, buitenschoolse opvang en gastouderbureau	0	0	1	0	0	0	0	0	1	2
streng aan de poort : Onderzoek voor registratie nieuw gastouderbureau	1	0	0	0	0	0	0	0	0	1
streng aan de poort : Onderzoek na registratie nieuw gastouderbureau	1	0	0	0	0	0	0	0	0	1
regulier onderzoek van een gastouderbureau (alle items)	0	0	1	0	0	0	0	0	0	1
regulier onderzoek van een gastouderbureau (beperkt)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Inspectie op basis van Risico Gestuurd Toezicht, Groene inspectie	0	2	1	0	2	4	1	1	2	13
Inspectie op basis van Risico Gestuurd Toezicht, Groene +	8	0	0	0	0	0	0	0	0	8
Inspectie op basis van Risico Gestuurd Toezicht, Gele inspectie	3	0	0	0	1	0	0	1	2	7
Inspectie op basis van Risico Gestuurd Toezicht, Oranje inspectie	1	0	0	0	0	0	0	0	1	2
Inspectie op basis van Risico Gestuurd Toezicht, Rode inspectie	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1

Overig	D-H	Delft	L-V	M-D	P-N	Rsw	Was	Wes	Ztm	Tot.
Klachten signalen	20	2	2	1	3	5	0	2	2	37

Jeugdverblijven	D-H	Delft	L-V	M-D	P-N	Rsw	Was	Wes	Ztm	Tot.
Jeugdverblijven	2	0	0	0	0	0	0	0	0	2

Prognose van de aantallen m.b.t. de Taken Wet op de lijkbezorging 2020

Taken Wet op de lijkbezorging	D-H	Delft	L-V	M-D	P-N	Rsw	Was	Wes	Ztm	Totaal
Collegiaal overleg / adviezen forensische zorg	30	157	14	0	2	15	3	13	15	249
Euthanasie	26	190	58	4	18	27	18	30	43	414
Lijkschouw	73	442	32	4	12	34	19	37	54	707
Melding dood minderjarige	5	10	0	0	0	1	0	0	2	18
Uitstellen begrafenis, lijkenpas	13	0	11	0	0	4	1	4	5	38



BEZOEKADRESSEN
GGD Haaglanden
Westeinde 128
2512 HE Den Haag

POSTADRES
Postbus 16130
2500 BC Den Haag
T (088) 355 01 00
info@ggdhaaglanden.nl

Veilig Thuis Haaglanden
Waldeck Pyramontkade 872
2518 JS Den Haag

T (070) 346 97 17 /
0800-2000
info@veiligthuishaaglanden.nl

Afdeling: Bestuur

Aan de raad van de gemeente

Uw brief van:

Uw kenmerk:

Ons kenmerk: OCW/2019.1812

Aantal bijlagen: 4

Datum: 10 april 2019

Inlichtingen bij: F. Wieles

Doorkiesnummer: 06-50030389

Onderwerp: Ontwerpbegroting 2020,
Ontwerpbegrotingswijzigingen 2019 en
Voorlopige Jaarstukken 2018
GR GGD en Veilig Thuis Haaglanden

Geachte raad,

Conform artikel 35 van de Wet gemeenschappelijke regelingen zenden wij u bijgaand de ontwerpbegroting 2020 en twee ontwerpbegrotingswijzigingen 2019 van de gemeenschappelijke regeling GGD en Veilig Thuis Haaglanden (GR).

Bijgaand treft u ook de voorlopige Jaarstukken 2018 van de GR aan. Deze ontvangt u conform artikel 34b van de gemeenschappelijke regeling ter informatie.

De stukken worden voor definitieve vaststelling door ons algemeen bestuur behandeld op 5 juli 2019. Ter voorbereiding daarop geven wij u de gelegenheid om uw zienswijze over de ontwerpbegroting en -begrotingswijzigingen binnen de gebruikelijke termijn van 8 weken naar voren te brengen. Uw eventuele zienswijze ontvangen wij dan ook graag uiterlijk 7 juni 2019. Mocht dat niet lukken vanwege de planning van uw raadsvergaderingen, dan verzoeken wij u de concept zienswijze voor die datum aan ons ter beschikking te stellen om onder voorbehoud te betrekken bij de voorbereiding van de vergadering van het algemeen bestuur op 5 juli. U kunt uw zienswijze mailen aan het dagelijks bestuur GGD en VT Haaglanden, t.a.v. mevrouw L. Wilson-Verboom, GR secretaris (lida.wilson@denhaag.nl).

Onze GR beschikt over een Rekeningcommissie bestaande uit raadsleden van de negen deelnemende gemeenten. De voorlopige Jaarstukken 2018 worden toegezonden aan deze Rekeningcommissie (artikel 21 GR GGD en VT Haaglanden), zodat zij advies uit kan brengen aan het algemeen bestuur over de doelmatigheid van het financiële beheer en beleid. Het advies van de Rekeningcommissie wordt toegevoegd aan de definitieve jaarrekening.

Zienswijzen bij de begroting 2019

In onze brief van 9 juli 2018 gaven wij u onze reactie op door de raden gegeven zienswijzen bij de begroting 2019. Ons bestuur gaf daarin het voornemen aan, om de aangedragen aandachtspunten op te pakken aan de hand van een ontwikkelagenda. Wij maken van de gelegenheid gebruik om u in deze brief over de voortgang hiervan te informeren.

De ontwikkelagenda is begin 2019 vastgesteld en bevat 3 sporen. Ons bestuur heeft daarbij als prioriteiten aangegeven om de governance van de GR praktisch in te regelen en de planning en control van de GR op orde te brengen.

Spoor 1: Implementatie Governance

Voor wat betreft de governance speelt met name de invulling van onze opdrachtgeverrol in relatie tot de gemeente Den Haag als opdrachtnemer. Deze relatie moet verder vorm krijgen binnen de kaders van de regeling en het financieel statuut van de GR ten aanzien van de verdeling van rollen en risico's.

Het opdrachtgever/opdrachtnemer-samenspel komt inmiddels op gang. Dat is ook nodig met name gezien de onzekere ontwikkelingen in de Veilig Thuis taken. De opdrachtnemer heeft op ons verzoek een plan van aanpak Veilig Thuis gemaakt waarmee aan deze ontwikkelingen stap voor stap het hoofd wordt geboden. Onderdeel van de aanpak is de ontwikkeling van kwartaalgewijze voortgangsinformatie die ons bestuur in staat stelt tijdig bij te sturen.

Een complicerende factor voor Veilig Thuis is de taakuitbreiding als gevolg van aanscherping van de meldcode. Over de financiering is afstemming nodig met de centrumgemeenten Den Haag en Delft, die hiervoor aanvullende (DUVO-)middelen ontvangen van de rijksoverheid. De bijbehorende besluitvormingsprocessen zijn complex. Onze inzet is om voor de definitieve begroting 2020 hierover helderheid te verkrijgen in relatie tot de opdracht die wij aan de gemeente Den Haag verstrekken.

Een ander thema in de opdrachtgever/opdrachtnemer-relatie is de verdere harmonisatie van de overheadtoerekening en het maken van afspraken over toekomstige huisvestingskosten voor VT. De eerste rapportages hierover konden helaas niet in de ontwerpbegroting 2020 worden verwerkt en leiden daarmee tot een extra onzekerheid.

Spoor 3: Ontwikkeling Opgavengericht werken Planning en control van de GR

De uitgavenverantwoording van de GR is voor het eerst vormgegeven op basis van eindafrekeningen van de gemeente Den Haag aan de GR over 2018. De GR heeft om een accountantsrapportage gevraagd over de juistheid van deze eindafrekeningen. De jaarstukken van de GR zelf zijn opnieuw ingericht conform het Besluit Begroten en Verantwoorden decentrale overheden (BBV).

De GR heeft in een Voorjaarsbrief 2020 expliciet de inhoudelijke en financiële uitgangspunten geformuleerd van waaruit de concept begroting 2020 is opgesteld. Op deze manier vindt expliciete en ordentelijke inhoudelijke afweging plaats van aan de orde zijnde mutaties.

De conceptbegroting 2020 geeft daarnaast meer inzicht dan voorheen in de te realiseren resultaten. Daarmee wordt een eerste slag gemaakt in de gevraagde ontwikkeling van de resultaatsturing. Met het werken met tussentijdse voortgangsrapportages over de realisatie van resultaten is een start gemaakt, door kaders voor periodieke rapportages te ontwikkelen.

Ook is geïnvesteerd in het vergroten van de voorspelbaarheid van de uitgaven in meerjarenperspectief. Met name voor Veilig Thuis gaat dat gepaard met het expliciet maken van aannames en het verhelderen van de risicoverdeling tussen de GR en de opdrachtnemende gemeente Den Haag. Daarbij moet men zich realiseren dat er grote onzekerheden zijn terwijl de begroting 2020 al in een zeer vroeg stadium (eerste kwartaal 2019) tot stand moet komen. Ons bestuur streeft er naar om tussentijdse begrotingswijzigingen te beperken tot één moment in het jaar, tegelijk met de begrotingsbehandeling voor het volgende jaar. In dit kader worden eerste verkennende stappen gezet om beleid te vormen voor de risicobeheersing door middel van eventuele reservevorming.

In Spoor 3 gaat het ook over het meer opgavengericht werken waaronder het opstellen van een code goed bestuur voor de GR en het actiever sturen in de keten. Deze onderwerpen pakken we in 2019 verder op.

Spoor 2: Missie, visie en positionering Overige ontwikkelopgaven

In de reactie op de zienswijzen bij de begroting 2019 werden ook ontwikkelstappen aangekondigd met betrekking tot heldere positionering en rolbepaling in het sociaal domein, samenwerking tussen GGD en VT en de rol van de GGD bij de omgevingswet. De eerste stappen daarin zijn gezet door voor Veilig Thuis Haaglanden een plan van aanpak te maken waarin ook de ketensamenwerking aan de orde komt en voor de GGD een lijn uit te zetten voor de rol van de GGD bij de Omgevingswet..

Hoogachtend,
namens het Dagelijks Bestuur van de GR GGD en VT Haaglanden,



B.D. Lugthart
voorzitter

cc. college van B&W



Ontwerp Begroting 2020

Van de Gemeenschappelijke Regeling Gemeentelijke Gezondheidsdienst en Veilig Thuis Haaglanden

Vastgesteld in de vergadering van het Algemeen Bestuur

d.d. 10 april 2019

Inhoud

Deel 1 Beleidsbegroting van de GR	1
1 Inleiding	3
2 Programmaplan	5
2.1 Overzicht.....	5
2.2 Programma regionale GGD-taken	6
Inleiding.....	6
2.2.1 Kaders	6
2.2.2 Taken	8
2.2.2.1 Epidemiologie.....	10
2.2.2.2 Gezondheidsbevordering	11
2.2.2.3 Beleidsadvisering.....	13
2.2.2.4 Preventieve ouderengezondheidszorg	14
2.2.2.5 Regeling onverzekerden.....	15
2.2.2.6 Infectieziektebestrijding.....	16
2.2.2.7 Tuberculosebestrijding.....	17
2.2.2.8 Bevordering seksuele gezondheid	19
2.2.2.9 Medische milieukunde	20
2.2.2.10 Technische Hygiënezorg.....	21
2.2.2.11 Reizigersadvisering en –vaccinatie.....	22
2.2.2.12 Inzet rond (en voorbereiding op) incidenten, rampen en crises	23
2.2.2.13 Taken m.b.t. Toezicht Kinderopvang (TOKIN)	24
2.2.2.14 Inspectie tatoeages en piercings.....	25
2.2.2.15 Hygiëne-inspectie seksinrichtingen.....	25
2.2.2.16 Lijkschouw	26
2.2.2.17 Directeur Publieke Gezondheid	27
2.2.2.18 Taken van de GGD als zorginstelling	28
2.3 Programma Veilig Thuis.....	31
2.3.1 Kaders	31
2.3.1.1 Missie, visie en doelstellingen.....	32
2.3.1.2 Ontwikkelingen in 2020.....	33
2.3.2 Taken	37
2.3.2.1 Advies	37
2.3.2.2 Meldingen	37

2.3.2.3 Huisverbod coördinatie	39
2.3.2.4 Voorlichting	39
2.3.2.3 Veilig Verder Teams	39
3 Paragrafen	41
3.1 Weerstandsvermogen en risicobeheersing	41
3.1.1 Weerstandscapaciteit, risico's en risicobeleid van de GR	41
3.1.1 Weerstandscapaciteit, risico's en risicobeleid GGD	43
3.1.2 Weerstandscapaciteit, risico's en risicobeleid VT	44
3.2 Bedrijfsvoering	46
3.2.1 Bedrijfsvoering GGD	46
3.2.2 Bedrijfsvoering VT	46
Deel 2 Financiële begroting van de GR	1
1 Inleiding	3
2 Baten en lasten	5
2.1 Overzicht van baten en lasten	5
2.2. Toelichting baten en lasten programma regionale GGD-taken	6
2.2.1 Overzicht baten en lasten regionale GGD-taken	6
2.2.2 Lasten regionale GGD-taken	7
2.2.3 Overhead GGD	9
2.2.4 Baten regionale GGD-taken	10
2.3. Toelichting baten en lasten programma Veilig Thuis	13
2.3.1 Overzicht baten en lasten Veilig Thuis	13
2.3.2 Lasten Veilig Thuis	14
2.3.3 Overhead Veilig Thuis	22
2.3.4 Baten Veilig Thuis	22
2.5 Overige toelichtingen op baten en lasten	24
3 Financiële positie en meerjarenraming	25
3.1 Meerjarenraming	25
4 Bijlagen	27
4.1 Overzichten conform Financieel Statuut	27
4.2 Overzichten taakvelden conform BBV	28
4.4 Overig	30

Deel 1 Beleidsbegroting van de GR

1 Inleiding

Voor u ligt het jaarprogramma en de begroting 2020 van de Gemeenschappelijke Regeling GGD en Veilig Thuis Haaglanden. Deze begroting is inclusief de verwerking van de Voorjaarsbrief 2020.

2 Programmplan

2.1 Overzicht

Tabel GR1: Overzicht baten en lasten (bedragen X €1.000 afgerond)

	Realisatie 2018	Begroting 2019	Gewijzigde Begroting 2019	Begroting 2020
Programma GGD				
Baten	18.370	17.564	17.962	18.650
Lasten	-14.461	-13.522	-13.794	-14.464
Saldo	3.909	4.042	4.168	4.186
Onvoorzien	-98	0	0	0
Totaal saldo baten en lasten	3.811	4.042	4.168	4.186
Toevoeging/onttrekking aan reserves	0	0	0	0
Resultaat GGD	3.811	4.042	4.168	4.186
Programma Veilig Thuis				
Baten	10.790	10.992	14.042	14.733
Lasten	-8.547	-7.901	-11.366	-10.491
Saldo	2.243	3.091	2.676	4.242
Onvoorzien	1.083	0	0	0
Totaal saldo baten en lasten	3.326	3.091	2.676	4.242
Toevoeging/onttrekking aan reserves	-1.083	0	1.083	0
Resultaat Veilig Thuis	2.243	3.091	3.759	4.242
Programma Overhead				
Lasten GGD	-4.069	-4.041	-4.168	-4.185
Lasten Veilig Thuis	-3.362	-3.091	-3.759	-4.242
Resultaat Overhead	-7.431	-7.132	-7.927	-8.427
Resultaat GGD incl. overhead	-258	1	0	1
Resultaat Veilig Thuis incl. overhead	-1.119	0	0	0
Totaal resultaat GR GGD en VT	-1.377	1	0	1

Verdere financiële toelichting is te vinden in Deel 2 Financiële begroting.

2.2 Programma regionale GGD-taken

Inleiding

De Gemeenschappelijke Regeling (GR) GGD en VT Haaglanden (voorheen GR GGD Haaglanden) is per 1 januari 2018 een nieuwe fase ingegaan. In 2017 heeft, naar aanleiding van de evaluatie in 2016, een herijking voor de GR GGD Haaglanden plaatsgevonden. In die herijking is een aantal veranderingen aangebracht in de governance van de GR en in het takenpakket dat de GGD uitvoert voor de GR. Voor de financiën geldt dat de bijdrage van de gemeente Den Haag voor de regionale GGD diensten per 2018 is opgenomen in de begroting van de GR en dat een aantal veranderingen is doorgevoerd in de wijze waarop de bijdragen van de negen deelnemende gemeenten bepaald worden. Vanaf 2018 wordt tevens gewerkt op basis van een onderscheid tussen regionale taken en lokale taken. Het voorliggende jaarprogramma en de begroting 2020 van GGD Haaglanden heeft alleen betrekking op de regionale taken.

In het jaarprogramma en de begroting 2018 zijn reeds de wijzigingen zowel inhoudelijk als financieel doorgevoerd. Ook zijn de bijdrage van de gemeente Den Haag en de externe bijdragen in deze begroting opgenomen. In 2019 is een volgende stap gemaakt door de door de GGD uit te voeren taken te presenteren conform het Dienstverleningshandvest GGD Haaglanden. In de begroting 2020 is deze insteek gecontinueerd. Daarbij zijn er enkele verbeterlagen gedaan in de wijze van presentatie. Zo zijn er per taak, waar mogelijk, indicatoren opgenomen met geprognosticeerde productieaantallen en is per taak inzichtelijk gemaakt welke externe financiering gebruikt wordt. Hiermee geven we nog meer inzicht in de prestaties en wordt de begroting nog beter navolgbaar. Hiermee wordt invulling gegeven aan de bevordering van de resultaatsturing die is toegezegd als reactie op zienswijzen van raden op de Begroting 2019.

2.2.1 Kaders

De Wet publieke gezondheid (WPG) geeft de colleges van burgemeester en wethouders de opdracht zorg te dragen voor de instelling en instandhouding van een gemeentelijke gezondheidsdienst op de schaal van de veiligheidsregio. Dit is voor de gemeenten in de regio Haaglanden de wettelijke grondslag voor de gemeenschappelijke regeling Gemeentelijke Gezondheidsdienst (GGD) en Veilig Thuis (VT) Haaglanden.

De missie van GGD Haaglanden is:

Wij bewaken, bevorderen en beschermen de gezondheid van de inwoners van de regio Haaglanden met producten en diensten die helpen gezond op te groeien en op te voeden, gezonder te leven en langer gezond te blijven.

De uitvoering door GGD Haaglanden bestaat uit:

- Actief bewaken en monitoren van de publieke gezondheid in de regio Haaglanden; op basis hiervan het lokale bestuur adviseren over het te voeren gezondheidsbeleid.
- Bevorderen van de gezondheid. Als proactief adviseur van het lokale bestuur en de maatschappelijke organisaties in de publieke gezondheidszorg en als uitvoerder bijdragen aan de verbetering van de gezondheid en aan het terugdringen van de verschillen in gezondheid en levensverwachting van verschillende bevolkingsgroepen.
- Beschermen tegen natuurlijke en/of opzettelijke bedreigingen van de volksgezondheid, door toezicht, maar ook door een actief ingrijpen bij gezondheidsbedreigingen van individuen of groepen van personen

De missie van GGD Haaglanden is nader uitgewerkt in de volgende visie:

Alle inwoners in de regio Haaglanden moeten een gelijke kans hebben op een goede gezondheid. GGD Haaglanden levert een wezenlijke bijdrage aan het verkleinen van de sociaal-economische gezondheidsverschillen en aan het langer gezond leven. Hieruit volgt de ambitie dat de regio Haaglanden in 2030 tot de drie regio's in Nederland behoort met de hoogste gezondheidsverwachting¹.

GGD Haaglanden werkt vanuit het positieve concept van gezondheid:

'Gezondheid is het vermogen zich aan te passen en een eigen regie te voeren, in het licht van de fysieke, emotionele en sociale uitdagingen van het leven' (Huber).

Uitgangspunten bij een dergelijke benadering van gezondheid zijn dan ook dat burgers:

- zo lang mogelijk zelfredzaam blijven;
- de regie over hun eigen leven houden;
- verantwoordelijkheid dragen voor hun gezondheid en hun welbevinden.

Deze individuele benadering neemt niet weg dat er ook een collectieve verantwoordelijkheid van de overheid is voor factoren waarop individuele burgers weinig of geen invloed hebben. Zo is bijvoorbeeld de leefomgeving als determinant voor gezondheid een factor die bij uitstek beïnvloedbaar is door de overheid en waar de overheid ook in bepaalde gevallen (denk aan luchtkwaliteit) de verantwoordelijkheid niet primair bij de burger zelf kan neerleggen.

De ambitie is dat GGD Haaglanden opereert, wordt gezien en erkend als een innovatieve en excellente zorg- en dienstverlener met een uitstekende reputatie, hoge kwaliteit van uitvoering, een krachtig netwerk en betrokken en deskundige medewerkers. GGD Haaglanden is een expert op het gebied van de publieke gezondheid en gebruikt zijn expertise om gemeenten en partners te adviseren bij de ontwikkeling, monitoring en evaluatie van nieuw en bestaand beleid. GGD Haaglanden is een toonaangevende GGD in de publieke gezondheid en maakt daarbij optimaal gebruik van de mogelijkheden die informatie- en communicatietechnologie biedt.

De context van publieke gezondheid in Haaglanden

GGD Haaglanden werkt voor meer dan 1 miljoen inwoners in een gebied van ruim 450 km². Negen (9) gemeenten², variërend van grote stad, 100.000-plus steden met een grote bevolkingsdichtheid, tot landelijke dorpskernen in een agrarisch gebied waarin de Randstad soms ver weg lijkt. Een regio met een hoge bevolkingsdichtheid, agrarische activiteiten, (zware) industrie, dienstverlening en toerisme. Met de regeringszetel, het Koninklijk Huis en de ambassades binnen haar grenzen en (daarmee) een sterke nationale en internationale functie. En met intensieve verkeersstromen, met transport van grote aantallen personen en goederen, over het spoor en over de vele drukke (snel)wegen. Het bestuur van de GR GGD en VT Haaglanden geeft via een bestuursagenda en jaarlijkse werkplannen richting aan de uitvoering van GGD Haaglanden.

In het sociale domein hebben gemeenten een grote rol in de ondersteuning van hun inwoners. Op het terrein van de maatschappelijke ondersteuning, de jeugdhulpverlening en op het domein van werk en inkomen. Gemeenten en zorgverzekeraars zijn steeds meer op elkaar aangewezen om preventie, zorg en ondersteuning met elkaar te verbinden. In deze ontwikkeling dient GGD Haaglanden te staan voor betrouwbare publieke gezondheid.

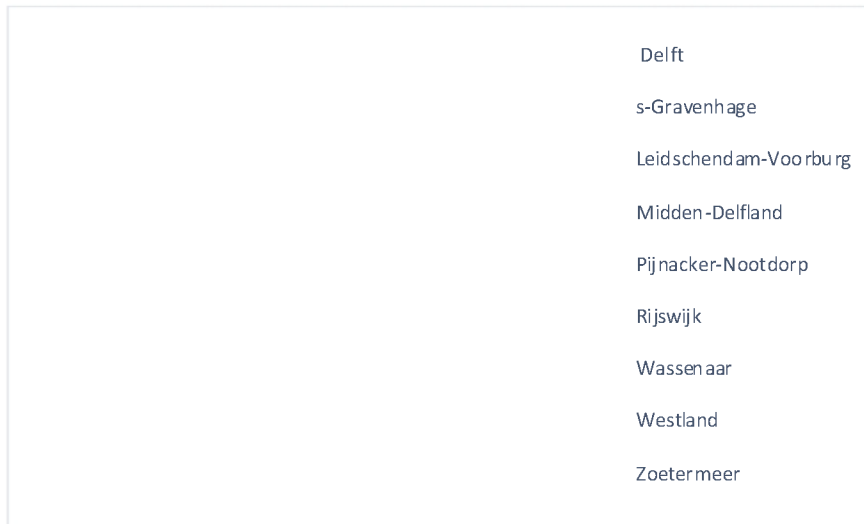
¹ De gezondheidsverwachting van Nederland kan worden uitgedrukt in termen van gezonde levensverwachting *met/zonder beperkingen, met/zonder chronische ziekten en in goede/slechte ervaren gezondheid.*

² De regio Haaglanden bestaat uit de gemeenten Delft, Den Haag, Leidschendam-Voorburg, Midden-Delfland, Pijnacker-Nootdorp, Rijswijk, Wassenaar, Westland en Zoetermeer.

De uitvoeringsorganisatie van de GGD Haaglanden is ondergebracht bij de gemeente Den Haag en opereert als sector binnen de dienst OCW. Daarmee is de gemeente Den Haag eigenaar van de uitvoeringsorganisatie. De verantwoordelijkheid voor de continuïteit van de GGD ligt bij het Algemeen Bestuur van de GR welke, in de opdrachtgever-opdrachtnemersrelatie, onderdeel is van de Dienstverlening overeenkomst.

Inwoners gemeenten Haaglanden

GGD Haaglanden bedient in totaal negen gemeenten met samen meer dan één miljoen inwoners. Den Haag is de grootste gemeente binnen Haaglanden, met bijna de helft van het aantal inwoners (537.988). Midden-Delfland is de kleinste gemeente, met 1,8% (19.401) van het totaal aantal inwoners. De negen gemeenten hebben in totaal 1.103.530 inwoners.



Figuur 1: Gemeenten in Haaglanden met percentage inwoners (CBS:31-12-2018).

Het wettelijk kader

De Wet publieke gezondheid (WPG) is het belangrijkste kader waarbinnen GGD Haaglanden het regionale Programma Publieke Gezondheid realiseert voor alle gemeenten in de regio Haaglanden. Dit vormt het overall programma van de in deze begroting gepresenteerde 9 paragrafen mb.t. taken. De WPG draagt het college van burgemeester en wethouders van een gemeenten op om de totstandkoming en continuïteit van en de samenhang binnen de publieke gezondheidszorg te bevorderen. Ook dient afstemming plaats te vinden met de curatieve gezondheidszorg en de geneeskundige hulpverlening bij ongevallen en rampen. Naast de WPG zijn voor de uitvoering van de taken van GGD Haaglanden ook andere wetten aan de orde: de Wet op de lijkbezorging, de Wet kinderopvang en kwaliteitseisen peuterspeelzalen, de Wet bevolkingsonderzoek, de Wet maatschappelijke ondersteuning 2015, de Wet veiligheidsregio's, het Warenwetbesluit Tatoeëren en Piercen en de APV³ (seksinrichtingen). En voor GGD Haaglanden als zorginstelling is de zorgwetgeving van toepassing, zoals de Wet kwaliteit, klachten en geschillen zorg (Wkkgz), de Wet Beroepen in de Individuele Gezondheidszorg (Wet BIG) en de Wet op de geneeskundige behandelingsovereenkomst (WGBO).

2.2.2 Taken

In augustus 2013 informeerde toenmalig minister Schippers de Tweede Kamer over de publieke gezondheid en de gezamenlijke verantwoordelijkheden van gemeenten en het Rijk. In de brief worden de uitkomsten van het onderzoek naar de staat van de publieke gezondheid uiteengezet en

³ Algemene Plaatselijke Verordening (per gemeente verschillend)
Beleidsbegroting pagina 8

wordt de opdracht voor GGD'en binnen de publieke gezondheid met betrekking tot haar specifieke taken, bevoegdheden en verantwoordelijkheden beschreven die vastgelegd zijn in wet- en regelgeving en is een taakomschrijving opgesteld.

Vier taken zijn volgens het Ministerie van VWS voor het fundament van de publieke gezondheid van zo essentieel belang, dat zij op een uniforme wijze moeten worden geborgd. Ze vragen een gespecialiseerde deskundigheid met een hoge mate van continuïteit en duidelijke aanspreekpunten (zowel voor de lokale als de landelijke overheid). Deze taken dienen daarom bij de GGD'en te worden belegd en vormen de vier pijlers van iedere GGD, zo stelt het Ministerie.

De basisprincipes die worden gehanteerd bij de borging en de organisatie van de publieke gezondheid zijn de volgende:

- Benadering van de volksgezondheid vanuit een (veranderend) maatschappelijk perspectief.
- Publieke gezondheid in de volle breedte (aanleg leefstijl, fysieke en sociale omgeving, toegang en kwaliteit van de gezondheidszorgvoorzieningen).
- Gezamenlijke verantwoordelijkheid van gemeenten en Rijk voor de Wpg.
- Medische en maatschappelijke oriëntatie binnen de taken.
- Schaalgrootte voor kwaliteit en continuïteit.
- Publieke gezondheid voor risicogroepen (waaronder aanpak sociaaleconomische gezondheidsverschillen en sociale 'vangnetfunctie').

GGD Haaglanden heeft deze basisprincipes vertaald in een vijfde integrale pijler: Brede public health. 'Het huis' met de vijf pijlers van GGD Haaglanden staat op een brede fundering. Het is deze fundering die GGD Haaglanden richting geeft en toerust om vanuit een samenhangende aanpak bij te dragen aan de publieke gezondheid in de hele regio Haaglanden. Hierbij richt zij zich op alle bevolkingsgroepen van de regio, waarbij er specifiek aandacht is voor inwoners die om verschillende redenen kwetsbaar zijn en die vanuit een publieke verantwoordelijkheid extra zorg nodig hebben.



Pijler 1: Monitoren, signaleren, adviseren

2.2.2.1 Epidemiologie

Wat willen we bereiken?

Op het gebied van epidemiologie onderscheiden we twee taken:

1. Gemeentelijk gezondheidsinzicht: op gemeentelijk niveau een adequate weergave leveren van de gezondheidssituatie van de burgers in de regio Haaglanden op basis van epidemiologische analyses. In kaart brengen van de aard en omvang van bedreigingen van de volksgezondheid, sociaaleconomische en groepsgebonden gezondheidsverschillen en daarmee samenhangende gezondheidsproblemen. Inzicht geven in de mogelijkheden om die te voorkomen dan wel terug te dringen.
2. Epidemiologische adviezen: een gedegen advisering/consultatie/reactie naar aanleiding van vragen die te beantwoorden zijn op basis van epidemiologische onderzoeken. Reageren op signalen op basis van bestaande databronnen van de GGD of databronnen van derden. Ondersteunen van gemeenten, partners binnen de gemeentelijke netwerken en GGD-afdelingen bij het uitvoeren van onderzoek, het opzetten en/of de coördinatie van monitoringsystemen. De resultaten van de epidemiologische onderzoeken gebruiken gemeenten en lokale of regionale (zorg)instellingen om hun beleid te vormen, te toetsen of bij te sturen.

	Prognose 2020
Taak 1: gemeentelijk gezondheidsinzicht	<ul style="list-style-type: none">• Update Gezondheidsmonitor Haaglanden met gemeentelijk gezondheidsinzicht• Rapportage landelijke jeugdmonitor 2019 (enquête)• Uitvoering landelijke Gezondheidsenquête Volwassenen en ouderen 2020
Taak 2: Epidemiologische adviezen	Inzet van 1,35 fte voor opstellen van minimaal 40 gemeentelijk adviezen en 30 adviezen voor samenwerkingspartners <i>(Inzet fte conform DVO)</i>
Publicaties (rapportages, factsheets, artikelen, presentaties)	<ul style="list-style-type: none">• 10 publicaties (rapport, factsheet, artikel)• 10 gemeentelijke presentaties• 3 epidemiologische bulletins
Onderzoeksprojecten (voorstellen en uitgevoerde projecten)	<ul style="list-style-type: none">• 12 uitgevoerde onderzoeksprojecten, waarvan 8 uitmondend in publicatie• 8 onderzoeksvorstellen waarvan 5 uitmondend in onderzoeksproject

Wat gaan we daarvoor doen?

1. Gemeentelijk gezondheidsinzicht:
Volgens een vastgestelde cyclus (looptijd van 4 jaar) brengt GGD Haaglanden de gezondheid en het welzijn van de burgers in Haaglanden in beeld in de Gezondheidsmonitor. Deze monitor levert input voor het lokaal gezondheidsbeleid en maakt onderdeel uit van de beleidscyclus. In dit kader houdt de GGD gedurende de cyclus van vier jaar schriftelijke gezondheidsenquêtes onder ouders van kinderen, jongeren, volwassenen en senioren. Daarnaast maakt de GGD gebruik van resultaten uit eigen onderzoeken, landelijke informatiebronnen, evaluatieonderzoeken en gegevens van andere zorginstellingen (waaronder de jeugdgezondheidszorg).
2. Epidemiologische adviezen:
 - Opstellen van (beleids)adviezen voor zover voortvloeiend uit epidemiologisch onderzoek, vaak in samenwerking met andere GGD-taakvelden.
 - Duiden van signalen op het gebied van publieke gezondheid.
 - Beantwoorden van raadsvragen.
 - Onderzoeken van de betrouwbaarheid en validiteit van landelijk of elders uitgevoerde onderzoeken.

- Beantwoorden van vragen uit de media.

Welke activiteiten ondernemen we?

In 2020 voert GGD Haaglanden in dit kader de volgende activiteiten uit:

1. Gemeentelijk gezondheidsinzicht:
 - Beschikbaar stellen van een algemeen gezondheidsinzicht op gemeentelijk niveau via digitale gezondheidsmonitor en kernboodschappen. Gezondheidsgegevens worden geactualiseerd.
 - Op basis van gezondheidsinzicht, gemeenten faciliteren bij verdere verspreiding van dit inzicht aan partners binnen gemeentelijk netwerk.
 - Opleveren thematische rapportages en factsheets op basis van epidemiologische analyses met extra aandacht voor risicogroepen, gezondheidsverschillen en speerpunten landelijke nota Volksgezondheid.
 - Verwerking van de resultaten van de Jongerenenquête die in 2019 is uitgevoerd.
 - Uitzetten van de Gezondheidsenquête Volwassenen en Ouderen.
 - Uitbrengen Epidemiologisch Bulletin.
2. Epidemiologische adviezen:
 - Advisering/consultatie/reactie op signalen op basis van het algemene beeld van de gezondheidssituatie van de bevolking (verdere uitdieping valt buiten deze begroting).
 - Op aanvraag duiden van signalen op het gebied van publieke gezondheid.
 - Op aanvraag ondersteunen bij het beantwoorden van raadvragen.
 - Op aanvraag toetsen betrouwbaarheid en validiteit van landelijk of elders uitgevoerde onderzoeken.
 - Informatieverstrekking over gezondheid naar aanleiding van vragen vanuit de media.

Wat zetten we daarbij in?

Taak	Personeel	Bijdrage van gemeenten ⁴ (inclusief OVG ⁵ & OH ⁶)	Bijdrage van derden (inclusief OVG ⁵ & OH)
Epidemiologie	6,90 fte	€ 1.349.000	-

2.2.2.2 Gezondheidsbevordering

Wat willen we bereiken?

Versterken van lokaal gezondheidsbeleid op gemeentelijk niveau door het adviseren over en het coördineren van preventieve activiteiten en door het versterken van de preventiestructuur. Door collectieve preventie te verbinden met individuele preventie, zorg, welzijn en andere beleidssectoren werkt GGD Haaglanden aan integrale, effectieve en efficiënte oplossingen.

	Prognose 2020
Landelijke vraagstukken (geformuleerd in landelijke nota gezondheidsbeleid en nationaal preventieakkoord) waarop gemeenten zijn geadviseerd over lokaal gezondheidsbeleid: Roken, alcoholgebruik (genotmiddelen), overgewicht, bewegen, depressie en diabetes.	Inzet op alle thema's
Aantal publiekscampagnes waaraan wordt bijgedragen:	<ul style="list-style-type: none"> • 3 direct (Stoptober, IkPas, Rookvrije generatie) • 1 indirect (Nix18)

⁴ De bijdrage van gemeenten zijn hier inclusief overhead (OH), waardoor deze afwijken met de bedragen in Tabel GGD2 Begrote lasten Programma GGD Haaglanden 2020. In Bijlage 4 van de Financiële begroting is een aansluitingstabel toegevoegd.

⁵ OVG = overige goederen en diensten. OH = overhead

⁶ OH = overhead

Aantal gemeenten waar gezondheid integraal wordt opgepakt i.r.t. andere beleidsdomeinen zoals Jeugd, onderwijs, sport, wmo	9 gemeenten
Aantal netwerken waarin actief is geparticipeerd in het kader van de versterking van de lokale preventiestructuur	2 á 3 per gemeente

Wat gaan we daarvoor doen?

Op gemeentelijk niveau:

- Adviseren en evalueren van vraagstukken over het bevorderen van gezondheid en een gezonde leefstijl voor alle inwoners, met oog voor toegankelijkheid van (zorg)voorzieningen, fysieke en sociale leefomgeving.
- Versterken van de preventiestructuur (lokaal en regionaal) via uitvoeringsoverleggen, netwerkbijeenkomsten, deskundigheidsbevordering en de ontsluiting van kennis ten aanzien van gezondheidsbevordering; dit ter bevordering van de effectiviteit van de inzet rond preventie.

De keuzes voor inzet worden in samenspraak met de gemeente gemaakt, op basis van de speerpunten uit de landelijke en lokale nota's gezondheidsbeleid, de gezondheidsmonitor en kernboodschappen voor beleid van de betreffende gemeente en lokale signalen van gemeenten en partners. Er is hierbij sprake van maatwerk per gemeente binnen deze regionale taak.

Daarnaast verzorgt GGD Haaglanden kennis- en deskundigheidsbevordering op het terrein van (collectieve) preventie voor gemeenten en partners.

Welke activiteiten ondernemen we?

In 2020 voert GGD Haaglanden in dit kader de volgende activiteiten uit:

- In samenspraak met gemeenten bepalen op welke inhoudelijke thema's en activiteiten GGD Haaglanden zich in 2020 inzet om het lokaal gezondheidsbeleid te versterken (maatwerk per gemeente) en deze uitvoeren (bijv. inzet op jongeren op gezond gewicht (JOGG) / preventie overgewicht, roken, alcohol en drugspreventie, bevorderen gezonde seksualiteit, inzet vanuit GIDS (Gezond in de Stad)-aanpak, vitaal ouder worden en advisering integrale inpassing van gezonde leefstijl / public health bij andere beleidsdomeinen.
- Inbrengen van kennis op het gebied van gezondheidsvaardigheden en e-health in de gemaakte lokale keuzes.
- Collectieve preventietaken koppelen aan individuele preventie, zorg, welzijn, andere beleidssectoren (bijvoorbeeld sport, onderwijs, jeugd, wmo) en eerstelijnszorg in afstemming met gemeentelijke (beleids-)afdelingen.
- Verzorgen van kennis- en deskundigheidsbevordering op het terrein van (collectieve) preventie binnen gemeenten en partners.
- Werken aan collectieve publiekscampagnes als Stoptober, IkPas en Rookvrije Generatie
- Leveren en ontsluiten van kennis over gezondheid, ziektepreventie en gezondheidsvoorzieningen door middel van publieksinformatie. Bewoners, organisaties en professionals kunnen voor alle vragen en advies bij één centraal punt binnen de GGD terecht; zo wordt op een toegankelijke maar ook efficiënte wijze invulling gegeven aan de taak van het leveren van publieksinformatie (zie taak 'publieksinformatie' onder pijler 5 in paragraaf 2.2.2.19).

Wat zetten we daarbij in?

Taak	Personeel	Bijdrage van gemeenten (inclusief OVGD & OH)	Bijdrage van derden (inclusief OVGD & OH)
Gezondheidsbevordering	7,80 fte	€ 1.212.000	-

2.2.2.3 Beleidsadviesing

Wat willen we bereiken?

Op strategisch niveau adviseren en ondersteunen van gemeenten, het bestuur van de Gemeenschappelijke Regeling GGD en VT Haaglanden, de directie en afdelingen van GGD Haaglanden en ketenpartners in de regio Haaglanden bij het ontwikkelen van doelmatige en doeltreffende beleidskaders voor (lokaal/regionaal) volksgezondheidsbeleid op basis van:

- Richtingbepalend overheidsbeleid (landelijk en gemeentelijk).
- Maatschappelijke ontwikkelingen.
- Wettelijke kaders.
- Wetenschappelijk onderzoek.
- Inhoudelijke interpretatie van epidemiologische cijfers.
- Signalen en ervaringen uit de praktijk vanuit professionals én burgers en ketenpartners.
- Evaluatie van geïmplementeerd beleid.

Wat gaan we daarvoor doen?

De GGD adviseert (gevraagd en ongevraagd) het bestuur van de GR GGD-VT, gemeenten, directie, managementteam en onderdelen van de GGD op het gebied van volksgezondheid. De GGD doet dit onder meer door:

- Adviseren, vanuit een brede kennisbasis en het concept positieve gezondheid, ten aanzien van medisch-inhoudelijke vraagstukken en publiekscampagnes in de publieke gezondheid.
- Adviseren en ondersteunen van gemeenten bij het opstellen van lokale nota's volksgezondheid/sociaal beleidskaders met aandacht voor de verbinding met samenhangende beleidsterreinen zoals bijvoorbeeld jeugd, sociaal domein en ruimtelijke ordening.
- Adviseren van colleges van B&W van gemeenten over besluiten die mogelijk gevolgen hebben voor de volksgezondheid en bewaken dat gezondheidsaspecten worden meegenomen in besluitvorming.
- Adviseren en ondersteunen bij het beantwoorden van raadvragen en ad hoc beleidsvraagstukken op het gebied van publieke gezondheid.

Welke activiteiten ondernemen we?

- Het bestuur en de gemeenten van GGD Haaglanden adviseren over Publieke Gezondheid en aanpalende beleidsvelden.
- De gemeenten ondersteunen en adviseren bij het opstellen, monitoren en evalueren van de nota's Volksgezondheid/sociaal beleidskaders en het lokaal gezondheidsbeleid.
- Op basis van signalen uit de regio Haaglanden een bijdrage leveren aan beleidsbeïnvloeding op regionaal en landelijk niveau m.b.t. de besluitvorming rond Publieke Gezondheid. Mede in dit kader deelnemen aan landelijke-, regionale en gemeentelijke netwerken.
- Coördineren van activiteiten om de missie en visie van GGD Haaglanden een integraal onderdeel te laten zijn van de organisatie.
- Op basis van bestuurlijke doelstellingen en signalen uit de negen gemeenten m.b.t. volksgezondheid (samenwerkings)partners samenbrengen.
- Zorgdragen voor het opzetten van, coördineren en/of uitvoeren en evalueren van GGD-brede, strategische en/of medisch-inhoudelijke projecten.
- Beleidsinnovatie ontwikkelen o.a. op het terrein van afstemming met zorgverzekeraars, perinatale gezondheid en personen met verward gedrag.
- Ondersteunen van de gemeenten bij de voorbereiding op de implementatie van beleid op basis van de kernboodschappen 2018 en de vertaling van het preventieakkoord.
- Inzet op gezondheids*potentieel* in plaats van gezondheids*verschil*.

Wat zetten we daarbij in?

Taak	Personeel	Bijdrage van gemeenten (inclusief OVGD & OH)	Bijdrage van derden (inclusief OVGD & OH)
Beleidsadviesing	5,76 fte	€ 851.000	-

2.2.2.4 Preventieve ouderengezondheidszorg

Wat willen we bereiken?

Het versterken van de uitvoering van het ouderengezondheidsbeleid op gemeentelijk niveau door de inzet van activiteiten die eraan bijdragen dat ouderen zo zelfredzaam mogelijk, met eigen regie en een goede kwaliteit van leven, kunnen deelnemen aan de samenleving.

In de Wet publieke gezondheid is vastgelegd dat het College van burgemeester en wethouders zorg draagt voor de uitvoering van de ouderengezondheidszorg. Het College draagt in ieder geval zorg voor:

- Het op systematische wijze volgen en signaleren van ontwikkelingen in de gezondheidstoestand van ouderen en van gezondheidsbevorderende en -bedreigende factoren.
- Het ramen van de behoeften aan zorg.
- De vroegtijdige opsporing en preventie van specifieke stoornissen als comorbiditeit.
- Het geven van voorlichting, advies, instructie en begeleiding.
- Het formuleren van maatregelen ter beïnvloeding van gezondheidsbedreigingen.

Wat gaan we daarvoor doen?

Veel taken van de GGD zijn gericht op de algehele bevolking van een gemeente, waaronder de doelgroep ouderen. Deze taken bieden het aanknopingspunt voor de ondersteuning die de GGD de gemeenten biedt om te zorgen dat ouderen zo zelfredzaam mogelijk, met eigen regie en een goede kwaliteit van leven kunnen deelnemen aan de samenleving. De regionale inzet van de GGD op het gebied van ouderengezondheidszorg bestaat zodoende uit inzet vanuit andere regionale taken. Over deze inzet worden op basis van lokaal maatwerk binnen de GR-afspraken gemaakt. Intensivering op het gebied van ouderengezondheidszorg is vervolgens mogelijk door aanvullende lokale inkoop. Hierbij valt te denken aan specifiek op ouderen gerichte activiteiten op het terrein van gezondheidsbevordering of specifiek epidemiologisch onderzoek.

Welke activiteiten ondernemen we?

Door GGD Haaglanden wordt vanuit verschillende afdelingen aan deze taak gewerkt:

1. Epidemiologisch onderzoek:

- Het leveren van inzicht in de gezondheidssituatie van de ouderen in de regio Haaglanden op basis van epidemiologische analyses.
- In kaart brengen van de aard en omvang van bedreigingen van de volksgezondheid, sociaaleconomische en groepsgebonden gezondheidsverschillen en daarmee samenhangende gezondheidsproblemen.
- Inzicht geven in de mogelijkheden om deze bedreigingen en verschillen te voorkomen dan wel terug te dringen.

Voorbeelden zijn: Update gezondheidsmonitor op gezondheidsthema's die belangrijk zijn voor de doelgroep ouderen, monitoring gezondheid onder populatie ouderen door uitvoeren Gezondheidsenquête en publicaties met aandacht voor ouderen door presenteren gezondheidsdeterminanten per leeftijdscategorie.

2. Gezondheidsbevordering:

- Adviseren, monitoren en evalueren van vraagstukken over het bevorderen van gezondheid en een gezonde leefstijl voor alle inwoners waaronder ouderen, met oog voor toegankelijkheid van (zorg)voorzieningen, fysieke en sociale leefomgeving.
- Adviseren op, coördineren en verbinden van preventieactiviteiten onder andere voor ouderen in integraal perspectief.
- Versterken preventiestructuur, speciaal voor ouderen (lokaal en regionaal), via uitvoeringsoverleggen, netwerkbijeenkomsten, deskundigheidsbevordering en de ontsluiting van kennis ten aanzien van gezondheidsbevordering; dit ter bevordering van de effectiviteit van de inzet rond preventie.

Een voorbeeld is de inzet van de GGD op valpreventie bij ouderen.

3. Infectieziektebestrijding:

- Voorkomen van introductie en (verdere) verspreiding van infectieziekten en, waar nodig, het bestrijden van infectieziekten onder ouderen en op plekken waar veel ouderen verblijven.
- Via surveillance monitoren van de ontwikkeling van infectieziekten, beleid op dit terrein ontwikkelen en waar nodig de bestrijding van infectieziekten coördineren.

4. Signalering en advisering:

GGD Haaglanden ontvangt via diverse wegen (kwalitatieve dan wel met cijfers onderbouwde) signalen welke input vormen voor advisering richting de gemeenten op het gebied van ouderengezondheidszorg.

Voorbeelden hiervan zijn signalen over de kwaliteit van Wmo-voorzieningen, zorgwekkende thuissituaties vanuit de ambulancezorg en gezond seksueel gedrag van ouderen.

Wat zetten we daarbij in?

Taak	Personeel	Bijdrage van gemeenten (inclusief OVGD & OH)	Bijdrage van derden (inclusief OVGD & OH)
Preventieve ouderengezondheidszorg	Valt binnen inzet andere taken.	-	-

2.2.2.5 Regeling onverzekerden

Wat willen we bereiken?

In 2016 is een Aanjaagteam Verwarde Personen in opdracht van het ministerie van Volksgezondheid Welzijn en Sport (VWS) gestart om te zorgen voor een sluitende aanpak voor personen met verward gedrag op lokaal en nationaal niveau. Onverzekerde zijn voor zorgkosten levert grote problemen op voor de toegang tot en continuïteit van zorg voor (onder andere) verwarde personen. De 'subsidieregeling medisch noodzakelijke zorg aan onverzekerden' is daarom een belangrijk onderdeel van de aanpak sluitende zorg voor personen met verward gedrag. Daarnaast biedt de regeling een verbetering in de toegang tot zorg voor andere doelgroepen zoals de dak- en thuislozen (van wie een groot percentage geen zorgverzekering heeft). Het doel van de subsidieregeling is derhalve tweeledig:

1. Zorgverleners de mogelijkheid bieden om een vergoeding te krijgen voor geleverde medisch noodzakelijke zorg (alle zorg die binnen het basispakket van de zorgverzekeringswet valt) aan een onverzekerde. Hierdoor wordt de toegankelijkheid van zorg voor onverzekerden verbeterd.
2. Het regelen van zorg en ondersteuning (waaronder een zorgverzekering) voor mensen die onverzekerde zijn en gebruik maken van de regeling. Hiermee wordt de problematiek van de doelgroep onverzekerden aangepakt en het aantal onverzekerden teruggebracht.

	Prognose 2020*
Aantal verwerkte meldingen	1.000

* Prognose op basis van realisatie 2018

Wat gaan we daarvoor doen?

De taak van de GGD'en binnen deze regeling is het verwerken van de melding en in samenwerking met de gemeente inzetten op vervolghulp voor de onverzekerde. Dit gebeurt naar aanleiding van meldingen van zorgverleners die zorg hebben verleend aan onverzekerden. Om in aanmerking te komen voor de subsidie moeten zorgverleners namelijk elke zorgverrichting binnen 24 uur bij GGD GHOR Nederland melden. De GGD'en halen de meldingen uit het landelijke meldsysteem van GGD GHOR Nederland. De melding aan de GGD'en heeft twee doeleinden: het dient als een check voor het CAK bij het beoordelen van de declaratie en het stelt de gemeente in staat om vervolggacties te initiëren (zoals inschrijving, verzekering, waar nodig vervolgzorg). Deze taak gaat specifiek over de taakinvoering vanuit GGD Haaglanden van deze regeling.

Welke activiteiten ondernemen we?

- Verwerken van de melding van de zorgverlener: de noodzakelijke gegevens uit de melding wege en (indien nodig) doorgeven aan de betreffende gemeente. De gemeente kan dan vervolggacties initiëren (zoals het verzorgen van een (zorg)verzekering, een briefadres, uitkering, huisvesting en eventueel vervolgzorg).
- Als het om een dak- of thuisloze gaat, zo nodig oppakken van vervolghulp (vanuit de centrumgemeente verantwoordelijkheid Den Haag).

Wat zetten we daarbij in?

Taak	Personeel	Bijdrage van gemeenten (inclusief OVGD & OH)	Bijdrage van derden (inclusief OVGD & OH)
Regeling onverzekerden	Valt binnen inzet andere taken.	-	-

Pijler 2: Uitvoerende taken gezondheidsbescherming

2.2.2.6 Infectieziektebestrijding

Wat willen we bereiken?

GGD Haaglanden draagt bij aan het vroegtijdig opsporen, de behandeling van en de bescherming tegen infectieziekten, het voorkómen van verdere verspreiding van deze ziekten en kennis om in de toekomst de kans op een infectieziekte te verminderen, op basis van WPG artikel 6, lid 1. Bij de uitvoering van deze taak heeft GGD Haaglanden niet alleen oog voor de patiënt, maar ook voor de gezondheid van degenen in zijn directe omgeving. GGD Haaglanden heeft tevens gerichte aandacht en zijn er specifieke programma's voor risicogroepen en kwetsbaren. Ook wil GGD Haaglanden ervoor zorgen dat bestuurders goed voorbereid zijn op het voorkómen van infectieziekten. Het informeren van de bestuurder, burger en ketenpartner over actuele ontwikkelingen op het gebied van infectieziekten draagt bij aan de eigen regie over hun gezondheid van de bestuurder, burger en ketenpartner.

	Prognose 2020*
Meldingsplichtige infectieziekten	600
Niet-meldingsplichtige casuïstiek, situations en enquiries	1.700
Meldingen van zorginstellingen (art. 26 Wpg)	200

* Prognose op basis van realisatie 2018

Wat gaan we daarvoor doen?

De GGD heeft als taak continu de juiste kennis te vergaren en zich voor te bereiden op juiste maatregelen ter bestrijding én preventie van bestaande en nieuwe infectieziekten. Landelijk zijn negen deeltaken voor infectieziektebestrijding vastgesteld:

1. Surveillance: monitoren van de verspreiding van infectieziekten ter ondersteuning van de beleidsuitvoering, de bestrijding en het informeren hierover aan relevante veldpartijen.
2. Verwerken van infectieziekten in het kader van de Wet Publieke Gezondheid - het optreden na melding van infectieziekten.
3. Preventie: geven van voorlichting aan burgers en professionals en het communiceren van maatregelen ter beperking van de verspreiding van infectieziekten. Het organiseren van (grootschalige) vaccinatiecampagnes behoort hier ook toe.
4. Bron- en contactopsporing: naar aanleiding van een signaal van een infectieziekte een eventuele bron opsporen en zo mogelijk het infectieziekte-risico opheffen en het opsporen van eventuele contacten die risico op infectie hebben gelopen, hen waarschuwen en waar mogelijk beschermende maatregelen nemen.

5. Beleidsadviesing: gevraagd en ongevraagd adviseren van gemeentebesturen en andere relevante partners (bijvoorbeeld verzorgings- en verpleeghuizen, kinderdagverblijven, scholen, et cetera) over gewenste maatregelen en de consequenties daarvan.
6. Netwerk- en regiefunctie: onderhouden van contacten met relevante ketenpartners en waar nodig coördineren van activiteiten, afstemming op lokaal, regionaal, en landelijk niveau.
7. Signalerings- en vangnetfunctie: burgers en professionals kunnen terugvallen op de GGD in het geval van vragen en problemen op het gebied van infectieziekten.
8. Outbreakmanagement: bestrijden van verheffingen van infectieziekten ter voorkoming van verspreiding en vermindering van eventuele onrust.
9. Onderzoek: het kan gaan om onderzoek dat gekoppeld is aan de directe preventie en bestrijding (bijvoorbeeld rondom een uitbraak om een mogelijke bron te identificeren of te achterhalen welke factoren een rol hebben gespeeld bij verspreiding van een ziekte), maar het kan ook gaan om deelname aan provinciale of landelijke onderzoeken.

Deze deeltaken zijn onlosmakelijk met elkaar verbonden.

Welke activiteiten ondernemen we?

- Uitvoering van de basistaken infectieziektebestrijding en relevante subsidieregelingen.
- Continue registratie van meldingsplichtige infectieziekten, bron- en contactopsporing en hieruit voortvloeiende maatregelen tegen verspreiding nemen (inclusief bestuurlijke rapportage en advisering).
- Op basis van de surveillance worden periodieke rapportages gemaakt ten behoeve van bestuur, management en ketenpartners. Hierin worden de gegevens en trends m.b.t. de infectieziekten weergegeven.
- Activiteiten volgend uit actuele ontwikkelingen, zoals zoönosen (van dier op mens overdraagbare aandoeningen) en de internationale toename van ernstige infectieziekten (bijv MERS en ebola). In het bijzonder de beleidsadviesing en de advisering van ketenpartners.
- Bij bestrijding van grote of ernstige uitbraken in de gemeente wordt de gemeente actief geïnformeerd over de afhandeling en wordt afgestemd over eventuele communicatie richting burgers en andere betrokkenen. De Inspectie voor de Gezondheidszorg legt GGD'en op 24 uur per dag bereikbaar te zijn.
- Ook in 2020 ondernemen we kwaliteitsbevorderende activiteiten zoals nascholing, richtlijnontwikkeling en casuïstiekoverleg.
- Vervolgen aanpak Antibiotica resistentie: inzet van specifieke deskundigheid op het gebied van infectiepreventie.

Wat zetten we daarbij in?

Taak	Personeel	Bijdrage van gemeenten (inclusief OVG & OH)	Bijdrage van derden (inclusief OVG & OH)
Infectieziektebestrijding	16,88 fte	€ 2.007.000	-

2.2.2.7 Tuberculosebestrijding

Wat willen we bereiken?

Voor alle inwoners, ongeacht verblijfsstatus, in het werkgebied van GGD Haaglanden zorgt GGD Haaglanden voor gegevensverzameling, voorlichting, bestrijding en behandeling van TBC.

Bestrijden van TBC gebeurt door surveillance van de verspreiding van TBC, het ontwikkelen van beleid op dit terrein, en het oppakken van de coördinatie over de bestrijding van TBC.

	Prognose 2020*
Aantal (nieuwe) gediagnosticeerde TBC-patiënten	90-100
LTBI-screeningen	130-150
Aantallen verrichtingen (foto's, Mantoux-screeningen, BCG-screeningen, IGRA-screeningen)	12.500-15.000

* Prognose op basis van realisatie 2018

Wat gaan we daarvoor doen?

Conform de onderscheiden deeltaken bij infectieziektenbestrijding:

1. Surveillance: monitoren van de verspreiding van TBC ter ondersteuning van de beleidsuitvoering, de bestrijding en het informeren hierover aan relevante veldpartijen.
2. Verwerken van TBC in het kader van de Wet publieke gezondheid - het optreden na melding van TBC.
3. Preventie: geven van voorlichting aan burgers en professionals en het communiceren van maatregelen ter beperking van de verspreiding van TBC. Het organiseren van (grootschalige) vaccinatiecampagnes behoort hier ook toe.
4. Bron- en contactopsporing bij TBC-patiënten: naar aanleiding van een signaal van TBC een eventuele bron opsporen en zo mogelijk het TBC-risico opheffen en het opsporen van eventuele contacten die risico op TBC hebben gelopen, hen waarschuwen en waar mogelijk beschermende maatregelen nemen.
5. Beleidsadviesing: gevraagd en ongevraagd adviseren van gemeentebesturen en andere relevante partners (bijvoorbeeld verzorgings- en verpleeghuizen, kinderdagverblijven, scholen, et cetera) over gewenste maatregelen en de consequenties daarvan.
6. Netwerk- en regiefunctie: onderhouden van contacten met relevante ketenpartners en waar nodig coördineren van activiteiten, afstemming op lokaal, regionaal, en landelijk niveau.
7. Signalerings- en vangnetfunctie: burgers en professionals kunnen terugvallen op de GGD in het geval van vragen en problemen op het gebied van Infectieziekten.
8. Outbreakmanagement: bestrijden van verheffingen van infectieziekten ter voorkoming van verspreiding en vermindering van eventuele onrust.
9. Onderzoek: het kan gaan om onderzoek dat gekoppeld is aan de directe preventie en bestrijding (bijvoorbeeld rondom een uitbraak om een mogelijke bron te identificeren of te achterhalen welke factoren een rol hebben gespeeld bij verspreiding van TBC), maar het kan ook gaan om deelname aan provinciale of landelijke onderzoeken.

En daarnaast:

10. Behandelen/begeleiden van TBC-patiënten en geïnfecteerden.
 11. Screeningen van risicogroepen (WBO-vergunning, Wet op Bevolkingsonderzoek)
- Deze deeltaken zijn onlosmakelijk met elkaar verbonden.

Welke activiteiten ondernemen we?

- Continue gegevensverzameling over TBC in de regio.
- Adequate voorlichting van bevolking, risicogroepen die bereikbaar zijn voor de GGD en advisering van gemeentebesturen en andere relevante partners.
- Adequate bestrijding van uitbraken van TBC en onrust die daarmee gepaard gaat.
- Behandeling van TBC-patiënten.
- Geen of beperkt aantal secundaire ziektegevallen bij gemelde TBC-patiënten.
- Beschikken over en bijhouden van een goed netwerk met partners.
- Regie voeren waar nodig.
- Deelname aan relevant onderzoek.
- Continue (24/7) beschikbaarheid voor meldingen of vragen over TBC.
- Doorontwikkeling van het landelijke Elektronische Patiëntendossier (EPD).
- Continueren van de (intensieve) samenwerking binnen het Regionaal Expertise Centrum (REC) Zuid-Holland.

Wat zetten we daarbij in?

Taak	Personeel	Bijdrage van gemeenten (inclusief OVGD & OH)	Bijdrage van derden (inclusief OVGD & OH)
Tuberculosebestrijding	13,56 fte	€ 1.684.000	€ 70.000

2.2.2.8 Bevordering seksuele gezondheid

Wat willen we bereiken?

Bij het Centrum Seksuele Gezondheid (CSG) GGD Haaglanden kunnen inwoners van regio Haaglanden, in het bijzonder kwetsbare groepen, anoniem en/of vertrouwelijk terecht voor screening op en eventueel behandeling van de vijf belangrijkste soa. Daarnaast verschaft het CSG hen kennis en vaardigheden die bijdragen aan een seksueel gezond leven. Seksuele gezondheid is meer dan het niet hebben van een soa of ongewenste zwangerschap. Het betekent ook dat seks plezierig en aangenaam is en zonder enige vorm van dwang, discriminatie of geweld ervaren wordt.

De wettelijke taak van gemeenten voor collectieve preventie van soa in risicogroepen wordt door de rijksoverheid (ministerie van VWS) aangevuld met de 'Aanvullende regeling Seksuele Gezondheid' (ASG). De regeling is bedoeld voor personen met een verhoogd risico op, die gewaarschuwd zijn voor of klachten hebben die kunnen wijzen op een soa. Ook jongeren onder de 25 jaar en slachtoffers van verkrachting en seksueel geweld zijn aandachtsgroepen.

Naast preventieve en curatieve taken adviseert het CSG gemeenten en instellingen over seksuele gezondheid. Met individuele cliëntenzorg draagt het centrum bij aan gelijke kansen op (seksuele) gezondheid van alle burgers met in het bijzonder oog voor kwetsbare groepen. Het CSG GGD Haaglanden is een van de acht coördinerende centra in Nederland die activiteiten verrichten op het gebied van seksuele gezondheid ten behoeve van de 25 GGD'en in Nederland.

	Prognose 2020*
Uitgevoerde consulten	11.500
Voorlichtingen:	
Groepsvoorlichting	70
Evenementen	5

* Prognose op basis van realisatie 2018

Wat gaan we daarvoor doen?

- Vroegtijdige opsporing en behandeling van soa's, zich beperkend tot personen uit landelijk vastgestelde risicogroepen. Het in dit kader verlenen van kwalitatief hoogwaardige soa-zorg en het signaleren van trends in het voorkomen van soa's.
- Het middels preventieactiviteiten soa's en hiv bestrijden en zorgdragen voor gezonde seksualiteit voor specifieke doelgroepen, zoals voor jongeren t/m 25 jaar de Sense-sprekuren.
- Voorkomen van infectie met en verspreiding van hepatitis B als soa bij risicogroepen door middel van vaccinatie.
- Van 2019 t/m 2024 PrEP verstrekken aan mannen die seks hebben met mannen die een hoog risico lopen op hiv; aantallen hiervan zijn o.a. afhankelijk van landelijk beleid.

Welke activiteiten ondernemen we?

De GGD voert voor deze taak de volgende activiteiten uit:

- Consulten onder andere over soa, anticonceptie en seksueel geweld.
- Individuele voorlichting.
- Groepsvoorlichting.
- Voorlichtingsactiviteiten bij evenementen gericht op jongeren in de regio.
- Aanbieden van mogelijkheden voor gratis hepatitis B vaccinatie.
- PrEP verstrekken aan mannen die seks hebben met mannen die een hoog risico lopen op hiv.
- In samenwerking met ketenpartners realiseren van outreach-vaccinatiemogelijkheden.

Wat zetten we daarbij in?

Taak	Personeel	Bijdrage van gemeenten (inclusief OVGD & OH)	Bijdrage van derden (inclusief OVGD & OH)
Bevordering seksuele gezondheid	15,59 fte	-	€ 3.307.000

2.2.2.9 Medische milieukunde

Wat willen we bereiken?

Van de ziektelast in Nederland kan circa 6% worden toegeschreven aan milieufactoren (RIVM, Volksgezondheid toekomstverkenning 2014). Het doel van Medische Milieukunde (MMK) is het bereiken van een gezonde leefomgeving en de ziektelast als gevolg van milieufactoren te verlagen. Met een gezonde leefomgeving wordt bedoeld: een omgeving, buiten en binnenshuis, die als prettig wordt ervaren, die bijdraagt aan de ervaren gezondheid en uitnodigt tot gezond gedrag. De druk op de gezondheid door omgevingsfactoren (geluid, lucht, water, bodem, externe veiligheid) moet daarbij zo laag mogelijk zijn. Daarnaast is in een gezonde leefomgeving het risico op infecties zo laag mogelijk en wordt gezonde (en duurzame) mobiliteit gestimuleerd. Zo'n leefomgeving nodigt uit tot sporten, spelen en bewegen en heeft voldoende en passend groen en 'blauw' (water) van goede kwaliteit. Hierin zijn ook gezonde, veilige en duurzame woningen en gebouwen en voldoende en passende voorzieningen. Tenslotte is een gezonde leefomgeving voldoende divers, zorgt deze ervoor dat mensen elkaar op veilige wijze kunnen ontmoeten en wordt er rekening gehouden met de behoeften van (toekomstige) bewoners en specifieke (gevoelige) bevolkingsgroepen zoals kinderen en mensen met chronische ziekten.

Medische milieukunde adviseert over de mogelijkheden om de volksgezondheid te beïnvloeden via de fysieke leefomgeving en biedt oplossingen onder andere voor het meewegen van gezondheidsfactoren bij nieuwe ruimtelijke plannen. Vanuit een brede kennisbasis adviseert Medische Milieukunde over de invloed van milieu op gezondheid en gaat onder andere in op klachten en signalen van burgers, instellingen en gemeenten.

	Aantal 2020*
Advies aan burgers (n.a.v. melding)	450
Advies bij incidenten (nazorg en GROEP)	5
Advies van GAGS bij incidenten	20
Advies aan gemeenten; specifieke casus (melding)	20
Advies aan gemeenten; beleidsadvies	50
Advies aan gemeenten: RO adviezen	60
Advies aan gemeenten; ondersteuning bij raadvragen	20
Advies aan instellingen/ instanties (n.a.v. meldingen en beleidsadvies)	40

* Prognose op basis van realisatie 2018.

Wat gaan we daarvoor doen?

Het werkveld van de medische milieukunde omvat alle facetten van de fysieke leefomgeving: een uiteenlopend scala aan biologische, fysische en chemische milieufactoren in water, bodem en lucht, zowel binnen- als buitenhuis. Er komen onderwerpen aan de orde als geluidhinder, luchtkwaliteit, asbest, elektromagnetische velden, koolmonoxide, vocht en schimmel in het binnenmilieu en diffuse bodemverontreiniging et cetera. In toenemende mate is ook de inrichting van de fysieke leefomgeving een aandachtsgebied; de Omgevingswet is hierbij een belangrijke nieuwe ontwikkeling. Gemeenten bevragen de GGD hier ook steeds vaker over. Regelmatig is er binnen het werkveld sprake van politiek- bestuurlijk gevoelige dossiers.

Welke activiteiten ondernemen we?

Op de verschillende thema's die het werkveld omvat, worden de volgende taken uitgevoerd:
Beleidsbegroting pagina 20

- Behandelen van meldingen van burgers, instellingen en gemeenten.
- (Beleids)advies geven (gevraagd en ongevraagd) aan gemeenten, de omgevingsdienst en instellingen.
- Adviseren en nazorg bieden bij calamiteiten en incidenten.
- Signaleren van ongewenste situaties en zo nodig (initieren en) verrichten van onderzoek;
- Voorlichting geven aan burgers.
- Gezondheidskundig advies geven over gevaarlijke stoffen (GAGS) bij calamiteiten of incidenten.
- Monitoren voortgang activiteiten door middel van portfoliomanagement.
- Betrekken van burgers door middel van 'citizen science'.

Binnen het werkveld liggen de prioriteiten bij thema's waar de meeste gezondheidswinst te behalen is. Door het bijhouden van kennis op de verschillende thema's (actief of via het landelijke netwerk) en het registreren van meldingen, kunnen we tijdig signaleren of er een verschuiving van de aandacht noodzakelijk is. De belangrijkste thema's voor 2020 zijn binnenmilieu (woningen en scholen), koolmonoxide, luchtkwaliteit, geluid (omgevingslawaai en harde muziek), klimaat, lood (bodem en drinkwater) en ruimtelijke plannen (Omgevingswet).

Wat zetten we daarbij in?

Taak	Personeel	Bijdrage van gemeenten (inclusief OVG & OH)	Bijdrage van derden (inclusief OVG & OH)
Medische Milieukunde	5,85 fte	€ 847.000	-

2.2.2.10 Technische Hygiënezorg

Wat willen we bereiken?

Om verspreiding van infectieziekten te beperken en te voorkomen zijn maatregelen op het gebied van technische hygiënezorg noodzakelijk. Deze regionale taak voert de GGD voor de negen gemeenten in Haaglanden uit. Het doel van deze taak is het beschermen van de gezondheid van de burger door een veilige en hygiënische omgeving te bevorderen van instellingen en voorzieningen.

	Prognose 2020*
THZ-meldingen	100
Legionella adviezen	44
Beleidsadviezen	15
Adviezen veiligheidsplannen evenementen (o.b.v. adviesaanvraag GHOR)	130
Inspecties evenementen	40
Advisering AZC	1

* Prognose op basis van realisatie 2018

Wat gaan we daarvoor doen?

Het werkveld van de technische hygiënezorg richt zich op de biologische factoren in de leefomgeving die kunnen leiden tot infecties en de daarmee verband houdende gezondheidsrisico's en schade. De focus ligt daarbij op risico-instellingen en de mogelijkheden op het gebied van bouw, inrichting en organisatie van de activiteiten om de risico's op verspreiding van pathogene micro-organismen te verkleinen. De werkwijze binnen deze taak is sterk bepaald door landelijke richtlijnen, zoals deze worden ontwikkeld door het Landelijk Centrum voor Hygiëne en Veiligheid (LCHV).

Welke activiteiten ondernemen we?

Op de verschillende thema's die het werkveld omvat, worden de volgende taken uitgevoerd:

- Behandeling van meldingen van burgers, instellingen en gemeenten.

- Het geven van voorlichting.
- (Risico-)inventarisatie collectieve voorzieningen/ instellingen (taak wordt beperkt uitgevoerd;
- Signaleren van ongewenste situaties.
- Advisering (inclusief legionellapreventie) aan burgers, gemeenten en instellingen conform de richtlijnen van het LCHV.
- Evenementenadvisering.
- Infectiepreventie proactief onder de aandacht brengen bij alle 9 gemeenten door o.a. per gemeente alle aanwezige collectieve voorzieningen te inventariseren, een risicoprofiel per gemeente op te stellen en op basis van de uitkomsten een beleidsadvies op maat te geven en in samenwerking met GGD GHOR een Workshop evenementen voor de 9 gemeenten organiseren.

Wat zetten we daarbij in?

Taak	Personeel	Bijdrage van gemeenten (inclusief OVGD & OH)	Bijdrage van derden (inclusief OVGD & OH)
Technische hygiënezorg	2,46 fte	€ 235.000	-

2.2.2.11 Reizigersadvisering en -vaccinatie

Wat willen we bereiken?

Het beschermen van individuele reizigers tegen infectieziekten en andere gezondheidsrisico's en het voorkomen van de introductie van importziekten. Hiernaast beschermt de GGD middels vaccinatie andere dan reisgerelateerde risicogroepen, zoals beroepsgroepen en zwangere vrouwen. Ook houdt de GGD een team medewerkers in stand met (medisch) inhoudelijke deskundigheid en ervaring ten behoeve van outbreakmanagement.

	Prognose 2020*
Aantal consulten	24.000
Aantal gegeven vaccinaties	32.000

* Prognose op basis van realisatie 2018

Wat gaan we daarvoor doen?

De GGD is van oudsher aanbieder van reizigerszorg, voert voor de gemeenten de infectieziektebestrijding uit en informeert uit dien hoofde inwoners en reizigers over de gezondheidsrisico's die zij lopen, om import van infectieziekten te voorkomen. Reizigersadvies en -vaccinatie is van belang voor het behouden van expertise, vaardigheden en voldoende personele capaciteit voor de uitvoering van de infectieziektebestrijding en de uitvoering van grootschalige vaccinatiecampagnes (outbreakmanagement).

Welke activiteiten ondernemen we?

- Geven van voorlichting aan algemeen publiek om hen te stimuleren zich te laten informeren en vaccineren vóór zij op reis gaan.
- Vaccineren en immuniseren van reizigers en het voorschrijven van recepten en de verkoop van reizigersproducten.
- Geven van voorlichting aan reizigers over gezondheidsrisico's op reis.
- Onderhouden van een netwerk met relevante partijen.

Reizigersadvies en -vaccinatie is hiermee sterk gelieerd aan de basistaak Infectieziektebestrijding. Immers, reizigers die onbeschermd op reis gaan zijn één van de risicogroepen van Infectieziektebestrijding. Medisch/sociaal kwetsbare burgers worden hierbinnen bovendien gezien als speciale doelgroep.

Wat zetten we daarbij in?

Taak	Personeel	Bijdrage van gemeenten (inclusief OVGD & OH)	Bijdrage van derden (inclusief OVGD & OH)
Reizigersadvies en -vaccinatie	14,63 fte	-	€ 1.953.000

Pijler 3: Bewaken van de publieke gezondheid bij rampen en crises

2.2.2.12 Inzet rond (en voorbereiding op) incidenten, rampen en crises

Wat willen we bereiken?

GGD Haaglanden heeft de wettelijke taak voorbereid te zijn op het kunnen optreden bij incidenten, rampen en crises met mogelijke gevolgen voor de publieke gezondheid. Het betreft zowel het organiseren van de eigen continuïteit van zorgverlening, als ook het kunnen voldoen aan extra gevraagde (volume) en gespecialiseerde (inhoud) inzet onder bijzondere omstandigheden. Dit vanuit de principes van 24/7/365-beschikbaarheid. Deze verplichting vloeit voort uit een drietal wetten: Wet publieke gezondheid, Wet veiligheidsregio's en Tijdelijke wet ambulancezorg. Het doel van deze taak is het realiseren van een gecoördineerde, efficiënte en effectieve inzet van de GGD in geval van crisis om de dreiging of schadelijke gevolgen weg te nemen of te beperken en de continuïteit van de eigen organisatie te waarborgen.

Wat gaan we daarvoor doen?

Het onderhouden en versterken van de crisisorganisatie.

- Het continu afstemmen van het crisisplan en de onderliggende documenten van GGD Haaglanden met de relevante ketenpartners.
- Het adequaat trainen en oefenen van het functioneren van de crisisorganisatie en de processen uit het GROF. Deze trainingsactiviteiten zullen vooral in een breed ketenverband plaatsvinden.
- Het adequaat faciliteren van de crisisorganisatie op het gebied van telefonie/ICT, facilitair en personele zaken.
- Het doorontwikkelen van de crisisorganisatie om voorbereid te zijn op nieuwe vormen van crisis en rampen (zoals bijvoorbeeld terrorismegevolgbestrijding).
- Het verder uitbouwen van het regionale communicatienetwerk.

Eventuele publiekscommunicatie omtrent het incident valt buiten deze regionale taak.

Welke activiteiten ondernemen we?

In 2020 voert GGD Haaglanden in dit kader de volgende activiteiten uit:

- Integraal crisisplan GGD Haaglanden doorontwikkelen, up-to-date houden en oefenen op basis van dit plan.
- Aanbevelingen van de jaarlijkse zelfevaluatie en de hervisitatie Crisisbeheersing en OTO (in 2019) doorvoeren.
- Het ontwikkelen van plannen voor de voorbereiding op terrorismegevolgbestrijding in de publieke gezondheidszorg.

Wat zetten we daarbij in?

Taak	Personeel	Bijdrage van gemeenten (inclusief OVGD & OH)	Bijdrage van derden (inclusief OVGD & OH)
Inzet rond (en voorbereiding op) rampen en crises	1,0 fte	€ 162.000	€ 100.000

Pijler 4: Toezicht houden

2.2.2.13 Taken m.b.t. Toezicht Kinderopvang (TOKIN)

Wat willen we bereiken?

Goede kinderopvang is van groot belang voor kinderen en hun ouders. Gemeenten zijn verantwoordelijk voor het toezicht op de kwaliteit van de kinderopvang en de handhaving ervan. Elk College van Burgemeester en Wethouders binnen de regio Haaglanden heeft de directeur publieke gezondheid van de GGD aangewezen als toezichthouder (wettelijke verplichting). GGD Haaglanden voert dit toezicht (TOKIN) uit. De GGD toetst, binnen alle negen gemeenten, instellingen voor kinderopvang (kinderdagverblijven en buitenschoolse opvang), gastouderbureaus en gastouders op het naleven van de Wet Kinderopvang 2018 (WKO).

	Prognose 2020*
Locaties: jaarlijkse inspecties	1.173
Locaties: nieuw	169
Gastouders: jaarlijkse inspecties	303
Gastouders: nieuw	281
Nader en incidentele onderzoeken	449
Klachten	37
Jeugdverblijven	2
Totaal	2.414

* Inschatting januari 2019; de definitieve opdracht 2020 is pas eind 2019 bekend.

Wat gaan we daarvoor doen?

Tijdens een inspectie controleert GGD Haaglanden of een kinderopvanglocatie, gastouderbureau of gastouders aan de kwaliteitseisen voldoen c.q. of ze worden nageleefd. De bevindingen van een inspectie worden door GGD Haaglanden met een rapport openbaar gemaakt. Indien noodzakelijk wordt door de betreffende gemeente handhavend opgetreden.

De wettelijke eisen die aan houders van locaties voor voorschoolse educatie (VE) worden gesteld voor wat betreft het pedagogisch beleidsplan, veranderen. Het toezicht op de kwaliteit van voorschoolse educatie komt daarmee meer bij de GGD te liggen dan voorheen, omdat de GGD toezicht houdt op de basisvoorwaarden VE. De eisen die per 1 juli 2018 in werking treden betekenen een extra impuls voor de kwaliteit en het signaalgestuurde toezicht. Het toezicht op die kwaliteitseisen brengt een verhoging van de benodigde capaciteit voor toezicht (en handhaving) met zich mee. De nieuwe werkwijze leidt, ten gevolge van de extra werkzaamheden, tot een stijging van het aantal norm inspectie-uren. GGD Haaglanden heeft hierin het landelijk protocol te volgen ten behoeve van de A-status gemeenten.

Welke activiteiten ondernemen we?

- Inspectiebezoeken bij geregistreerde kinderopvanglocaties, gastouderbureaus en gastouders.
- Rapportage vindt plaats conform de landelijke richtlijnen, inclusief advies aan de gemeenten.
- In samenspraak met de kinderopvanglocatie-verantwoordelijken en de gastouders bij hen geconstateerde overtredingen en afwijkingen op een zo kort mogelijke termijn laten corrigeren/beëindigen.
- Ondersteuning van de negen gemeenten bij haar handhavingstaak.

Wat zetten we daarbij in?

Taak	Personeel	Bijdrage van gemeenten (inclusief OVG & OH)	Bijdrage van derden (inclusief OVG & OH)
Toezicht Kinderopvang	20,89 fte	€ 2.116.000	-

2.2.2.14 Inspectie tatoeages en piercings

Wat willen we bereiken?

- Beschermen van de gezondheid van de burger door een veilige en hygiënische omgeving te bevorderen van studio's voor tatoeage- en piercing en cosmetische tatoeage en juweliërs.
- Bevorderen van het voorkomen van infecties door het verstrekken van vergunningen conform wetgeving.

	Prognose 2020*
Inspecties T&P	100
Aanvragen vrijstelling T&P bij evenementen	5

* Prognose op basis van realisatie 2018

Wat gaan we daarvoor doen?

Controleren en, namens het ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport, vergunnen van tatoeage- en piercingstudio's, studio's voor cosmetische tatoeage en juweliërs, conform de hygiënerichtlijnen van het Landelijk Centrum voor Hygiëne en Veiligheid.

Welke activiteiten ondernemen we?

In het kader van deze taak worden de volgende activiteiten uitgevoerd:

- Inventariseren van voorzieningen.
- Inspecteren en beoordelen van voorzieningen en handelingen.
- Adviseren en rapporteren.
- Verstrekken van vergunningen.
- Publiceren goedgekeurde voorzieningen.
- Contact onderhouden met bijzondere opsporing van de NVWA in het kader van illegaal tatoeëren en piercen.

Wat zetten we daarbij in?

Taak	Personeel	Bijdrage van gemeenten (inclusief OVG & OH)	Bijdrage van derden (inclusief OVG & OH)
Inspectie tatoeages en piercings	0,30 fte	-	€ 28.000

2.2.2.15 Hygiëne-inspectie seksinrichtingen

Wat willen we bereiken?

Seksinrichtingen zijn bedrijven waar bedrijfsmatig gelegenheid wordt gegeven tot het verrichten van seksuele handelingen met derden. Seksinrichtingen moeten een vergunning aanvragen bij de gemeente. In opdracht van de negen gemeenten voert GGD Haaglanden inspecties uit bij seksinrichtingen. De inspectie wordt uitgevoerd aan de hand van een checklist met landelijke normen en richtlijnen op het gebied van hygiëne en veiligheid. Het resultaat van deze inspectie wordt meegenomen in de beslissing van de gemeente om de vergunning wel of niet te verlengen of af te geven. Het doel van deze taak is het beschermen van de gezondheid van de burger en de sekswerker door een veilige en hygiënische omgeving van instellingen en voorzieningen te bevorderen.

	Prognose 2020*
Aantal locaties waar één of meerdere keren een inspectie wordt uitgevoerd	71

* Prognose op basis van realisatie 2018

Wat gaan we daarvoor doen?

Inspecteren en adviseren van seksinrichtingen conform de hygiënerichtlijnen van het Landelijk Centrum voor Hygiëne en Veiligheid en het rapporteren en adviseren aan de vergunningverlener.

Welke activiteiten ondernemen we?

In het kader van deze taak worden de volgende activiteiten uitgevoerd:

- Inventariseren van voorzieningen.
- Inspecteren voorzieningen.
- Adviseren en rapporteren.

Wat zetten we daarbij in?

Taak	Personeel	Bijdrage van gemeenten (inclusief OVG & OH)	Bijdrage van derden (inclusief OVG & OH)
Hygiëne-inspectie seksinrichtingen	0,38 fte	-	€ 44.000

2.2.2.16 Lijkschouw

Wat willen we bereiken?

Het op professionele wijze uitvoeren van de lijkschouw, afhandelen van euthanasie, en afhandelen van verzoeken tot uitstellen/vervroegen van begrafenissen/crematies of het vervoeren van een overledene naar het buitenland.

	Prognose 2020*
Lijkschouw	707
Euthanasie	404
Collegiaal overleg / advies	248
Meldingen overleden minderjarigen	18
NODOK	4
Uitstel begrafenis & Lijkenpas	38

* Prognose op basis van realisatie 2017⁷

Wat gaan we daarvoor doen?

Dit doet de GGD door:

- Uitvoeren van de lijkschouw, vaststellen van de aard van het overlijden (natuurlijk of niet-natuurlijk overlijden) en zo mogelijk vaststellen van de doodsoorzaak door de forensisch arts.
- Het uitvoeren van taken die toebehoren aan de taken van de forensisch arts in het kader van de meldingsprocedure euthanasie.
- Uitvoeren van activiteiten in het kader van de NODOK-procedure (nader onderzoek doodsoorzaak van kinderen) door de forensisch arts in geval van onverwacht/onverklaard overlijden bij kinderen.
- Afgeven van een verklaring waarmee een begrafenis/crematie uitgesteld dan wel vervroegd kan worden (eerder dan 36 uur of later dan de zesde werkdag na overlijden).
- Afgeven van een lijkenpas (verklaring dat het overlijden niet ten gevolge van een besmettelijke ziekte is) waarmee het vervoer van een overledene naar het buitenland kan worden geregeld.
- Intercollegiaal consultatie tussen de forensisch arts en andere artsen (zoals huisartsen en medisch specialisten).

⁷ De prognose is hier, afwijkend op de andere prognoses, op basis van de aantallen 2017 in aansluiting op de gehanteerde aantallen in de Voorjaarsbrief
Beleidsbegroting pagina 26

De forensisch artsen van de GGD zijn zeven dagen per week, 24 uur per dag bereikbaar voor alle voornoemde (niet-administratieve) activiteiten.

Welke activiteiten ondernemen we?

In 2020 voert GGD Haaglanden in dit kader geen andere dan de hiervoor beschreven activiteiten uit.

Wat zetten we daarbij in?

Taak	Personeel	Bijdrage van gemeenten (inclusief OVGD & OH)	Bijdrage van derden (inclusief OVGD & OH)
Taken wet op de lijkbezorging	3,53 fte	€ 549.000	-

Pijler 5: Brede Public Health

2.2.2.17 Directeur Publieke Gezondheid

Wat willen we bereiken?

Sinds 2012 is de functie Directeur Publieke Gezondheid (DPG) wettelijk vastgelegd om zo het hoofd te kunnen bieden aan vraagstukken die niet alleen geneeskundig maar ook bestuurlijk om een goede aanpak vragen. De DPG is voor twee organisaties verantwoordelijk; voor zowel de GGD als de GHOR (Geneeskundige Hulpverleningsorganisatie in de regio). Door deze verantwoordelijkheden gezamenlijk bij de DPG neer te leggen wordt een centraal aanspreekpunt voor het bestuur en gemeenten en voor de brandweer, politie en justitie geboden. Het doel van deze taak is het bieden van één aanspreekpunt en het realiseren van integrale sturing op de reguliere en opgeschaalde publieke gezondheid – ook in het geval van crisiszorg.

Wat gaan we daarvoor doen?

De inhoud van de DPG-taak kan grofweg worden onderscheiden in drie hoofdverantwoordelijkheden:

1. Ontwikkelen en borgen van de publieke gezondheid via het netwerk van publieke gezondheidszorg met een groot aantal actoren van diverse achtergronden; dit vanuit de brede benadering van integrale publieke gezondheid. Daarnaast het verbeteren en mede ontwikkelen van de geneeskundige hulpverlening bij rampen en de fysieke en sociale veiligheid met partners als de acute zorgketen en brandweer, politie en gemeenten. Landelijke afstemming hierbij is essentieel.
2. Daadwerkelijk optreden bij rampen en crises als adviseur van het bevoegd gezag en ambtelijk eindverantwoordelijke voor GGD en GHOR met formele bevoegdheden, alsmede het coördineren van de voorbereiding op rampen door de instellingen binnen de geneeskundige hulpverlening in afstemming met hulpverleningsdiensten en gemeenten.
3. Management van een grote (zorg)organisatie die voor de gemeenten zorgdraagt voor advisering over en uitvoering van gemeentelijke en niet-gemeentelijke taken op het gebied van publieke gezondheid.

Hiernaast heeft de DPG de verantwoordelijkheid voor de uitvoering van de taken zoals beschreven in het Directiestatuut van de DPG. Ten slotte heeft de DPG de verantwoordelijkheid vanuit zijn functie als adviseur van het bestuur voor het realiseren van de benodigde stukken voor de Bestuurlijke Adviescommissie en van het Dagelijks Bestuur en Algemeen Bestuur.

Welke activiteiten ondernemen we?

In 2020 voert GGD Haaglanden in dit kader geen andere dan de hiervoor beschreven activiteiten uit.

Wat zetten we daarbij in?

Taak	Personeel	Bijdrage van gemeenten (inclusief OVGD & OH)	Bijdrage van derden (inclusief OVGD & OH)
Directeur Publieke Gezondheid	0,80 fte	€ 1.123.000	-

2.2.2.18 Taken van de GGD als zorginstelling

Wat willen we bereiken?

Het voldoen aan wettelijke en maatschappelijke verplichtingen voor zorginstellingen.

Wat gaan we daarvoor doen?

GGD Haaglanden als zorginstelling is verplicht om verantwoorde en kwalitatief hoogwaardige individuele (medische) zorg te leveren. Hiervoor beschikt de GGD over:

- Medische professionals (artsen en verpleegkundigen) die voldoen aan de eisen van het BIG-register en de diverse functiespecifieke kwaliteitsregisters en specialistenregisters.
- Een iso 9001-gecertificeerd kwaliteitssysteem.
- Functionarissen die het leveren van verantwoorde zorg door de medische professionals waarborgen.
- Een klachtenprocedure.
- Een Veilig Incidenten Melden (VIM) procedure.

Welke activiteiten ondernemen we?

- Invulling geven aan GGD-brede activiteiten op het gebied van opleiden en deskundigheidsbevordering.
- Adequaaf afhandelen van de klachten en VIM-procedure.
- Het in stand houden en verder completeren van het GGD-brede kwaliteitssysteem, gekoppeld aan de noodzakelijke certificering.
- Het ondersteunen van de afdelingsmanagers bij hun verantwoordelijkheid inzake accountmanagement, zodat accountgesprekken tussen gemeenten en GGD zo goed mogelijk verlopen.
- Deelnemen in de Academische Werkplaats Publieke Gezondheid Noordelijk Zuid-Holland, als belangrijk instrument voor GGD Haaglanden waarbij beleid, onderzoek en praktijk (BOP-principe) met elkaar worden verbonden.

Wat zetten we daarbij in?

Taak	Personeel	Bijdrage van gemeenten (inclusief OVGD & OH)	Bijdrage van derden (inclusief OVGD & OH)
Taken van de GGD als zorginstelling	3,99 fte	€ 650.000	€ 130.000

2.2.2.19 Publieksinformatie

Wat willen we bereiken?

Het proactief en reactief geven van voorlichting, informatie en advies op het terrein van publieke gezondheid aan bewoners, organisaties en professionals.

	Prognose 2020*
Telefonische contactmomenten	30.000
E-mail contactmomenten	2.500

* Prognose op basis van realisatie 2018

Wat gaan we daarvoor doen?

- De GGD levert en ontsluit kennis over gezondheid, ziektepreventie en gezondheidsvoorzieningen door middel van publieksinformatie. De GGD doet dit onder andere met een professioneel ingevoerde centrale frontoffice, gebruikmakend van drie primaire informatiekanaalen (click, call & face) en een relatiebeheersysteem. Maar ook middels de uitleen van professioneel (voorlichtings- en les-)materiaal aan bijvoorbeeld scholen.
- Bewoners, organisaties en professionals kunnen voor vragen, advies of voor het maken van een afspraak de GGD bereiken via één centraal emailadres en één centraal telefoonnummer.
- De GGD beschikt over een up-to-date relatiebeheersysteem op basis waarvan op efficiënte wijze en snel gecommuniceerd kan worden met relevante organisaties en professionals (bijvoorbeeld in geval van een uitbraak van een infectieziekte, crisis of hitte-protocol).

Welke activiteiten ondernemen we?

In 2020 voert GGD Haaglanden in dit kader geen andere dan de hiervoor beschreven activiteiten uit.

Wat zetten we daarbij in?

Taak	Personeel	Bijdrage van gemeenten (inclusief OVGD & OH)	Bijdrage van derden (inclusief OVGD & OH)
Publieksinformatie	3,40 fte	€ 252.000	-

2.3 Programma Veilig Thuis

2.3.1 Kaders

Veilig Thuis Haaglanden heeft een wettelijke taak die voortkomt uit de Wet Maatschappelijke Ondersteuning 2015 (Wmo 2015).

Veilig Thuis oefent op basis van artikel 4.1.1. lid 2 Wmo 2015 de volgende taken uit:

- a. het fungeren als meldpunt voor gevallen of vermoedens van huiselijk geweld of kindermishandeling;
- b. het naar aanleiding van een melding van huiselijk geweld of kindermishandeling of een vermoeden daarvan, onderzoeken of daarvan daadwerkelijk sprake is;
- c. het beoordelen van de vraag of en zo ja tot welke stappen de melding van huiselijk geweld of kindermishandeling of een vermoeden daarvan aanleiding geeft;
- d. het in kennis stellen van een instantie die passende professionele hulp kan verlenen bij huiselijk geweld of kindermishandeling, van een melding van huiselijk geweld of kindermishandeling of een vermoeden daarvan, indien het belang van de betrokkene dan wel de ernst van de situatie waarop de melding betrekking heeft daartoe aanleiding geeft;
- e. het in kennis stellen van de politie of de Raad voor de kinderbescherming van een melding van huiselijk geweld of kindermishandeling of een vermoeden daarvan, indien het belang van de betrokkene dan wel de ernst van de situatie waarop de melding betrekking heeft daartoe aanleiding geeft;
- f. indien Veilig Thuis een verzoek tot onderzoek bij de Raad voor de kinderbescherming doet, het in kennis stellen daarvan van het college van B&W, en
- g. het op de hoogte stellen van degene die een melding heeft gedaan, van de stappen die naar aanleiding van de melding zijn ondernomen.

Op basis van de Wmo 2015 verstrekt Veilig Thuis aan degene die een vermoeden van huiselijk geweld of kindermishandeling heeft, desgevraagd advies over de stappen die in verband daarmee kunnen worden ondernomen en verleent daarbij zo nodig ondersteuning.

Per 1 januari 2019 is de aangescherpte meldcode van kracht en geldt het nieuwe handelingsprotocol van de 26 Veilig Thuis organisaties. Dit betekent onder meer dat Veilig Thuis een structureel oordeel over de veiligheid geeft tijdens de intensievere monitoring, en dat er door het afwegingskader voor professionals meer signalen over huiselijk geweld en kindermishandeling op de radar komen van Veilig Thuis. Het aantal adviesaanvragen en meldingen zal daardoor naar verwachting structureel toenemen.

VTH voert de volgende taken uit:

- Het geven van advies en ondersteuning bij vragen van burgers en professionals over huiselijk geweld en kindermishandeling;
- Het in ontvangst nemen van meldingen en waar van toepassing na de veiligheidsbeoordeling:
 - "Directe overdracht" in te zetten als de problematiek door het lokale team of lopende hulpverlening kan worden opgepakt;
 - "Voorwaarden en Vervolg" of "Onderzoek" in te zetten bij een acute en/of structurele onveiligheid. Bij de start van de interventie vindt de keuze tussen één van de beide producten plaats. Als het niet noodzakelijk is om een vermoeden te bevestigen of te weerleggen en als de direct betrokkenen bereid en in staat zijn om samen te werken aan herstel van veiligheid, volgt 'Voorwaarden en Vervolg'. Het in "Onderzoek" nemen van vermoedens van huiselijk geweld en/of kindermishandeling gebeurt om deze te bevestigen of te weerleggen en vervolgens veiligheidsvoorwaarden op te stellen;
 - Na afsluiten van "Voorwaarden en vervolg" of "Onderzoek" zicht houden op de veiligheid door het beoordelen van de integrale veiligheidssituatie tijdens de "Monitoring";
 - de bemoeienis af te sluiten als er geen acute of structurele onveiligheid is.

- Het geven van voorlichtingen over huiselijk geweld;
- Het coördineren van huisverboden: VTH stelt een zorgadvies op en coördineert de inzet van de partijen in het veiligheidshuis;
- Overige taken, zoals inzet voor de Veilig Verder Teams.

2.3.1.2 Missie, visie en doelstellingen

Missie

De missie van Veilig Thuis Haaglanden luidt:

'Het in samenwerking met collega-instellingen aantoonbaar voorkomen en stoppen van huiselijk geweld en kindermishandeling en zorgdragen voor herstel van schade bij de direct betrokkenen'.

Visie

Veilig Thuis Haaglanden is het expertisecentrum voor huiselijk geweld en kindermishandeling. De specialistische kennis en kunde van Veilig Thuis wordt laagdrempelig ter beschikking gesteld aan iedereen die te maken heeft met huiselijk geweld en kindermishandeling. Het (acute) herstel van veiligheid, en het creëren en het borgen van duurzame veiligheid binnen afhankelijkheidsrelaties staan centraal. De medewerkers van Veilig Thuis zijn professionals die beschikken over expertise op het gebied van huiselijk geweld en kindermishandeling. De telefoondienst, het secretariaat dat de meldingen aanneemt en de maatschappelijk werkers zijn de spil in de aanpak van Veilig Thuis Haaglanden, en daarnaast wordt de expertise van de gedragsdeskundigen en vertrouwensartsen van VTH ingezet.

Doelstellingen

"Meldingen tijdig afronden"

Er komen steeds meer signalen van huiselijk geweld en kindermishandeling in beeld.

Op dit moment (voorjaar 2019) lukt het niet om volledig binnen de wettelijke termijnen te werken. Werving en behoud van personeel is in de krappe arbeidsmarkt een uitdaging. Daarnaast heeft het nieuwe landelijke beleid van de aangescherpte meldcode voor een toename gezorgd van het aantal meldingen en een aanpassing van de werkwijze vanaf januari 2019. Tot slot gaat de krapte elders in de keten gepaard met een toename van het aantal (her-)meldingen bij VTH en met beperkingen in de overdracht aan ketenpartners, waardoor VTH extra werk doet. In 2019 is een inhaalslag noodzakelijk omdat de werkvoorraad substantieel is opgelopen, en ook in 2020 zal het werken binnen de wettelijke termijnen (van 10 weken voor het doen van onderzoek of Voorwaarden en Vervolg) en 5 (werk)dagen voor de veiligheidsbeoordeling een belangrijke uitdaging en doelstelling zijn.

"VTH is binnen de keten een sterk expertisecentrum: versterken expertiserol, meer advies en focus op ernstig en hardnekkig geweld"

Een effectieve aanpak van huiselijk geweld en kindermishandeling is een aanpak van de gehele keten. Belangrijk aandachtspunt is dat de wachtlijst en de doorlooptijd van interventies bij Veilig Thuis ook gerelateerd is aan beperkingen in de doorstroom in de keten, aangezien interventies door Veilig Thuis bijna altijd worden voorafgegaan (preventie) of worden opgevolgd door de inzet van andere partnerorganisaties in de keten. Wachtlijsten en doorlooptijden bij VTH en bij lokale teams, specialistische hulpverlening of bijvoorbeeld de Raad voor de Kinderbescherming zijn communicerende vaten. VTH wil in samenwerking met ketenpartners komen tot een meer effectieve positie van VTH in de keten, door een versterking van de expertise en voorlichtingsfunctie, het inzetten van een lichte interventie waar dat kan (zoals advies), en door de eigen zwaardere interventies Onderzoek en Voorwaarden en Vervolg te richten op acute en/of structurele onveiligheid, met een focus op ernstig en hardnekkig geweld.

"Resultaatgerichte sturing: versterkte uitvoering"

Deze doelstellingen vragen om een resultaatgerichte werkwijze van Veilig Thuis: VTH richt zich op het ontwikkelen van forward looking sturingsinformatie, zodat tijdig bijgestuurd kan worden bij grotere fluctuaties van de instroom, om te voorkomen dat achterstanden zich opstapelen. Verder stuurt VTH op tijdigheid en kwaliteit (cf. de landelijke protocollen) en heeft actuele kennis en expertise op alle onderdelen van huiselijk geweld en kindermishandeling. Hierbij zijn in de bedrijfsvoering de mogelijkheden van de inbedding in de gemeente den Haag volledig benut.

2.3.1.3 Ontwikkelingen in 2020

In het afgelopen jaar 2018 was een flinke stijging zichtbaar in zowel het aantal meldingen als het aantal adviezen. De stijging bij de adviezen was sterker dan bij de meldingen. Het aantal adviezen is met 33% gestegen. Het aantal meldingen laat een stijging van 12% zien in 2018 ten opzichte van 2017.

Er wordt geraamd dat deze "autonome groei" in 2018, niet verder doorzet in 2019 en 2020, wel wordt groei van het aantal meldingen als gevolg van de aangescherpte meldcode voorzien (zie beleidsmatige ontwikkelingen). Deze volumegroei is met onzekerheid omgeven (zie risicoparagraaf). Er wordt binnen VTH daarom gewerkt met een mix van vast personeel en inkoop van diensten bij externe partijen.

In onderstaande tabel is de autonome groei in 2018 te zien van de instroom bij Veilig Thuis Haaglanden, verdeeld per gemeente.

Tabel 1 Aantallen adviezen en meldingen 2018 ten opzichte van 2017 per gemeente

	2018 (stijging in aantallen en % van 2017)		2017	
	Melding	Advies	Melding	Advies
Delft	498	418	438	339
Den Haag	5073	4405	4619	3335
Leidschendam-Voorburg	443	226	397	142
Midden-Delfland	70	35	46	34
Pijnacker-Nootdorp	232	101	220	83
Rijswijk	404	201	328	136
Wassenaar	137	85	106	47
Westland	496	300	486	233
Zoetermeer	959	549	813	542
Overig	122	1088	107	678
Totaal	8434 (12%)	7408 (33%)	7560	5569

Beleidsmatige ontwikkelingen

Het jaar 2018 stond in het teken van een substantiële groei van de instroom van meldingen van huiselijk geweld en kindermishandeling, de inbedding in de nieuwe GR GGD en VT en bij de gemeente Den Haag, het voorbereiden van het nieuwe landelijke beleid van de aangescherpte meldcode en het aanbrengen van meer focus op ernstig en hardnekkig geweld.

Er bestaat op dit moment bij VTH een wachlijst voor het starten van de interventies Onderzoek en Voorwaarden en Vervolg, en VTH handelt de totale hoeveelheid meldingen niet allemaal binnen de wettelijke termijn af. In de ordening van zaken is prioriteit gegeven aan spoedzaken (deze worden direct opgepakt), veiligheidsbeoordelingen (deze geschieden in overgrote meerderheid binnen de beoogde termijn) en verder komen relatief ernstige zaken het eerst aan de beurt.

Voor de komende twee jaar is de uitdaging om de uitvoering verder te versterken (onder meer door de verhuizing naar een nieuw pand en de daaropvolgende transitie naar goed werkende ICT), de focus op ernstig en hardnekkig geweld te blijven houden, en om de aangescherpte meldcode succesvol te implementeren. Werving en behoud van personeel en het beheersbaar houden van de werkdruk is daarbij de grootste uitdaging. Voldoende aandacht voor begeleiding en opleiding en ontwikkeling van personeel is daarbij een belangrijk aandachtspunt.

Aangescherpte meldcode (landelijk beleid)

Op basis van een ministeriële regeling wordt de meldcode per 1 januari 2019 aangescherpt en treden veranderingen op in de positie van Veilig Thuis. De minister licht dit als volgt toe:⁸

"Bij huiselijk geweld en kindermishandeling is sprake van problematiek met een veelal langdurig karakter. Het risico op herhaling is groot. (...) Om te komen tot duurzame veiligheid in huiselijke kring is het daarom belangrijk om signalen van huiselijk geweld en kindermishandeling in samenhang te bezien.(...) De Veilig Thuis-organisaties zijn bij uitstek in de positie om een dergelijke radarfunctie te vervullen, omdat dit goed aansluit bij de werkzaamheden die de Wmo 2015 voor hen voorziet. (...) Hiervoor is een aantal aanbevelingen (...) die zich zowel richten op de werkwijze van Veilig Thuis als op het aanscherpen van de verplichte meldcode:

- Als de burger de intentie heeft te melden, signalen van burgers altijd als melding opnemen;
- Indien de beller dat wil, checkt Veilig Thuis of er over de persoon/het gezin waarover de beller advies vraagt, aanvullende informatie «op de radar» staat.;
- Actieve rol bij het monitoren van veiligheid door Veilig Thuis (afhankelijk van de ernst van de problematiek);
- Ernstige signalen altijd melden bij Veilig Thuis ."

Als gevolg hiervan dient zich dus een taakaanpassing bij Veilig Thuis aan. Via de Wmo-centrumgemeenten voor vrouwenopvang zijn aanvullende middelen beschikbaar gesteld ten behoeve van de aanscherping meldcode en deze taakaanpassing. De centrumgemeenten hebben in april 2019 de GR geïnformeerd over de bedragen die hieruit voor 2020 e.v. aan de GR beschikbaar worden gesteld, om in eerste instantie als dekkingsmiddel te dienen voor de taakaanpassing. Voor het jaar 2020 zijn 80% van de voor de regio Haaglanden beschikbaar gestelde Duvo middelen in deze begroting toegekend aan VTH.

Als gevolg van de aangescherpte meldcode gaan we uit van een toename van 5% van het aantal meldingen en adviezen (hierin volgen we het lage scenario van de landelijke impactanalyse, zie risicoparagraaf). Voor de inschatting van het effect op de VT-taken en raming van de daarmee gemoeide lasten is uitgegaan van de effectenraming in opdracht van het Ministerie van VWS en JenV en de VNG en van de doorrekening die op basis daarvan is gemaakt voor VTH, door Q Consult. Door de groei van het aantal meldingen en adviezen is 5,18 fte meer benodigd bij VTH, oftewel € 355.000 (excl. overhead).

Door de aangescherpte meldcode zal binnen de processen van Veilig Thuis vaker een beroep worden gedaan op de gedragsdeskundigen en vertrouwensartsen van VTH voor specialistisch (medisch) advies. De inzet van gedragsdeskundigen en vertrouwensartsen stijgt met 25% bij zowel de adviezen als de meldingen. Daarnaast wordt ook een beperkte extra inzet per advies (10 minuten per advies) verwacht. De hoeveelheid informatie waarover VTH medewerkers in de adviesfase beschikken neemt toe en het lezen en wegen van deze informatie vergt tijd, wat zich

⁸ Toelichting bij Besluit van 23 juni 2017, houdende wijziging van het Besluit verplichte meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling en het Besluit kwaliteit kinderopvang en peuterspeelzalen om te bewerkstelligen dat gevallen van ernstig huiselijk geweld of ernstige kindermishandeling dan wel vermoedens daarvan bij het advies- en meldpunt huiselijk geweld en kindermishandeling worden gemeld. Staatsblad 2017, 291

vertaalt in de intensievere adviesfunctie. Dit gaat voor VTH om een extra inzet van 3,37 FTE en een bedrag van € 313.000 (excl. overhead).

Tot slot gaat de aangescherpte meldcode gepaard met een intensivering van de monitoring functie. Het landelijke besluit van de aangescherpte meldcode zorgt ervoor dat intensievere monitoring voor Veilig Thuis organisaties verplicht is. In 2019 wordt ervaring opgedaan met het gedifferentieerd inzetten van de intensievere monitoring, en biedt de sturingsinformatie meer inzicht in de feitelijke ontwikkelingen van de monitoring (in aantallen en benodigde personele inzet). Voor 2020 wordt nu in de begroting 2020 uitgegaan van een intensivering die het mogelijk maakt om binnen dit budgettaire kader gemiddeld 4,5 uur extra uur te monitoren per casus (en opzichte van circa 3 uur in de huidige situatie). Dit is ongeveer de helft van de impact van de intensievere monitoring, zoals berekend in de landelijke impactanalyse. In die impact analyse werd circa 9 uur extra monitoring per casus verondersteld. Op basis van ervaring met de intensievere monitoring wordt in voorjaar 2020 opnieuw gekeken naar de norm voor deze inzet.

"VTH is binnen de keten een sterk expertisecentrum: versterken expertiserol, meer advies en focus op ernstig en hardnekkig geweld"

VTH is wettelijk verplicht om, indien een melder besluit te melden, deze melding op te pakken met een veiligheidsbeoordeling en een passende interventie. Door goede afspraken met ketenpartners en vanuit haar adviesrol beoogt VTH om – waar dat inhoudelijk passend is – een melding te voorkomen, of om een melding na de veiligheidsbeoordeling direct door te zetten naar het lokale veld of bestaande hulpverlening. VTH is hiervoor afhankelijk van de professionals die melden, het lokale veld en van de andere ketenpartners:

- In totaal kan naar verwachting, bij bestendige afspraken met ketenpartners, een structurele daling van in totaal 7,5% van de instroom van meldingen worden gerealiseerd. Dit gaat gepaard met een intensivering van het aantal adviezen met 10%. VTH zet in verband met de expertisefunctie extra in op (niet casus gebonden) voorlichting, waaronder ook training, coaching van en samen optrekken met ketenpartners;
- Een verandering van de productmix, waarbij het aandeel van de meldingen dat na de veiligheidsbeoordeling direct kan worden doorgezet naar het lokale veld of de bestaande hulpverlening toeneemt van 47% naar 50% vanaf 2020. Hiervoor zijn ketenafspraken nodig. Door het opnemen van deze post loopt VTH in de begroting vooruit op deze samenwerkingsafspraken.

Het effect hiervan is een daling van het benodigde aantal fte met 7,29 en een daling van de uitgaven met € 522.000 (excl. overhead) in 2020. Deze beoogde extensivering is met onzekerheid omgeven.

Financiële en bedrijfsmatige ontwikkelingen

1) Autonome volumestijging direct personeel

Het gerealiseerde volume in 2018 (aantal meldingen en adviezen) wordt - zoals hierboven genoemd - als uitgangspunt genomen voor opstelling van de begroting 2020. De volumegroei heeft impact op het direct personeel en zorgt voor een stijging van het benodigde aantal FTE met 12,7 FTE direct personeel t.o.v. de stand in de begroting 2019, die op het volume in 2017 was gebaseerd. Het directe personeel bestaat uit maatschappelijk werkers, secretariaat, vertrouwensartsen en gedragsdeskundigen. De mutatie bedraagt € 869.000 (excl. overhead).

Inhaalslag

VTH heeft in 2018 extra flexibel personeel ingezet om de autonome volumegroei in 2018 het hoofd te bieden. De groei was echter al vanaf het vierde kwartaal van 2017 ingetreden en de werving en inzet van de flexibele schil heeft dankzij de krappe arbeidsmarkt ook onvoldoende snel plaatsgevonden. In 2019 is een inhaalslag noodzakelijk omdat de werkvoorraad is opgelopen doordat de afronding van meldingen geen gelijke tred kon houden met de instroom. Het is op dit

moment niet exact te ramen in hoeverre in 2020 eveneens nog (achterstallige) werkvoorraad uit 2019 moet worden opgepakt. In de risicoparagraaf is hiervoor een onzekerheid opgenomen.

1) Autonome volumestijging managers en werkbegeleiders

De volumegroei heeft niet alleen impact op het directe personeel, maar ook op het aantal benodigde managers en werkbegeleiders. De norm voor de span of control, die de Gemeente Den Haag hanteert, is voor managers circa 25 fte. Om deze span of control gelijk te houden dien het aantal fte aan managers te stijgen van 3,93 naar 4,60 fte vanaf 2019.

De werkbegeleiders zorgen voor individuele begeleiding van casuïstiek en voor klachtgesprekken. De autonome groei in combinatie met het effect van de aangescherpte meldcode, zorgt bij een gelijkblijvende aantal werkbegeleiders, voor eveneens hogere span of control (dan wel caseload). In de huidige situatie is 3,60 fte aan werkbegeleiders aanwezig. Om de caseload gelijk te houden is een stijging van 1,0 fte werkbegeleider noodzakelijk, tot 4,60 fte. In totaal betekent dit een toename van 1,67 fte van indirect personeel.

De mutatie bedraagt € 141.000 (excl. overhead). Hierbij is behoedzaam omgegaan met de stijging van het aantal fte's.

2) ICT en werkplekken verbeterd

Voor centrale overheadkosten betaalt de GR volgens het financieel statuut aan de gemeente Den Haag een vast bedrag per formatieplaats in de toegestane formatie-omvang. De kosten van ICT en huisvesting slaan neer in deze overheadopslag per fte. Vanwege de verhuizing naar een nieuw pand en transitie naar een goed werkende ICT omgeving, is in de risicoparagraaf een onzekerheid opgenomen m.b.t. dit bedrag.

(NB: ten aanzien van de toegerekende overhead is bij de herijking afgesproken om de werkwijze transparant te maken en te uniformeren, en daarbij de effecten van herhuisvesting van VT mee te nemen. Hierover wordt afzonderlijk besluitvorming voorbereid. Dit kan aanleiding geven tot begrotingswijziging. Op dit moment wordt gerekend met de oude overhead cijfers van € 18.820 per vaste FTE, en bij capaciteit via het inkopen van diensten wordt gerekend met € 5.000 per FTE).

3) Tijdelijke versterking staf

Op dit moment heeft VTH in totaal 1,56 FTE aan beschikbare formatie voor ondersteuning. Ondersteuning betreft hier de staf in de vorm van een beleidsmedewerker en een ondersteuner bij het opleidingsbeleid. Om de ambities te kunnen realiseren heeft VTH tijdelijk extra ondersteuning nodig voor een periode van circa 2 jaar van 1,44 FTE, zodat Veilig Thuis in totaal 3 FTE inhoudelijke ondersteuning heeft. Het gaat hierbij om beleidsmedewerkers die ondersteunen bij de ontwikkeling van VTH als expertisecentrum met actuele kennis op alle specialisaties, bij de aansturing en die ondersteunen bij het aanbrengen van focus op ernstig en hardnekkig geweld (zoals het coördineren van pilots). Deze mutatie bedraagt € 109.000 (excl. overhead).

4) Inkopen van veiligheidsdiensten

Voor de inzet van de maatschappelijk werkers voor de taak meldingen binnen VTH wordt uitgegaan van circa 25% inkoop van diensten in 2020. Het inkopen van diensten zorgt ervoor dat een mutatie van 152.000 euro benodigd is op de totale capaciteit. Dit bedrag komt tot stand na een opslag, omdat het inkopen van diensten duurder is dan inzet van eigen personeel, maar wordt deels gecompenseerd door de aftrek van de overhead. Voor het inkopen van diensten wordt ook overhead geleverd, aangezien de betreffende capaciteit gebruik maakt van werkplek en ICT en begeleiding binnen VTH.

2.3.2 Taken

In het takenpakket Veilig Thuis zijn vier taken te onderscheiden, namelijk: advies, meldingen, huisverbod coördinatie en voorlichting, daarnaast is de ondersteuning: overhead opgenomen conform de BBV. In de tabel hieronder wordt voor de vier taken aangegeven welke aantallen in totaal begroot zijn voor 2020.

In de begroting worden de kaders en taken (pakket Veilig Thuis) onderverdeeld, namelijk:

- Taak 1: Advies,
- Taak 2: Meldingen (inclusief monitoring),
- Taak 3: Coördinatie huisverbod,
- Taak 4: Voorlichting,
- Taak 5: Overig (Veilig Verder Teams).

In de volgende paragrafen is weergegeven welke maatschappelijke doelen worden nagestreefd en wat VTH hieraan gaat doen. Conform de gestelde voorwaarden in het financiële statuut.

2.3.2.1 Advies

Wat willen we bereiken?

Omstanders en professionals ontvangen advies over de aard of ernst van signalen en kennen de stappen die zij kunnen zetten om situaties van huiselijk geweld of kindermishandeling te doorbreken en de veiligheid te herstellen en zijn in staat om de benodigde stappen te zetten.

Wat gaan we daarvoor doen?

- het bieden van *advies* aan professionals en omstanders met adviesgesprekken en/of ondersteuning, bijvoorbeeld door deel te nemen aan gesprekken met de directbetrokkenen, met een hulpverlener, school of politie.
- het verstrekken van informatie en advies op ZSM aan Reclassering Nederland, de Raad voor de Kinderbescherming, politie en het Openbaar Ministerie. Dagelijks worden alle aangehouden verdachten die voor een geweldsdelict zijn aangemerkt als huiselijk geweld op de ZSM locatie besproken met Veilig Thuis. Het advies van Veilig Thuis is gebaseerd op dossierinformatie en op expertise van de aanpak van Huiselijk geweld en Kindermishandeling.
- het bieden van advies op het Veiligheidshuis middels deelname aan het focusoverleg en de weegploeg. Het gaat hier om specifieke zaken met complexe vraagstukken rondom straf en zorg. Door de samenwerking van de twee ketens wordt de veiligheid vergroot.

Wat zetten we daarbij in?

Taak	Direct Personeel	Bijdrage van gemeenten
Advies	12,35 fte	€ 865.000

2.3.2.2 Meldingen

Wat willen we bereiken?

Veilig Thuis biedt een optimale toegang voor degenen die een melding van (een vermoeden van) huiselijk geweld of kindermishandeling wensen te doen. Op basis van de inhoud van de melding komt Veilig Thuis in samenspraak met alle betrokkenen tot de noodzakelijke vervolgstappen en besluit wie de verantwoordelijkheid voor de uitvoering hiervoor neemt.

Wat gaan we daarvoor doen?

Alle meldingen worden bij binnenkomst direct beoordeeld op de vraag of crisisinterventie noodzakelijk is. Vervolgens wordt binnen een termijn van 5 (werk) dagen aanvullende informatie verzameld bij verschillende bronnen en vindt intercollegiale of multidisciplinaire beoordeling plaats.

Dit proces wordt Veiligheidsbeoordeling (voorheen Triage) genoemd en kent binnen Veilig Thuis een aantal varianten en uitkomsten.

Besluit na veiligheidsbeoordeling: einde bemoeienis

Meldingen kunnen na zorgvuldige beoordeling de uitkomst hebben dat verdere bemoeienis van Veilig Thuis, lokale veld of collega-organisatie niet nodig is. Er zijn geen zorgen over de veiligheid van betrokkenen.

Besluit na veiligheidsbeoordeling: overdracht naar het lokale veld en/of bestaande hulpverlening

In deze meldingen wijst de veiligheidsbeoordeling uit dat er sprake is van een casus die qua aard en ernst kan worden opgepakt door de lokale teams of bestaande hulpverlening die al bij het gezin betrokken is. In dit geval voert Veilig Thuis geen monitoring uit.

Besluit na veiligheidsbeoordeling: inzetten interventie zonder onderzoek (voorwaarden en vervolg)

Veilig Thuis kiest voor deze interventie indien er aanwijzingen zijn voor een acute en/of structurele onveiligheid en als de direct betrokkenen voldoende bereid en in staat zijn om samen te werken aan het herstel van de veiligheid en daarbij zo nodig hulp te aanvaarden. De inzet is gericht op het opstellen van veiligheidsvoorwaarden in overleg met de betrokkenen en professionals, en het overdragen naar een vervolgtraject, in veel gevallen vormen van (gespecialiseerde) hulpverlening.

Besluit na veiligheidsbeoordeling: inzetten vervolgtraject met onderzoek

In die situaties dat de bevoegdheid en de expertise van Veilig Thuis nodig zijn om helderheid te verkrijgen over de vraag of er sprake is van huiselijk geweld en/ of kindermishandeling en/of indien betrokkenen onvoldoende bereid of in staat zijn hulp te accepteren, wordt er onderzoek ingezet.

In kaart wordt gebracht welke onderliggende problemen er zijn die moeten worden opgelost om tot duurzame veiligheid en herstel te komen. Vervolgens worden, net als bij Voorwaarden en Vervolg, veiligheidsvoorwaarden opgesteld.

Monitoring

De dienst monitoring wordt ingezet na het afsluiten van de dienst Onderzoek of Voorwaarden en Vervolg. Na overdracht monitort Veilig Thuis de resultaten van het ingezette vervolgtraject en stuurt zo nodig bij. In 2020 wordt bij circa de helft van het aantal meldingen onderzoek of Voorwaarden en Vervolg ingezet. Monitoring is een van de wettelijke taken van Veilig Thuis; bij de monitoring volgt VTH het handelingsprotocol. De maatschappelijk werker bepaalt – in overleg met de direct betrokkenen en de overdrachtspartij – na het afsluiten van het onderzoek of Voorwaarden en Vervolg de monitoringsintensiteit en momenten per cliënt. Tijdens de monitoring komt VTH tot een antwoord op de vragen: is de hulp op gang gekomen, is voldaan aan de veiligheidsvoorwaarden, hebben deze geleid tot directe veiligheid, is de stabiele veiligheid in voldoende mate hersteld, is er voldoende aandacht voor herstel van de opgelopen schade? Indien het oordeel positief is, sluit VTH de monitorfase af. Indien dat niet zo is, dat kan VTH de overdrachtspartijen bijvoorbeeld adviseren om de hulp bij te stellen, of om stappen te zetten die leiden tot een dwangmaatregel. De intensievere monitoring betekent dat er voor een langere periode dient te worden gemonitord (gemiddeld 1,5 jaar of langer waar nodig), afhankelijk van de aard van de casus. Hierbij kiest VTH voor een gedifferentieerde aanpak.

Wat zetten we daarbij in?

Taak	Direct Personeel	Bijdrage van gemeenten incl. OVGD
Melding (inclusief monitoring)*	112,27 fte	€ 8.851.000**

* Maatschappelijk werkers, gedragswetenschappers, vertrouwensartsen en secretariaat voor het aannemen van meldingen.

** Circa 2,1 mln euro van dit totale bedrag bedraagt de inkoop van de veiligheidsdiensten bij externe partijen.

2.3.2.3 Huisverbod coördinatie

Wat willen we bereiken?

Het doel van de functie Coördinatie huisverbod door Veilig Thuis is het verhogen van de effectiviteit van het huisverbod door het overzicht te bewaren, ondersteuning te bieden en te zorgen voor afstemming op hetgeen de hulpverlenende, gemeentelijke en strafrechtelijke partijen uitvoeren.

Wat gaan we daarvoor doen?

In het kader van de Wet Tijdelijk Huisverbod voert Veilig Thuis de coördinatie uit. Veilig Thuis stelt het zorgadvies op voor de gemeenten (lees: de burgemeester) over het (niet) verlengen van het huisverbod en ondersteunt de procesregisseurs van de gemeenten (behandeling van voorlopige voorzieningen en beroepszaken bij de rechtbank). De coördinatoren werken samen met de andere partijen die betrokken zijn bij het huisverbod. Zij beoordelen de veiligheidsafspraken en brengen hun expertise in. Op het Veiligheidshuis is een team van coördinatoren werkzaam ten behoeve van bovengenoemde taken en om de uitvoering van de hulpverlening door de Reclassering Nederland, Algemeen Maatschappelijk Werk en Crisisdienst Jeugd gedurende een huisverbod op elkaar af te stemmen. Bij begroting 2020 gaat het om 441 huisverboden.

Wat zetten we daarbij in?

Taak	Direct personeel	Bijdrage van gemeenten
Coördinatie Huisverbod	6,44	€ 465.000

2.3.2.4 Voorlichting

Wat willen we bereiken?

Het doel van de functie voorlichting is bewustwording, kennisoverdracht en het aanreiken van handelingsvaardigheden aan professionals op het gebied van huiselijk geweld en kindermishandeling.

Wat gaan we daarvoor doen?

Veilig Thuis geeft voorlichting aan professionals over de verschillende vormen van huiselijk geweld en kindermishandeling en over de eigen werkwijze. Doelen van de voorlichting zijn verbetering van de signalering, ondersteunen van het werken volgens de meldcode en verbeteren van de samenwerking tussen Veilig Thuis en de samenwerkingspartners. De doelgroepen zijn alle *professionals* die betrokken zijn bij de signalering en de aanpak waarbij de nadruk ligt op het onderwijs, de gezondheidszorg en het lokale veld.

Wat zetten we daarbij in?

Taak	Direct personeel	Bijdrage van gemeenten
Voorlichting	0,2	€ 16.000

2.3.2.3 Veilig Verder Teams

VVT levert – als niet wettelijke taak – capaciteit aan de Veilig Verder Teams van de centrum gemeente den Haag. Naar verwachting is de capaciteit hiervan in 2020 circa 4 FTE. Voorheen was VVT onderdeel van de post Meldingen. VVT wordt nu apart genoemd en zodoende is dit bedrag uit de post Meldingen gehaald.

Taak	Direct personeel	Bijdrage van gemeenten
VVT	4,0	€ 294.000

3 Paragrafen

3.1 Weerstandsvermogen en risicobeheersing

3.1.1 Weerstandscapaciteit, risico's en risicobeleid van de GR

Art. 24 derde lid van de Gemeenschappelijke Regeling bepaalt het volgende: "Financiële tekorten van de Uitvoeringsorganisatie GGD en de Uitvoeringsorganisatie VT die niet worden gedekt door voorzieningen daaromtrent in de dienstverleningsovereenkomst komen niet ten laste van het openbaar lichaam".

In de Dienstverleningsovereenkomst met de gemeente Den Haag (i.c. art. 5 van de meerjarige Raamovereenkomst) is overeengekomen dat de gemeente Den Haag als opdrachtnemer prudent om zal gaan met het maken van kosten voor de uitvoering van de GGD & VT Taken.

Risicoverdeling ten aanzien van begrotingsoverschrijdingen

Met betrekking tot het risico's van begrotingsoverschrijdingen geldt het volgende onderscheid:

- (i) Bij begrotingsoverschrijdingen die te maken hebben met veranderingen in de opdrachtverlening door Opdrachtgever GGD & VT Haaglanden, komen de daaruit voor Opdrachtnemer voortvloeiende directe en indirecte kosten voor rekening van Opdrachtgever GGD & VT Haaglanden⁹;
- (ii) Bij begrotingsoverschrijdingen die te maken hebben met de bedrijfsvoering van Opdrachtnemer én niet met het onder (i) bedoelde, komen de daaruit voor Opdrachtnemer voortvloeiende directe en indirecte kosten voor rekening van Opdrachtnemer.

Te verwachten begrotingsoverschrijdingen moeten blijken uit periodieke rapportages die ten minste eenmaal per half jaar door de opdrachtnemer worden verstrekt (art. 6 van de Raamovereenkomst). De inzet daarbij is de oorzaak tijdig te ondervangen en de overschrijding te minimaliseren. De gemeente Den Haag en de GR overleggen over de wijze waarop (c.q. door wie) de kostenoverschrijding wordt gedragen.

Flexibel budget voor VT Taken

In het Financieel Statuut van de GR (art. 16 derde lid) is expliciet opgenomen dat de risicoverdeling ten aanzien van de Taken VT op dezelfde wijze worden verdeeld als bij de GGD-basistaken. Het hieraan verbonden risico voor de GR wordt betrokken in de paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing.

Als de bedrijfsvoering VT en de opbouw van weerstandsvermogen VT niet op orde zijn, kan volgens het Financieel Statuut in de GR-begroting rekening worden gehouden met een extra bijdrage van de deelnemende gemeenten die het mogelijk maakt om een flexibele schil in te zetten.

Van deze mogelijkheid is gebruikt gemaakt in de Financiële Begroting 2020 in de vorm van een budget 'Meldingen (flexibele inzet)' van €2.175.000 (zie Tabel VT2). Net als de overige budgetten dient ook bij dit budget een budgetoverschrijding te worden voorkomen. Terwijl bij de overige VT-budgetten de algemene risicoverdeling geldt wordt het budget dat verband houdt met de flexibele schil, inherent aan het flexibele karakter, wel achteraf afgerekend.

⁹ Voor de GGD-basistaak Toezicht op de kinderopvang en de GGD-plustaken geldt dat de definitieve vergoeding wordt berekend op basis van de gerealiseerde hoeveelheden en de vooraf bepaalde tarieven (P*Q), met eventuele ondergrenzen voor de afrekening. Voor de overige taken geldt dat de definitieve vergoeding gelijk is aan de vooraf overeengekomen vergoeding, onder voorbehoud van de toepasselijkheid van de risico-afspraken. Beleidsbegroting pagina 41

Algemene risico's voor de GR

Aantoonbaar hogere directe en indirecte kosten komen voor rekening van Opdrachtgever GGD & VT Haaglanden als ze verband houden met:

- (a) veranderingen in de GGD & VT Taken, of eisen aan de GGD & VT Taken die door externe autoriteiten worden opgelegd;
- (b) calamiteiten (bijvoorbeeld uitbraak infectieziekten of maatschappelijke calamiteiten);
- (c) calamiteiten in de bedrijfsvoering van Opdrachtnemer (bijvoorbeeld cyberattack, ICT kosten die niet van te voren waren te voorzien);
- (d) veranderingen in (de interpretatie van) het fiscale regime dat van toepassing is op een of meer van de GGD & VT Taken;
- (e) hogere kosten dan voorzien door stijging van de CAO lonen van het Personeel en indien achteraf blijkt dat indexering conform de Kaderbrief gemeenschappelijke regelingen lager uitvalt dan de consumentenprijsindex zoals door het CBS gepubliceerd.
- (f) kosten die voortvloeien uit wijzigingen in het Financieel statuut als bedoeld in artikel 23 lid 3 van de Regeling.

De risico's en het risicobeleid voor GGD en VT worden in onderstaande sub-paragrafen verder uiteengezet.

Naast de achteraf te rekenen begrotingsposten (de P*Q-taken GGD en de flexibele schil VT) en de genoemde algemene risico's voor de GR, is met name het gesignaleerde risico ten aanzien van de structurele kosten overhead van belang.

3.1.1 Weerstandscapaciteit, risico's en risicobeleid GGD

#	Risico	Financiële impact	Kans	Toelichting
1	Inwonersontwikkeling Tot op heden zijn er geen duidelijke afspraken over hoe om te gaan met de ontwikkeling van het aantal inwoners in de regio. Derhalve zijn de mogelijke effecten op de uit te voeren taken en bijhorende doorberekening niet meegenomen. Het niet meenemen van dit effect kan er toe leiden dat de kwaliteit van de dienstverlening op den duur niet behouden kan worden.	€ 100.000	Hoog	
2	Scheiding regionaal en lokaal pakket In de begroting zijn de lokale taken niet opgenomen. Mochten de lokale taken in de toekomst niet meer (of in veel mindere mate) worden afgenomen door de gemeenten dan wordt het draagvlak voor bijvoorbeeld de crisisorganisatie kleiner. Het invulling geven aan de crisisorganisatie wordt voor een belangrijk deel bepaald door de robuustheid van de GGD, die mede gebaseerd is op de uitvoering van de lokale taken. Deze taken worden buiten de verantwoordelijkheid van het AB verricht.	Nader te bepalen	Laag	
3	Takenpakket Opgelegde veranderingen in takenpakket of eisen aan taken die door externe autoriteiten opgelegd worden en tot aantoonbare verhoging van de kosten leiden.	Nader te bepalen	Laag	
4	Indexering: Indexering van kosten die in de praktijk hoger is dan de indexering waarmee op basis van de voorcalculatie rekening is gehouden.	Nader te bepalen	Laag	
5	Calamiteiten in de dienstverlening die leiden tot aantoonbaar hogere kosten voor de dienstverlening (uitbraak infectieziekten, maatschappelijke calamiteiten), voor zover deze kosten niet binnen de in de dienstverleningsovereenkomst overeengekomen bandbreedtes vallen.	Nader te bepalen	Laag	
6	Calamiteiten in de bedrijfsvoering die maken dat de kosten aantoonbaar fors hoger zijn (bijv. cyberattack, ICT kosten die niet van tevoren waren te voorzien).	Nader te bepalen	Laag	
7	Veranderingen in (de interpretatie van) het fiscale regime: de definitieve fiscale analyse kan pas gemaakt worden nadat ook de dienstverleningsovereenkomst geconcretiseerd is.	Nader te bepalen	Laag	
8	Structurele kosten overhead (inclusief huisvesting, ICT & GR-functionarissen) In 2019 gaat Veilig Thuis verhuizen naar het Westeinde. De gevolgen van de verbouwing van aan het Westeinde voor de GGD zijn nog niet bekend. Dit kan gevolgen hebben voor de, in deze begroting gebruikte, overheadtoeslag per fte. Deze kosten zullen worden meegenomen bij de uniformering van de overheadsystematiek.	Nog niet te bepalen	Hoog	Er komt een separaat voorstel over incl. begrotingseffect. Mocht deze uniformering niet voor 2020 worden geëffectueerd, dan dient de begroting 2020 te worden bijgesteld voor tenminste de vaste lasten huisvesting (ophoging huur & kapitaallasten verbouwing) evenals mogelijke lasten die volgen uit de ICT-infrastructuur & GR-functionarissen.

3.1.2 Weerstandscapaciteit, risico's en risicobeleid VT

#	Risico	Financiële impact	Kans	Toelichting
1	<p>Onvoldoende werving en behoud van personeel en onvoldoende capaciteit ten opzichte van de hoeveelheid werk</p> <p>Er worden maatregelen ingezet voor een beter behoud van personeel. Desalniettemin blijft werving en behoud van personeel lastig in de huidige krappe arbeidsmarkt. Om een optimale bezetting te realiseren is eigen personeel noodzakelijk. Kosten inhuur en inkoop zijn aanmerkelijk hoger dan kosten van eigen personeel. Door de werving – en inwerkperiode gaat vertrek van personeel gepaard met kosten van verlies aan expertise en met hogere werkdruk voor het personeel.</p> <p>De uitbreiding van hoeveelheid personeel kan impact hebben op de inzet van P&O, die nodig is om deze uitbreiding te realiseren.</p>	Nog niet te bepalen	Hoog	
2	<p>Effect aangescherpte meldcode</p> <p>De extra volumegroei van het aantal meldingen en adviesaanvragen is gebaseerd op het lage scenario uit de landelijke impact analyse van de aangescherpte meldcode van 5% groei van het aantal meldingen en adviezen</p>	Nog niet te bepalen, stijging of daling t.o.v. de raming is mogelijk.	Hoog	De totale volume ontwikkeling wordt in kwartaalrapportages gevolgd.
3	<p>Structurele kosten overhead (inclusief huisvesting, ICT & GR-functionarissen)</p> <p>In 2019 gaat Veilig Thuis verhuizen naar het Westeinde. De kosten van de verbouwing van het Westeinde en de nieuwe de inrichting van de ICT-infrastructuur zijn nog niet definitief bekend.</p> <p>Dit kan gevolgen hebben voor de, in deze begroting gebruikte, overheadtoeslag per fte. Deze kosten zullen worden meegenomen bij de uniformering van de overheadsystematiek.</p>	Nog niet te bepalen	Hoog	<p>Er komt een separaat voorstel over incl. begrotingseffect.</p> <p>Mocht deze uniformering niet voor 2020 worden geëffectueerd, dan dient de begroting 2020 te worden bijgesteld voor tenminste de vaste lasten huisvesting (ophoging huur & kapitaallasten verbouwing) evenals mogelijke lasten die volgen uit de ICT-infrastructuur & GR-functionarissen en eventuele P&O-kosten (zie bij Risico #1).</p>
4	<p>Autonome groei en achterstanden</p> <p>In 2017 en 2018 is een forse stijging zichtbaar van zowel meldingen als adviezen. Vanaf 2019 is geen verdere autonome groei verondersteld. Indien de capaciteit niet in evenwicht is met de instroom, ontstaan achterstanden en loopt de werkvoorraad op.</p>	Nog niet te bepalen, stijging of daling instroom is mogelijk	Hoog	De volume ontwikkeling wordt in kwartaalrapportages gevolgd.
5	<p>Capaciteit, expertise en vaardigheden in de keten</p> <p>Zowel de instroom als de doorlooptijden bij VTH zijn afhankelijk van de capaciteit, expertise en vaardigheden in de rest van de keten. Door samenwerking en ketenafspraken, investeren in expertise en voorlichting draagt VTH bij vanuit haar rol. Bij krapte in de rest van de keten wordt onnodig vaak (terug)gemeld bij VTH en kan VTH casussen niet goed overdragen aan ketenpartners, zodat bijvoorbeeld hulp niet tijdig wordt gerealiseerd.</p>	Nog niet te bepalen	Hoog	
7	<p>Investerings in cliënt volgsysteem</p> <p>In de loop van 2019 wordt duidelijk welke</p>	Nog niet exact te	Midden	Voorstel voor doorontwikkeling bij kwartaalrapportage

	management informatie systeem (data warehouse) nodig is.	bepalen		
8	Meer huisverboden De intensievere inzet zal mogelijk gepaard gaan met volumegroei.	Nog niet exact te bepalen, enkele FTE's	Hoog	Uitbreiding team huisverboden kan in de loop van het jaar nodig zijn.
9	Vervolg MDA++ . In de begroting zijn geen uitgaven geraamd voor het vervolg op de pilot MDA++. Besluitvorming over continuering via de GR kan tot een begrotingswijziging leiden.	Nog niet te bepalen.	Midden.	Komt afzonderlijk voorstel over.
10	Besparing door daling instroom en aanpassing productmix . Deze verwachte besparing is afhankelijk van de mogelijkheden (capaciteit en expertise) in de rest van de keten		Midden	

3.2 Bedrijfsvoering

3.2.1 Bedrijfsvoering GGD

Het verbeteren van de bedrijfsvoering is een continu proces. In 2019 wordt onder andere ingestoken op het verder verbeteren van het werken met key performance indicators (KPI's), het verder verbeteren van accountmanagement, taakanalyses / kostprijzen en doelmatigheidsonderzoek. Bevindingen worden in 2020 (verder) geïmplementeerd.

Informatieparagraaf

Er wordt halfjaarlijks gerapporteerd aan de GR over de voortgang van de GGD. De rapportagecomponenten zijn:

- Indien mogelijk worden cijfermatige/kwantitatieve indicatoren gerapporteerd over de realisatie/voortgang.
- Risico's en ontwikkelingen die mogelijk effect hebben op de realisatie binnen de vastgestelde begroting (vaste prijsafspraken).
- Bedrijfsvoeringontwikkelingen.

3.2.2 Bedrijfsvoering VT

Het verbeteren van de bedrijfsvoering is een continu proces. In 2019 wordt met de verhuizing van de locatie in Den Haag naar het Westeinde, geïnvesteerd in goede werkplekken en daaropvolgend in een transitie naar goed werkende ICT, die het primaire proces van VTH ondersteunt. Verder wordt geïnvesteerd in kwartaalrapportages op basis waarvan fluctuaties in de hoeveelheid werk sneller worden gesignaleerd, zodat waar nodig besluitvorming tijdig plaats kan vinden.

Deel 2 Financiële begroting van de GR

1 Inleiding

Algemene financiële randvoorwaarden/uitgangspunten begroting

Voor het opstellen van de begroting voor 2020 en de meerjarenraming 2021-2023 gelden de volgende financieel technische randvoorwaarden: indexering, risico's en weerstandscapaciteit en tijdige afstemming en informatievoorziening.

Voor de uitwerking van de randvoorwaarden baseert de GR zich op de Kaderbrief 2020 voor gemeenschappelijke regelingen. Daarnaast wordt deze begroting opgeleverd op basis van de reeds geaccordeerde begroting 2019 met daarin het meerjarenbeeld 2020-2022 en de Voorjaarsbrief 2020.

Ook zijn, op grond van wettelijke verplichtingen (BBV regels), de overheadkosten en de indeling van taakvelden inzichtelijk gemaakt.

Verdeling takenpakket

De begroting sluit aan bij het besluit om de taken, uitgevoerd door GGD & VT Haaglanden, te verdelen in een drietal takenpakketten; GGD-basispakket, GGD-pluspakket en VT taken.

De begroting toont per taak de directe kosten voor de uitvoering van de desbetreffende taak. Tevens wordt als aparte taak zichtbaar gemaakt welke overheadkosten samenhangen met deze taken. Daarbij is apart zichtbaar welke indirecte kosten intern, conform de regels uit het nieuwe BBV (Besluit begroting en verantwoording), worden benoemd als overheadkosten en welke overheadkosten toegerekend worden als gevolg van de doorbelasting van overhead vanuit de gemeente Den Haag (overheadkosten die Den Haag OCW en Den Haag concern maken ten behoeve van de dienstverlening aan de GR).

2 Baten en lasten

2.1 Overzicht van baten en lasten

Tabel GR1: Overzicht baten en lasten (bedragen X €1.000 afgerond)

	Realisatie 2018	Begroting 2019	Gewijzigde	
			Begroting 2019	Begroting 2020
Programma GGD				
Baten	18.370	17.564	17.962	18.650
Lasten	-14.461	-13.522	-13.794	-14.464
Saldo	3.909	4.042	4.168	4.186
Onvoorzien	-98	0	0	0
Totaal saldo baten en lasten	3.811	4.042	4.168	4.186
Toevoeging/onttrekking aan reserves	0	0	0	0
Resultaat GGD	3.811	4.042	4.168	4.186
Programma Veilig Thuis				
Baten	10.790	10.992	14.042	14.733
Lasten	-8.547	-7.901	-11.366	-10.491
Saldo	2.243	3.091	2.676	4.242
Onvoorzien	1.083	0	0	0
Totaal saldo baten en lasten	3.326	3.091	2.676	4.242
Toevoeging/onttrekking aan reserves	-1.083	0	1.083	0
Resultaat Veilig Thuis	2.243	3.091	3.759	4.242
Programma Overhead				
Lasten GGD	-4.069	-4.041	-4.168	-4.185
Lasten Veilig Thuis	-3.362	-3.091	-3.759	-4.242
Resultaat Overhead	-7.431	-7.132	-7.927	-8.427
Resultaat GGD incl. overhead	-258	1	0	1
Resultaat Veilig Thuis incl. overhead	-1.119	0	0	0
Totaal resultaat GR GGD en VT	-1.377	1	0	1

2.2. Toelichting baten en lasten programma regionale GGD-taken

2.2.1 Overzicht baten en lasten regionale GGD-taken

Tabel GGD1: Overzicht baten en lasten (bedragen x €1.000 afgerond)

	Realisatie 2018			Begroting 2019			Gewijzigde begroting 2019			Begroting 2020		
	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo
Programma GGD												
GGD basispakket												
Deelnemersbijdragen	11.546			11.780			11.961			12.469		
Derdenbijdragen	3.366			3.482			3.534			3.635		
Incidentele derdenbijdragen	1.101											
1 Epidemiologie		724			721			721			992	
2 Gezondheidsbevordering		941			778			778			808	
3 Beleidsadviesing		634			644			644			669	
4 Preventieve ouderengezondheidszorg		0			0			0			0	
5 Regeling onverzekerden		0			0			0			0	
6 Algemene infectieziektebestrijding		1.639			1.468			1.468			1.525	
7 Tuberculosebestrijding		1.663			1.286			1.286			1.337	
8 Bevordering seksuele gezondheid		2.930			2.714			2.728			2.828	
9 Medische milieukunde		520			528			527			549	
10 Technische hygiënezorg en even.		155			179			179			186	
12 Inzet incidenten, rampen, crises		211			233			232			242	
13 Toezicht op de kinderopvang		1.404			1.338			1.481			1.438	
14 Inspecties tattooages & piercings		46			21			21			22	
17 Directeur Publieke Gezondheid		818			928			928			962	
18 GGD: zorginstelling		695			619			619			642	
19 Publieksinformatie					177			177			184	
Totaal GGD basispakket	16.013	12.380	3.633	15.262	11.634	3.628	15.495	11.789	3.706	16.104	12.384	3.720
GGD pluspakket												
Deelnemersbijdragen	359			366			531			549		
Derdenbijdragen	1.895			1.936			1.936			1.997		
Incidentele derdenbijdragen	103											
11 Reizigersadvies en -vaccinatie		1.631			1.539			1.539			1.597	
15 Hygiëne-inspectie seksinrichtingen		1			35			35			36	
16 Lijkschouw excl. BTW		449			314			431			447	
Totaal GGD pluspakket	2.357	2.081	276	2.302	1.888	414	2.467	2.005	462	2.546	2.080	466
Totaal GGD basispakket + pluspakket	18.370	14.461	3.909	17.564	13.522	4.042	17.962	13.794	4.168	18.650	14.464	4.186
Bedrag onvoorzien		98	-98									
Totaal baten en lasten	18.370	14.559	3.811	17.564	13.522	4.042	17.962	13.794	4.168	18.650	14.464	4.186
Toev./onttrekking reserve												
Totaal programma GGD	18.370	14.559	3.811	17.564	13.522	4.042	17.962	13.794	4.168	18.650	14.464	4.186
Overhead GGD												
GGD basispakket												
20 Indirecte kosten GGD basispakket					1.248			1.285			1.330	
20 Toerekening OCW- en DH-brede lasten					2.378			2.420			2.390	
Overhead GGD basis		3.683										
Taakstelling GGD t.g.v. herijking												
Totaal overhead GGD basispakket		3.683			3.626			3.705			3.720	
20 Indirecte kosten GGD pluspakket					92			82			84	
20 Toerekening OCW- en DH-brede lasten					323			381			381	
Overhead GGD plus		386			415			463			465	
Totaal overhead GGD pluspakket		386			415			463			465	
Totaal overhead GGD	0	4.069	-4.069	4.041	-4.041		4.168	-4.168		4.185	-4.185	
Totaal Programma + Overhead GGD	18.370	18.628	-258	17.564	17.563	1	17.962	17.962	0	18.650	18.649	1

2.2.2 Lasten regionale GGD-taken

Onderstaande tabel toont hoe de lasten zijn opgebouwd in de Programmabegroting GGD Haaglanden 2020 en de gewijzigde begroting 2019, onderverdeeld naar het basis- en pluspakket en pijlers.

Tabel GGD2 Begrote lasten Programma GGD Haaglanden 2020 (x € 1.000 afgerond)

Pijlers en taken	Personeel (1)	Overige goederen en diensten(2)	Begroting 2020	Gewijzigde begroting 2019	Begroting 2019
GR basis	8.699	3.685	12.384	11.789	11.635
Pijler 1	1.982	487	2.469	2.143	2.144
1 Epidemiologie	643	349	992	721	721
2 Gezondheidsbevordering	723	85	808	778	778
3 Beleidsadvisering	616	53	669	644	644
4 Preventieve ouderengezondheidszorg	-	-	-	-	-
5 Regeling onverzekerden	-	-	-	-	-
Pijler 2	4.530	1.895	6.425	6.188	6.176
6 Algemene infectieziektebestrijding	1.456	69	1.525	1.468	1.468
7 Tuberculosebestrijding	1.017	320	1.337	1.286	1.286
8 Bevordering seksuele gezondheid	1.343	1.485	2.828	2.728	2.714
9 Medische milieukunde	533	16	549	527	528
10 Technische Hygiënezorg	181	5	186	179	179
Pijler 3	88	154	242	232	233
12 Inzet rond (en voorbereiding op) incidenten, rampen en crises	88	154	242	232	233
Pijler 4	1.444	16	1.460	1.502	1.359
13 Toezicht op de kinderopvang	1.422	16	1.438	1.481	1.338
14 Inspectie tatoeages & piercings	22	-	22	21	21
Pijler 5	655	1.133	1.788	1.724	1.724
17 Directeur Publieke Gezondheid	127	835	962	928	928
18 GGD: zorginstelling	344	298	642	619	619
19 Publieksinformatie	184	-	184	177	177
GR plus	1.405	675	2.080	2.005	1.887
Pijler 2	958	639	1.597	1.539	1.539
11 Reizigersadvies en -vaccinatie	958	639	1.597	1.539	1.539
Pijler 4	447	36	483	466	349
15 Hygiëne-inspectie seksinrichtingen	31	5	36	35	35
16 Lijkschouw	416	31	447	431	314
Begroting Programma GGD Haaglanden	10.104	4.360	14.464	13.794	13.522

- (1) Personeel: voor de berekening van de personele lasten is, zoals gebruikelijk binnen de dienst OCW Gemeente Den Haag, het aantal fte vermenigvuldigd met de standaard salariskosten op jaarbasis zoals momenteel bekend, geïndexeerd voor 2020. Daarnaast is een procentuele opslag meegenomen ter dekking voor de (overige) reële personele lasten (1%), vorming en opleiding (2%).
- (2) Overige goederen en diensten: betreft niet-personele lasten voor GGD taken.

Toelichting wijzigingen lasten regionale GGD-taken

Voorjaarsbrief:

In het AB van 11 februari 2019 is de Voorjaarsbrief Begroting Gemeenschappelijke Regeling 2020 besproken. Voor de GGD bevatte de brief de volgende onderwerpen:

	Ontwikkeling	Voorstel begroting 2020
1	Omgevingswet	De gevraagde formatieve uitbreiding is door het AB niet toegekend. Dit zal op lokaal niveau verder worden gezien.
2	Nu Niet Zwanger	Uitvoering lokaal
3	Nationaal Preventieakkoord	Opvangen binnen begroting – geen ophoging
4	Rapport WRR	Opvangen binnen begroting – geen ophoging
5	Preventieve ouderengezondheidszorg	Opvangen binnen begroting – geen ophoging
6	Regeling onverzekerden	Opvangen binnen begroting – geen ophoging
7	Accountmanagement	Opvangen binnen begroting – geen ophoging
8	Volwassenenmonitor 2020	Incidenteel opnemen van inkoopbudget
9	Toezicht Kinderopvang	Aanpassing op basis van pro-forma opdracht 2020
10	Tariefwijzigingen Taken Wet op de lijkbezorging	Aanpassing op basis van nieuwe prognose van de aantallen
11	Correctie aantal inwoners regio Haaglanden	Opnemen in risico paragraaf

Het opnemen van punt 1, 8, 9 & 10 zorgt ervoor dat de begroting t.o.v. de vastgestelde (nog niet gewijzigde) begroting 2019 stijgt met ongeveer € 521.000.

Ontwikkeling	Toelichting	Lasten (incl. OH)
Omgevingswet (taak 9 MMK)	Gevraagd wordt om incidentele uitbreiding formatie Medische Milieukunde met 2 fte specialistisch medisch milieukundige (S12), die vanuit zijn/haar specifieke deskundigheid ingezet zal worden om te participeren in relevante overleggen van alle gemeenten teneinde te komen tot een beleidsplan voor een efficiënte en effectieve implementatie van de Omgevingswet.	Deze uitbreiding is door het AB niet toegekend.
Volwassenen monitor 2020 (taak 1 Epidemiologie)	Om inzicht te kunnen geven in de gezondheid en leefstijl en tevens de teruglopende respons tegen te gaan is het noodzakelijk dat de GGD (extra) inzet pleegt. Deze inzet kan niet worden gedekt uit de huidige begroting, waar deze momenteel enkel uit gaat van de jaarlijks structurele inzet.	€ 242.000
Toezicht Kinderopvang (taak 13 TOKIN)	Voor de begroting 2020 is een pro-forma opdracht uitgevraagd aan de regiogemeenten. Deze pro-forma opdracht is hoger dan de (nog niet gewijzigde) begroting 2019. Derhalve dient de begroting 2020 te worden bijgesteld. <i>NB. Ten opzichte van het voorstel tot wijziging van de begroting 2019 zal de begroting 2020 dalen.</i>	€ 46.000
Tariefwijzigingen Taken Wet op de lijkbezorging – lijkschouw (taak 16 Lijkschouw)	Om structurele financiële problemen bij de taak wet op de lijkbezorging te voorkomen, is invoering van nieuwe kostendekkende tarieven noodzakelijk. Deze wijziging past ook bij de uitgangspunten van de herijking. Tevens is het gewenst de begroting structureel aan te passen op basis van een meer realistische prognose van de aantallen (zie bijlage paragraaf 4.4). De GGD adviseert in te stemmen met de voorlopige indicatie van de meerkosten en opdracht te geven tot uitwerking van kostendekkende tarieven.	€ 205.000
Bevordering seksuele gezondheid (taak 8 Bevordering SG)	De GGD geeft via deze taak invulling aan de regeling Aanvullende Seksuele Gezondheid (ASG). Voor 2019 is door het Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport een beschikking toegekend die € 52.000 hoger is dan voorheen begroot.	€ 52.000

	Het is wenselijk om deze hogere toekenning te verwerken in de begroting. Dit heeft zowel effect op het primaire pakket als de toerekening van overhead. Een deel van de overhead lasten vanuit het pluspakket worden hierdoor toegewezen aan de regeling.	€ -24.000
--	-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------	-----------

Indexering:

In aansluiting op de "Kaderbrief begroting 2020 Gemeenschappelijke Regelingen" is de begroting geïndexeerd voor de componenten Loonstijging (3,9 %) en Materiële kostenstijging (3,6 %). De indexering sluit aan op de gepubliceerde MEC 2019 cijfers. De begroting 2020 stijgt hiermee, t.o.v. 2019 met respectievelijk € 425.000 en € 140.000.

Begroting Programma GGD Haaglanden:

Na verwerking van bovenstaande elementen bedraagt de totale begroting Programma GGD Haaglanden 2019 voor de lasten voor de basis- en plustaken, exclusief overhead, voor 2020, € 14.464.000.

2.2.3 Overhead GGD

Onderstaande tabel toont het onderdeel overhead (BBV en Overheadtoeslag) binnen de begroting GGD Haaglanden 2020 & gewijzigde begroting 2019.

Tabel GGD3 Begrote lasten overhead GGD Haaglanden 2020 (x € 1.000 afgerond)

Pijlers en taken	Personeel (1)	Overhead toeslag (3)	Begroting 2020	Gewijzigde begroting 2019	Begroting 2019
GR basis	1.330	2.390	3.720	3.705	3.626
20 Indirecte kosten GGD (BBV Overhead)	1.330	-	1.330	1.285	1.248
20 Toerekening OCW- en DH brede lasten (Overheadtoeslag)	-	2.390	2.390	2.420	2.378
GR plus	84	381	465	463	415
20 Indirecte kosten GGD (BBV Overhead)	84	-	84	82	92
20 Toerekening OCW- en DH brede lasten (Overheadtoeslag)	-	381	381	381	323
Begroting Programma GGD Haaglanden	1.414	2.771	4.185	4.168	4.041

Personeel indirecte kosten GGD: dit omvat in de eerste plaats de salarissen voor management en ondersteuning en uitgaven voor personeel op basis van de volgende formatie:

Taak	Personeel
BBV Overhead (basispakket)	15,70 fte
BBV Overhead (pluspakket)	0,51 fte

Overhead toeslag: voor de berekening van de overheadkosten (informatievoorziening, organisatie, financieel beheer, automatisering/administratie, communicatie, huisvesting en facilitaire zaken)

wordt hierbij gerekend met € 20.000 per fte. Het bedrag van € 20.000 opslag per fte is op dit moment een OCW dienstbrede rekenregel. Het totaalbedrag komt tot stand door het totaal aan fte in deze begroting te vermenigvuldigen met het bedrag van € 20.000.¹⁰

NB. De € 20.000 is nog een pro-forma bedrag. De beoogde transparantieslag en uniformering (inclusief effecten herhuisvesting VT) is hierin nog niet verwerkt.

2.2.4 Baten regionale GGD-taken

Onderstaande tabel toont de bijdrage voor zowel het basis- als pluspakket per gemeente. De totale begroting, inclusief overhead, ad € 18.649.000(ex btw) zal worden gedekt door een bijdrage van de gemeenten ad € 13.018.000 en externe bijdragen (subsidies en derden) ad € 5.632.000. Onderstaand zal een toelichting worden gegeven op verschillende bijdragen. Voor een toelichting op de externe bijdrage wordt verwezen naar tabel GGD6.

Tabel GGD4 Begrote baten regionale GGD-taken 2020 (x € 1.000 afgerond)

	Totaal baten 2020	Delft	D-H	L-V	M-D	P-N	Rsw	Wa	We	Ztm	Externe bijdrage
Inwoners realisatie 31-12-2018 (CBS)	1.103.530	103.217	537.988	75.405	19.401	54.321	53.486	26.189	108.576	124.947	
Basispakket uniforme bijdrage (inclusief overhead)	12.234	811	4.227	592	152	427	420	206	853	981	3.565
Gewogen bijdrage TBC (inclusief overhead)	1.754	105	1.109	77	20	55	54	27	110	127	70
Tokin (inclusief overhead, o.b.v afname)	2.116	140	1.219	117	37	92	98	41	160	212	-
Basispakket	16.104	1.055	6.554	786	209	574	572	274	1.123	1.321	3.635
Pluspakket	2.546	52	295	46	5	20	32	16	35	50	1.997
Begroting Programma GGD Haaglanden 2020 (ex btw)	18.649	1.107	6.849	832	214	594	604	289	1.158	1.370	5.632
BTW taken wet op de lijkbezorging	116	11	62	10	1	4	7	3	7	11	-
Begroting Programma GGD Haaglanden 2020 (incl btw)	18.765	1.118	6.911	842	215	598	611	292	1.165	1.381	5.632

GR basispakket: De berekening van de bijdrage voor het GR basispakket komt tot stand door een drietal elementen:

- Ongewogen inwonerbijdrage: voor alle taken worden de lasten verminderd met de externe bijdragen (subsidies en derden). De restbedragen per taak worden, exclusief TBC, ongewogen verdeeld over de gemeenten op basis van het inwonertal zoals dat gold per 1 januari van het jaar voorafgaande aan het jaar waarop de begroting betrekking heeft, zoals gepubliceerd door het Centraal Bureau voor de Statistiek.
- Gewogen inwonerbijdrage TBC: in verband met grootstedelijke problematiek is besloten om voor de taak Tuberculosebestrijding af te wijken van een ongewogen inwonerbijdrage. Op basis van de oorspronkelijke businesscase TBC en de in oktober 2017 meest recente inzichten in inwoneraantallen en aantallen patiënten (de variabelen die in de businesscase gebruikt zijn om de kosten te verdelen) is een herberekening uitgevoerd. Daaruit kwam naar voren dat de verdeling van de kosten TBC 67% Den Haag / 33% Regio bedraagt. Voor 2020 zal deze verdeling niet worden aangepast omdat er geen recentere inzichten bekend zijn.
- Afname: De financieringsvorm van de taak TOKIN is o.b.v. afname (P*Q). Voor de bijdrage per gemeente is uitgegaan van de verwachte afname per gemeente gebaseerd op een pro-forma opdracht 2020 (zie onderdeel 4.4 voor de opdracht).

GR pluspakket: De bijdrage binnen het pluspakket komt voor het grootste deel uit eigen bijdragen van eindafnemers en eventuele andere inkomsten (taken Hygiëne-inspectie seksinrichtingen en Reizigersadvies en -vaccinatie). Voor de bijdrage voor de taak "Wet op de lijkbezorging" is uitgegaan van de realisatiecijfers 2017. Er is tot op heden geen reden om van deze verdeling van

¹⁰ 151, 43 * € 20.000 = € 2.831.000 - € 20.000 (taakstelling 2018) = € 2.811.000
Financiële begroting pagina 10

afname af te wijken. De feitelijke facturatie zal plaatsvinden o.b.v. werkelijke aantallen (zie onderdeel 4.4 voor de aantallen).

Inwonerbijdrage: Bovenstaande onderdelen vertalen zich naar een inwonerbijdrage ad € 8,87 voor de acht regiogemeenten en een inwonerbijdrage ad € 9,92 voor de Gemeente Den Haag.

Tabel GGD5 Overzicht inwonerbijdrage 2020

	H8	D-H
Epidemiologie	1,22	1,22
Gezondheidsbevordering	1,10	1,10
Beleidsadviesing	0,77	0,77
Algemene infectieziektebestrijding	1,82	1,82
Tuberculosebestrijding	1,02	2,06
Medische milieukunde	0,77	0,77
Technische Hygiënezorg	0,21	0,21
Inzet rond (en voorbereiding op) incidenten, rampen en crises	0,15	0,15
Directeur Publieke Gezondheid	1,00	1,00
GGD: zorginstelling	0,59	0,59
Publieksinformatie	0,23	0,23
Inwonersbijdrage Basispakket	8,87	9,92

Doordat de inwonersaantallen zijn gestegen t.o.v. voorgaand jaar en er nog geen inventarisatie heeft plaatsgevonden van de mogelijke effecten op de uit te voeren taken en bijhorende doorberekening, daalt de bijdrage per inwoner. Zie Paragraaf bedrijfsvoering.

Tabel GGD6 Opsplitsing externe bijdrage 2020 - (x € 1.000,- afgerond)

	Subsidies	Overig	Totale externe bijdrage 2020	Totale externe bijdrage 2019
GR basis	3.437	198	3.635	3.428
7 Tuberculosebestrijding	-	70	70	7
8 Bevordering seksuele gezondheid	3.307	-	3.307	3.170
12 Inzet rond incidenten, rampen en crises	-	100	100	100
14 Inspectie tatoeages & piercings	-	28	28	21
18 GGD: zorginstelling	130	-	130	130
GR plus	-	1.997	1.997	1.936
11 Reizigersadvies en -vaccinatie	-	1.953	1.953	1.894
15 Hygiëne-inspectie seksinrichtingen	-	44	44	42
Eindtotaal	3.437	2.195	5.632	5.418

2.3. Toelichting baten en lasten programma Veilig Thuis

2.3.1 Overzicht baten en lasten Veilig Thuis

Tabel VT1: Overzicht baten en lasten (bedragen X €1.000 afgerond)

	Realisatie 2018			Begroting 2019			Gewijzigde Begroting 2019			Begroting 2020		
Programma Veilig Thuis	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo
Deelnemersbijdragen	8.222			8.424			9.735			9.799		
Centrumgemeentebijdragen	2.568			2.568			4.307			4.934		
Meldingen (structurele formatie)		7.085			6.409			6.506			6.676	
Meldingen (flexibele inzet)								2.009			2.175	
Voorbereiden en implementeren Meldcode (incidenteel)								1.083				
Advies en ondersteuning		660			568			832			865	
Coördinatie huisverbod		495			435			447			465	
Voorlichting		7			15			15			16	
VVT											294	
Indirecte lasten					374			474				
Incidenteel		300			100							
Totaal	10.790	8.547	2.243	10.992	7.901	3.091	14.042	11.366	2.676	14.733	10.491	4.242
Bedrag onvoorzien	1.083	0	1.083	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Totaal baten en lasten	11.873	8.547	3.326	10.992	7.901	3.091	14.042	11.366	2.676	14.733	10.491	4.242
Toev./onttrekking reserve	0	1.083	-1.083	0	0	0	1.083	0	1.083	0	0	0
Totaal programma Veilig Thuis	11.873	9.630	2.243	10.992	7.901	3.091	15.125	11.366	3.759	14.733	10.491	4.242
Overhead Veilig Thuis	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo
6 Indirecte kosten VT pakket					919			1.368			1.808	
7 Toerekening OCW- en DH-brede lasten VT					2.172			2.391			2.434	
Overhead VT		3.362			3.091			3.759			4.242	
Totaal overhead Veilig Thuis	0	3.362	-3.362	0	3.091	-3.091	0	3.759	-3.759	0	4.242	-4.242
Totaal Programma + Overhead Veilig Thuis	11.873	12.992	-1.119	10.992	10.992	0	15.125	15.125	0	14.733	14.733	0

De geraamde lasten zijn als volgt opgebouwd.

Tabel VT2 Begroting 2020

Taken	fte	Personeel	OVGD	OH	Totaal
Advies	12,35	865	-	-	865
Meldingen (structurele formatie)	89,03	6.676	-	-	6.676
Meldingen (flexibele inzet)	23,24	-	2.175	-	2.175
Meldingen (totaal)	112,27	6.676	2.175	-	8.851
Coördinatie huisverbod	6,44	465	-	-	465
Voorlichting	0,20	16	-	-	16
VVT	4,00	294	-	-	294
Directe lasten	135,26	8.316	2.175	-	10.490
Indirect lasten	17,44	1.421	387	2.434	4.243
Begroting 2020	152,70	9.737	2.562	2.434	14.733

Indirecte lasten: hieronder vallen de directeur en management, werkbegeleiders, telefonie en receptie, secretariaat en staf.

2.3.2 Lasten Veilig Thuis

De ontwikkeling van de lasten voor Veilig Thuis in de begroting 2020 wordt bepaald door onderstaande vijf ontwikkelingen:

Tabel VT3 Opbouw begroting 2020

Opbouw begroting 2020	Effect ten opzichte van primaire begroting 2019			VJB2020
	lasten VT	OH-opslag	Totaal VT 2020	
Begroting 2019	8.820	2.172	10.992	structureel 10.892
Af: incidenteel geraamde lasten 2019			-100	
Mutaties:				
1. Verbeterde begrotingsonderbouwing (op verzoek van GR-bestuur bij vaststelling Voorjaarsbrief)	140	63	203	structureel
2. Autonome groei van de bestaande VT-taken (zoals beschreven in Voorjaarsbrief)	1.119	297	1.417	structureel 1.500
3. Inhoudelijke taakaanpassing aanscherping meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling (zoals beschreven in Voorjaarsbrief)	1.813	477	2.290	structureel 3.530
4. Besparingsmaatregelen (zoals aangekondigd in Voorjaarsbrief)	-522	-137	-659	structureel -400
5. Indexatie loon- en prijspeil	438		438	structureel
6. Correctie inkoop veiligheidsdiensten	590	-437	152	structureel
Totaal mutaties	3.578	263	3.841	4.630
Totaal begroting 2020	12.398	2.435	14.733	15.522

In bovenstaande tabel zijn de begrotingsposten ook naast de standen van de voorjaarsbrief 2020 gelegd (zie laatste kolom). Mutaties tussen beide standen zijn toe te wijzen aan de post 'Verbeterde begrotingsonderbouwing' conform het rekenmodel, het hanteren van de meest actuele indexcijfers van de loon- en prijsontwikkeling. Verder heeft besluitvorming door de centrumgemeenten over de inzet van de DUVO middelen plaatsgevonden (PM laatste stand AB), terwijl bij de voorjaarsbrief nog werd gerekend met de modelveronderstellingen van de landelijke impactanalyse, waar het gaat over de intensievere monitoring. Dit heeft eveneens effect op de hoogte van de besparingsmaatregelen. Ten tijde van de voorjaarsbrief werd nog geen rekening gehouden met de intensievere monitoring als grondslag voor deze besparing.

De ontwikkelingen, zoals benoemd in bovenstaande tabel, worden hierna toegelicht.

In de toelichting worden de berekeningen nader onderbouwd en de onderliggende inschattingen/aannames expliciet worden gemaakt. Het GR-bestuur en opdrachtnemer gemeente Den Haag en de uitvoeringsorganisatie VTH werken er aan om de besturing en bedrijfsvoering van Veilig Thuis op orde te krijgen. Dit is gebeurd onder meer door ontwikkeling van een rekenmodel waarmee een vertaling kan worden gemaakt van de **ingeschatte** hoeveelheid werk naar de **ingeschatte** hoeveel capaciteit en de **ingeschatte** benodigde financiële middelen. Hiermee komt ook meer inzicht in de vraag in hoeverre uitbreidingen structureel of incidenteel zijn. De gemaakte inschattingen kunnen vervolgens worden gemonitord gedurende het jaar door middel van kwartaalrapportages. Dit model is bij de onderbouwing van deze begroting ingezet.

Ten behoeve van de begrotingsonderbouwing is dit rekenmodel uitgewerkt. De begroting 2020 is als gevolg hiervan, verder gebaseerd op de volgende uitgangspunten:

- o 1300 productieve uren per fte op jaarbasis conform standaard Den Haag;
- o Gemiddelde span of control leidinggevende van circa 25 fte, conform standaard Den Haag;
- o Gemiddelde caseload werkbegeleider van circa 25 fte conform huidige caseload;
- o Veronderstellingen van het rekenmodel per taak *vóór doorvoering taakaanpassingen* gebaseerd op een meting door House of Performance en getoetst aan landelijke benchmarkgegevens van Q-Consult:

Tabel VT4 Veronderstellingen van het rekenmodel, situatie vóór taakaanpassing als gevolg van nieuw beleid

Taak	Activiteit/dienst	Normtijd model (bekostigingsparameter)	Rekeneenheid
Advies	Advies en ondersteuning		1,5 uren per advies
	ZSM		50,0 per week
Meldingen	Direct naar lokale veld		5,8 per melding
	Vervolgtraject Voorwaarden en Vervolg zonder onderzoek*		17,5 per melding
	Vervolgtraject Onderzoek*		33,1 per melding
	Bereikbaarheidsdienst		125,5 per week
Coördinatie huisverbod	Casusafhandeling		19,0 per casus
Voorlichting	Voorlichtingsactiviteit		1,0 per activiteit

* Waarvan voor monitoring 3 uur per melding.

- o Veronderstellingen van het rekenmodel per taak *na taakaanpassing*:

Tabel VT5 Veronderstellingen van het rekenmodel, situatie na taakaanpassing als gevolg van nieuw beleid

Taak	Activiteit/dienst	Normtijd model (bekostigingsparameter)	Rekeneenheid
Advies	Advies en ondersteuning		1,6 uren per advies
	ZSM		50,0 per week
Meldingen	Direct naar lokale veld		5,8 per melding
	Vervolgtraject Voorwaarden en Vervolg zonder onderzoek*		22,7 per melding
	Vervolgtraject Onderzoek*		39,1 per melding
	Bereikbaarheidsdienst		125,5 per week
Coördinatie huisverbod	Casusafhandeling		19,0 per casus
Voorlichting	Voorlichtingsactiviteit		1,0 per activiteit

* Waarvan voor monitoring 7,5 uur per melding.

- o Productieaantallen: per taak wordt een reële inschatting gemaakt en in de begroting opgenomen, gegeven eerdere ervaringen, bekende ontwikkelingen en uitvoerbaarheid;
- o Loonkosten eigen personeel: berekening op basis van standaard salariskosten zoals bekend op 1 januari 2019, conform standaard Den Haag;
- o Loonkosten bij inkoop van diensten en/of ingehuurd personeel: 25% meer ten opzichte van loonkosten eigen personeel;
- o Overige goederen en diensten (OVGD) zoals bedrijfsapplicaties, tolkosten en beveiliging: hiervoor wordt uitgegaan van het in de programmabegroting 2019 opgenomen bedrag;
- o Overheadkosten gemeente Den Haag (OH): opslag per toegestane formatieplaats, waarbij voor Veilig Thuis hetzelfde normbedrag als in de programmabegroting 2018 en 2019 van €18.820 wordt gehanteerd en een opslag van 5000 euro bij de inkoop van diensten en capaciteit. De beoogde transparantieslag, aanpassing aan lasten huisvesting en ICT infrastructuur en GR functionarissen en uniformering zijn hierin nog niet verwerkt;
- o Prijspeil: bedragen Voorjaarsbrief 2020 waren op prijspeil begroting 2019. De begroting 2020 wordt geïndexeerd conform Kaderbrief gemeenschappelijke regelingen van de deelnemende gemeenten;
- o Veilig Verder Teams (VVT): Veilig Thuis levert – als niet wettelijke taak – capaciteit aan de Veilig Verder Teams van de centrumgemeente Den Haag. Naar verwachting is de capaciteit hiervan in 2020 4,0 fte. Deze post was voorheen niet apart zichtbaar in de programmabegroting. Vanaf 2020 is deze wel zichtbaar gemaakt en uit de post 'Meldingen' gehaald. Vanaf 2019 wordt de VVT-inzet apart geregistreerd.

Ad 1. Verbeterde begrotingsonderbouwing

De begroting 2020 e.v. wordt onderbouwd met het rekenmodel en de gekozen uitgangspunten. Daarvoor is het noodzakelijk om te bepalen of het vertrekpunt, de begroting 2019, voldoet aan deze uitgangspunten. Rekenend met de productieaantallen in de begroting 2019 en de gemiddelde normtijd per taak in het rekenmodel, blijkt de benodigde capaciteit in de begroting 2019 ontoereikend om de ingeschatte productie te realiseren. Dit betekent een technische correctie van €203.000 structureel. Onderstaande tabel toont het gecorrigeerde vertrekpunt voor de begroting 2020.

Tabel VT6 Begrotingsvertrekpunt (Bedragen X €1.000 afgerond)

Taak	Begroting 2019		Vertrekpunt begroting 2020		
	Ingeschatte productieomvang	Aantal fte	Bedrag	Aantal fte	Bedrag
Advies	4893	7,90	568	7,49	507
Meldingen	7104	89,50	6.409	86,40	6.105
VVT	-	-	-	4,00	294
Coördinatie huisverbod	441	6,10	435	6,44	447
Voorlichting	100	0,20	15	0,20	15
Indirect personeel		11,70	919	14,33	1.117
Overige goederen en diensten			374		374
Overheadtoerekening		115,40	2.172	118,86	2.235
Incidentele kosten nieuwe huisvesting			100		
Totaal			10.992		11.095

Ad 2. Autonome groei van de bestaande VT-taken

De afgelopen jaren is sprake van autonome groei van de bestaande VT-taken. In 2018 bleken aanvullende middelen nodig in de vorm van een 'flexibele schil' buiten de begroting (zie jaarstukken 2018). Met het oog op meer voorspelbaarheid van de deelnemersbijdragen wordt de begroting 2019 bijgesteld (zie begrotingswijzigingsvoorstel 2019) en de begroting 2020 op actuele inschattingen gebaseerd.

In de Voorjaarsbrief 2020 was een eerste inschatting van de financiële impact van de autonome groei gegeven. De nader onderbouwde ramingen leiden tot de volgende mutaties (uitgesplitst voor overheadtoerekening en nog exclusief indexering):

Tabel VT7 Autonome volumestijging (Bedragen X €1.000 afgerond)

Effecten	Fte	Toename benodigd budget
Direct personeel	12,70	869
Indirect personeel	1,67	141
Tijdelijke versterking staf	1,44	109
Overheadtoerekening	15,81	298
Totaal	15,81	1.417

Toelichting:

Autonome volumestijging direct personeel: de gerealiseerde aantallen 2018, die hoger zijn dan de aantallen waarop de begroting 2019 is gebaseerd, worden als inschatting voor 2020 gehanteerd (zie tabel 1). Enerzijds zijn er geen aanwijzingen dat een daling in de instroom optreedt, anderzijds is evenmin zeker of de stijging verder doorzet. De aangepaste inschatting van de productieomvang is met behulp van het rekenmodel vertaald naar inschatting van de benodigde fte en financiële middelen.

Tabel VT8 Autonome volumestijging: direct (Bedragen X €1.000 afgerond, exclusief overhead)

Taak	Toename productie- omvang	Toename fte	Toename benodigd budget
Advies/ondersteuning	2512	2,82	
Meldingen			
<i>Direct naar lokale veld</i>	413	1,83	
<i>Vervolgtraject Voorwaarden & Vervolg incl. monitoring</i>	307	4,13	
<i>Vervolgtraject Onderzoek incl. monitoring</i>	154	3,92	
Totaal direct personeel		12,70	869

N.B. De inschatting voor adviezen betreft naast 33% groei ook een correctie voor anonieme adviezen. In de programmabegroting 2019 stonden de aantallen exclusief deze adviezen.

Autonome volumestijging indirect personeel: de toename van het aantal uitvoerende medewerkers maakt ook extra capaciteit voor management en werkbegeleiding (individuele begeleiding van casuïstiek, klachtgesprekken) nodig. Met inachtneming van de span of control-norm voor managers, wordt het aantal fte voor managers verhoogd op basis van het aantal extra fte direct personeel autonome groei. Het aantal fte werkbegeleiders wordt uitgaand van de huidige caseload, verhoogd op basis van het aantal extra fte direct personeel. In de huidige situatie is 3,60 fte aan werkbegeleiders aanwezig. Om de caseload gelijk te houden is een stijging van 1,0 fte werkbegeleider noodzakelijk, tot 4,60 fte.

Tabel VT9 Autonome volumestijging: indirect personeel (Bedragen X €1.000 afgerond, exclusief overhead)

Taak	Toename fte	Toename benodigd budget
Indirect personeel		
<i>Leidinggevenden</i>	0,67	
<i>Werkbegeleiders</i>	1,00	
Totaal indirect personeel	1,67	141

Autonome volumestijging tijdelijke versterking staf: op verzoek van het GR-bestuur is in 2018 een plan van aanpak opgesteld om de ontwikkelingen het hoofd te bieden. Dit plan vergt voor twee jaar 1,44 fte extra stafcapaciteit voor beleidsondersteuning bij het versterken van de expertisefunctie (opleidingsbeleid), coördineren van pilots en interne processen ter ondersteuning van de aansturing.

Tabel VT10 Autonome volumestijging: tijdelijke versterking staf (Bedragen X €1.000 afgerond, exclusief overhead)

Taak	Toename fte	Toename benodigd budget
Indirect personeel		
<i>Stafmedewerkers</i>	1,44	
Totaal tijdelijke versterking staf	1,44	109

Autonome volumestijging en tijdelijke versterking staf, overheadkosten: voor 2020 gaan bovengenoemde uitbreidingen van de capaciteit gepaard met ophoging van het aantal formatieplaatsen. Dit impliceert dat hierbij de overheadtoeslag van €18.820 per fte (18,82x€1.000) wordt toegepast.

Tabel VT11 Autonome volumestijging: overheadkosten (Bedragen X €1.000 afgerond, exclusief overhead)

Taak	Toename aantal fte door autonome groei	Norm opslag per fte	Toename benodigd budget
Overheadtoerekening			
Direct personeel	12,70	18,82	239
Indirect personeel	1,67	18,82	31
Tijdelijke versterking staf	1,44	18,82	27
Totaal	15,8		298

Ad 3. Inhoudelijke taakaanpassing door aanscherping meldcode

Naast de autonome groei is een inhoudelijke taakaanpassing aan de orde, vanwege aanscherping van de meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling. Op basis van een ministeriële regeling wordt de van de meldcode per 1 januari 2019 aangescherpt en treden veranderingen op in de positie van Veilig Thuis. In de Voorjaarsbrief 2020 is een eerste inschatting van de financiële impact gegeven. De nadere onderbouwing voor de begroting en afstemming met de centrumgemeenten leidt tot een aangepaste inschatting, omdat besloten is om de DUVO middelen die zijn gerelateerd aan deze inhoudelijke taak, in 2020 voor 80% toe te wijzen aan VTH. Dit betekent dat het huidige budgettaire kader ruimte biedt voor gemiddeld genomen 4,5 uur intensievere monitoring per casus. Dit is circa 4,5 uur per casus minder ten opzichte van de veronderstelde extra inzet volgens de landelijke impactanalyse van de aangescherpte meldcode. In 2019 wordt op basis van inhoudelijke afwegingen van de professional op basis van het handelingsprotocol ervaring opgedaan met het inzetten van de intensievere monitoring, wat tot een mogelijke bijstelling kan leiden voor de periode daarna.

Tabel VT12 Effect aangescherpte meldcode (Bedragen X €1.000 afgerond)

Effecten	Toename benodigd budget
Volume-effect aangescherpte meldcode	355
Werkwijze-effect aangescherpte meldcode	313
Intensivering monitoring	1.145
Overheadtoerekening	477
Totaal	2.290

Tabel VT13 Meerjarige effecten intensievere monitoring

Taken	2020	2021	2022	2023
Effect aangescherpte meldcode volume	355	355	355	355
Effect aangescherpte meldcode werkwijze	313	313	313	313
Intensievere monitoring	1.145	1.407	1.407	1.407
Overheadtoerekening	477	547	547	547
Impact landelijk beleid	2.290	2.622	2.622	2.622
Loon-en prijsontwikkeling Meldcode	26	26	26	26
Loon-en prijsontwikkeling Monitoring	51	55	55	55
	77	81	81	81
Totaal	2.366	2.702	2.702	2.702

Toelichting:

Taakaanpassing volume-effect aangescherpte meldcode: de aangescherpte meldcode leidt, volgens een laag-scenario-inschatting in de landelijke impactanalyse, tot naar verwachting 5% meer meldingen en adviezen. Uitgedrukt in ingeschatte toename van het aantal producten (rekenend

met de veronderstellingen van het rekenmodel over de normtijd voor bestaande taken) leidt dit tot de volgende mutatie:

Tabel VT14 Taakaanpassing aanscherping meldcode: volume-effect (Bedragen X €1.000 afgerond, exclusief overhead)

Taak	Toename productie-omvang	Toename fte	Toename benodigd budget
Advies			
<i>Adviezen/ondersteuning (aantal)</i>	370	0,42	
Meldingen			
<i>Direct naar lokale veld (aantal)</i>	199	0,88	
<i>Vervolgtraject Voorwaarden en Vervolg incl mc</i>	148	1,99	
<i>Vervolgtraject Onderzoek incl monitoring (aan</i>	73	1,89	
Totaal		5,18	355

* De normtijden zijn gebaseerd op de tabel normtijden voor taakaanpassing.

Taakaanpassing werkwijze-effect aangescherpte meldcode: de aangescherpte meldcode heeft niet alleen effect op het productievolume, maar ook op de werkwijze. De gemiddelde tijdbesteding wordt anders dan waar de begroting mee is onderbouwd. De inschatting van deze effecten is, op basis van de landelijke impactanalyse, als volgt:

- Bij vervolgtrajecten na meldingen zal 25% meer beroep worden gedaan op gedragsdeskundigen en vertrouwensartsen;
- Bij adviezen wordt extra inzet van maatschappelijk werkers en gedragsdeskundigen verwacht van samen gemiddeld 10 minuten per advies.

Het extra capaciteitsbeslag van deze extra tijdsbesteding, gegeven het ingeschatte productievolume, is onderstaand weergegeven.

Tabel VT15 Taakaanpassing aanscherping meldcode: werkwijze-effect (Bedragen X €1.000 afgerond, exclusief overhead)

Taak	Productie-omvang	Toename fte	Toename benodigd budget
Advies			
<i>Adviezen/ondersteuning (aantal)</i>	7.778	0,70	
Meldingen			
<i>Vervolgtraject Voorwaarden en Vervolg incl monitoring (aantal)</i>	3.114	0,91	
<i>Vervolgtraject Onderzoek incl monitoring (aantal)</i>	1.558	1,76	
Totaal		3,37	313

* De normtijden zijn gebaseerd op de tabel normtijden na taakaanpassing.

Taakaanpassing intensievere monitoring: naast de aanscherping van de meldcode op zichzelf, beoogt de rijksoverheid dat Veilig Thuis intensiever gaat monitoren. De huidige inzet voor de monitoring is binnen VTH gemiddeld genomen 3 uur per te monitoren casus. In de capaciteitsberekeningen is dit onderdeel van de benodigde tijd voor meldingen met een vervolgtraject ('Voorwaarden en Vervolg' of 'Onderzoek').

Voor de begroting 2020 wordt een behoedzame inschatting als uitgangspunt genomen, zodat de lastenraming aansluit op de extra middelen die de GR hiervoor van de centrumgemeenten toegezegd heeft gekregen (in 2020 gaat het om 80% van de beschikbaar gestelde Duvo middelen). Dit uitgangspunt is gekomen, aangezien voor de intensivering van de monitoring, in het plan van aanpak VT, voor 2019 een proefperiode is ingelast, waarin wordt geëxperimenteerd met gedifferentieerde toepassing en waarin de intensievere monitoring geleidelijk wordt ingevoerd. Voor 2020 wordt nu uitgegaan van ongeveer de helft van de extra uren monitoring per casus intensievere monitoring, ten opzichte van de landelijke impactanalyse. In die analyse waren de middelen berekend voor circa 9 uur extra monitoren per casus. Het budgettaire kader in deze begroting geeft ruimte voor gemiddeld 4,5 uur extra monitoring per casus. Voor de begroting 2020 wordt gerekend met het volgende:

Financiële begroting pagina 19

Tabel VT16 Taakaanpassing aanscherping meldcode: intensievere monitoring (bedragen x € 1000 afgerond, exclusief overhead)

Taak	Productie-omvang (aantallen meldingen)	Toename fte als	
		gevolg van intensievere monitoring	Toename benodigd budget
Mel di ngen			
Vervolgtraject Voorwaarden en Vervolg	3.114	11,49	
Vervolgtraject Onderzoek	1.558	5,29	
Totaal		16,78	1.145

Het GR-bestuur vraagt van de opdrachtnemer om te bewaken dat taken in het kader van de aanscherping meldcode doelgericht en doelmatig plaatsvinden (het werken conform het handelingsprotocol om structurele veiligheid en herstel van schade te bereiken en zodat recidive waar mogelijk wordt voorkomen) en vraagt op basis van ervaringscijfers, bijvoorbeeld als het gaat om instroom, daadwerkelijke tijdsbelasting en/of recidive, de praktijk per kwartaal te monitoren en te volgen. Dit laatste zodat tijdig kan worden gesignaleerd indien het beschikbare budget ontoereikend lijkt te worden en bezien kan worden hoe aanvullende dekkingsmiddelen kunnen worden gevonden.

Taakaanpassing overheadkosten: de capaciteitsgevolgen van de taakaanpassing is voornamelijk volledig voorzien in de vorm van uitbreiding van de toegestane formatie. Indien deze lijn wordt gevolgd, dient hierover de overheadtoeslag van €18.820 per fte te worden berekend. Het effect hiervan is als volgt.

Tabel VT17 Taakaanpassing: overheadkosten (Bedragen X €1.000 afgerond)

Taak	Toename aantal fte door taakaanpassing	Norm opslag per fte	Toename benodigd budget
Overheadtoerekening			
Volume-effect aangescherpte meldcode	5,18	18,82	97
Werkwijze-effect aangescherpte meldcode	3,37	18,82	63
Intensivering monitoring	16,78	18,82	316
Totaal			477

Ad 4. Besparingsmaatregelen

Veilig Thuis Haaglanden heeft als doel onder meer "VTH is binnen de keten een sterk expertisecentrum: versterken expertiserol, meer advies en focus op ernstig en hardnekkig geweld" Voor deze focus is in de begroting 2020 een besparing ingeboekt, vooruitlopend op samenwerkingsafspraken in de keten en vanuit de veronderstelling dat de capaciteit en expertise in de keten deze beweging mogelijk maakt. De verwachte opbrengsten hiervan worden in de begroting 2020 al ingeboekt, waarbij wordt aangegeven dat de opbrengst nog met onzekerheid is omgeven.

Tabel VT18 Besparingsmaatregelen (Bedragen X €1.000 afgerond)

Effecten	Toename benodigd budget
Effect maatregelen op directe kosten	-522
Overheadtoerekening	-137
Totaal	-659

Besparingsmaatregelen pilot ketenpartners & veranderende productmix: door afspraken met het lokale veld en ketenpartners beoogt Veilig Thuis om – waar passend – een melding te voorkomen, of om een melding na veiligheidsbeoordeling direct door te zetten naar het lokale veld of bestaande

hulpverlening. Hiervoor is Veilig Thuis afhankelijk van professionals die melden, het lokale veld en ketenpartners. De maatregelen zijn gericht op de volgende besparingseffecten:

- Op basis van ervaringen in 2018 wordt ingeschat dat hiermee een structurele daling van 7,5% van de instroom van meldingen kan worden bereikt. In 2018 is hiervan al 3% gerealiseerd. Dit gaat wel gepaard met een stijging van 10% van het aantal adviezen.
- Daarnaast wordt het mogelijk geacht door ketenafspraken een andere 'productmix' te realiseren, waarbij het aandeel meldingen dat na veiligheidsbeoordeling direct wordt doorgezet naar het lokale veld of bestaande hulpverlening kan stijgen van 47% naar 50%. Als dat slaagt daalt het aantal meldingen met een vervolgtraject, die meer uren inzet vergen.

Dit leidt tot bijstelling van de ingeschatte productie-aantallen. Getalsmatig werkt dit als volgt uit:

Tabel VT19 Besparingsmaatregelen (Bedragen X €1.000 afgerond, exclusief overhead)

Taak	Toename productie-omvang	Toename fte	Toename benodigd budget
Advies			
Adviezen/ondersteuning (aantal)	778	0,92	
Meldingen			
Direct naar lokale veld (aantal)	45	0,20	
Vervolgtraject Voorwaarden en Vervolg incl monitoring (aantal)	-373	-6,32	
Vervolgtraject Onderzoek incl monitoring (aantal)	-70	-2,10	
Totaal		-7,30	-522

Besparingsmaatregelen overheadkosten: de beoogde effecten van de besparingsmaatregelen leiden tot een minder hoge toename van de capaciteit. In het voorgaande is op de capaciteitsuitbreidingen een overheadopslag toegepast. Deze zal dus ook lager worden door de besparingsmaatregelen.

Tabel VT20 Besparingsmaatregelen (Bedragen X €1.000 afgerond)

Taak	Toename aantal fte door taakaanpassing	Norm opslag per fte	Toename benodigd budget
Overheadtoerekening			
Adviezen/ondersteuning (aantal)	0,92	18,82	17
Direct naar lokale veld (aantal)	0,20	18,82	4
Vervolgtraject Voorwaarden en Vervolg incl mc	-6,32	18,82	-119
Vervolgtraject Onderzoek incl monitoring (aan	-2,10	18,82	-40
Totaal			-137

Ad 5. Indexatie loon- en prijspeil en correctie flexibilisering voor inkoop van diensten

Tabel VT21 Overige mutaties

#	Taken	Personeel	OVDG	OH	Totaal
1.	Loon-en prijsontwikkeling	425	13	-	438
2.	Correctie flexibilisering/inkoop veiligheidsdiensten	-1.585	2.175	-437	152
	Overige mutaties	-1.160	2.188	-437	591

Loon- en prijsontwikkeling: de bedragen voor 2020 worden geïndexeerd conform de Kaderbrief gemeenschappelijke regelingen. De loonindexering van de geraamde personeelskosten die voorgaand zijn gepresenteerd leidt tot een mutatie per taak van in totaal € 425.000 N. De geraamde kosten van Overige goederen en diensten (2019: €374.000) wordt voor prijsontwikkeling gecorrigeerd met €13.000.

Correctie flexibilisering/inkoop veiligheidsdiensten: Gezien de problemen om personeel te werven en te behouden, is te verwachten, dat in plaats van de inzet van vaste capaciteit, diensten worden ingekocht bij externe partijen. Voor het aandeel ingekochte diensten wordt uitgegaan van ten hoogste circa 25% van de capaciteit aan maatschappelijk werkers voor de taak meldingen in 2020. Doel is om dit aandeel geleidelijk te laten dalen naar circa 15%. Indien behoud van personeel in voldoende mate lukt, kan in 2020 mogelijk al een lager percentage dan 25% worden gerealiseerd. In bovenstaande tabel staat zodoende een verschuiving van Personeel naar 'Overige Goederen en Diensten', aangezien inkoop van diensten plaatsvindt. Er vindt een opslag plaats omdat externe inzet duurder is dan vast personeel. Dit wordt deels gecompenseerd, omdat een groot deel van de overhead niet direct wordt doorberekend bij het inzetten van extern personeel. NB: er wordt gerekend met een opslag van 5.000 euro per FTE, indien het gaat om ingekochte diensten. Deze werkwijze zorgt voor een risico m.b.t. de overhead bij de Gemeente Den Haag. Dit risico is onderdeel van de discussie herijking Overhead (zie ook risicoparagraaf).

2.3.3 Overhead Veilig Thuis

Tabel VT22 Begrote lasten overhead GGD Haaglanden 2020 (x € 1.000 afgerond)

Taken	fte	Personeel	OVGD	OH	Totaal
Indirect lasten	17,44	1.421	387	2.434	4.243

Indirecte lasten: hieronder vallen de directeur en management, werkbegeleiders, telefonie en receptie, secretariaat en staf.

Indirect personeel: hier zijn de totale kosten voor indirect personeel opgenomen die voortvloeien uit bovenstaande mutaties. Deze kosten worden conform BBV niet in het programma VT maar in het programma Overhead opgenomen. De raming omvat incidentele lasten betreffen de tijdelijke versterking staf zoals opgenomen in de VJB 2020 evenals de lasten verbouwing van huisvesting aan Westeinde 128.

Overheadtoeslag: Toerekening OCW- en Den Haag brede lasten: de overheadpost voor Veilig Thuis is gebaseerd op een vaste vuistregel van € 18.820 per vaste fte. Hierin zijn nog geen effecten verwerkt van de transparantieslag en uniformering overhead en de herhuisvesting VT (inclusief ICT-transitie ICT). Voor de overheadopslag is er van uit gegaan dat de volledige formatie wordt belast.

2.3.4 Baten Veilig Thuis

De centrumgemeenten dragen op basis van de Regiovisie Aanpak Huiselijk Geweld en Kindermishandeling 2015-2018 €2.568.000 uit de WMO-Doeluitkering Vrouwenopvang (DUVO) bij aan Veilig Thuis. De regiovisie wordt in 2019 geactualiseerd, onder meer in verband met de aanscherping van de meldcode. In dat kader hebben de centrumgemeenten een aanvullende DUVO-uitkering ontvangen. Het GR bestuur heeft de centrumgemeenten gevraagd aan te geven welke bedragen beschikbaar worden gesteld voor de begroting 2020. Naar aanleiding van dit verzoeken hebben de centrumgemeenten onderstaande bedragen toegezegd:

Tabel VT23 Aanvullende beschikbaarstelling DUVO middelen radarfunctie & Meldcode

	2020	2021	2022	2023
Duvo middelen beschikbaar gesteld DH	1.966	2.246	2.246	2.246
Duvo middelen beschikbaar gesteld Delft	400	457	457	457
Saldo	2.366	2.702	2.702	2.702

Deze bedragen bieden dekking voor de geraamde begrotingsmutaties in verband met de taakaanpassing. Zoals eerder aangegeven zijn de inschattingen van de benodigde capaciteit onzeker en zal hierop nauwlettende bewaking plaatsvinden. De centrumgemeenten hebben te kennen gegeven resterende bedragen uit de DUVO-uitkering voor de monitoring te reserveren. Indien daartoe aanleiding is zal de GR tussentijds bij de centrumgemeenten een beroep doen op deze reserves.

De onzekerheid over de benodigde capaciteit betekent daarnaast, dat er mogelijk onderuitputting plaatsvindt in 2019 en/of 2020. Onderdeel van de afspraak met de centrumgemeenten is, dat, indien zich dat voordoet, de GR de verschotten zal reserveren en eerst die eigen reserve zal aanspreken.

Tabel VT24 Begrote baten Veilig Thuis 2020 (x € 1.000 afgerond)

		Totaal baten 2020	Delft	D-H	L-V	M-D	P-N	Rsw	Wa	We	Ztm
WMO	Centrum gemeente gelden (incl DUVO radarfunctie & meldcode)	4.934	816	4.118	-	-	-	-	-	-	-
Jeugd	1. Aandeel in de productietijd VT		6,04%	61,73%	5,19%	0,82%	2,70%	4,73%	1,62%	5,87%	11,31%
	Bijdrage dekking variabele lasten	8.195	495	5.058	425	67	221	387	133	481	927
	2. Inwoners realisatie 31-12-2018 (CBS)	1.103.530	103.217	537.988	75.405	19.401	54.321	53.486	26.189	108.576	124.947
	Bijdrage dekking vaste lasten	1.604	150	782	110	28	79	78	38	158	182
Totaal begroting VT		14.733	1.461	9.958	535	95	300	465	171	639	1.108

2.5 Overige toelichtingen op baten en lasten

Algemene dekkingsmiddelen: De GR GGD en Veilig Thuis Haaglanden heeft niet de beschikking over algemene dekkingsmiddelen.

Heffing VPB: De GR verricht geen activiteiten waarvoor de Vennootschapsbelastingplicht geldt.

Aanwending bedrag onvoorzien: In de begroting 2020 is geen bedrag onvoorzien opgenomen.

Structurele toevoegingen en onttrekkingen aan de reserves: In de begroting 2020 zijn geen structurele toevoegingen en onttrekkingen aan reserves aan de orde.

Overzicht incidentele baten en lasten per programma: Voor VTH betreft de extra inzet van 1,44 fte aan stafmedewerkers incidentele lasten. Da

3 Financiële positie en meerjarenraming

3.1 Meerjarenraming

	Gewijzigde begroting 2019	Begroting 2020	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023
Vastgestelde meerjarenbegroting d.d. 9 juli 2018	17.564	17.564	17.564	17.564	17.564
Volwassenenmonitor 2020	-	242	-	-	-
Toezicht Kinderopvang	181	46	46	46	46
Tariefwijzingen Taken Wet op de lijkbezorging	189	205	205	205	205
Bevordering seksuele gezondheid	28	28	28	28	28
Loonontwikkeling	-	425	425	425	425
Prijzontwikkeling	-	140	140	140	140
Begroting Programma GGD Haaglanden	17.962	18.649	18.407	18.407	18.407

Taken	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Begroting Programma VT Haaglanden	10.992	10.992	11.095	11.095	11.095	11.095
Incidentele kosten		-100				
Technische correctie	203	203				
Startpunt begroting 2020	11.195	11.095	11.095	11.095	11.095	11.095
<i>Autonome groei direct</i>	<i>1.108</i>	<i>1.108</i>	<i>1.108</i>	<i>1.108</i>	<i>1.108</i>	<i>1.108</i>
<i>Autonome groei indirect</i>	<i>172</i>	<i>172</i>	<i>172</i>	<i>172</i>	<i>172</i>	<i>172</i>
<i>Tijdelijke versterking staf</i>	<i>137</i>	<i>137</i>	<i>137</i>	<i>137</i>	<i>137</i>	<i>137</i>
<i>Effect aangescherpte meldcode volume</i>	<i>452</i>	<i>452</i>	<i>452</i>	<i>452</i>	<i>452</i>	<i>452</i>
<i>Effect aangescherpte meldcode werkwijze</i>	<i>376</i>	<i>376</i>	<i>376</i>	<i>376</i>	<i>376</i>	<i>376</i>
<i>Intensievere monitoring</i>	<i>913</i>	<i>1.461</i>	<i>1.786</i>	<i>1.786</i>	<i>1.786</i>	<i>1.786</i>
<i>Pilot ketenpartners & veranderende productmix</i>	<i>-374</i>	<i>-659</i>	<i>-692</i>	<i>-692</i>	<i>-692</i>	<i>-692</i>
Mutaties Voorjaarsbrief 2020	2.785	3.047	3.340	3.340	3.340	3.340
<i>Loon- en prijsontwikkeling</i>	<i>-</i>	<i>438</i>	<i>447</i>	<i>447</i>	<i>447</i>	<i>447</i>
<i>Correctie flexibilisering/inkoop veiligheidsdiensten</i>	<i>62</i>	<i>152</i>	<i>158</i>	<i>158</i>	<i>158</i>	<i>158</i>
Overige mutaties	62	591	605	605	605	605
Totaal	14.042	14.733	15.040	15.040	15.040	15.040

4 Bijlagen

4.1 Overzichten conform Financieel Statuut

Artikel 8 van het financieel statuut schrijft de volgende informatieve overzichten voor.

Overzicht hoeveel FTE per programma ingezet voor de GR

	Formatie
1 Epidemiologie	6,90
2 Gezondheidsbevordering	7,80
3 Beleidsadvies	5,76
6 Algemene infectieziektebestrijding	16,88
7 Tuberculosebestrijding	13,56
8 Bevordering seksuele gezondheid	15,59
9 Medische milieukunde	5,85
10 Technische Hygiënezorg	2,46
12 Inzet rond (en voorbereiding op) incidenten, rampen en cri	1,00
13 Toezicht op de kinderopvang	20,89
14 Inspectie tatoeages & piercings	0,30
17 Directeur Publieke Gezondheid	0,80
18 GGD: zorginstelling	3,59
19 Publieksinformatie	3,40
Direct personeel basispakket	104,78
11 Reizigersadvies en -vaccinatie	14,63
15 Hygiëne-inspectie seksinrichtingen	0,38
16 Lijkschouw	3,53
Direct personeel pluspakket	18,54
20 Indirecte kosten GGD (BBV Overhead)	15,70
20 Indirecte kosten GGD (BBV Overhead)	0,51
Direct personeel pluspakket	16,21
Eindtotaal	139,53

Inzet personeel Veilig Thuis Haaglanden	Fte
Advies	12,35
Meldingen (totaal)	112,27
Coördinatie huisverbod	6,44
Voorlichting	0,20
VVT	4,00
Overig	17,44
Totaal	152,70

* Overig: waaronder directeur en management, werkbegeleiders, telefonie en receptie, secretariaat en staf.

Overzicht investeringen van de uitvoeringsorganisaties ten behoeve van de GR

De gemeente Den Haag investeert in de huisvesting voor de uitvoeringsorganisaties Veilig Thuis Haaglanden en GGD Haaglanden. De hiermee gemoeide kosten worden betrokken bij de overheadopslag van OCW- en DH-brede lasten.

4.2 Overzichten taakvelden conform BBV

4.2.1 Verdelingsprincipe taakvelden over programma's

Programma GGD	
GGD basistaken excl TOKIN	7.1 Volksgezondheid (GGD)
GGD basistaak TOKIN	6.1 Samenkracht en burgerparticipatie (Token GGD)
GGD plustaken	7.1 Volksgezondheid (GGD)
Programma VT	
WMO/DUVO gerelateerde baten en lasten VT	6.81 Geëscaleerde zorg 18+ (VT)
Overige baten en lasten VT	6.82 Geëscaleerde zorg 18- (VT)
Programma Overhead	
Lasten overhead	0.4 Ondersteuning organisatie (Overhead GGD en VT)

4.2.2 Overzicht geraamde baten en lasten per taakveld

Taakvelden gemeenten (x €1.000)	Begroting 2020		
	baten	lasten	saldo
0.4 Ondersteuning organisatie (overhead GGD en VT)	0	8.427	-8.427
6.1 Samenkracht en burgerparticipatie (Token GGD)	2.116	1.438	678
6.81 Geëscaleerde zorg 18+ (VT)	4.934	3.513	1.421
6.82 Geëscaleerde zorg 18- (VT)	9.799	6.978	2.821
7.1 Volksgezondheid (GGD)	16.534	13.026	3.508
Totaal	33.383	33.382	1

4.3 Aansluitingstabel bijdragen gemeenten

Rijlabels	Formatie	Personeel	Overige goederen en diensten	Overhead toeslag	Toerekening BBV Overhead	Som van Totaal
GR basis	120,5	10.029	3.685	2.390	-	16.103
Pijler 1	20,5	1.982	487	409	534	3.412
1 Epidemiologie	6,90	643	349	138	220	1.349
2 Gezondheidsbevordering	7,80	723	85	156	247	1.212
3 Beleidsadvisering	5,76	616	53	115	67	851
4 Preventieve ouderengezondheidszorg	-	-	-	-	-	-
5 Regeling onverzekerden	-	-	-	-	-	-
Pijler 2	54,3	4.531	1.894	1.087	640	8.150
6 Algemene infectieziektebestrijding	2,46	181	69	49	-	235
7 Tuberculosebestrijding	16,88	1.457	320	338	144	2.007
8 Bevordering seksuele gezondheid	13,56	1.219	1.485	271	147	1.754
9 Medische milieukunde	15,59	1.141	16	312	168	3.307
10 Technische Hygiënezorg	5,85	533	5	117	181	847
Pijler 3	1,0	88	154	20	-	262
12 Inzet rond (en voorbereiding op) incidenten, rampen en cri	1,00	88	154	20	-	262
Pijler 4	21,2	1.444	16	424	260	2.144
13 Toezicht op de kinderopvang	20,89	1.422	16	418	260	2.116
14 Inspectie tatoeages & piercings	0,30	22	-	6	-	28
Pijler 5	23,5	1.984	1.133	450	-1.432	2.135
17 Directeur Publieke Gezondheid	0,80	127	835	16	145	1.123
18 GGD: zorginstelling	3,59	344	298	72	67	780
19 Publieksinformatie	3,40	184	-	68	-	252
20 Indirecte kosten GGD (BBV Overhead)	15,70	1.330	-	314	-1.644	-
20 Toerekening OCW- en DH brede lasten (Overheadtoeslag)	-	-	-	-20	-	-20
GR plus	19,1	1.488	676	381	-	2.546
Pijler 2	14,6	958	639	293	64	1.953
11 Reizigersadvies en -vaccinatie	14,63	958	639	293	64	1.953
Pijler 4	3,9	447	37	78	32	593
15 Hygiëne- inspectie seksinrichtingen	0,38	31	5	8	-	44
16 Lijkschouw	3,53	416	31	71	32	549
Pijler 5	0,5	83	-	10	-93	-
20 Indirecte kosten GGD (BBV Overhead)	0,51	83	-	10	-93	-
20 Toerekening OCW- en DH brede lasten (Overheadtoeslag)	-	-	-	-	-	-
Eindtotaal	139,5	11.517	4.360	2.771	-	18.649

4.4 Overig

Pro-forma Opdracht aantallen inspecties Toezicht Kinderopvang 2020

Kinderdagopvang/ centrum voor Buitenschoolse opvang	D-H	Delft	L-V	M-D	P-N	Rsw	Was	Wes	Ztm	Tot.
Onderzoek voor registratie nieuw kinderdagverblijf, buitenschoolse opvang (OVR)	0	3	3	1	3	3	4	4	10	31
Onderzoek na registratie nieuw kinderdagverblijf, buitenschoolse opvang (ONR)	0	3	3	2	3	3	4	4	10	32
streng aan de poort: Onderzoek voor registratie nieuw kinderdagverblijf, buitenschoolse opvang (OVR)	45	0	1	0	1	1	0	0	2	50
streng aan de poort: Onderzoek na registratie nieuw kinderdagverblijf, buitenschoolse opvang (ONR)	45	0	1	0	1	1	0	0	2	50
Regulier onderzoek (alle items)	49	0	0	0	1	0	0	0	0	50
Regulier onderzoek BSO, KDV (beperkt)	0	8	5	4	3	7	4	13	8	52
Inspectie op basis van Risico Gestuurd Toezicht BSO, KDV Groene inspectie	0	66	48	16	21	33	19	69	95	367
Inspectie op basis van Risico Gestuurd Toezicht BSO, KDV Groene+	376	0	0	0	0	0	0	0	0	376
Inspectie op basis van Risico Gestuurd Toezicht BSO, KDV Gele inspectie	92	21	13	2	15	21	1	9	20	194
Inspectie op basis van Risico Gestuurd Toezicht BSO, KDV Oranje inspectie	10	7	2	1	5	1	1	0	3	30
Inspectie op basis van Risico Gestuurd Toezicht BSO, KDV Rode inspectie	66	0	0	1	1	0	0	2	0	70
VE-module (gegevens juni 2018), alle locaties die VE aanbieden	125	17	9	5	6	7	3	30	19	221
Nader onderzoek (herinspectie), inclusief rapportage	20	2	2	1	4	2	0	5	12	48
Nader onderzoek (bureauonderzoek), inclusief rapportage	6	1	2	1	2	2	1	5	6	26
Incidenteel onderzoek (herinspectie), inclusief rapportage	80	7	5	2	3	4	0	5	8	114
Incidenteel onderzoek uitbreidingen (bureauonderzoek), inclusief rapportage	40	1	7	2	1	3	1	15	3	73
Herstel-aanbod (25 % van totale locaties)	140	26	18	6	12	17	7	24	33	283
Flitsactie	150	0	0	0	0	0	0	0	0	150

Voorziening voor gastouderopvang	D-H	Delft	L-V	M-D	P-N	Rsw	Was	Wes	Ztm	Tot.
Inspectie nieuwe voorziening voor gastouderopvang of voor wijziging van een bestaande registratie (10 wkn. onderzoek), inclusief rapportage (OVR VGO)	125	12	30	4	25	15	10	35	25	281
Reguliere inspectie, inclusief rapportage (jaarlijks)	175	18	15	4	14	7	3	30	37	303
Nader onderzoek (herinspectie/bureau) inclusief rapportage	4	0	0	0	0	1	0	1	3	9
Incidenteel onderzoek	7	1	1	0	1	1	0	0	2	13
Incidenteel onderzoek (bureau)	7	2	2	1	1	1	0	1	1	16

Gastouderbureaus (geen IKK)	D-H	Delft	L-V	M-D	P-N	Rsw	Was	Wes	Ztm	Tot.
Onderzoek voor registratie nieuw gastouderbureau	0	0	1	0	0	0	0	0	1	2
Onderzoek na registratie nieuw kinderdagverblijf, buitenschoolse opvang en gastouderbureau	0	0	1	0	0	0	0	0	1	2
streng aan de poort: Onderzoek voor registratie nieuw gastouderbureau	1	0	0	0	0	0	0	0	0	1
streng aan de poort: Onderzoek na registratie nieuw gastouderbureau	1	0	0	0	0	0	0	0	0	1
regulier onderzoek van een gastouderbureau (alle items)	0	0	1	0	0	0	0	0	0	1
regulier onderzoek van een gastouderbureau (beperkt)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Inspectie op basis van Risico Gestuurd Toezicht, Groene inspectie	0	2	1	0	2	4	1	1	2	13
Inspectie op basis van Risico Gestuurd Toezicht, Groene +	8	0	0	0	0	0	0	0	0	8
Inspectie op basis van Risico Gestuurd Toezicht, Gele inspectie	3	0	0	0	1	0	0	1	2	7
Inspectie op basis van Risico Gestuurd Toezicht, Oranje inspectie	1	0	0	0	0	0	0	0	1	2
Inspectie op basis van Risico Gestuurd Toezicht, Rode inspectie	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1

Overig	D-H	Delft	L-V	M-D	P-N	Rsw	Was	Wes	Ztm	Tot.
Klachten signalen	20	2	2	1	3	5	0	2	2	37

Jeugdverblijven	D-H	Delft	L-V	M-D	P-N	Rsw	Was	Wes	Ztm	Tot.
Jeugdverblijven	2	0	0	0	0	0	0	0	0	2

Prognose van de aantallen m.b.t. de Taken Wet op de lijkbezorging 2020

Taken Wet op de lijkbezorging	D-H	Delft	L-V	M-D	P-N	Rsw	Was	Wes	Ztm	Totaal
Collegiaal overleg / adviezen forensische zorg	30	157	14	0	2	15	3	13	15	249
Euthanasie	26	190	58	4	18	27	18	30	43	414
Lijkschouw	73	442	32	4	12	34	19	37	54	707
Melding dood minderjarige	5	10	0	0	0	1	0	0	2	18
Uitstellen begrafenis, lijkenpas	13	0	11	0	0	4	1	4	5	38



Ontwerp Begrotingswijziging 2019 GGD

Van de Gemeenschappelijke Regeling Gemeentelijke Gezondheidsdienst en Veilig Thuis Haaglanden

Vastgesteld in de vergadering van het Algemeen Bestuur
d.d. 10 april 2019



Memo

Aan: Algemeen Bestuur

Van: Ton van Dijk

Doorkiesnummer: 070 3537199

E-mail: ton.vandijk@ggdhaaglanden

Datum: 10 april 2019

Onderwerp: Ontwerp Wijziging Programmabegroting
GGD Haaglanden 2019

Aanleiding

Ter voorbereiding op het opstellen van de begroting Gemeenschappelijke Regeling 2020 GGD en VT Haaglanden is op 11 februari 2019 de Voorjaarsbrief Begroting 2020 besproken. In de brief worden de ontwikkelingen/uitgangspunten geschetst, die naar inzicht van de GGD en VT Haaglanden van belang zijn bij de voorbereiding van het opstellen van de begroting 2020.

De in de brief beschreven ontwikkelingen/uitgangspunten zullen, hoewel opgesteld voor de begroting van 2020, reeds in 2019 effect hebben op de door GGD Haaglanden uitgevoerde werkzaamheden. Deze ontwikkelingen maken het noodzakelijk dat de Programmabegroting GGD 2019 wordt gewijzigd. Dit memo geeft de wijzigingen na besluitvorming in het AB d.d. 10 april 2019 weer.

Ontwikkelingen Programmabegroting GGD 2019

Voorjaarsbrief

Onderstaand zal kort het voorstel uit de Voorjaarsbrief en het effect op de begroting 2019 worden besproken. Voor een uitgebreidere toelichting op de geschetste ontwikkelingen wordt verwezen naar de Voorjaarsbrief Begroting Gemeenschappelijke Regeling 2020.

Ontwikkeling	Voorstel begroting 2019	Lasten (incl. OH)
Omgevingswet (<i>taak 9 MMK</i>)	Gevraagd wordt om incidentele uitbreiding formatie Medische Milieukunde met 1 fte specialistisch medisch milieukundige (S12), die vanuit zijn/haar specifieke deskundigheid ingezet zal worden om te participeren in relevante overleggen van alle gemeenten teneinde te komen tot een beleidsplan voor een efficiënte en effectieve implementatie van de Omgevingswet.	Deze uitbreiding is door het AB niet toegekend.
Toezicht Kinderopvang (<i>taak 13 TOKIN</i>)	Door het vaststellen van de opdracht Toezicht Kinderopvang 2019 is het onontkoombaar dat de begroting 2019 wordt bijgesteld op basis van deze opdracht (zie bijlage 1). Daarnaast is wegens de veranderde wettelijke eisen die aan houders van locaties voor voorschoolse educatie (VE) worden gesteld een wijziging van het aanbod onontkoombaar. Tevens is het plegen van extra inzet door het aanbieden van een herstelaanbod noodzakelijk.	€ 181.000
Tariefwijzigingen Taken Wet op de lijkbezorging – lijkschouw (<i>taak 16 Lijkschouw</i>)	Om structurele financiële problemen bij de taak wet op de lijkbezorging te voorkomen, is invoering van nieuwe kostendekkende tarieven noodzakelijk. Deze wijziging past ook bij de uitgangspunten van de herijking. Tevens is het gewenst de begroting structureel aan te passen op basis van een meer realistische prognose van de aantallen (zie bijlage 2). De GGD adviseert in te stemmen met de voorlopige indicatie van de meerkosten en opdracht te geven tot uitwerking van kostendekkende tarieven.	€ 189.000

Overig

Naast de Voorjaarsbrief wordt de volgende wijziging voorgesteld:

Ontwikkeling	Voorstel begroting 2019	Lasten
Bevordering seksuele gezondheid (taak 8 Bevordering SG)	De GGD geeft via deze taak invulling aan de regeling Aanvullende Seksuele Gezondheid (ASG). Voor 2019 is door het Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport een beschikking toegekend die € 52.000 hoger is dan voorheen begroot.	€ 52.000
	Het is wenselijk om deze hogere toekenning te verwerken in de begroting. Dit heeft zowel effect op het primaire pakket als de toerekening van overhead. Een deel van de overhead lasten vanuit het pluspakket worden hierdoor toegewezen aan de regeling.	€ -24.000

Onderstaande tabellen (1&2) tonen het voorstel tot gewijzigde Programmabegroting GGD Haaglanden 2019. Om de vergelijking te kunnen maken met de oorspronkelijke begroting is deze gepresenteerd in de laatste kolom. De opgenomen bedragen in tabel 1 zijn exclusief overhead; deze is opgenomen in tabel 2 (wat verklaart waarom de bedragen niet 1:1 overeenkomen met de hiervoor genoemde bedragen).

Tabel 1 Voorgestelde Wijziging Programmabegroting GGD Haaglanden 2019, exclusief overhead (x € 1.000,- afgerond)

Pijlers en taken	Personeel (1)	Overige goederen en diensten(2)	Overhead toeslag (3)	Gewijzigde begroting 2019	Begroting 2019
GR basis	8.469	3.321	-	11.789	11.635
Pijler 1	1.907	236	-	2.143	2.144
1 Epidemiologie	618	103	-	721	721
2 Gezondheidsbevordering	696	82	-	778	778
3 Beleidsadvies	593	51	-	644	644
4 Preventieve ouderengezondheidszorg	-	-	-	-	-
5 Regeling onverzekerden	-	-	-	-	-
Pijler 2	4.361	1.827	-	6.188	6.176
6 Algemene infectieziektebestrijding	1.401	67	-	1.468	1.468
7 Tuberculosebestrijding	978	308	-	1.286	1.286
8 Bevordering seksuele gezondheid	1.295	1.433	-	2.728	2.714
9 Medische milieukunde	513	15	-	527	528
10 Technische Hygiënezorg	174	4	-	179	179
Pijler 3	83	149	-	232	233
12 Inzet rond (en voorbereiding op) incidenten, rampen en crises	83	149	-	232	233
Pijler 4	1.487	15	-	1.502	1.359
13 Toezicht op de kinderopvang	1.466	15	-	1.481	1.338
14 Inspectie tatoeages & piercings	21	-	-	21	21
Pijler 5	631	1.094	-	1.724	1.724
17 Directeur Publieke Gezondheid	123	806	-	928	928
18 GGD: zorginstelling	331	288	-	619	619
19 Publieksinformatie	177	-	-	177	177
GR plus	1.353	652	-	2.005	1.887
Pijler 2	922	617	-	1.539	1.539
11 Reizigersadvies en -vaccinatie	922	617	-	1.539	1.539
Pijler 4	431	35	-	466	349
15 Hygiëne-inspectie seksinrichtingen	30	5	-	35	35
16 Lijkschouw	401	30	-	431	314
Begroting Programma GGD Haaglanden	9.822	3.973	-	13.794	13.522

Tabel 2 Voorgestelde wijziging Programmabegroting GGD Haaglanden 2019 GGD Haaglanden 2019, onderdeel Overhead (x € 1.000,- afgerond)

Pijlers en taken	Personeel (1)	Overige goederen en diensten(2)	Overhead toeslag (3)	Gewijzigde begroting 2019	Begroting 2019
GR basis	1.285	-	2.420	3.705	3.626
20 Indirecte kosten GGD (BBV Overhead)	1.285	-	-	1.285	1.248
(Overheadtoeslag)	-	-	2.420	2.420	2.378
GR plus	82	-	381	463	415
20 Indirecte kosten GGD (BBV Overhead)	82	-	-	82	92
(Overheadtoeslag)	-	-	381	381	323
Begroting Programma GGD Haaglanden	1.367	-	2.801	4.168	4.041

Budgettaire effecten

De onderstaande tabellen tonen de budgettaire effecten van de bovenstaande ontwikkelingen in 2019 per gemeente & de nieuwe bijdrage per gemeente.

Tabel 3 Budgettaire effecten voorgestelde wijziging begroting 2019 (x € 1.000,- afgerond)

	Te wijzigen	Delft	D-H	L-V	M-D	P-N	Rsw	Wa	We	Ztm	Externe bijdrage
Basispakket - Correctie Toezicht Kinderopvang	181	-18	256	-9	-2	-9	-9	-19	-14	4	-
Basispakket - Correctie regeling aanvullende seksuele gezondheid	52	-	-	-	-	-	-	-	-	-	52
Pluspakket - Wijziging Taken wet op de lijkbezorging	189	21	90	13	3	10	15	4	12	22	-
Pluspakket - Hervreiding overhead pluspakket naar basispakket	-24	-3	-11	-2	-	-1	-2	-1	-1	-3	-
Budgettaire effecten effecten ontwikkelingen 2019	398	-	335	2	1	-1	4	-16	-4	24	52

Tabel 4 Bijdrage Regionaal pakket na wijziging begroting 2019 per gemeente (x € 1.000,- afgerond)

	Totaal baten Gewijzigd 2019	Delft	D-H	L-V	M-D	P-N	Rsw	Wa	We	Ztm	Externe bijdrage
Inwoners realisatie 01-01-2018 (CBS)	1.093.212	102.253	532.561	74.947	19.338	53.634	52.208	26.084	107.492	124.695	
Basispakket uniforme bijdrage (inclusief overhead)	11.608	762	3.965	559	144	400	389	195	801	930	3.464
Gewogen bijdrage TBC (inclusief overhead)	1.704	102	1.074	75	19	53	51	26	106	126	70
Tokin (inclusief overhead, o.b.v afname)	2.183	136	1.308	114	33	90	95	41	157	208	-
Basispakket	15.495	1.000	6.347	748	196	543	536	262	1.065	1.263	3.534
Pluspakket	2.467	50	286	45	5	19	31	15	34	48	1.936
Begroting Programma GGD Haaglanden 2019	17.962	1.051	6.633	793	201	562	567	277	1.098	1.312	5.470

Bijlage 1 Opdracht aantallen inspecties Toezicht Kinderopvang 2019

Kinderdagopvang/ centrum voor Buitenschoolse opvang	D-H	Delft	L-V	M-D	P-N	Rsw	Was	Wes	Ztm	Tot.
Onderzoek voor registratie nieuw kinderdagverblijf, buitenschoolse opvang (OVR)	0	3	3	1	3	3	4	4	10	31
Onderzoek na registratie nieuw kinderdagverblijf, buitenschoolse opvang (ONR)	0	3	3	2	3	3	4	4	10	32
streng aan de poort: Onderzoek voor registratie nieuw kinderdagverblijf, buitenschoolse opvang (OVR)	45	0	1	0	1	1	0	0	2	50
streng aan de poort: Onderzoek na registratie nieuw kinderdagverblijf, buitenschoolse opvang (ONR)	45	0	1	0	1	1	0	0	2	50
Regulier onderzoek (alle items)	51	0	0	0	1	0	0	0	0	52
Regulier onderzoek BSO, KDV (beperkt)	0	11	9	1	3	6	7	11	15	63
Inspectie op basis van Risico Gestuurd Toezicht BSO, KDV Groene inspectie	0	62	45	17	22	37	14	72	92	361
Inspectie op basis van Risico Gestuurd Toezicht BSO, KDV Groene+	352	0	0	0	0	0	0	0	0	352
Inspectie op basis van Risico Gestuurd Toezicht BSO, KDV Gele inspectie	75	21	11	3	18	19	3	10	19	179
Inspectie op basis van Risico Gestuurd Toezicht BSO, KDV Oranje inspectie	6	7	3	1	4	1	1	0	3	26
Inspectie op basis van Risico Gestuurd Toezicht BSO, KDV Rode inspectie	66	0	0	0	0	0	0	2	0	68
VE-module (gegevens juni 2018), alle locaties die VE aanbieden	127	16	9	5	6	7	3	30	19	222
Nader onderzoek (herinspectie), inclusief rapportage	20	2	2	1	4	2	0	5	12	48
Nader onderzoek (bureauonderzoek), inclusief rapportage	6	1	2	1	2	2	1	5	6	26
Incidenteel onderzoek (herinspectie), inclusief rapportage	80	7	5	2	3	4	0	5	8	114
Incidenteel onderzoek uitbreidingen (bureauonderzoek), inclusief rapportage	40	1	7	2	1	3	1	15	3	73
Herstel-aanbod (35 % van totale locaties/ DH 50%)	275	35	24	8	16	21	9	30	43	461
Flitsactie	150	0	0	0	0	0	0	0	0	150

Voorziening voor gastouderopvang	D-H	Delft	L-V	M-D	P-N	Rsw	Was	Wes	Ztm	Tot.
Inspectie nieuwe voorziening voor gastouderopvang of voor wijziging van een bestaande registratie (10 wkn. onderzoek), inclusief rapportage (OVR VGO)	125	12	30	4	25	15	10	35	25	281
Reguliere inspectie, inclusief rapportage (jaarlijks)	450	18	15	4	14	7	3	30	37	578
Nader onderzoek (herinspectie/bureau) inclusief rapportage	4	0	0	0	0	1	0	1	3	9
Incidenteel onderzoek	7	1	1	0	1	1	0	0	2	13
Incidenteel onderzoek (bureau)	7	2	2	1	1	1	0	1	1	16

Gastouderbureaus (geen IKK)	D-H	Delft	L-V	M-D	P-N	Rsw	Was	Wes	Ztm	Tot.
Onderzoek voor registratie nieuw gastouderbureau	0	0	1	0	0	0	0	0	1	2
Onderzoek na registratie nieuw kinderdagverblijf, buitenschoolse opvang en gastouderbureau	0	0	1	0	0	0	0	0	1	2
streng aan de poort : Onderzoek voor registratie nieuw gastouderbureau	1	0	0	0	0	0	0	0	0	1
streng aan de poort : Onderzoek na registratie nieuw gastouderbureau	1	0	0	0	0	0	0	0	0	1
regulier onderzoek van een gastouderbureau (alle items)	0	0	1	0	0	0	0	0	1	2
regulier onderzoek van een gastouderbureau (beperkt)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Inspectie op basis van Risico Gestuurd Toezicht, Groene inspectie	0	2	1	0	2	4	1	1	2	13
Inspectie op basis van Risico Gestuurd Toezicht, Groene +	7	0	0	0	0	0	0	0	0	7
Inspectie op basis van Risico Gestuurd Toezicht, Gele inspectie	5	0	0	0	1	0	0	1	2	9
Inspectie op basis van Risico Gestuurd Toezicht, Oranje inspectie	1	0	0	0	0	0	0	0	0	1
Inspectie op basis van Risico Gestuurd Toezicht, Rode inspectie	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Overig	D-H	Delft	L-V	M-D	P-N	Rsw	Was	Wes	Ztm	Totaal
Klachten signalen	20	2	2	1	3	5	0	2	2	37

Jeugdverblijven	D-H	Delft	L-V	M-D	P-N	Rsw	Was	Wes	Ztm	Totaal
Jeugdverblijven	2	0	0	0	0	0	0	0	0	2

Bijlage 2 Prognose van de aantallen m.b.t. de Taken Wet op de lijkbezorging 2019

Taken Wet op de lijkbezorging	Delft	D-H	L-V	M-D	P-N	Rsw	Wa	We	Ztm	Totaal
Collegiaal overleg/adviezen forensische zorg	30	157	14	-	2	15	3	13	15	249
Euthanasie	26	190	58	4	18	27	18	30	43	414
Lijkschouw	73	442	32	4	12	34	19	37	54	707
Melding dood minderjarige	5	10	-	-	-	1	-	-	2	18
Uitstellen begrafenis, lijkenpas	13	-	11	-	-	4	1	4	5	38



Ontwerp Begrotingswijziging 2019 Veilig Thuis

Van de Gemeenschappelijke Regeling Gemeentelijke Gezondheidsdienst en Veilig Thuis Haaglanden

Vastgesteld in de vergadering van het Algemeen Bestuur

d.d. 10 april 2019

Veilig Thuis Haaglanden (VTH) is vanaf januari 2018 ondergebracht in de GR Haaglanden en is voor negen gemeenten het centrale meldpunt voor advies en meldingen van huiselijk geweld en kindermishandeling. Veilig Thuis heeft als wettelijke taak om adviesaanvragen en meldingen over huiselijk geweld en kindermishandeling op te pakken, om het geweld duurzaam te stoppen.

In 2019 is een begrotingswijziging noodzakelijk aangezien de ontwikkelingen zoals geschetst in begroting 2020, ook van toepassing zijn in 2019. Graag informeren wij u over de inhoudelijke en financiële ontwikkelingen die niet door de huidige middelen op de begroting 2019 van VTH worden gedekt.

Financiële ontwikkelingen

De gewijzigde begroting ligt hoger dan de eerder vastgestelde begroting 2019 (zie tabel). De ontwikkelingen in de begroting 2020, zijn cf. Voorjaarsbrief ook van toepassing op de begroting 2019 en zijn in de programmabegroting 2020 ook uitgebreider toegelicht.

Tabel 1: Overzicht financiële ontwikkelingen begroting VT 2019 (bedragen X €1.000 afgerond)

#	Taken	fte	Personeel	OVD	OH	Totaal
	Begroting Programma VT Haaglanden	115,47	8.346	474	2.172	10.992
	Incidentele kosten	-	-	-	-	-
	Technische correctie	3,39	140	-	63	203
	Startpunt gewijzigde begroting 2019	118,86	8.486	474	2.235	11.195
1.	<i>Autonome groei direct</i>	12,69	869	-	239	1.108
2.	<i>Autonome groei indirect</i>	1,67	141	-	31	172
3.	<i>Tijdelijke versterking staf</i>	1,44	109	-	27	137
4.	<i>Effect aangescherpte meldcode volume</i>	5,18	355	-	97	452
5.	<i>Effect aangescherpte meldcode werkwijze</i>	3,37	313	-	63	376
6.	<i>Intensievere monitoring</i>	10,54	715	-	198	913
7.	<i>Pilot ketenpartners & veranderende productmix</i>	-4,18	-295	-	-79	-374
	Mutaties Voorjaarsbrief 2020	30,71	2.208	-	577	2.785
8.	<i>Correctie flexibilisering/inkoop veiligheidsdiensten</i>	-	-1.526	2.009	-421	62
9.	<i>Vorbereiden en implementeren Meldcode (incidenteel)*</i>	-	1.083	-	-	1.083
	Overige mutaties	-	-443	2.009	-421	1.145
	Totaal	149,57	10.251	2.483	2.391	15.125

* Bij de opbouw van de lasten is in deze wijziging rekening gehouden met de lasten die voortvloeien uit de voorbereiding op de implementatie van de aangescherpte meldcode. Een toelichting van deze extra middelen staat verderop in deze begrotingswijziging. De personele lasten betreffen vervangingskosten en hebben derhalve geen fte effect in deze tabel.

Bij de toetsing van de begroting 2019 aan het capaciteitsmodel is gebleken, dat de begrote capaciteit niet in lijn was met het volume waarop de begroting 2019 vorig jaar was gebaseerd. De begrotingswijziging 2019 en begroting 2020 e.v. wordt onderbouwd met het gevalideerde rekenmodel en de gekozen uitgangspunten. Daarvoor is het noodzakelijk om te bepalen of het vertrekpunt, de begroting 2019, voldoet aan deze uitgangspunten. Rekenend met de productieaantallen in de begroting 2019 en de gemiddelde tijdsbesteding in het rekenmodel, blijkt de benodigde capaciteit in de begroting 2019 ontoereikend om de ingeschatte productie te realiseren. Dit betekent een technische correctie van €203.000 structureel.

1. Autonome volumestijging

Op basis van de volumegroei over 2018 bedroeg de verwachte volumegroei over heel 2018 12% voor het aantal meldingen en 33% voor het aantal adviezen.

De capaciteit in 2018 heeft geen gelijke tred kunnen houden met de groei van de instroom, waardoor de werkvoorraad zich heeft opgestapeld en er sprake is van substantiële wachtlijsten en het

overschrijden van de wettelijke termijnen. Deze achterstanden dienen in zijn in 2019 te worden ingelopen Het budgettaire kader 2019 is hiervoor niet opgehoogd, en het wegwerken van deze achterstanden wordt in de uitvoering gezien.

2. Autonome volumestijging indirect

De volumegroei heeft niet alleen impact op het directe personeel, maar ook op het aantal managers en werkbegeleiders. Het aantal managers en werkbegeleiders neemt evenredig toe met het aantal FTE.

3. Tijdelijke versterking staf

Om de ambities te kunnen realiseren heeft VTH tijdelijk extra ondersteuning nodig voor een periode van circa 2 jaar. Het gaat hierbij om ondersteuning bij het versterken van de expertisefunctie (opleidingsbeleid om te investeren in actuele kennis over alle vormen van huiselijk geweld en kindermishandeling), het coördineren van de pilots en interne processen.

4. Effect aangescherpte meldcode volume

De aangescherpte meldcode betekent een toename van 5% van het aantal meldingen en adviesaanvragen (volgens het lage scenario van de landelijke impact analyse).

5. Effect aangescherpte meldcode werkwijze

Door de aangescherpte meldcode zal binnen de processen van Veilig Thuis vaker een beroep worden gedaan op de gedragsdeskundigen en vertrouwensartsen van VTH voor specialistisch (medisch) advies. Daarnaast wordt ook een beperkte extra inzet per advies (10 minuten) verwacht vanwege de radarfunctie. De hoeveelheid informatie waarover VTH medewerkers in de adviesfase beschikken neemt toe en het lezen en wegen van deze informatie vergt tijd, wat zich vertaalt in de intensievere adviesfunctie.

6. Effect aangescherpte meldcode intensievere monitoring

Het landelijke besluit van de aangescherpte meldcode zorgt ervoor dat intensievere monitoring voor Veilig Thuis organisaties verplicht is.

In 2019 wordt ervaring opgedaan met het gedifferentieerd inzetten van de intensievere monitoring, en biedt de sturingsinformatie meer inzicht in de feitelijke ontwikkelingen van de monitoring (in aantallen en benodigde personele inzet).

7. Pilot ketenpartners: effect ambitie op instroom

Door goede afspraken met het lokale veld en andere ketenpartners, beoogt VTH om – waar dat inhoudelijk passend is – een melding te voorkomen, of om een melding na de veiligheidsbeoordeling direct door te zetten naar het lokale veld of bestaande hulpverlening. In 2019 is een besparing van 374.000 euro voorzien door een instroomdaling in combinatie met 10% meer adviezen.

8. Correctie flexibilisering/inkoop veiligheidsdiensten

Gezien de problemen om personeel te werven en te behouden, is te verwachten, dat in plaats van de inzet van vaste capaciteit, diensten worden ingekocht bij externe partijen. Voor het aandeel ingekochte diensten wordt uitgegaan van circa 25% van het aantal totale fte maatschappelijk werkers voor de taak meldingen. In bovenstaande tabel staat zodoende een verschuiving van Personeel naar 'Overige Goederen en Diensten', aangezien inkoop van diensten plaatsvindt. Er vindt een opslag plaats omdat externe inzet duurder is dan vast personeel. Dit wordt deels gecompenseerd, omdat een groot deel van de overhead niet direct wordt doorberekend bij het inzetten van extern personeel. NB. Deze werkwijze zorgt voor een risico m.b.t. de overhead bij de Gemeente Den Haag.

9. Voorbereiden en implementeren Meldcode (incidenteel)

In 2018 is een start gemaakt met de voorbereidingen bij VTH voor de verplichte implementatie van de aangescherpte meldcode. Deze voorbereidingen bestaan uit het werken en inwerken van voldoende personeel (circa 10 FTE aan direct personeel), dat in 2018 beschikbaar zou moeten zijn om op tijdig paraat te zijn voor de extra inspanningen die de aangescherpte meldcode per 1 januari 2019 met zich meebrengt (extra instroom van meldingen en adviesaanvragen, veranderde werkwijze en intensievere monitoring). Ten tweede was dit bedoeld voor specifieke trainingen van in totaal negen dagdelen (36 uur per medewerker) in 2018 om alle medewerkers van VTH voor te bereiden op de nieuwe werkwijze per 1 januari 2019. Om dat getraind wordt met een 'Train de trainer'-model waren deze middelen bedoeld ter vervanging van de tijd die aan trainingen wordt besteed, zodat de normale productie van VTH ook doorgang kon vinden.

Deze middelen zijn in 2018 niet tot besteding gekomen, terwijl de verplichtingen (VTH moet volgens het nieuwe handelingsprotocol werken en heeft hiervoor interne trainers opgeleid) zijn aangegaan om uitvoering te kunnen geven aan het beleid. Een toename van de bezetting is in 2018 niet gelukt, ook gezien de krappe arbeidsmarkt in combinatie met de autonome groei en het vertrek van medewerkers, was dit een lastige opgave. Om die reden is de specifieke trainingsinspanning gefaseerd ingezet en doorgeschoven naar 2019. In 2019 worden de trainingen verder gevolgd en de ontstane achterstanden in personeelsgroei en inwerken van personeel ingelopen. Dit leidt er toe dat de bestedingen plaatsvinden in 2019 in plaats van in 2018. De beschikbaar gestelde incidentele DUVO middelen van 1,08 mln. zijn daarom in 2019 beschikbaar gesteld.

Gevolgen voor de begroting 2019

De effecten op de begroting 2019 leiden tot de volgende bijstelling van de lasten:

Tabel 2: Overzicht gewijzigde lasten begroting VT 2019 (bedragen X €1.000 afgerond)

Taken	Gewijzigde Begroting 2019	Begroting 2019
Advies	832	568
Meldingen (structurele formatie)	6.506	
Meldingen (flexibele inzet)	2.009	
Voorbereiden en implementeren Meldcode (incidenteel)	1.083	
Meldingen*	9.598	6.409
Coördinatie huisverbod	447	435
Voorlichting	15	15
VVT**	-	-
Indirect lasten	474	474
Begroting Programma VT Haaglanden	11.367	7.901
Indirect personeel*	1.368	919
Overheadtoeslag	2.391	2.172
Gewijzigde Begroting 2019	15.125	10.992

De effecten op de begroting 2019 leiden tot de volgende bijstelling van de baten:

Tabel 3: Overzicht gewijzigde baten begroting VT 2019 (bedragen X €1.000 afgerond)

		Totaal	Delft	D-H	L-V	M-D	P-N	Rsw	Wa	We	Ztm	Reserve
		baten										
		2019										
WMO	Centrumgemeentegelden	4.307	710	3.597	-	-	-	-	-	-	-	-
	(inclusief DUVO radarfunctie & meldcode)	-			-	-	-	-	-	-	-	-
Jeugd	1. Aandeel in de productietijd VT		6,04%	61,73%	5,19%	0,82%	2,70%	4,73%	1,62%	5,87%	11,31%	
	Bijdrage dekking variabele lasten	8.131	491	5.019	422	67	219	384	132	477	920	
	2. Inwoners realisatie 31-12-2018 (CBS)	1.103.530	103.217	537.988	75.405	19.401	54.321	53.486	26.189	108.576	124.947	
	Bijdrage dekking vaste lasten	1.604	150	782	110	28	79	78	38	158	182	
	3. Onttrekking reserve	1.083										1.083
Totaal begroting VT		15.125	1.351	9.398	532	95	298	462	170	635	1.101	1.083



Voorlopige Jaarstukken 2018

Van de Gemeenschappelijke Regeling Gemeentelijke Gezondheidsdienst en Veilig Thuis Haaglanden

Vastgesteld in de vergadering van het Algemeen Bestuur

d.d. 10 april 2019

Inhoud

Voorwoord.....	1
Deel 1 Jaarverslag van de GR	2
1 Inleiding.....	4
2 Programmaverantwoording	6
2.1 Overzicht.....	6
Verdere specificatie en toelichting op de baten en laten is te vinden in Deel 2 Jaarrekening.....	6
2.2 Programmaverantwoording regionale GGD-taken	7
2.2.1 Kaders	7
2.2.2 Taken	9
2.2.2.1 Bestuur en Coördinatie.....	10
2.2.2.2 Crisisbeheersing en Crisismanagement.....	11
2.2.2.3 Epidemiologie, Beleidsadvisering en Monitoring	12
2.2.2.4 Gezondheidsbevordering	15
2.2.2.5 Openbare Geestelijke Gezondheidszorg	16
2.2.2.6 Infectieziektebestrijding	18
2.2.2.7 Medische Milieukunde en Technische Hygiënezorg	21
2.2.2.8 Toezicht Kinderopvang	24
2.3 Programmaverantwoording Veilig Thuis	26
2.3.1 Kaders	26
2.3.2 Taken	29
2.3.2.1 Advies.....	29
2.3.2.2 Meldingen.....	30
2.3.2.3 Huisverbod coördinatie.....	31
2.3.2.4 Voorlichting	32
3 Paragrafen.....	34
3.1 Weerstandsvermogen en risicobeheersing	34
3.1.1 Weerstandscapaciteit, risico's en risicobeleid GGD	34
3.1.2 Weerstandscapaciteit, risico's en risicobeleid VT	34
3.2 Bedrijfsvoering.....	35
3.2.1 Bedrijfsvoering GGD	35
3.2.2 Bedrijfsvoering VT	36
3.2.3 Bedrijfsvoering GR	36
Bijlage Maatschappelijke jaarverantwoording aanbieders Veilig Thuis	38

Deel 2 Jaarrekening van de GR	1
1 Inleiding	3
2 Baten en lasten	5
2.1 Overzicht van baten en lasten	5
2.2 Toelichting baten en lasten programma regionale GGD-taken	8
2.3 Toelichting baten en lasten programma Veilig Thuis	15
2.4 Toelichting baten en lasten van overhead	17
2.5 Overige toelichtingen op baten en lasten	20
3 Balans	23
3.1 Balans	23
3.2 Toelichting op de balans	24
3.3 Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling	26
4 Bijlagen	27
4.1 Eindafrekeningen	27
4.1.1 Afrekening en verrekening tussen Den Haag en GR	27
4.1.2 Nacalculatie deelnemersbijdragen	29
4.2 Overzichten conform Financieel Statuut	30
4.3 Overzichten taakvelden conform BBV	31

Voorwoord

Voor u liggen de Jaarstukken 2018 van de GR GGD en Veilig Thuis Haaglanden. De negen deelnemende gemeenten zijn: Delft, Den Haag, Leidschendam-Voorburg, Midden-Delfland, Pijnacker-Nootdorp, Rijswijk, Wassenaar, Westland en Zoetermeer.

Dit is het eerste jaarverslag van de GR na de herijking van de GR die in 2017 plaats vond. In die herijking is een aantal veranderingen aangebracht in de governance van de GR en in het takenpakket dat GGD Haaglanden uitvoert in opdracht van de GR.

Ook werd besloten Veilig Thuis Haaglanden per 1 januari 2018 bestuurlijk in de GR GGD Haaglanden en ambtelijk als apart organisatieonderdeel bij de dienst OCW, gemeente Den Haag onder te brengen.

Voor de financiën geldt dat vanaf 2018 de bijdragen van alle deelnemende gemeenten, voor het eerst ook van de gemeente Den Haag, zijn opgenomen in de begroting en jaarrekening van de GR. In de wijze waarop de bijdragen van de negen deelnemende gemeenten worden bepaald, is ook een aantal veranderingen aangebracht.

Als gevolg van de vormgeving van een dienstverleningsrelatie tussen de GR en de gemeente Den Haag, is de jaarrekening 2018 van de GR gebaseerd op een verantwoording van en eindafrekening door de gemeente Den Haag.

Opbouw van de jaarstukken

Voor deze eerste jaarstukken na de herijking is in de opzet verder aansluiting gezocht op de verantwoordingsvoorschriften in het BBV. Met de gewijzigde opzet van dit jaarverslag¹ wordt niet alleen de herkenbaarheid voor gemeenteraden en andere belanghebbenden vergroot, maar ook een basis gelegd om de planning en control van de herijkte GR verder te ontwikkelen.

Conform het BBV bestaan de jaarstukken uit twee delen die zelfstandig leesbaar zijn: het jaarverslag en de jaarrekening. In deel 1, de Programmaverantwoording, wordt inhoudelijk verantwoording gegeven van de activiteiten en resultaten in het programma GGD en het programma Veilig Thuis. In deel 2, de Jaarrekening, worden de financiële resultaten en de financiële positie van de GR toegelicht.

¹ Als sluitstuk van de herijking stelde het bestuur van de GR voor 2018 twee afzonderlijke jaarprogramma's en programmabegrotingen voor GGD respectievelijk VT plus een 'paraplubegroting' vast. De nu gehanteerde opzet wijkt daarvan af. Wel is de jaarrekening zo opgesteld dat vergelijking met de begroting 2018 kan worden gemaakt.

Deel 1 Jaarverslag van de GR

1 Inleiding

De Programmaverantwoording van de Gemeenschappelijke Regeling GGD en Veilig Thuis toont de omvang en diversiteit van de diensten die in de regio Haaglanden in de GR-samenwerking zijn ingezet ter bevordering van de publieke gezondheid en het voorkomen en tegengaan van huiselijk geweld en kindermishandeling.

2 Programmaverantwoording

2.1 Overzicht

Tabel GR1: Overzicht baten en lasten (bedragen X €1.000 afgerond)

	Realisatie 2018	Actuele begroting	Resultaat 2018	Primaire begroting
Programma GGD				
Baten	18.370	17.241	1.129	16.729
Lasten	-14.461	-13.581	-880	-13.121
Saldo	3.909	3.660	249	3.608
Onvoorzien (lasten)	-98	0	-98	0
Totaal saldo baten en lasten	3.811	3.660	151	3.608
Toevoeging/Onttrekking aan reserves	0	0	0	0
Gerealiseerd resultaat GGD	3.811	3.660	151	3.608
Programma Veilig Thuis				
Baten	10.790	10.790	0	10.393
Lasten	-8.547	-7.515	-1.032	-6.561
Saldo	2.243	3.275	-1.032	3.832
Onvoorzien (baten)	1.083	0	1.083	0
Totaal saldo baten en lasten	3.326	3.275	51	3.832
Toevoeging/Onttrekking aan reserves	-1.083	0	-1.083	0
Gerealiseerd resultaat Veilig Thuis	2.243	3.275	-1.032	3.832
Programma Overhead				
Lasten GGD	-4.069	-3.660	-409	-3.608
Lasten Veilig Thuis	-3.362	-3.275	-87	-3.832
Gerealiseerd resultaat Overhead	-7.431	-6.935	-496	-7.440
Totaal resultaat GGD inclusief overhead	-258	0	-258	0
Totaal resultaat Veilig Thuis inclusief overhead	-1.119	0	-1.119	0
Totaal resultaat GR GGD en VT	-1.377	0	-1.377	0

Specificatie van het resultaat

Resultaat uit bedrijfsuitoefening GGD (programma GGD + overhead)	-258
Resultaat uit bedrijfsuitoefening VT (programma VT + overhead)	-1.119
Onvoorzien baat DUVO-middelen tbv implementatie meldcode	<u>1.083</u>
Resultaat VT voor reservering van DUVO-middelen	-36
Reservering extra DUVO-middelen tbv implementatie meldcode	<u>-1.083</u>
Resultaat VT na reservering van DUVO-middelen	<u>-1.119</u>
Totaal resultaat GR GGD & VT (na reservering DUVO-middelen)	-1.377

Verdere specificatie en toelichting op de baten en lasten is te vinden in Deel 2 Jaarrekening.

2.2 Programmaverantwoording regionale GGD-taken

2.2.1 Kaders

De Wet publieke gezondheid (WPG) geeft de colleges van burgemeester en wethouders de opdracht zorg te dragen voor de instelling en instandhouding van een gemeentelijke gezondheidsdienst op de schaal van de veiligheidsregio. Dit is voor de gemeenten in de regio Haaglanden de wettelijke grondslag voor gemeenschappelijke regeling van de Gemeentelijke Gezondheidsdienst (GGD) Haaglanden.

Missie

De missie van GGD Haaglanden is: *Wij bewaken, bevorderen en beschermen de gezondheid van de inwoners van de regio Haaglanden met producten en diensten die helpen gezond op te groeien en op te voeden, gezonder te leven en langer gezond te blijven.*

De uitvoering door GGD Haaglanden bestaat uit:

- Actief bewaken en monitoren van de publieke gezondheid in de regio Haaglanden; op basis hiervan het lokale bestuur adviseren over het te voeren gezondheidsbeleid.
- Bevorderen van de gezondheid. Als proactief adviseur van het lokale bestuur en de maatschappelijke organisaties in de publieke gezondheidszorg en als uitvoerder bijdragen aan de verbetering van de gezondheid en aan het terugdringen van de verschillen in gezondheid en levensverwachting van verschillende bevolkingsgroepen.
- Beschermen tegen natuurlijke en/of opzettelijke bedreigingen van de volksgezondheid, door toezicht, maar ook door een actief ingrijpen bij gezondheidsbedreigingen van individuen of groepen van personen

Visie

Deze missie is in 2016 nader uitgewerkt in de volgende visie: *Alle inwoners in de regio Haaglanden moeten een gelijke kans hebben op een goede gezondheid. GGD Haaglanden levert een wezenlijke bijdrage aan het verkleinen van de sociaal economische gezondheidsverschillen en het langer gezond leven.*

Hieruit volgt de ambitie *dat de regio Haaglanden in 2030 tot de drie regio's in Nederland behoort met de hoogste gezondheidsverwachting².*

GGD Haaglanden werkt vanuit het positieve concept van gezondheid: 'Gezondheid is het vermogen zich aan te passen en een eigen regie te voeren, in het licht van de fysieke, emotionele en sociale uitdagingen van het leven' (Huber). Uitgangspunten bij een dergelijke benadering van gezondheid zijn dan ook dat burgers:

- zo lang mogelijk zelfredzaam blijven;
- de regie over hun eigen leven houden;
- verantwoordelijkheid dragen voor hun gezondheid en hun welbevinden.

Deze individuele benadering neemt niet weg dat er ook een collectieve verantwoordelijkheid van de overheid is voor factoren waarop individuele burgers weinig of geen invloed hebben. Zo is bijvoorbeeld de leefomgeving als determinant voor gezondheid een factor die bij uitstek beïnvloedbaar is door de overheid en waar de overheid ook in bepaalde gevallen (denk aan luchtkwaliteit) de verantwoordelijkheid niet primair bij de burger zelf kan neerleggen.

² De gezondheidsverwachting van Nederland kan worden uitgedrukt in termen van gezonde levensverwachting met/zonder beperkingen, met/zonder chronische ziekten en in goede/slechte ervaren gezondheid. Jaarverslag pagina 7

De ambitie is dat GGD Haaglanden opereert, wordt gezien en erkend als een innovatieve en excellente zorg- en dienstverlener met een uitstekende reputatie, hoge kwaliteit van uitvoering, een krachtig netwerk en betrokken en deskundige medewerkers. GGD Haaglanden is een expert op het gebied van de publieke gezondheid en gebruikt zijn expertise om gemeenten en partners te adviseren bij de ontwikkeling, monitoring en evaluatie van nieuw en bestaand beleid. GGD Haaglanden is een toonaangevende GGD in de publieke gezondheid en maakt daarbij optimaal gebruik van de mogelijkheden die informatie- en communicatietechnologie biedt.

De context van publieke gezondheid in Haaglanden

GGD Haaglanden werkt voor meer dan 1 miljoen inwoners in een gebied van ruim 450 km². Negen gemeenten, variërend van grote stad, 100.000-plus steden met een grote bevolkingsdichtheid, tot landelijke dorpskernen in een agrarisch gebied waarin de Randstad soms ver weg lijkt. Een regio met een hoge bevolkingsdichtheid, agrarische activiteiten, (zware) industrie, dienstverlening en toerisme. Met de regeringszetel, het Koninklijk Huis en de ambassades binnen haar grenzen en (daarmee) een sterke nationale en internationale functie. En met intensieve verkeersstromen, met transport van grote aantallen personen en goederen, over het spoor en over de vele drukke (snel)wegen. Het bestuur van de GR GGD en VT Haaglanden geeft via een bestuursagenda en jaarlijkse werkplannen richting aan de uitvoering van GGD Haaglanden.

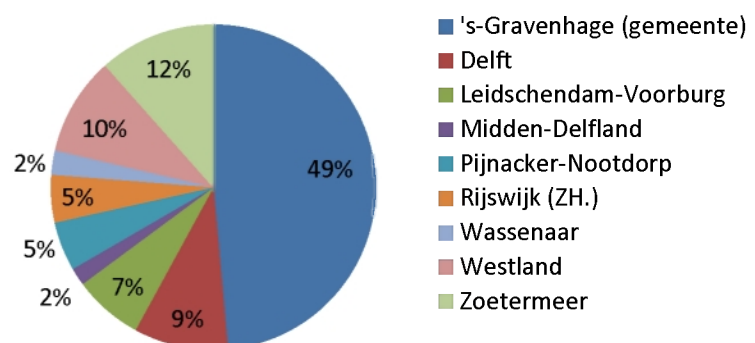
In het sociale domein hebben gemeenten een grote rol in de ondersteuning van hun inwoners. Op het terrein van de maatschappelijke ondersteuning, de jeugdhulpverlening en op het domein van werk en inkomen. Gemeenten en zorgverzekeraars zijn steeds meer op elkaar aangewezen om preventie, zorg en ondersteuning met elkaar te verbinden. In deze ontwikkeling dient GGD Haaglanden te staan voor betrouwbare publieke gezondheid.

Binnen de beleidsvelden in het fysieke domein, zoals ruimtelijke ordening en milieu, wordt in toenemende mate de waarde van een gezonde leefomgeving erkend. Dit gaat verder dan het huidige milieubeleid. De Omgevingswet benadrukt het belang van gezondheid in de fysieke leefomgeving en dit heeft ook gevolgen voor de positie van GGD Haaglanden in dit beleidsveld.

De uitvoeringsorganisatie GGD Haaglanden is ondergebracht bij de gemeente Den Haag en opereert als sector binnen de dienst OCW. Daarmee is de gemeente Den Haag eigenaar van de uitvoeringsorganisatie. De verantwoordelijkheid voor de continuïteit van de uitvoeringsorganisatie wordt door het AB opgelegd aan het college van B&W van de gemeente Den Haag.

Inwoners gemeenten Haaglanden

GGD Haaglanden bedient in totaal negen gemeenten met samen meer dan één miljoen inwoners. Den Haag is de grootste gemeente binnen Haaglanden, met bijna de helft van het aantal inwoners. Midden-Delfland is de kleinste gemeente, met 2% van het totaal aantal inwoners. De negen gemeenten hebben op 1 januari 2017 in totaal 1.080.034 inwoners.



Figuur 1: Gemeenten in Haaglanden met percentage inwoners (CBS:01-01-2017).

Het wettelijk kader

De Wet publieke gezondheid (WPG) is het belangrijkste kader waarbinnen GGD Haaglanden het regionale Programma Publieke Gezondheid realiseert voor alle gemeenten in de regio Haaglanden. Dit vormt het overall programma van de in deze begroting gepresenteerde 9 paragrafen m.b.t. taken. De WPG draagt het college van burgemeester en wethouders van een gemeenten op om de totstandkoming en continuïteit van en de samenhang binnen de publieke gezondheidszorg te bevorderen. Ook dient afstemming plaats te vinden met de curatieve gezondheidszorg en de geneeskundige hulpverlening bij ongevallen en rampen. Naast de WPG zijn voor de uitvoering van de taken van GGD Haaglanden ook andere wetten aan de orde: de Wet op de lijkbezorging, de Wet kinderopvang en kwaliteitseisen peuterspeelzalen, de Wet bevolkingsonderzoek, de Wet maatschappelijke ondersteuning 2015, de Wet veiligheidsregio's, het Warenwetbesluit Tatoeëren en Piercen en de APV³ (seksinrichtingen). En voor GGD Haaglanden als zorginstelling is de zorgwetgeving van toepassing, zoals de Wet kwaliteit, klachten en geschillen zorg (Wkkgz), de Wet Beroepen in de Individuele Gezondheidszorg (Wet BIG) en de Wet op de geneeskundige behandelingsovereenkomst (WGBO).

2.2.2 Taken

Het Algemeen Bestuur van GGD Haaglanden stelt voor de negen gemeenten in de regio het regionale basis- en plustakket vast. In deze begroting worden de taken beschreven in samenhangende paragrafen die gelden voor alle negen gemeenten van de gemeenschappelijke regeling. Deze opzet biedt de mogelijkheid gezondheidsonderwerpen in de regio op een integrale manier op te pakken. De paragrafen zoals beschreven en vastgesteld, moeten worden gelezen als een cluster van activiteiten en niet als programma's zoals bedoeld in de het Besluit, Begroting en Verantwoording (BBV) regelgeving.

Deze begroting beschrijft enkel het regionale basis- en plustakket en bevat geen informatie over lokale taken. Naast het regionale pakket kunnen alle gemeenten in de regio ook taken doen uitvoeren die vanuit lokaal beleid per individuele gemeente worden vormgegeven. Deze zogenaamde lokale taken vallen niet onder de gemeenschappelijke regeling en vallen buiten de bestuurlijke verantwoordelijkheid van het Algemeen Bestuur van de GGD. De uitvoering van deze taken wordt geregeld in bilaterale overeenkomsten tussen de gemeente Den Haag en iedere gemeente afzonderlijk.

In het vervolg van dit hoofdstuk is het regionale Programma Publieke Gezondheid uitgewerkt in een achttal inhoudelijke paragrafen m.b.t. taken:

1. Bestuur en Coördinatie
2. Crisisbeheersing en crisismanagement
3. Epidemiologie, Beleidsadvies en Monitoring
4. Gezondheidsbevordering
Gezondheidsbevordering; Preventieve ouderengezondheidszorg
5. Openbare Geestelijke Gezondheidszorg
Taken Wet op de lijkbezorging; Regeling onverzekerden
6. Infectieziektebestrijding
Algemene infectieziektebestrijding; SOA ASG regeling; Tuberculosebestrijding
Reizigersadvies en -vaccinatie
7. Medische Milieukunde en Technische Hygiënezorg
Medische Milieukunde
Technische Hygiënezorg en evenementen
Inspectie tatoeages & piercings
Hygiëne-inspectie seksinrichtingen
8. Toezicht Kinderopvang

³ Algemene Plaatselijke Verordening (per gemeente verschillend)
Jaarverslag pagina 9

Elke paragraaf m.b.t. taken bevat de onderdelen 'wat hebben we bereikt', 'wat hebben we daarvoor gedaan' en 'wat hebben we daarbij ingezet'. Bij iedere paragraaf zijn, waar mogelijk, realisatiecijfers opgenomen afgezet tegen de prognose voor 2018. Deze cijfers stonden niet in de begroting.

2.2.2.1 Bestuur en Coördinatie

Wat hebben we bereikt?

Met een flexibele en wendbare organisatie inspelen op bestuurlijke en maatschappelijke vragen uit de samenleving onder andere op basis van Wpg artikel 2, lid 2 onder c en Wpg artikel 16; dit op een resultaatgerichte en kostenbewuste wijze.

Als samenwerkingspartner bevorderen wij de gezondheid, preventie en eigen kracht in het sociaal domein in stad en regio waarbij grote waarde wordt gehecht aan een excellente zorg- en dienstverlener en aan een hoge kwaliteit van uitvoering van wettelijke taken.

Wat hebben we daarvoor gedaan?

1. Vanuit een brede kennisbasis en het concept positieve gezondheid adviseren wij de gemeenten over hun beleid op het gebied van Publieke Gezondheid en aanpalende beleidsterreinen al dan niet in overleg.
2. Wij signaleren en monitoren gezondheidsrisico's in de sociale en fysieke omgeving en wij adviseren over de gezondheidseffecten van bestuurlijke beslissingen op andere beleidsterreinen.
3. Wij formuleren maatregelen ter beïnvloeding van gezondheidsbedreigingen van de jeugd.
4. Wij bieden een platform voor kennisuitwisseling over Publieke Gezondheid en maatschappelijke gezondheidszorg.
5. Wij treden op als intermediair tussen afnemers en aanbieders van zorg waar dit vanuit openbaar belang noodzakelijk is.
6. Wij vertalen ons lange termijn perspectief naar concrete plannen.
7. Wij verwerken de uitkomsten van het project Herijking GR GGD en VT Haaglanden.
8. Wij spelen, met behulp van externe financiering, in op nieuwe ontwikkelingen en vragen vanuit de gemeenten, bijvoorbeeld ten aanzien van personen met verward gedrag.

Welke activiteiten hebben we ondernomen?

1. Het bestuur en de gemeenten van GGD Haaglanden adviseren over Publieke Gezondheid en aanpalende beleidsvelden. Onder andere in de vorm van kernboodschappen voor beleid voor de negen gemeenten op basis van de in 2018 uitgebrachte Gezondheidsmonitor.
2. Ondersteunen van gemeenten bij het realiseren van de Omgevingswet en het betrekken van gezondheidsaspecten bij de inrichting van de omgeving.
3. De gemeenten ondersteunen en adviseren bij het opstellen, monitoren en evalueren van de nota's Volksgezondheid/sociaal beleidskaders en het lokaal gezondheidsbeleid (kernboodschappentraject).
4. Op basis van signalen uit de regio Haaglanden een bijdrage leveren aan beleidsbeïnvloeding op regionaal en landelijk niveau met betrekking tot de besluitvorming rond Publieke Gezondheid. Mede in dit kader deelnemen aan landelijke- en stedelijke netwerken.
5. Coördineren van activiteiten om de missie en visie van GGD Haaglanden een integraal onderdeel te laten zijn van de organisatie.
6. Op basis van bestuurlijke doelstellingen en signalen uit de negen gemeenten met betrekking tot volksgezondheid (samenwerkings)partners samenbrengen.
7. Zorgdragen voor het opzetten van, coördineren en/of uitvoeren en evalueren van GGD-brede, strategische en/of medisch-inhoudelijke projecten. In 2018 onder andere het ontwikkelen van een eHealth-visie.
8. Beleidsinnovatie ontwikkelen, onder andere op het terrein van afstemming met zorgverzekeraars, Wmo-toezicht, kwaliteit en perinatale gezondheid.

9. Het, met behulp van externe financiering, opbouwen van landelijke en regionale kennis en expertise over de publieke gezondheid voor statushouders en het ondersteunen van de gemeenten op dit terrein. Gerealiseerd tot en met mei 2018.
10. Invulling geven aan GGD Haaglanden brede activiteiten op het gebied van opleiden en deskundigheidsbevordering. Onder andere door het aanbieden van de refereerbijeenkomsten Haagse Praat en, in samenwerking met GGD Rotterdam Rijnmond, de inleiding in de Publieke gezondheid voor HBO- en WO-opgeleide medewerkers.
11. In april 2018 heeft GGD Haaglanden het ISO 9001 certificaat ontvangen van auditor CIIO.
12. Deelnemen in de Academische Werkplaats Publieke Gezondheid Noordelijk Zuid-Holland, als belangrijk instrument voor GGD Haaglanden waarbij beleid, onderzoek en praktijk (BOP-principe) met elkaar worden verbonden. In januari 2018 heeft het symposium 'Implementeren: denken én doen, Hoe vertalen we onderzoeksresultaten en opgedane kennis naar onze dagelijkse praktijk?' plaatsgevonden. Ook is in het najaar in samenwerking met de gemeenten Alphen aan den Rijn, Leiden en Den Haag het project 'Wijzer in de wijk' gestart.
13. Ontwikkelen en start van de Mobiele Interventie- en Preventie Unit (MIPU) ten behoeve van personen met verward gedrag.
14. In 2018 zijn 67 klachten over GGD Haaglanden binnengekomen. Verreweg de meeste klachten zijn door interne behandeling of bemiddeling naar tevredenheid van de klager afgehandeld.
15. Met de FONA-commissie toetst GGD Haaglanden de zorgkwaliteit in de organisatie door het analyseren van (bijna)-incidenten en (bijna)-fouten in de (individuele) cliëntenzorg. Daaruit volgen aanbevelingen tot preventie aan de daarvoor verantwoordelijken. In 2018 heeft de FONA-commissie 24 meldingen ontvangen en behandeld. In alle gevallen heeft het management de door de commissie aangegeven aanbevelingen overgenomen.
16. Afronden van de, in 2016 samen met onder andere de Hartstichting gestarte, campagne in regio Haaglanden om meer burgerhulpverleners te werven. Eindresultaat was 7.500 nieuwe burgerhulpverleners.

Wat hebben we daarbij ingezet?

Taak	Personeel	Bijdrage van gemeenten (inclusief OVG ⁴ & OH ⁵)	Bijdrage van derden (inclusief OVG ⁴ & OH)
1. Rol DPG	0,80 fte*	€ 926.000	€ 28.000
10. Beleidsadvisering	5,76 fte*	€ 896.000	-
13. Coördinatie	3,59 fte	€ 639.000	€ 220.000

* Lager dan begroot i.v.m. taakstelling

2.2.2.2 Crisisbeheersing en Crisismanagement

Wat hebben we bereikt?

Zorg dragen dat GGD Haaglanden in geval van een crisis op een adequate wijze zijn wettelijke taak kan vervullen (Wpg). Het betreft zowel opschaling als de eigen continuïteit.

Met het GGD Rampenopvangplan (GROP) geeft GGD Haaglanden invulling aan deze wettelijke taak en organiseert GGD Haaglanden de interne crisisorganisatie ten behoeve van de primaire processen met bijbehorende profielen, bevoegdheden en verantwoordelijkheden. Het GROP beschrijft eveneens de relatie met andere partijen in de hulpverlenersketen.

⁴ OVG⁴ = overige goederen en diensten

⁵ OH = overhead

Wat hebben we daarvoor gedaan?

1. Het onderhouden en versterken van de crisisorganisatie.
2. Het continu afstemmen van het crisisplan en de onderliggende documenten van GGD Haaglanden met de relevante ketenpartners en de GHOR.
3. Het adequaat trainen en oefenen van het functioneren van de crisisorganisatie en de processen uit het GROEP. Deze trainingsactiviteiten zullen vooral in een breed ketenverband plaatsvinden.
4. Er is gestart met het opnieuw vormgeven van het proces psychosociale hulpverlening (PSH).
5. Het adequaat faciliteren van de crisisorganisatie op het gebied van telefonie/ICT, facilitair en personele zaken.
6. Het door ontwikkelen van de crisisorganisatie om voorbereid te zijn op nieuwe vormen van crisis en rampen.

Welke activiteiten hebben we ondernomen?

In 2018 heeft GGD Haaglanden in dit kader de volgende activiteiten uitgevoerd:

1. Er heeft 21 keer crisisinzet plaatsgevonden bij kleinschalige incidenten, zoals maatschappelijke onrust bij een mogelijke MERS-infectie of rondom zelfmoord op een middelbare school.
2. Crisisplan doorontwikkelen en combineren van het GROEP met het bedrijfscontinuïteitsplan tot een integraal crisis- en continuïteitsplan GGD Haaglanden (ICCP) en oefenen op basis van dit plan. Het crisisplan is inmiddels afgerond en in een driedaagse oefening getoetst en beoefend.
3. Actualisatie van het bedrijfscontinuïteitsplan als onderdeel van het integraal crisisplan.
4. Introduceren in nauwe samenwerking met de GHOR Haaglanden van het netcentrisch werken met behulp van het Landelijke Crisis Management Systeem LCMS. Alle crisiscoördinatoren zijn hier in 2018 in opgeleid.
5. Opstellen van een OTO-activiteitenjaarplan en een OTO-meerjarenplan.

Wat hebben we daarbij ingezet?

Taak	Personeel	Bijdrage van gemeenten (inclusief OVG & OH)	Bijdrage van derden (inclusief OVG & OH)
Inzet rond (en voorbereiding op) rampen en crises	2,00 fte	€ 173.000	€ 84.000

2.2.2.3 Epidemiologie, Beleidsadvies en Monitoring

Wat hebben we bereikt?

1. Een weergave van de gezondheidssituatie van de burgers in de regio Haaglanden op basis van epidemiologische analyses, inzicht in de aard en omvang van bedreigingen van de volksgezondheid, sociaaleconomische en groepsgebonden gezondheidsverschillen en daarmee samenhangende gezondheidsverschillen, en in de mogelijkheden om die te voorkomen dan wel terug te dringen.
2. Een gedegen advisering/consultatie/reactie op signalen op basis van epidemiologische analyses.

Wat hebben we daarvoor gedaan?

1. Volgens een vastgestelde cyclus (looptijd van 4 jaar) heeft GGD Haaglanden de gezondheid en het welzijn van de burgers in Haaglanden in beeld gebracht in de Gezondheidsmonitor 2018. Deze monitor levert input voor het lokaal gezondheidsbeleid en maakt onderdeel uit van de beleidscyclus. In dit kader houdt de GGD gedurende de cyclus van vier jaar schriftelijke gezondheidsenquêtes onder ouders van kinderen, jongeren, volwassenen en senioren. Daarnaast maakt de GGD gebruik van resultaten uit eigen onderzoeken, landelijke informatiebronnen, evaluatieonderzoeken en gegevens van andere zorginstellingen (waaronder de jeugdgezondheidszorg)

2. Het geven van een gedegen advisering door:
 - Opstellen van (beleids)adviezen voor zover voortvloeiend uit epidemiologisch onderzoek, vaak in samenwerking met andere GGD-taakvelden.
 - Duiden van signalen op het gebied van publieke gezondheid.
 - Beantwoorden van raadvragen.
 - Onderzoeken van de betrouwbaarheid en validiteit van landelijk of elders uitgevoerde onderzoeken.
 - Beantwoorden van vragen uit de media.

Welke activiteiten hebben we ondernomen?

In 2018 heeft GGD Haaglanden in dit kader de volgende activiteiten uitgevoerd:

1. Gezondheidssituatie:
 - Uitbrengen van een digitale gezondheidsmonitor voor ieder van de negen gemeenten op gemeentelijk niveau.
 - Inbreng leveren bij de kernboodschappen
 - Een aantal onderzoekspublicaties op inhoudelijke thema's.
 - Mondelinge presentatie op minimaal één bijeenkomst per gemeente.
 - Uitbrengen van het Epidemiologisch Bulletin en het publiceren van diverse artikelen daarin.
2. Advisering:
 - Beantwoorden van raadvragen en advisering voor vragen uit de media.
 - Advisering/consultatie/reactie op signalen en vragen vanuit gemeenten of samenwerkingspartners van de gemeente gericht op het algemene beeld van de gezondheidssituatie van de bevolking (verdere uitdieping valt hierbuiten).

Resultaten 2018

Onderstaande tabel toont de resultaten in 2018:

Taak	Resultaat 2018	Prognose 2018
Taak 1: gemeentelijk gezondheidsinzicht	<ul style="list-style-type: none"> • Lancering digitale Gezondheidsmonitor met 47 gezondheidsonderwerpen • Update Gezondheidsmonitor met 6 nieuwe onderwerpen en 1 aanvulling op bestaand onderwerp • Jeugdmonitor: advies op landelijke standaardvraagstellingen; advies gebruik JGZ data voor inzicht gezondheid jeugd; raadpleging beleidsmedewerkers 9 gemeenten, adviesnotitie DPG omtrent keuze landelijke deelname • Landelijke Gezondheidsmonitor: advies op landelijke standaardvraagstellingen; experiment responsverhogende maatregelen (korte vragenlijst en themavragenlijst onderzoeken), deelname landelijke werkgroep gericht op innovatie enquête onderzoek, deelname afstemming gezondheidsmonitor met epidemiologen andere GGD-en 	-
Taak 2: Epidemiologische adviezen	Inzet van 0,63 fte voor het geven van 36 aangevraagde adviezen vanuit gemeenten. Inzet van 0,47 fte voor advisering samenwerkingspartners gemeenten (aantal onbekend)	-
Publicaties (rapportages, factsheets, artikelen, presentaties)	<u>18 publicaties</u> , waaronder: <ul style="list-style-type: none"> • 3 thematische rapportages op basis van data uitgevoerde Gezondheidsenquête Volwassenen en Ouderen 2016 (leefomgeving en gezondheid, lichamelijk en psychosociale gezondheid, armoede en gezondheid) • Gezondheid Midden-, Oost- en Zuid-Europeanen 	12 publicaties

	<p>(MOE-landers)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Rapportage onnatuurlijke dood (niet extern) • Rapportage verwarde personen (niet extern) • Rapportage spoedeisend ambulancevervoer binnen de Haagse ouderenpopulatie • Rapportage percepties en behoeften van zwangeren van Hindostaanse afkomst (niet extern) • Rapportage toename daklozen (nog niet gepubliceerd) • Artikelen verschenen in epidemiologisch Bulletin met thema mondhygiëne, eenzaamheid, stress, vrijwilligerswerk, roken, suïcide en spoedeisend ambulancevervoer binnen de Haagse ouderenpopulatie <p><u>14 presentaties</u> op aanvraag van gemeenten of samenwerkingspartners gemeenten (gericht op inzicht in gezondheid, evaluaties interventies en mogelijkheden onderzoeksopzet)</p> <p><u>5 Epidemiologisch Bulletins:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • 4 reguliere Epidemiologische Bulletins met eigen artikelen over mondhygiëne, eenzaamheid, stress, vrijwilligerswerk, roken, het Haagse Uitgaansonderzoek, suïcide en spoedeisend ambulancevervoer binnen de Haagse ouderenpopulatie • 1 extra themanummer over het symposium ter gelegenheid van het afscheid van Barend Middelkoop, bijzonder hoogleraar 'Public Health, in het bijzonder de gezondheid van groepen in achterstandssituaties'. 	<p>10 presentaties</p> <p>4 Epidemiologisch bulletins</p>
<p>Onderzoeksprojecten (voorstellen en uitgevoerde projecten)</p>	<p><u>19 onderzoeksprojecten</u> uitgevoerd, waarvan 9 uitmondend in publicatie(s): Antibioticaresistentie, gezondheidsmonitor, gezonde levensverwachting, kerncijfers OGGZ, MOE-landers, onnatuurlijke dood, experiment responsverhogende maatregelen enquête, thematische rapportages vanuit Gezondheidsenquête, percepties en behoeften van zwangeren van Hindostaanse afkomst, sociaal medische advisering, verwarde personen, CCP, spoedeisende ritten ambulancevervoer, India studie, perinatale gezondheid, statushouders, sterfte naar etniciteit, suïcide, toename daklozen</p> <p><u>10 onderzoeksvoorstellen</u> waarvan 8 uitmondend in onderzoeksproject: Antibioticaresistentie, MOE-landers, experiment responsverhogende maatregelen enquête, percepties en behoeften van zwangeren van Hindostaanse afkomst, verwarde personen, spoedeisende ritten ambulancevervoer, sterfte naar etniciteit, suïcide, toename daklozen, gezondheidsdialoog</p>	<p>9 onderzoeksprojecten</p>

Voor wat betreft de preventieve ouderenzorg heeft dit specifiek geresulteerd in:

- Opleveren van specifieke informatie over de doelgroep binnen de diverse gezondheidsthema's via de Gezondheidsmonitor.
- Een onderzoek naar spoedeisend ambulancevervoer binnen de Haagse ouderenpopulatie, uitmondend in artikel epidemiologisch bulletin.
- Artikel in het Epidemiologisch Bulletin: Gezond ouder worden? Vergeet de mondhygiëne niet!

Wat hebben we daarbij ingezet?

Taak	Personeel	Bijdrage van gemeenten (inclusief OVGD & OH)	Bijdrage van derden (inclusief OVGD & OH)
Epidemiologie	6,90 fte	€ 1.031.000	€ 16.000

2.2.2.4 Gezondheidsbevordering

Wat hebben we bereikt?

Vanuit gezondheidsbevordering zet GGD Haaglanden zich ervoor in dat iedereen binnen de gemeenten gezond is, gezond blijft, en zijn eigen keuzes kan maken. Van jong tot oud. Niet alleen lichamelijk gezond, maar ook mentaal gezond. Iedereen kan meedoen in de maatschappij naar zijn eigen vermogen. Dat is positieve gezondheid.

De keuzes voor inzet worden in samenspraak met de afzonderlijke gemeenten gemaakt op basis van de speerpunten uit de landelijke en lokale nota's gezondheidsbeleid en de gezondheidsmonitor en kernboodschappen voor beleid van de betreffende gemeente.

Wat hebben we daarvoor gedaan?

1. Adviseren en evalueren van vraagstukken over het bevorderen van gezondheid en een gezonde leefstijl voor alle inwoners, met oog voor toegankelijkheid van (zorg)voorzieningen, fysieke en sociale leefomgeving.
2. Versterken preventiestructuur (lokaal en regionaal) via diverse uitvoeringsoverleggen, netwerkbijeenkomsten, deskundigheidsbevordering en de ontsluiting van kennis ten aanzien van gezondheidsbevordering. Dit ter bevordering van de effectiviteit van de inzet rond preventie.
3. Het proactief en reactief geven van voorlichting, informatie en advies op het terrein van publieke gezondheid aan bewoners, organisaties en professionals.

Welke activiteiten hebben we ondernomen?

In 2018 voerde GGD Haaglanden in dit kader de volgende activiteiten uit:

1. In samenspraak met gemeenten bepalen op welke inhoudelijke thema's en activiteiten GGD Haaglanden zich in 2018 inzet om het lokaal gezondheidsbeleid te versterken (maatwerk per gemeente) en deze uitvoeren. Dit vanuit het traject van kernboodschappen voor lokale volksgezondheid voor de afzonderlijke gemeenten.
2. Inbrengen van kennis op het gebied gezondheidsvaardigheden in de onder 1 gemaakte lokale keuzes.
3. Collectieve preventietaken koppelen aan ontwikkelingen in het sociaal domein en eerstelijnszorg in afstemming met gemeentelijke (beleids)afdelingen.
4. Verzorgen van kennis- en deskundigheidsbevordering op het terrein van (collectieve) preventie binnen gemeenten en partners.
5. Om de kennis over gezondheidsvaardigheden te versterken, is een onderzoek afgrond naar de relatie tussen gezondheidsvaardigheden en het zoeken naar informatie over gezondheid op internet.
6. Er is een visie ontwikkeld op e-health, waaronder deskundigheidsbevordering van medewerkers van de GGD en een viertal proeftuinen.
7. Leveren en ontsluiten van de kennis over gezondheid, ziektepreventie en gezondheidsvoorzieningen door middel van publieksinformatie. Voor bewoners, organisaties en

professionals heeft de GGD één centraal punt voor alle vragen en advies; zo wordt op een toegankelijke maar ook efficiënte wijze invulling gegeven aan de taak van het leveren van publieksinformatie.

8. Het Informatiecentrum kreeg in 2018 30.166 calls en 2.483 mailaanvragen.
9. De afdeling Gezondheidsbevordering heeft in 2018 een substantieel aandeel geleverd bij de landelijke publiekscampagnes Stoptober en IkPas.
10. De realisatie van de productie van het Programma Gezondheidsbevordering is conform de begroting uitgevoerd.

Resultaten

Onderstaande tabel toont de resultaten in 2018.

	Resultaat 2018	Prognose 2018
Telefonische contactmomenten	30.166	26.000
E-mail contactmomenten	2.483	2.600

Wat hebben we daarbij ingezet?

Taak	Personeel	Bijdrage van gemeenten (inclusief OVG & OH)	Bijdrage van derden (inclusief OVG & OH)
8. Gezondheidsbevordering	11,20 fte	€ 1.425.000	€ 2.000
9. Preventieve ouderengezondheidszorg	Valt binnen inzet andere taken		

2.2.2.5 Openbare Geestelijke Gezondheidszorg

Taken Wet op de lijkbezorging

Wat hebben we bereikt?

Het op professionele wijze uitvoeren van de lijkschouw, afhandelen van euthanasie, en afhandelen van verzoeken tot uitstellen/vervroegen van begrafenissen/crematies of het vervoeren van een overledene naar het buitenland.

Wat hebben we daarvoor gedaan?

1. Uitvoeren van de lijkschouw, vaststellen van de aard van het overlijden (natuurlijke of niet-natuurlijke overlijden) en zo mogelijk vaststellen van de doodsoorzaak door de forensisch arts. GGD Haaglanden werkt hierbij binnen de kaders van de Wet op de lijkbezorging en volgens de professionele richtlijnen.
2. Uitvoeren van taken in het kader van de meldingsprocedure euthanasie door de forensisch arts. GGD Haaglanden werkt hierbij binnen de kaders van de wet 'Toetsing levensbeëindiging op verzoek en hulp bij zelfdoding'.
3. Uitvoeren van activiteiten uit in het kader van de NODOK-procedure (nader onderzoek doodsoorzaak van kinderen) door de forensisch arts in geval van onverwacht/onverklaard overlijden bij kinderen.
4. Afgeven van een verklaring waarmee een begrafenis/crematie uitgesteld dan wel vervroegd kan worden.
5. Afgeven van een lijkenpas (verklaring dat het overlijden niet ten gevolge van een besmettelijke ziekte is) waarmee het vervoer van een overledene naar het buitenland kan worden geregeld.
6. Intercollegiaal contact tussen de forensisch arts en andere artsen (zoals huisartsen en medisch specialisten).

Welke activiteiten hebben we ondernomen?

In 2018 heeft GGD Haaglanden alle hiervoor beschreven activiteiten uitgevoerd.

Resultaten

Onderstaande tabel toont de resultaten in 2018.

	Resultaat 2018	Prognose 2018
Lijkschouw	1.137	1.050
Euthanasie		
Collegiaal overleg / advies	249	-
Meldingen overleden minderjarigen	24	-
NODOK*	2	-
Uitstel begrafenis	239	-
Lijkenpas	37	-

* Vallen binnen 784 lijkschouw

Wat hebben we daarbij ingezet?

Taak	Personeel	Bijdrage van gemeenten (inclusief OVG & OH)	Bijdrage van derden (inclusief OVG & OH)
Taken wet op de lijkbezorging	2,75 fte	€ 469.000	-/- € 1.000

Regeling onverzekerden

Wat hebben we bereikt?

Het terugdringen van onverzekerde door vanuit GGD Haaglanden gemeenten te informeren over de onverzekerde voor wie een zorgverlener een verzoek tot vergoeding van de gemaakte kosten heeft ingediend bij GGD GHOR Nederland.

Wat hebben we daarvoor gedaan?

1. Verwerken van de melding: de noodzakelijke gegevens uit de melding wegen en (indien nodig) doorgeven aan de betreffende gemeente. De gemeente kan dan vervolgacties initiëren (zoals het verzorgen van een (zorg-)verzekering, een briefadres, uitkering, huisvesting en eventueel verzorging).
2. Als het om een dak- of thuisloze gaat, eventueel oppakken van vervolghulp.

Welke activiteiten hebben we ondernomen?

Naast de hiervoor genoemde activiteiten heeft GGD Haaglanden in dit kader aanvullend gewerkt aan het verbeteren van de wijze van gegevensuitwisseling met de gemeenten.

Resultaten

Onderstaande tabel toont de resultaten in 2018.

	Resultaat 2018	Prognose 2018
Aantal verwerkte meldingen	983	-

Wat hebben we daarbij ingezet?

Taak	Personeel	Bijdrage van gemeenten (inclusief OVG & OH)	Bijdrage van derden (inclusief OVG & OH)
Regeling onverzekerden	Opgevangen binnen andere taken	-	-

2.2.2.6 Infectieziektebestrijding

Infectieziektebestrijding, TBC, SOA

Wat hebben we bereikt?

GGD Haaglanden draagt bij aan het vroegtijdig opsporen, de behandeling van en de bescherming tegen infectieziekten, het voorkómen van verdere verspreiding van deze ziekten en kennis om in de toekomst de kans op een infectieziekte te verminderen, op basis van WPG artikel 6, lid 1. Bij de uitvoering van deze taak heeft GGD Haaglanden niet alleen oog voor de patiënt, maar ook voor de gezondheid van degenen in zijn directe omgeving. GGD Haaglanden heeft tevens gerichte aandacht en zijn er specifieke programma's voor risicogroepen en kwetsbaren. Ook wil GGD Haaglanden ervoor zorgen dat bestuurders goed voorbereid zijn op het voorkómen van infectieziekten. Het informeren van de bestuurder, burger en ketenpartner over actuele ontwikkelingen op het gebied van infectieziekten draagt bij aan de eigen regie over hun gezondheid van de bestuurder, burger en ketenpartner. De taken m.b.t. bevatten het brede terrein van de infectieziektebestrijding inclusief seksuele gezondheid, SOA- en tuberculosebestrijding (TBC).

Wat hebben we daarvoor gedaan?

1. De basistaken voor de infectieziektebestrijding zijn:
 - Surveillance
 - Taken in het kader van de meldingsplicht van infectieziekten (A/B/C-ziekten en Artikel 26 instellingen)
 - Beleidsadvisering
 - Preventie
 - Bron- en contactonderzoek
 - Netwerk- en regiefunctie
 - Outbreakmanagement
 - Onderzoek
2. Uitvoering van de landelijke regeling aanvullende seksuele gezondheid (vroegtijdige opsporing en behandeling soa bij risicogroepen en het Sense-programma ten behoeve van jongeren) via het Centrum Seksuele Gezondheid (CSG).
3. Uitvoering van de subsidieregeling hepatitis B voor de daarvoor aangewezen risicogroepen.
4. De infectieziektebestrijding beweegt mee in de transitie van de publieke gezondheid in de informatie- en communicatiesamenleving. Daar waar mogelijk werkt zij digitaal. Ook borgt de infectieziektebestrijding een klimaat van innovatie en ontwikkeling om haar zorg- en dienstverlening doorlopend te verbeteren en vernieuwen.
5. Expertise beschikbaar stellen voor ketenpartners en doelgroepen.

Welke activiteiten hebben we ondernomen?

1. Uitvoering van de basistaken infectieziektebestrijding en relevante subsidieregelingen.
2. Continue registratie van meldingsplichtige infectieziekten, bron- en contactopsporing en hieruit voortvloeiende maatregelen tegen verspreiding nemen (inclusief bestuurlijke rapportage en advisering).
3. Op basis van de surveillance worden periodieke rapportages gemaakt ten behoeve van bestuur, management en ketenpartners. Hierin worden de gegevens met betrekking tot de infectieziekten weergegeven en trends.

4. Opsporing, begeleiding en zo nodig behandeling van tbc-patiënten.
5. Uitvoering van de tbc-bestrijding in het gebied Zuid-Holland Noord binnen het Regionaal Expertisecentrum (REC) Zuid-Holland.
6. In samenhang met de taken met betrekking tot gezondheidsbevordering inzetten op het bevorderen van de seksuele gezondheid van de inwoners van Haaglanden met daarbij onder andere aandacht voor het uitvoeren van Sense-sprekuren, het opsporen en behandelen van seksueel overdraagbare aandoeningen (SOA) en de begeleiding bij specifieke risicogroepen.
7. Voorlichting geven in het kader van seksuele vorming en ter voorkoming van Soa's en ongewenste zwangerschappen.
8. Activiteiten volgend uit actuele ontwikkelingen, zoals zoönosen (van dier op mens overdraagbare aandoeningen) en de internationale toename van ernstige infectieziekten (bijv MERS en ebola). In het bijzonder de beleidsadvisering en de advisering van ketenpartners.
9. Gezien het toenemend aantal meldingen en complexere casuïstiek was het nodig om boven de formatie extra verpleegkundigen aan te trekken.

Resultaten Algemene infectieziektenbestrijding
Onderstaande tabel toont de resultaten in 2018.

	Resultaat 2018	Prognose 2018
Meldingsplichtige infectieziekten	<ul style="list-style-type: none"> • A-ziekten: 0 • B-ziekten: 533 • C-ziekten: 108 • Totaal: 641 	585
Niet-meldingsplichtige casuïstiek, situations en enquiries	1.715	-
Meldingen van zorginstellingen (art. 26 Wpg)	238	-

Toelichting:

- Het aantal meldingsplichtige ziekten, gemeld bij GGD Haaglanden is in 2018 gedaald naar 641 (2017: 695).
- In 2018 is het totaal aantal meldingen uit instellingen (op basis van artikel 26 van de Wet Publieke Gezondheid) licht gedaald (2018: 238; 2017: 252). Er is het afgelopen jaar minder gemeld vanuit de kinderopvang en meer door zorginstellingen. Het aantal vragen over infectieziekten, zonder dat er sprake is van een uitbraak, is in 2018 vanuit de kinderopvang wel toegenomen. Tijdens deze contacten wordt veel aandacht aan preventie gegeven.
- In 2018 is extra ingezet op het voorkomen en beheersen van antibioticaresistentie. Onder leiding van een coördinator, geleverd door de GGD, is een regionaal coördinatieteam gestart met het (grote landelijke) project Punt Prevalentie. In dit project worden (onder andere) 29 verpleeghuizen in de regio Haaglanden getest op bijzonder resistente micro-organismen.
- GGD Haaglanden heeft dit jaar opnieuw veel vragen gekregen van personen, die in het buitenland gebeten of gekrabd waren door een zoogdier, met het risico op rabiës. Bij 90 personen is in 2018 na een dergelijke blootstelling een risico inschatting gedaan en een vaccinatie advies gegeven.
- GGD Haaglanden heeft een grote publieksfunctie. Het algemeen publiek, instellingen en ketenpartners weten de GGD goed te vinden. GGD Haaglanden is in 2018 ruim 1.100 keer benaderd (telefonisch of per mail) met vragen over tal van infectieziekten of onderwerpen gerelateerd aan infectieziekten, zoals Zikavirus, vaccinaties, besmettingsaccidenten en Bijzonder Resistente Micro-organismen (BRMO en MRSA). Bijzondere aandacht was er dit jaar voor meningokokkose of meningokokkenziekte.

Resultaten Bevordering seksuele gezondheid
Onderstaande tabel toont de resultaten in 2018.

	Resultaat 2018	Prognose 2018
Soa-consulten	11.413	11.000
Soa/sense-consulten		
Sense-consulten		
Vindpercentages Big 5 Soa	<ul style="list-style-type: none"> • Chlamydia 1.257 / 11,2% • Gonorrhoe 501 / 4,5% • Hiv 16 / 0,2% • Infectieuze syfilis 75 / 0,9% • Infectieuze Hep B 4 / 0,1% 	-
Centrum Seksueel Geweld	<ul style="list-style-type: none"> • 35 slachtoffers begeleid • 7 slachtoffers doorverwezen • 484 consulten 'seks tegen de zin' 	-
Online chat	Meer dan 4 uur per week (dus ca. 200 uur per jaar)	-
Voorlichtingen in groepsverband	53	-
Voorlichtingsactiviteiten	<ul style="list-style-type: none"> • Wereld aids dag • 2 x Rainbow • 4 x klantenacties • Liefdes bus 	-

Toelichting:

- Het aantal consulten ligt met 11.413 (voorlopig aantal; definitieve aantal volgt na controle door het RIVM) iets lager dan in 2017 (11.664). Het aantal cliënten dat om een consult vroeg nam juist toe. Het budgetplafond maakt het noodzakelijk dat kritisch naar het gebruik van de dienstverlening door minder kwetsbare groepen wordt gekeken. De wachttijden zijn toegenomen en hier zal in 2019 dan ook extra aandacht voor zijn.
- Het vindpercentage van de 'Big 5' Soa is m.u.v. gonorrhoe zowel absoluut als relatief afgenomen ten opzichte van 2017.
- Het aantal consulten 'seks tegen de zin' is in 2018 toegenomen tot 484 (was 338 in 2017).
- In het verslagjaar 2018 zijn 190 unieke cliënten in zorg genomen met een (PrEP) medicatie-instelling; het aantal extra consulten van deze groep bedraagt ongeveer 750.
- Het anticonceptiespreekuur is uitgebreid.
- Het Centrum Seksuele Gezondheid heeft haar resultaatafspraken in 2018 conform de begroting gerealiseerd. De productie targets voor soa-onderzoek en preventie (SENSE) zijn ruimschoots gehaald, binnen de vastgestelde formatieve en financiële kaders.

Resultaten TBC

In 2018 is een nieuw landelijk elektronisch patiëntendossier iTBC geïmplementeerd. Dit is een landelijk systeem voor alle GGD-en in Nederland. Ten tijde van het opstellen van de Jaarrekening is het helaas niet mogelijk de aantallen verrichtingen m.b.t. TBC uit het iTBC te verkrijgen.

Enkele specifieke resultaten van de afdeling Tuberculosebestrijding van GGD Haaglanden:

- Present op het 49th Union World Conference on Lung Health in het World Forum en heeft daar een schets gegeven van de tbc-bestrijding in Nederland via presentaties en een informatieve stand.
- Geparticipeerd in een landelijke pilot van de KNCV voor behandeling en begeleiding van TBC geïnfecteerden uit specifieke risicogebieden.
- Samenwerking met drie andere GGD'en in Zuid-Holland als onderdeel van het Regionaal Expertise Centrum (REC) TBC Zuid-Holland.

Wat hebben we daarbij ingezet?

Taak	Personeel	Bijdrage van gemeenten (inclusief OVG & OH)	Bijdrage van derden (inclusief OVG & OH)
Algemene infectieziektebestrijding	16,28 fte	€ 1.965.000	€ 224.000
SOA ASG regeling	15,59 fte	-	€ 3.319.000
Tuberculosebestrijding	13,56 fte**	€ 1.605.000	€ 472.000

* Inclusief 50% * 1,2 fte deskundige infectieziektebestrijding uitbreiding conform memo incidentele bijdrage

** Inclusief 0,8 fte sociaal verpleegkundige uitbreiding conform memo incidentele bijdrage

Reizigersadvies en -vaccinatie

Wat hebben we daarvoor gedaan?

Het geven van gezondheidsadvies en vaccinaties aan reizigers en risicogroepen, waaronder specifieke beroepsgroepen en het voorkomen van de introductie van importziekten.

Welke activiteiten hebben we ondernomen?

1. Het geven van voorlichting aan het algemeen publiek om hen te stimuleren zich te laten informeren en vaccineren voor zij op reis gaan.
2. Het vaccineren en immuniseren van reizigers.
3. Het geven van voorlichting aan reizigers over gezondheidsrisico's; voorlichting geven over en het aanbieden van vaccinaties tegen infectieziekten om een beroepsrisico te voorkomen.
4. Het onderhouden van een netwerk met relevante partijen.
5. Het verstrekken van reizigersproducten.

Resultaten

Onderstaande tabel toont de resultaten in 2018.

	Resultaat 2018	Prognose 2018
Aantal consulten	24.381	19.000
Aantal gegeven vaccinaties	32.840	27.000

De afgelopen jaren is een stijging in aantallen zichtbaar, wat vooral verklaarbaar is doordat mensen vaker (maar korter) op reis gaan en een stijging van het aantal reizen door 70+ ers.

Wat hebben we daarbij ingezet?

Taak	Personeel	Bijdrage van gemeenten (inclusief OVG & OH)	Bijdrage van derden (inclusief OVG & OH)
Reizigersadvies en -vaccinatie	14,63 fte	-/-€ 46.000	€ 2.044.000

2.2.2.7 Medische Milieukunde en Technische Hygiënezorg

Wat hebben we bereikt?

'Een gezonde leefomgeving is een voorwaarde voor een vitale samenleving', zo luidt de missie van Medische Milieukunde (MMK) en Technische Hygiënezorg (THZ). GGD Haaglanden doet dat door het leveren van medisch milieukundige zorg en technische hygiënezorg aan gemeenten, instellingen, ondernemers en inwoners van de regio Haaglanden, met als uitgangspunt dat alle

inwoners een gelijke kans moeten hebben op een gezonde leefomgeving, op basis van Wpg artikel 2 onder e en f.

Om dit te bereiken:

1. Ondersteunt GGD Haaglanden daar waar nodig burgers, ketenpartners en bestuurders in situaties waarin de leefomgeving is verstoord of dreigt te worden verstoord, bijvoorbeeld door uitstoot van schadelijke stoffen of ongezonde luchtkwaliteit.
2. Draagt GGD Haaglanden bij aan voorwaarden om de leefomgeving zodanig in te richten en te organiseren dat deze gezond is en/of gezonder wordt en adviseert GGD Haaglanden hierover aan de negen gemeenten.

Wat hebben we daarvoor gedaan?

1. Medische milieukunde:
Medische milieukunde richt zich op het beschermen, bewaken en bevorderen van gezondheid in relatie tot alle facetten van de fysieke leefomgeving: een uiteenlopend scala aan biologische, fysische en chemische milieufactoren in water, bodem en lucht, zowel binnen-als buitenshuis. In toenemende mate is ook de inrichting van de fysieke leefomgeving een aandachtsgebied.
2. Technische Hygiënezorg:
Het werkveld van de technische hygiënezorg richt zich op de biologische factoren in de leefomgeving die kunnen leiden tot infecties. De focus ligt daarbij op risicoinstellingen en de mogelijkheden op het gebied van bouw, inrichting en organisatie van de activiteiten om de risico's op verspreiding van pathogene micro-organismen te verkleinen. De werkwijze binnen dit vakgebied is sterk bepaald door landelijke richtlijnen, zoals deze worden ontwikkeld door het Landelijk Centrum voor Hygiëne en Veiligheid (LCHV).

Welke activiteiten hebben we ondernomen?

1. Medisch milieukundige basiszorg
 - Behandeling van vragen en klachten van burgers (meldingen), inclusief advisering 'Signalering van ongewenste situaties'.
 - (Beleids) advisering aan gemeenten, instellingen, omgevingsdienst Haaglanden, etc. Dit is inclusief advisering bij ruimtelijke planvorming.
 - Voorlichting.
 - Advies en nazorg bij incidenten.
2. Technische hygiënische basiszorg (inclusief advisering legionellapreventie)
 - Behandeling van vragen en klachten van burgers.
 - Signalering van ongewenste situaties.
 - Advisering (inclusief legionellapreventie) aan burgers, gemeenten en instellingen conform de richtlijnen van het Landelijk Centrum voor Hygiëne en Veiligheid (LCHV).
3. Inspectie tatoeage – en piercingstudio's en studio's voor cosmetische tatoeage
 - Inventarisatie van deze bedrijven.
 - Inspectie van deze bedrijven namens VWS conform de hygiënerichtlijnen van het Landelijk Centrum voor Hygiëne en Veiligheid.
 - Vergunnen, adviseren en controleren van deze bedrijven.
4. Inspectie seksinrichtingen
 - Inspectie inrichtingen conform de hygiënerichtlijnen van het Landelijk Centrum voor Hygiëne en Veiligheid, op basis van de algemene plaatselijke verordeningen.
 - Advisering en rapportage aan gemeente op basis van APV (jaarlijks).
5. Advisering evenementen
 - Schriftelijk advies op basis van veiligheidsplan conform de hygiënerichtlijnen van het Landelijk Centrum voor Hygiëne en Veiligheid.
 - Inspectie/ audit ter plaatse, inclusief advies.

Resultaten MMK

Onderstaande tabel toont de resultaten in 2018.

Indicator	Resultaat 2018	Prognose 2018
Advies aan burgers (n.a.v. melding)	444	400
Advies bij incidenten (nazorg en GROEP)	1	5
Advies van GAGS bij incidenten	23	-
Advies aan gemeenten; specifieke casus (melding)	15	15
Advies aan gemeenten; beleidsadvies	51	30
Advies aan gemeenten: RO adviezen (waarvan 25 HIT in Den Haag)	58	40
Advies aan gemeenten; ondersteuning bij raadvragen	15	-
Advies aan instellingen/ instanties (n.a.v. meldingen en beleidsadvies)	29	40

Toelichting:

- De afdeling Leefomgeving van GGD Haaglanden registreerde in 2018 over bijna alle 'producten' hogere aantallen dan in 2017. Er waren 444 MMK-meldingen van burgers over het binnen- en buitenmilieu (30 meer dan in 2017); deze betroffen onder andere vocht en schimmel, koolmonoxide, ongedierte, asbest, stank- en geluidsoverlast. Er zijn 51 beleidsadviezen gegeven (36 in 2017) over uiteenlopende onderwerpen, zoals Implementatie Omgevingswet, Actieplannen Geluid, Openbare ruimte, Scholen, Loodverontreiniging, MER, Duurzaamheid, Verkiezingsprogramma's, Luchtkwaliteit, Mobiliteit.
- De Gezondheidskundig Adviseur Gevaarlijke Stoffen (GAGS) opereert onder verantwoordelijkheid van de GGD en treedt op in de acute fase van incidenten. In 2018 zijn er 23 GAGS inzetten geweest in regio Haaglanden.
- Er zijn verschillende projecten gestart, waaronder het Europees project Zuivere Lucht (ZULU) en de Green Deal scholen.
- Er zijn optimalisatieslagen in het MMK-meldingen proces doorgevoerd (Lean). Verdere implementatie met de afdeling loopt, in combinatie met nieuw kwaliteitssysteem.

Resultaten THZ

Onderstaande tabel toont de resultaten in 2018.

Indicator	Resultaat 2018	Prognose 2018
THZ meldingen	74	100
Legionella adviezen	55	40
Beleidsadviezen	0	4
Adviezen veiligheidsplannen evenementen (o.b.v. adviesaanvraag GHOR)	61*	130
Inspecties evenementen	27*	53
T&P:		
• Inspecties T&P	89	80
• Aanvragen vrijstelling T&P bij evenementen	6	6
Inspecties seksinrichtingen	69	71
Advisering AZC	1	-

* De productie is achtergebleven wegens met name organisatorische problemen bij de GHOR, waardoor minder aanvragen zijn doorgezet

Wat hebben we daarbij ingezet?

Taak	Personeel	Bijdrage van gemeenten (inclusief OVG & OH)	Bijdrage van derden (inclusief OVG & OH)
Medische Milieukunde	8,07 fte*	€ 707.000	€ 1.000
Technische Hygiënezorg en evenementen		€ 243.000	€ 2.000
Inspectie tatoeages & piercings		€ 12.000	€ 38.000
Hygiëne-inspectie seksinrichtingen	0,55 fte.	-	€ 1.000

* Inclusief 50% * 0,61 fte deskundige infectieziektebestrijding uitbreiding conform memo incidentele bijdrage

2.2.2.8 Toezicht Kinderopvang

Wat hebben we bereikt?

Goede kinderopvang is van groot belang voor kinderen en hun ouders. Gemeenten zijn verantwoordelijk voor het toezicht op de kwaliteit van de kinderopvang en de handhaving ervan. Elk College van Burgemeester en Wethouders binnen de regio Haaglanden heeft de directeur publieke gezondheid van de GGD aangewezen als toezichthouder (wettelijke verplichting). GGD Haaglanden voert dit toezicht (TOKIN) uit. De GGD toetst, binnen alle negen gemeenten, instellingen voor kinderopvang (kinderdagverblijven en buitenschoolse opvang), gastouderbureaus en gastouders op het naleven van de Wet Kinderopvang 2018 (WKO).

Wat hebben we daarvoor gedaan?

Tijdens een inspectie controleert GGD Haaglanden of een kinderopvanglocatie, gastouderbureau of gastouders aan de kwaliteitseisen voldoen c.q. of ze worden nageleefd. De bevindingen van een inspectie worden door GGD Haaglanden met een rapport openbaar gemaakt. Indien noodzakelijk wordt door de betreffende gemeente handhavend opgetreden.

Welke activiteiten hebben we ondernomen?

Onderstaande tabel toont de aantallen inspecties en onderzoeken die in 2018 zijn uitgevoerd.

Indicator	Resultaat 2018	Prognose 2018
Locaties: jaarlijkse inspecties	1.109	1.216
Locaties: nieuw	85	113
Gastouders: jaarlijkse inspecties	597	771
Gastouders: nieuw		
Nader en incidentele onderzoeken	371	392
Klachten	43	39
Jeugdverblijven	2	-
Totaal	2.207	2.531

De uitgevoerde activiteiten in 2018 zijn:

- Inspectiebezoeken bij geregistreerde kinderopvanglocaties, gastouderbureaus en gastouders. Deze zijn lager dan begroot omdat locaties gedurende het jaar zijn gesloten. Tegelijkertijd vergden de werkzaamheden meer tijd i.v.m. gewijzigde regelgeving (Wet IKK) en herstel aanbod.
- Rapportage vindt plaats conform de landelijke richtlijnen, inclusief advies aan de gemeenten.

- In samenspraak met de kinderopvanglocatie-verantwoordelijken en de gastouders bij hen geconstateerde overtredingen en afwijkingen op een zo kort mogelijke termijn laten corrigeren/beëindigen.
- Ondersteuning van de negen gemeenten bij hun handhavingstaak.
- Ondersteuning van de gemeenten bij de kwalitatieve invulling van Het Nieuwe Toezicht per 2018 (IKK).
- Met het toezicht draagt de GGD eraan bij dat alle betrokken gemeenten in Haaglanden hun wettelijke taken konden nakomen en daarmee ook in 2018 de A-status kunnen behouden. Wettelijk is bepaald dat jaarlijks 5% van de bestaande gastoudervoorzieningen geïnspecteerd moet worden. De gemeenten in de regio Haaglanden hebben veelal gekozen voor grotere steekproeven.

Gemeente	Percentage bezochte gastouders (bestaand + nieuw)	Percentage inspecties bestaande gastoudervoorzieningen (norm > 5%)
Delft	47%	25%
Leidschendam-Voorburg	55%	16%
Midden-Delfland	39%	11%
Pijnacker-Nootdorp	48%	18%
Rijswijk	55%	14%
's-Gravenhage	66%	50%
Wassenaar	40%	6%
Westland	59%	19%
Zoetermeer	50%	31%

De inwerkingtreding van de Wet Innovatie en Kwaliteit Kinderopvang (IKK) op 1 januari 2018 en de invoering van het nieuwe besluit basisvoorwaarden kwaliteit Voorschoolse educatie (VE) per 1/7/2018 vroegen meer tijd dan voorzien en hadden consequenties voor de voortgang van de inspecties. Daartoe is extra toezichtcapaciteit aangetrokken en opgeleid. Om gemeentelijke budgetten 2018 niet extra te belasten en binnen het beschikbare budget te blijven, is met de negen gemeenten afgesproken om de aspecten Gezondheid en Veiligheid in 2018 niet in extenso conform IKK te toetsen. Dit gebeurt met ingang van 2019. De overige eisen, waaronder het pedagogisch beleid, mentorschap en EHBO zijn wel IKK getoetst. Het ministerie van OCW heeft pas kort voor 1 juli bekendgemaakt extra middelen voor toezicht en handhaving op de extra eisen voorschoolse educatie toe te kennen. Deze uitbreiding was dan ook niet in de begroting 2018 opgenomen.

Wat hebben we daarbij ingezet?

Taak	Personeel	Bijdrage van gemeenten (inclusief OVDG & OH)	Bijdrage van derden (inclusief OVDG & OH)
Toezicht kinderopvang	17,74 fte	€ 2.020.000	€ 15.000

2.3 Programmaverantwoording Veilig Thuis

2.3.1 Kaders

Veilig Thuis Haaglanden heeft een wettelijke taak die voortkomt uit de Wet Maatschappelijke Ondersteuning 2015 (Wmo 2015).

Veilig Thuis oefent op basis van artikel 4.1.1. lid 2 Wmo 2015 de volgende taken uit:

- a. het fungeren als meldpunt voor gevallen of vermoedens van huiselijk geweld of kindermishandeling;
- b. het naar aanleiding van een melding van huiselijk geweld of kindermishandeling of een vermoeden daarvan, onderzoeken of daarvan daadwerkelijk sprake is;
- c. het beoordelen van de vraag of en zo ja tot welke stappen de melding van huiselijk geweld of kindermishandeling of een vermoeden daarvan aanleiding geeft;
- d. het in kennis stellen van een instantie die passende professionele hulp kan verlenen bij huiselijk geweld of kindermishandeling, van een melding van huiselijk geweld of kindermishandeling of een vermoeden daarvan, indien het belang van de betrokkene dan wel de ernst van de situatie waarop de melding betrekking heeft daartoe aanleiding geeft;
- e. het in kennis stellen van de politie of de Raad voor de kindbescherming van een melding van huiselijk geweld of kindermishandeling of een vermoeden daarvan, indien het belang van de betrokkene dan wel de ernst van de situatie waarop de melding betrekking heeft daartoe aanleiding geeft;
- f. indien Veilig Thuis een verzoek tot onderzoek bij de Raad voor de kindbescherming doet, het in kennis stellen daarvan van het college van B&W, en
- g. het op de hoogte stellen van degene die een melding heeft gedaan, van de stappen die naar aanleiding van de melding zijn ondernomen.

Op basis van de Wmo 2015 verstrekt Veilig Thuis aan degene die een vermoeden van huiselijk geweld of kindermishandeling heeft, desgevraagd advies over de stappen die in verband daarmee kunnen worden ondernomen en verleent daarbij zo nodig ondersteuning.

Missie & Visie van Veilig Thuis

De missie van Veilig Thuis Haaglanden luidt:

‘Het in samenwerking met collega-instellingen aantoonbaar voorkomen en stoppen van huiselijk geweld en kindermishandeling en zorgdragen voor herstel van schade bij de direct betrokkenen’.

Visie

Veilig Thuis Haaglanden is het expertisecentrum voor huiselijk geweld en kindermishandeling. Professionals en particulieren maken gebruik van de expertise van Veilig Thuis ten behoeve van de inschatting van de veiligheidsrisico's en kunnen desgevraagd op deskundig advies rekenen. De specialistische kennis en kunde van Veilig Thuis wordt laagdrempelig ter beschikking gesteld aan iedereen die te maken heeft met huiselijk geweld en kindermishandeling. Het (acute) herstel van veiligheid, en het creëren en het borgen van duurzame veiligheid binnen afhankelijkheidsrelaties staan centraal. De medewerkers van Veilig Thuis zijn professionals die beschikken over expertise op het gebied van huiselijk geweld en kindermishandeling: telefoondienst, secretariaat dat de meldingen aanneemt en de maatschappelijk werkers zijn de spil in de aanpak van Veilig Thuis Haaglanden en daarnaast wordt de expertise van de gedragsdeskundigen en vertrouwensartsen van VTH ingezet.

Doelstellingen

“Meldingen tijdig afronden”

Vanwege de hoge groei van het aantal meldingen en adviesaanvragen en de voorbereiding van de implementatie van de aangescherpte meldcode is het voor VTH een uitdaging is om interventies

van VTH binnen de wettelijke termijnen af te handelen. Daarnaast is het hierin afhankelijk van (wachtlijsten en expertise bij) ketenpartners.

"VTH is binnen de keten een sterk expertisecentrum: versterken expertiserol, meer advies en focus op ernstig en hardnekkig geweld"

Een effectieve aanpak van huiselijk geweld en kindermishandeling is een aanpak van de gehele keten. Belangrijk aandachtspunt is dat de wachtlijst en de doorlooptijd van interventies bij Veilig Thuis ook gerelateerd is aan beperkingen in de doorstroom in de keten, aangezien interventies door Veilig Thuis bijna altijd worden voorafgegaan (preventie) of worden opgevolgd door de inzet van andere partnerorganisaties in de keten. Wachtlijsten en doorlooptijden bij VTH en bij lokale teams, specialistische hulpverlening of bijvoorbeeld de Raad voor de Kinderbescherming zijn communicerende vaten. VTH wil in samenwerking met ketenpartners komen tot een meer effectieve positie van VTH in de keten, door een versterking van de expertise en voorlichtingsfunctie, het inzetten van een lichte interventie waar dat kan (advies), en door de eigen zwaardere interventies Onderzoek en Voorwaarden en Vervolg te richten op acute en/of structurele onveiligheid en/of een multiproblematische leefsituatie, met een focus op ernstig en hardnekkig geweld.

"Resultaatgerichte sturing: versterkte uitvoering"

Deze doelstellingen vragen om een resultaatgerichte werkwijze van Veilig Thuis: VTH stuurt op tijdigheid en kwaliteit (cf. de landelijke protocollen) en heeft actuele kennis en expertise op alle onderdelen van huiselijk geweld en kindermishandeling. Hierbij zijn in de bedrijfsvoering de mogelijkheden van de inbedding in de gemeente den Haag volledig benut.

Ontwikkelingen

Het jaar 2018 stond in het teken van de inbedding in de nieuwe GR GGD en VT en bij de gemeente Den Haag, een substantiële groei van de instroom van meldingen van huiselijk geweld en kindermishandeling, het voorbereiden van het nieuwe landelijke beleid van de aangescherpte meldcode en het aanbrengen van meer focus op ernstig en hardnekkig geweld.

Onderdeel van Gemeenschappelijke regeling en gemeente Den Haag

Sinds 1 januari 2018 is Veilig Thuis Haaglanden onderdeel van de Gemeente Den Haag, Dienst OCW en is het ingebed in de nieuwe Gemeenschappelijke Regeling GGD en Veilig Thuis Haaglanden. Dit betekent dat de negen deelnemende gemeenten een gemeenschappelijke regeling met elkaar hebben afgesloten. De GR is een openbaar lichaam zonder eigen personeel. Het dagelijks bestuur van de GR heeft een dienstverleningsovereenkomst gesloten met de gemeente Den Haag over de te leveren diensten. De directeur VTH is adviseur van het bestuur en stuurt als directeur (intern Gemeente Den Haag manager van de uitvoeringsorganisatie VTH) de medewerkers van VTH aan. De Stichting Tijdelijke Ondersteuning Jeugdhulp en AMHK Haaglanden (Stojah) is van rechtswege op 31 december 2017 ontbonden.

Toename instroom adviezen en meldingen

In het afgelopen jaar 2018 was een flinke stijging zichtbaar in zowel het aantal meldingen als het aantal adviezen. De stijging bij de adviezen was wel sterker dan bij de meldingen. Het aantal adviezen is met 33% gestegen. Het aantal meldingen laat een stijging van 12% zien in 2018 ten opzichte van 2017.

Vorbereiding aanscherping landelijke meldcode

Sinds 1 januari 2019 geldt de aangescherpte meldcode, zie hiervoor het landelijke Besluit Meldcode 2017⁶ en de landelijke impact analyse die is opgesteld door het onderzoeksbureau Q Consult⁷. Dit

⁶ Besluit Meldcode Staatscourant: <https://zoek.officielebekendmakingen.nl/stb-2017-291.html>
Jaarverslag pagina 27

leidt tot structureel hogere kosten voor Veilig Thuis Haaglanden. Met de aanscherping van de Wet Meldcode zijn verschillende taken van Veilig Thuis per 1 januari 2019 geïntensiveerd en of/uitgebreid.

Met het nieuwe landelijke beleid wordt gestreefd naar het doorbreken van geweld en het terugdringen van nieuwe meldingen van professionals of particulieren over dezelfde casus. De aangescherpte meldcode heeft de rol van VTH geïntensiveerd: professionals melden elk (ernstig) vermoeden van huiselijk geweld en kindermishandeling bij Veilig Thuis, ook als zij denken er zelf uit te komen of er reeds adequate hulpverlening opgestart is. Verder krijgt Veilig Thuis een intensievere monitor rol, om een meer structureel integraal zicht op de veiligheid van de betrokkenen te kunnen houden.

In 2018 is een start gemaakt met de voorbereidingen bij VTH voor de implementatie van de aangescherpte meldcode. Deze voorbereidingen bestaan uit het werken en inwerken van voldoende personeel om tijdig paraat te zijn voor de extra inspanningen die de aangescherpte meldcode per 1 januari 2019 met zich meebrengt (extra instroom van meldingen en adviesaanvragen, veranderde werkwijze en intensievere monitoring). Een toename van de bezetting is in 2018 echter niet gelukt, ook gezien de krappe arbeidsmarkt in combinatie met de autonome groei en het vertrek van medewerkers was dit een lastige opgave. Dit betekent dat de specifieke voorbereidingen (trainingen van in totaal 9 dagdelen) en het inwerken van nieuwe medewerkers, had moeten worden gedaan vanuit de bestaande hoeveelheid bezetting. Dit geldt ook voor inspanningen zoals het geven van voorlichtingen. Om die reden is de specifieke trainingsinspanning gefaseerd ingezet en grotendeels doorgeschoven naar 2019. In 2019 worden de trainingen verder gevolgd en de ontstane achterstanden in personeelsgroei en inwerken van personeel ingelopen.

Toename instroom meldingen en adviezen

In 2018 is een flexibele schil van personeel ingezet om de groei van de instroom aan meldingen en adviezen te ondervangen. In totaal zijn er 1000 extra meldingen afgerond ten opzichte van 2017, en zijn er circa 1800 meer adviezen gegeven. Dit is een positief resultaat. Door de reeds opgelopen achterstanden en de krappe arbeidsmarkt (ook voor de flexibele schil) heeft VTH de totale hoeveelheid meldingen in 2018 niet allemaal binnen de wettelijke termijn afgehandeld. In de ordening van zaken is prioriteit gegeven aan spoedzaken (deze worden direct opgepakt), veiligheidsbeoordelingen (deze geschieden in overgrote meerderheid binnen de beoogde termijn) en komen relatief ernstige zaken het eerst aan de beurt. Door de opeenstapeling van zaken en de prioriteit bij spoed en veiligheidsbeoordelingen, is in het laatste kwartaal van 2018 circa 45% van de onderzoeken en overdrachten aan derden afgerond binnen de termijn van 10 weken.

VTH heeft in 2018 de volgende maatregelen genomen:

- het proces is doelmatiger gemaakt door het oppakken van adviezen en meldingen per regio binnen Haaglanden te organiseren. Door integrale regioteams is de flexibiliteit vergroot om fluctuaties van het werk op te vangen;
- er is gestart met het maken van verbeterde samenwerkingsafspraken met het lokale veld en de ketenpartners om effectiever te kunnen werken. Door innovatiever samen te werken, in diverse pilots en via overleggen op locatie, wordt de effectiviteit vergroot;
- de trainingen voor het nieuwe beleid en handelingsprotocol zijn gestart;
- het management team van VTH is versterkt.

Aandacht voor behoud van het personeel

Het afgelopen jaar zijn veel maatregelen genomen in het personeelsbeleid bij Veilig Thuis Haaglanden. Naast de inzet van een flexibele schil, zijn maatregelen genomen om personeel binnen

Veilig Thuis Haaglanden te behouden. Er is goed gekeken naar de caseload per medewerker en sturing hierop vindt plaats door de managers. Daarnaast investeert Veilig Thuis Haaglanden in de expertisefunctie (opleidingen, verdiepingsbijeenkomsten), dit zorgt voor energie bij de medewerkers van VTH. Dankzij de inbedding bij de dienst OCW is een beter personeels- en verzuimbeleid ingezet. Er is een duidelijk werkdrukbeleid uitgestippeld samen met de arbodienst en de bedrijfsarts, en zoals hierboven reeds genoemd is het managementteam uitgebreid. Hierdoor is er meer aandacht voor begeleiding van de teams, en voor professionele en persoonlijke loopbaanontwikkeling. De maatregelen hebben in 2018 in ieder geval gezorgd voor een geleidelijk dalend ziekteverzuim, ook al is het ziekteverzuim nog boven de norm.

2.3.2 Taken

In het takenpakket Veilig Thuis zijn vier taken te onderscheiden, namelijk: advies, meldingen, huisverbod coördinatie en voorlichting. Ook zijn er nog de overige taken – niet wettelijke taken – van Veilig Thuis.

2.3.2.1 Advies

Wat hebben we bereikt?

Omstanders en professionals ontvangen advies over de aard of ernst van signalen en kennen de stappen die zij kunnen zetten om situaties van huiselijk geweld of kindermishandeling te doorbreken, de veiligheid te herstellen en zijn in staat om de benodigde stappen te zetten. In 2018 heeft Veilig Thuis Haaglanden 33% meer adviezen gegeven aan hulpvragers en professionals dan in 2017. Het aantal adviezen in 2018 was 7410. De adviesfunctie wordt door ketenpartners en omstanders gewaardeerd (Public Result⁸). Het is een laagdrempelige manier om professionals en betrokkenen te ondersteunen, en kan meldingen voorkomen. Tijdens de advisering kan VTH waar nodig ook aanraden om te melden.

Wat hebben we daarvoor gedaan?

1. het bieden van *advies* aan professionals en omstanders met adviesgesprekken en/of ondersteuning, bijvoorbeeld door deel te nemen aan gesprekken met de directbetrokkenen, met een hulpverlener, school of politie.
2. het delen van (context)informatie over een gezinssysteem op ZSM aan Reclassering Nederland, de Raad voor de Kinderbescherming, politie en het Openbaar Ministerie. Dagelijks worden alle aangehouden verdachten die voor een geweldsdelict zijn aangemerkt als huiselijk geweld op de ZSM locatie besproken met Veilig Thuis. Het advies van Veilig Thuis is gebaseerd op dossierinformatie en op expertise van de aanpak van Huiselijk geweld en Kindermishandeling.
3. het bieden van advies op het Veiligheidshuis middels deelname aan het focusoverleg en de weegploeg. Het gaat hier om specifieke zaken met complexe vraagstukken rondom straf en zorg. Door de samenwerking van de twee ketens wordt de veiligheid vergroot.

⁸ Public Result (2018). *Evaluatie Meldcode Haaglanden: op naar het volgende station*. Jaarverslag pagina 29

Tabel 1 Productieaantallen adviezen 2018 ten opzichte van 2017 per gemeente

Gemeente	Advies 2018	Advies 2017
Delft	418	339
Den Haag	4405	3335
Leidschendam-Voorburg	226	142
Midden-Delfland	35	34
Pijnacker-Nootdorp	101	83
Rijswijk	201	136
Wassenaar	85	47
Westland	300	233
Zoetermeer	549	542
Overig	1088	678
Totaal VTH	7408 (+33%)	5569

Wat hebben we daarbij ingezet?

Taak	Personeel	Bijdrage van gemeenten
Adviezen	7,5 fte	€671.000

2.3.2.2 Meldingen

Wat hebben we bereikt?

Veilig Thuis biedt een optimale toegang voor degenen die een melding van (een vermoeden van) huiselijk geweld of kindermishandeling wensen te doen. Op basis van de inhoud van de melding komt Veilig Thuis in samenspraak met alle betrokkenen tot de noodzakelijke vervolgstappen en besluit wie de verantwoordelijkheid voor de uitvoering hiervoor neemt. Veilig Thuis Haaglanden heeft in 2018 12% meer meldingen gekregen van Huiselijk geweld en kindermishandeling dan in 2017. In 2018 zijn 8434 meldingen binnengekomen bij Veilig Thuis Haaglanden. In totaal zijn in 2018 1000 meer meldingen afgesloten dan in 2017.

Wat hebben we daarvoor gedaan?

Alle meldingen worden bij binnenkomst direct beoordeeld op de vraag of crisisinterventie noodzakelijk is. Vervolgens wordt binnen een termijn van 5 (werk)dagen aanvullende informatie verzameld bij verschillende bronnen en vindt een veiligheidsbeoordeling (triage) plaats. In 2018 is prioriteit gelegd bij een tijdige veiligheidsbeoordeling en het oppakken van spoedzaken. In het vierde kwartaal van 2018 is circa 85% van de veiligheidsbeoordelingen binnen de wettelijke termijn van 5 (werk)dagen afgerond, spoedzaken worden direct opgepakt.

De *triage* genoemd kent binnen Veilig Thuis een aantal uitkomsten.

Besluit na veiligheidsbeoordeling: einde bemoeienis

Meldingen kunnen na zorgvuldige beoordeling de uitkomst hebben dat verdere bemoeienis van Veilig Thuis, lokale veld of collega-organisatie niet nodig is. Er zijn geen zorgen over de veiligheid van betrokkenen.

Besluit na veiligheidsbeoordeling: overdracht naar het lokale veld en/of bestaande hulpverlening

In deze meldingen wijst de veiligheidsbeoordeling uit dat er sprake is van een casus die qua aard en ernst kan worden opgepakt door de lokale teams of bestaande hulpverlening die al bij het gezin betrokken is. In dit geval voert Veilig Thuis geen monitoring uit.

Besluit na veiligheidsbeoordeling: inzetten interventie zonder onderzoek (voorwaarden en vervolg (in 2018 was dit de dienst van overdracht aan derden)

Veilig Thuis kiest voor deze interventie indien er aanwijzingen zijn voor een acute en/of structurele onveiligheid en /of multiproblematische leefsituatie en als de direct betrokkenen voldoende bereid en in staat zijn om samen te werken aan het herstel van de veiligheid en daarbij zonodig hulp te aanvaarden. De inzet is gericht op het opstellen van veiligheidsvoorwaarden in overleg met de betrokkenen en professionals, en het overdragen naar een vervolgtraject, in veel gevallen vormen van (gespecialiseerde) hulpverlening. Na overdracht monitort Veilig Thuis de resultaten van het ingezette vervolgtraject en stuurt zonodig bij.

Besluit na veiligheidsbeoordeling: inzetten vervolgtraject met onderzoek

In die situaties dat de bevoegdheid en de expertise van Veilig Thuis nodig zijn om helderheid te verkrijgen over de vraag of er sprake is van huiselijk geweld en/ of kindermishandeling en/of betrokkenen onvoldoende bereid zijn hulp te accepteren, wordt er onderzoek ingezet. In kaart wordt gebracht welke onderliggende problemen er zijn die moeten worden opgelost om tot duurzame veiligheid en herstel te komen. Veilig Thuis stelt in samenspraak met betrokkenen een plan op voor veiligheid, hulpverlening en herstel. Veilig Thuis monitort de resultaten van het ingezette vervolgtraject.

Veilig Verder Teams VVT

In het kader van het inzetten van een vervolgtraject vervult Veilig Thuis in de centrumgemeente regio Den Haag ook de rol van voorzitter van de Veilig Verder Teams in de verschillende gemeenten.

Tabel 2 Productieaantallen meldingen 2018 ten opzichte van 2017 per gemeente

Gemeente	Melding 2018	Melding 2017
Delft	498	438
Den Haag	5073	4619
Leidschendam-Voorburg	443	397
Midden-Delfland	70	46
Pijnacker-Nootdorp	232	220
Rijswijk	404	328
Wassenaar	137	106
Westland	496	486
Zoetermeer	959	813
Overig	122	107
Totaal VTH	8434 (+12%)	7560

Wat hebben we daarbij ingezet?

Taak	Personeel	Bijdrage van gemeenten
Meldingen	84,7 fte + flex.schil*	€7.208.000

* Zie paragraaf 2.3.4 voor verdere toelichting

2.3.2.3 Huisverbod coördinatie

Wat hebben we bereikt?

Het doel van de functie Coördinatie huisverbod door Veilig Thuis is het verhogen van de effectiviteit van het huisverbod door het overzicht te bewaren, ondersteuning te bieden en te zorgen voor afstemming op hetgeen de hulpverlenende, gemeentelijke en strafrechtelijke partijen uitvoeren.

Wat hebben we daarvoor gedaan?

In het kader van de Wet Tijdelijk Huisverbod voert Veilig Thuis de coördinatie uit. Veilig Thuis stelt het zorgadvies op voor de gemeenten (lees: de burgemeester) over het (al dan niet) verlengen van het huisverbod en ondersteunt de procesregisseurs van de gemeenten (behandeling van voorlopige voorzieningen en beroepszaken bij de rechtbank). De coördinatoren werken samen met de andere partijen die betrokken zijn bij het huisverbod. Zij beoordelen de veiligheidsafspraken en brengen hun expertise in. Op het Veiligheidshuis is een team van coördinatoren werkzaam ten behoeve van bovengenoemde taken.

Wat hebben we daarbij ingezet?

Taak	Personeel	Bijdrage van gemeenten
Coördinatie huisverbod	5,7 fte	€504.000

2.3.2.4 Voorlichting

Wat hebben we bereikt?

Het doel van de functie voorlichting is bewustwording, kennisoverdracht en het aanreiken van handelingsvaardigheden aan professionals op het gebied van huiselijk geweld en kindermishandeling. In 2018 is minder voorlichting gegeven dan was begroot. Dit komt onder meer door de hoge werkdruk. Prioriteit is gegeven aan het oppakken van meldingen en adviezen.

Wat hebben we daarvoor gedaan?

Veilig Thuis geeft voorlichting aan professionals over de verschillende vormen van huiselijk geweld en kindermishandeling en over de eigen werkwijze. Doelen van de voorlichting zijn verbetering van de signalering, ondersteunen van het werken volgens de meldcode en verbeteren van de samenwerking tussen Veilig Thuis en de samenwerkingspartners. De doelgroepen zijn alle *professionals* die betrokken zijn bij de signalering en de aanpak van huiselijk geweld en kindermishandeling waarbij de nadruk ligt op het onderwijs, de gezondheidszorg en het lokale veld.

Wat hebben we daarbij ingezet?

Taak	Personeel	Bijdrage van gemeenten
Voorlichting	0,2 fte	€7.000

3 Paragrafen

3.1 Weerstandsvermogen en risicobeheersing

3.1.1 Weerstandscapaciteit, risico's en risicobeleid GGD

In de begroting 2018 stond een aantal risico's benoemd. Onderstaande tabel geeft deze risico's weer, of ze zich hebben voorgedaan en hoe ermee is omgegaan.

Risico	Voorgedaan	Omgang
In de begroting zijn de lokale taken niet opgenomen. Mochten de lokale taken in de toekomst niet meer (of in veel mindere mate) worden afgenomen door de gemeenten dan wordt de basis voor bijvoorbeeld de crisisorganisatie kleiner. Voor de crisisorganisatie van de GGD wordt deels gesteund op de robuustheid van de GGD die mede gebaseerd is op de uitvoering van de lokale taken, welke buiten de verantwoordelijkheid van het AB worden verricht.	Nee	-
Indexering van kosten die in de praktijk hoger is dan de indexering waarmee op basis van de voorcalculatie rekening is gehouden.	Ja	Is opgevangen binnen de lopende budgetten en wordt conform de Voorjaarsbrief 2020 gecorrigeerd voor 2020.
Opgelegde veranderingen in takenpakket of eisen aan taken die door externe autoriteiten opgelegd worden en tot aantoonbare verhoging van de kosten leiden.	Ja	Is opgevangen met begrotingswijzigingen.
Calamiteiten die leiden tot aantoonbaar hogere kosten voor de dienstverlening bijvoorbeeld uitbraak infectieziekten, maatschappelijke ontwikkelingen.	Nee	-
Calamiteiten in de bedrijfsvoering die maken dat de kosten aantoonbaar fors hoger zijn (bijv. cyberattack).	Nee	-
Veranderingen in (de interpretatie van) het fiscale regime.	Ja	In de begroting 2018 was niet vermeld dat op Lijkschouw BTW moet worden geheven. Heeft geleid tot een nacalculatie op de deelnemersbijdragen, zie jaarrekening.

3.1.2 Weerstandscapaciteit, risico's en risicobeleid VT

In de begroting 2018 stond een aantal risico's benoemd. Onderstaande tabel geeft deze risico's weer, of ze zich hebben voorgedaan en hoe ermee is omgegaan.

Risico	Voorgedaan	Omgang
Veranderingen in takenpakket of eisen aan taken die door externe autoriteiten opgelegd worden en tot aantoonbare verhoging of verlaging van de kosten leiden. Dit zal voor VT het geval zijn bij de aanscherping van de meldcode (ingangsdatum 1 januari 2019). Dit zal leiden tot verandering in de werkwijze van de Veilig Thuis organisatie.	Ja	VTH is in 2018 gestart met de voorbereiding op de implementatie van de meldcode.
Calamiteiten in de bedrijfsvoering die maken dat de kosten aantoonbaar fors hoger zijn (bijv. cyberattack).	Ja	Geen sprake van een specifieke calamiteit, zoals een cyberattack. Door de ICT-omgeving zijn vertragingen ontstaan in het primaire proces (zoals hybride ICT-systeem, geen WiFi etc) die zo goed als mogelijk zijn ondervangen met extra ICT-ondersteuning. VTH heeft extern personeel ingehuurd om deze het hoofd te bieden.
Veranderingen in (de interpretatie van) het fiscale regime.	Nee	

3.2 Bedrijfsvoering

3.2.1 Bedrijfsvoering GGD

Doelmatigheid

Het algemeen bestuur heeft de gemeente Den Haag gevraagd om regelmatig doelmatigheidsonderzoeken te verrichten naar de uitvoeringsorganisaties GGD en Veilig Thuis. In opdracht van de gemeente Den Haag heeft bureau Berenschot het volgende onderzocht: Op welke wijze kunnen besparingen en verbeteringen van de dienstverlening worden gerealiseerd op de directe overhead van de GGD? Hierbij hebben wij bureau Berenschot gevraagd te kijken naar doelmatigheid en doeltreffendheidsaspecten, en om verbetervoorstellen en besparingsvoorstellen te doen.

Berenschot concludeert dat op een aantal plaatsen efficiencywinst behaald kan worden. Gedeeltelijk is efficiencywinst reeds ingevuld met de maatregelen die genomen zijn naar aanleiding van de herijking van de gemeenschappelijke regeling (€ 481.000), waaronder een formatieplaats secretaresse en een formatieplaats financieel beleidsmedewerker. Andere maatregelen worden bezien in samenhang met de indirecte overhead van de gemeente Den Haag. Binnen de gemeente Den Haag wordt de interne overhead momenteel opnieuw vormgegeven als gevolg van de bundeling van de bedrijfsvoeringstaken. De dienst OCW is in belangrijke mate afhankelijk van deze herijking van de interne overhead.

Accountmanagement

GGD Haaglanden stond in 2018 voor een forse omslag; na de herijking van de GR bleek dat een aantal gemeenten een deel van de taken als lokale taken wilde inkopen. Diverse afdelingen zijn in 2018 betrokken geweest bij gesprekken met gemeenten over hun behoeften inzake bijvoorbeeld het versterken van schoolgezondheidsbevordering en ten aanzien van OGGZ / sociaal medische zorg. Deze gesprekken hebben geresulteerd in regiogemeenteeovereenkomsten conform de gezamenlijk afgesproken principes. De GGD is daarnaast gestart met visieontwikkeling op accountmanagement om optimaal invulling te kunnen geven aan deze nieuwe rol.

Taakanalyse & kostprijzen

Binnen GGD Haaglanden is voor een aantal taken een analyse uitgevoerd, met het oog op het verbeteren van de sturing en/of te zorgen voor kostendekkende tarieven. In 2019 zal e.e.a. verder worden uitgewerkt en waar relevant worden voorgelegd aan het Algemeen Bestuur.

Centrale roosterplanning

Tot 2018 is binnen de GGD het personeel door de afdelingen zelf geroosterd. Besloten is deze roosteractiviteiten centraal op te pakken. Een in te richten centraal roosterbureau (CRB) zal de personeelsrooster van de aangesloten afdelingen overnemen. De aanpak omvat de bemensing voor het CRB, het vastleggen van de gezamenlijke werkprocessen en de implementatie van het roostersysteem. De centrale rooster wordt het eerst geïmplementeerd bij de afdelingen waar een centrale rooster de meeste meerwaarde biedt of waar de meeste tijd aan rooster wordt besteed. De afdelingen in deze 'kopgroep' zijn: Reizigerszorg, Infectieziektebestrijding, Forensische geneeskunde, Tuberculosebestrijding en Centrum Seksuele Gezondheid. De afdelingen Leefomgeving, Psychosociale Hulpverlening en de crisisprocessen volgen later. In 2019 wordt mogelijk Veilig Thuis Haaglanden ook bediend vanuit het CRB.

Focus & Balans

De bedrijfsvoering van GGD Haaglanden is, net als de inhoudelijke taakuitvoering, nader uitgewerkt in het verandertraject Focus en Balans. Hieraan is in 2018 invulling gegeven zonder dat een reorganisatie heeft plaatsgevonden. De ingezette verbeterlijnen zullen in 2019 en verder een vervolg krijgen.

Privacybescherming

In de dienstverleningsovereenkomst tussen de GR en de gemeente Den Haag heeft de gemeente Den Haag zich als opdrachtnemer verplicht om er zorg voor te dragen, dat zij te allen tijde voldoet aan de voor haar vigerende toepasselijke wet- en regelgeving, zoals de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG). Binnen Den Haag zijn procedures ingericht om hieraan te voldoen. In het kader van de implementatie van de AVG bij de GGD is een privacy impact analyse uitgevoerd die met concrete maatregelen wordt opgevolgd. De basis hierbij is, dat privacygevoelige gegevens die inwoners uit Haaglanden aan de GGD verstrekken alleen voor de GGD zelf bekend zijn en alleen door de GGD met de betreffende inwoners worden gedeeld.

3.2.2 Bedrijfsvoering VT

In 2018 is de bedrijfsvoering van VTH op doelmatigheid onderzocht. Hieruit kwamen de aanbevelingen om de voorkant van het proces te stroomlijnen, om het gebruik van het cliëntvolgsysteem meer eenduidig te maken en om te investeren afspraken met ketenpartners. Daarnaast werd geadviseerd om voortvarend uit te breiden, gezien de werkdruk en groei van het werkaanbod, in combinatie met een gerichtere aansturing. Dit is in 2018 opgepakt. Verder is een capaciteitsmodel ontwikkeld dat wordt toegepast in de PenC cyclus.

Verder heeft de inbedding in de gemeente den Haag de bedrijfsvoering versterkt, bijvoorbeeld op het gebied van arbo-en verzuimbeleid en ondersteuning en juridisch advies. Daarnaast is in 2018 de verhuizing van de locatie den Haag naar het Westeinde voorbereid. Deze verhuizing zal in 2019 plaatsvinden en wordt opgevolgd door een verbetering van het ICT-systeem.

3.2.3 Bedrijfsvoering GR

Sinds 1 januari 2018 beschikt de GR over een eigen secretaris en een eigen controller. De secretarisfunctie is ingevuld door aanstelling van een interim-secretaris/kwartiermaker (doorlopend tot nader te bepalen einddatum in 2019). De controllerfunctie is vast ingevuld.

De bedrijfsvoering van de GR is in 2018, na de herijking verder ingericht conform de statuten van de GR. Daarbij zijn de volgende zaken gerealiseerd:

- Er is een Planning&Control proces uitgewerkt opgesteld;
- Er zijn circulaire c.q. formats en detailplanningen opgesteld voor Halfjaarrapportages, Voorjaarsbrieven, Jaarstukken en Begrotingsstukken;
- De AO/IC van de GR is beschreven in samenspraak met de accountant van de GR;
- Met de gemeente Den Haag als opdrachtnemer zijn afspraken gemaakt over het overleggen van een accountantsverklaring bij de eindafrekeningen GGD en VT 2019;
- De opdracht aan de accountant van de GR is aangepast;
- De administratie van de GR is ingericht in een eigen administratieve omgeving;
- De GR beschikt nu een eigen bankrekening zodat geldstromen strikt zijn gescheiden;
- De GR geeft liquide middelen uit ontvangen voorschotten zoals voorgeschreven in beheer bij het Agentschap Schatkistbankieren van het Ministerie van Financiën.

Bijlage Maatschappelijke jaarverantwoording aanbieders Veilig Thuis

Als Veilig Thuis instelling moet de GR GGD en VT Haaglanden vanuit de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo) jaarlijks verantwoording afleggen over de prestaties. Deze verplichting is vastgelegd in artikelen 4.2.10, 4.2.13 en 4.2.14 Wmo. In het document "Jaarverantwoording Veilig Thuis 2017 en 2018" van het ministerie voor VWS is een overzicht opgenomen van alle vragen die voor het verslagjaar 2018 moeten worden aangeleverd. De gegevens moeten bestuurlijk worden geaccordeerd en (voor GR-en) voor 15 juli volgend op het verslagjaar worden aangeleverd bij een digitale voorziening voor maatschappelijke verantwoordingsverslagen (DigiMV). De aangeleverde gegevens zijn openbaar.

Over verslagjaar 2017 heeft de Stichting Tijdelijke Ondersteuning Jeugdhulp en AMHK Haaglanden (Stojah) voldaan aan de verantwoordingsvoorschriften. Voor verslagjaar 2018 ligt de verantwoordingsplicht bij de GR. De GR heeft van het Ministerie van VWS een aanschrijving ontvangen om de gegevens aan te leveren. De naleving van de verantwoordingsverplichtingen wordt gecontroleerd door de Inspectie Gezondheidszorg en Jeugd (IGJ). De IGJ blijft extra controle uitoefenen op de jaarrekening, zoals of de jaarrekening de juiste onderdelen bevat en of de juiste vorm accountantsverklaring wordt aangeleverd:

- Profiel Veilig Thuis;
- Personeel;
- Governance;
- Productie;
- Opbrengsten en hoofdposten uit de jaarrekening.

Profiel organisatie Veilig Thuis

Typering organisatie Veilig Thuis (voorschrift 3.1.1): Aanbieder Veilig Thuis die valt onder een gemeenschappelijke regeling als bedoeld in de Wet gemeenschappelijke regelingen.

Entiteiten (voorschrift 3.1.7): Een entiteit is gedefinieerd als een eenheid die zorg levert en zelfstandig verplicht is tot het opstellen van een jaarrekening.

- Entiteit: Gemeenschappelijke Regeling Gemeentelijke Gezondheidsdienst en Veilig Thuis Haaglanden
- NAW: Westeinde 128, 2512 HE Den Haag
- KvK nummer: 63629216
- Rechtsvorm: Publiekrechtelijke rechtspersoon, Openbaar Lichaam op grond van de Wgr
- Aard van de activiteiten: preventieve gezondheidszorg

Personeel

Personeel dat specifiek wordt ingezet voor Veilig Thuis (voorschrift 3.3.10a)

Personeel	Aantal werkzame personen op 31-12 van verslagjaar	Aantal fte's op 31-12 van verslagjaar
Personeel in loondienst inclusief leerlingen BBL		
Vertrouwensartsen (a)	5	3,06
Gedragsdeskundigen (b)	7	5,67
Maatschappelijk werkenden (c)	95	80,61
Overig cliëntgebonden personeel (d)	14	10,97
Cliëntgebonden personeel in loondienst (a+b+c+d)	121	103,31
Niet cliëntgebonden personeel in loondienst (e)	15	12,61
Totaal personeel in loondienst (a+b+c+d+e)	136	115,92
Zelfstandigen (geen gezagsverhouding)		
Vertrouwensartsen (a)		
Gedragsdeskundigen (b)		
Maatschappelijk werkenden (c)		
Overig cliëntgebonden personeel (d)		
Cliëntgebonden zelfstandig personeel (a+b+c+d)		

Niet cliëntgebonden zelfstandig personeel (e)		
Totaal zelfstandig personeel (a+b+c+d+e)		
Ingehuurd personeel		
Vertrouwensartsen (a)	1	0,67
Gedragsdeskundigen (b)		
Maatschappelijk werkenden (c)*	32	21,52
Overig cliëntgebonden personeel (d)		
Cliëntgebonden ingehuurd personeel (a+b+c+d)	33	22,19
Niet cliëntgebonden ingehuurd personeel (e)	3	2,22
Totaal ingehuurd personeel (a+b+c+d+e)	36	24,43
Stagiaires		
Vrijwilligers		

*Dit is inclusief de inzet van extern personeel op de inhuur van diensten.

Verzuim personeel dat specifiek wordt ingezet voor taken Veilig Thuis exclusief zwangerschapsverlof (voorschrift 3.3.11a)

Verzuim	Percentage
Verzuim totaal personeel in loondienst	7,81%

Vacatures personeel dat specifiek wordt ingezet voor taken Veilig Thuis (voorschrift 3.3.12a)

Personeel	Totaal aantal vacatures per einde verslagjaar	Waarvan moeilijk vervulbaar
Totaal personeel		
Waarvan personeel met cliëntgebonden functies		

Governance

Rechtsvorm (voorschrift 3.4.1): De rechtsvorm van Veilig Thuis Haaglanden is een openbaar lichaam op grond van de Wgr.

Bestuur (raad van bestuur, directie) (voorschrift 3.4.4)

Naam	Hr. of Mw.	Functie in raad van bestuur of directie)	Interim ja/nee	Functie vervuld sinds (datum)	Nevenfuncties
R.M. de Prez	Hr.	Voorzitter algemeen bestuur en voorzitter dagelijks bestuur	nee	1-7-2014	Wethouder Delft
P.M. Melzer	Hr.	Penningmeester dagelijks bestuur	nee	1-12-2017	Wethouder Pijnacker-Nootdorp
K. Klein	Hr.	Lid algemeen bestuur en lid dagelijks bestuur	nee	1-7-2014	Wethouder Den Haag
F.J. Kist	Hr.	Lid algemeen bestuur	nee		Wethouder Leidschendam-Voorburg
A.M.J. de Goede-van Tiel	Mw	Lid algemeen bestuur	nee	1-7-2014	Wethouder Midden-Delfland
B.D. Lugthart	Hr.	Lid algemeen bestuur	nee	1-7-2014	Wethouder Rijswijk
L. Doorn	Hr.	Lid algemeen bestuur	nee		Wethouder Wassenaar
M.A.A. de Goeij-Van der Klugt	Mw.	Lid algemeen bestuur	nee	1-7-2014	Wethouder Westland
I.H.C. Vugs-Vink	Mw.	Lid algemeen bestuur	nee	1-7-2014	Wethouder Zoetermeer
B.D. Lugthart		Voorzitter algemeen bestuur en voorzitter dagelijks bestuur	nee	1-7-2018	Wethouder Rijswijk
K. Schrederhof	Mw.	Penningmeester dagelijks bestuur	nee	1-7-2018	Wethouder Delft
K. Parbhudayal	Mw.	Lid algemeen bestuur en lid dagelijks bestuur	nee	1-7-2018	Wethouder Den Haag
J. Bouw	Mw.	Lid algemeen bestuur	nee	1-7-2018	Wethouder Leidschendam-Voorburg
H. Hurlings	Hr.	Lid algemeen bestuur	nee	1-7-2018	Wethouder Midden-Delfland
H. van de Gevel	Mw.	Lid algemeen bestuur	nee	1-7-2018	Wethouder Pijnacker-Nootdorp
I. Zweerts de Jong	Mw.	Lid algemeen bestuur	nee	1-7-2018	Wethouder Wassenaar
P. Vreugdenhil	Hr.	Lid algemeen bestuur	nee	1-7-2018	Wethouder Westland
I. ter Laak	Mw.	Lid algemeen bestuur	nee	1-7-2018	Wethouder Zoetermeer

Belangrijke gebeurtenissen die (mede) van invloed zijn op het aanbieden van Veilig Thuis (voorschrift 3.4.5)

Onderwerp	Geef aan of het onderwerp bij u aan de orde is (self assessment)	Licht in maximaal 200 woorden uw antwoord toe
Zijn in uw organisatie in het verslagjaar belangrijke gebeurtenissen aan de orde geweest, zoals fusieplannen, wijzigingen in de visie/strategie, het besturingsmodel, de organisatie, belangrijke inkrimping of uitbreiding van de omzet, investeringen, ICT-migraties of overige belangrijke gebeurtenissen?	2=ja	Veilig Thuis Haaglanden valt sinds 1 januari 2018 onder de Gemeenschappelijke Regeling GGD en Veilig Thuis Haaglanden. Na een brede verkenning hebben de 9 gemeenten in de regio Haaglanden in 2017 besloten om Veilig Thuis onder publieke sturing te brengen. Hiertoe is Veilig Thuis ondergebracht onder de bestaande GR voor de GGD en is besloten deze uit te breiden met Veilig Thuis. De GR heeft geen personeel in dienst, maar heeft voor de uitvoering van taken een dienstverleningsovereenkomst gesloten met de gemeente Den Haag. De uitvoeringsorganisatie Veilig Thuis Haaglanden is per 1 januari 2018 onderdeel van de Gemeente Den Haag, dienst OCW. De Directeur Veilig Thuis is manager bij de dienst OCW.
Zijn dergelijke belangrijke gebeurtenissen in het huidige jaar (het jaar na het verslagjaar) aan de orde of voor het komende jaar te voorzien?	2	In 2019 zal de verhuizing van Veilig Thuis Haaglanden plaatsvinden naar een andere locatie, aan het Westeinde in Den Haag.
Zijn bij u in het afgelopen jaar, in het huidige jaar en/of in het komende jaar risico's voor uw financiële continuïteit aan de orde dan wel belangrijke strategische risico's?	2	Veilig Thuis Haaglanden gaat het komende jaar verder met het voortzetten van de implementatie van de aangescherpte meldcode en intensievere monitoring en uitvoering geven aan de radarfunctie die voortkomt uit het landelijk beleid. Daarnaast bestaat het risico van onvoldoende behoud van personeel en onvoldoende werving van personeel in een tijd van krapte op de arbeidsmarkt. Deze dynamiek in combinatie met het nog ervaring opdoen met de implementatie van de meldcode en de gevolgen van de meldcode bestaat een risico dat discrepantie ontstaat tussen de beschikbare capaciteit in relatie tot de uitvoering van taken.
Voerde u in het verslagjaar een actief duurzaamheidsbeleid (energiebewustzijn, duurzame inkoop)?	2	Qua duurzaamheid volgt Veilig Thuis Haaglanden het beleid van de Gemeente Den Haag en de Dienst OCW specifiek.

Medezeggenschap en klachten bij Veilig Thuis (met de beantwoording hiervan wordt voldaan aan artikel 4.2.10 Wmo 2015) (voorschrift 3.4.15)

Onderwerp	Geef met een cijfer aan in hoeverre het onderwerp voor een bijzondere verandering stelt (self assessment)	Licht in maximaal 200 woorden uw antwoord toe
Het betrekken van personen ten behoeve van wie u uw VT-taken uitvoert bij uw kwaliteitsbeleid.	1 = Wij passen dit principe op alle onderdelen al toe 2 = Op onderdelen zijn verbeteringen nodig 3 = Hier hebben wij een bijzondere verandering	
De frequentie waarin en de wijze waarop u de kwaliteit van de uitvoering van uw VT-taken laat beoordelen en het resultaat daarvan.	1	In 2017 is er bezoek geweest van de Inspectie. In 2018 is er een onderzoek geweest van House of Performance. Ook heeft Q-Consult een capaciteitsmodel ontwikkeld. Dit maakt het ook mogelijk om te benchmarken met andere Veilig Thuis organisaties. Er is ook een kwaliteitsfunctionaris, die certificering monitort.
De wijze waarop u gevolg hebt gegeven aan klachten en meldingen over de	1	VTH heeft een klachtenregeling en informatie daarover is openbaar en te vinden op de website van Veilig Thuis

kwaliteit van de uitgevoerde VT-taken.		Haaglanden. Er bestaat een externe klachtencommissie: Mevrouw S.D.G. Willems, voorzitter Mevrouw S.M.J.H. van Gorp, secretaris Mevrouw E. Verbeek, secretaris Mevrouw E. Coumou, secretaris Mevrouw D. Kastelein, plv voorzitter/lid Mevrouw S.E. Mik, plv voorzitter/lid Dhr. M.K. Oosterwijk, lid Dhr. F.R. van Raay, lid
De wijze waarop u de klachtenregeling onder de aandacht van betrokkenen hebt gebracht (dit kan een concernbrede regeling zijn, mits deze ook van toepassing is op Veilig Thuis).	1	Op de website van VTH wordt direct aandacht gegeven aan de mogelijkheid om klachten te uiten. Dit is te vinden via onderstaande link: https://www.veiligthuis Haaglanden.nl/over-veilig-thuis/ De klachtenregeling zelf is te vinden via dezelfde website van veilig Thuis Haaglanden, via onderstaande link: https://www.veiligthuis Haaglanden.nl/materiaal/20180730-klachtenregeling-vt/
De wijze waarop de klachtencommissie haar werk heeft kunnen verrichten met inachtneming van de waarborgen bedoeld in artikel 4.2.7 2e lid van de Wmo 2015.	1	Er bestaat een externe klachtencommissie: Mevrouw S.D.G. Willems, voorzitter Mevrouw S.M.J.H. van Gorp, secretaris Mevrouw E. Verbeek, secretaris Mevrouw E. Coumou, secretaris Mevrouw D. Kastelein, plv voorzitter/lid Mevrouw S.E. Mik, plv voorzitter/lid Dhr. M.K. Oosterwijk, lid Dhr. F.R. van Raay, lid
De opvolging van het oordeel van de klachtencommissie (hoe vaak opgevolgd, welke maatregelen, hoe meegedeeld), zie ook artikel 4.2.7 5e lid van de Wmo 2015.	1	In 2018 zijn er 10 klachten ingediend. De opvolging is in de overgrote meerderheid conform de uitspraak van de klachtencommissie. Via gesprekken met cliënten worden officiële klachten waar mogelijk voorkomen.

Bereikbaarheid cliëntgebonden personeel Veilig Thuis (voorschrift 3.4.16)

Vraag	Antwoordcategorie
Is Veilig Thuis onder die naam 7 x 24 uur per week bereikbaar in die zin dat direct telefonisch contact gelegd kan worden?	Ja
Welke deskundigheid is 7 x 24 uur per week telefonisch bereikbaar?	
Vertrouwensarts	Ja, , via de maatschappelijk werker. Deze schakelt waar nodig de vertrouwensarts in.
Gedragsdeskundige en/of maatschappelijk werkende	Ja
Overig	Ja

Productie

Productie Veilig Thuis (voorschrift 3.6.16): Dit zijn dezelfde gegevens die in het kader van de beleidsinformatie wordt aangeleverd (Wmo 2015 artikel 2.1.12 met verwijzing naar Jeugdwet paragraaf 7.4, zie ook het Protocol beleidsinformatie AMHK opgenomen in de wijziging van de Uitvoeringsregeling Wmo, Staatscourant 29 mei 2017, nr. 29340).

Productie	Aantal
Aantal uitgebrachte adviezen in verslagjaar	7408
Aantal geregistreerde meldingen in verslagjaar	8434
Aantal onderzoeken gestart in verslagjaar	
Aantal onderzoeken afgesloten in verslagjaar	

Opbrengsten en hoofdposten uit de jaarrekening

In algemene zin geldt: in de financiële verantwoording wordt het BBV gevolgd.

Specificatie opbrengsten en kosten Veilig Thuis (verslagjaar en vorig verslagjaar) (voorschrift 3.7.18)

Vraag	Antwoord
Op welke wijze verantwoordt u de specifieke opbrengsten en kosten van Veilig Thuis? Het gaat minimaal om de opbrengstcategorieën Opbrengsten, Subsidies en Overige inkomsten Veilig Thuis en om de kostensoorten Bedrijfslasten, Personeelskosten, Afschrijvingen op immateriële en materiële vaste activa, Bijzondere waardeverminderingen en Overige bedrijfslasten, met daarbij de totalen van de opbrengsten en de bedrijfslasten.	In de jaarrekening door middel van segmentering waarbij Veilig Thuis afzonderlijk zichtbaar is gemaakt.

Deel 2 Jaarrekening van de GR

1 Inleiding

Deze jaarrekening bestaat uit vier onderdelen.

In Hoofdstuk 2 worden de baten en lasten van de GR en het financiële resultaat voor de regionale GGD-taken en Veilig Thuis gepresenteerd.

Hoofdstuk 3 toont de financiële positie de GR door middel van de Balans met toelichting.

Hoofdstuk 4 bevat voorstellen voor eindafrekening.

Het slothoofdstuk bevat diverse bijlagen waaronder overzichten van baten en lasten naar taakvelden.

2 Baten en lasten

2.1 Overzicht van baten en lasten

Het totale overzicht van baten en lasten van de GR is als volgt.

Tabel GR1: Overzicht baten en lasten (bedragen X €1.000 afgerond)

	Realisatie 2018	Actuele begroting	Resultaat 2018	Primaire begroting
Programma GGD				
Baten	18.370	17.241	1.129	16.729
Lasten	-14.461	-13.581	-880	-13.121
Saldo	3.909	3.660	249	3.608
Onvoorzien (lasten)	-98	0	-98	0
Totaal saldo baten en lasten	3.811	3.660	151	3.608
Toevoeging/Onttrekking aan reserves	0	0	0	0
Gerealiseerd resultaat GGD	3.811	3.660	151	3.608
Programma Veilig Thuis				
Baten	10.790	10.790	0	10.393
Lasten	-8.547	-7.515	-1.032	-6.561
Saldo	2.243	3.275	-1.032	3.832
Onvoorzien (baten)	1.083	0	1.083	0
Totaal saldo baten en lasten	3.326	3.275	51	3.832
Toevoeging/Onttrekking aan reserves	-1.083	0	-1.083	0
Gerealiseerd resultaat Veilig Thuis	2.243	3.275	-1.032	3.832
Programma Overhead				
Lasten GGD	-4.069	-3.660	-409	-3.608
Lasten Veilig Thuis	-3.362	-3.275	-87	-3.832
Gerealiseerd resultaat Overhead	-7.431	-6.935	-496	-7.440
Totaal resultaat GGD inclusief overhead	-258	0	-258	0
Totaal resultaat Veilig Thuis inclusief overhead	-1.119	0	-1.119	0
Totaal resultaat GR GGD en VT	-1.377	0	-1.377	0

Specificatie van het resultaat

Resultaat uit bedrijfsuitoefening GGD (programma GGD + overhead)		-258
Resultaat uit bedrijfsuitoefening VT (programma VT + overhead)	-1.119	
Onvoorzien baat DUVO-middelen tbv implementatie meldcode	1.083	
Resultaat VT voor reservering van DUVO-middelen	-36	
Reservering extra DUVO-middelen tbv implementatie meldcode	-1.083	
Resultaat VT na reservering van DUVO-middelen		-1.119
Totaal resultaat GR GGD & VT (na reservering DUVO-middelen)		-1.377

Algemene toelichting

In het jaar 2018 is voor €1.083.000 incidentele DUVO-middelen in de baten verantwoord. Idealiter was voor deze baat al in 2018 een dotatie aan een bestemmingsreserve begroot. Het algemeen bestuur van de GR besloot op 10 april 2019 om bij de resultaatverdeling dit bedrag alsnog te doteren aan een bestemmingsreserve. Indien we het jaarresultaat bezien zonder deze incidentele baat dan is het jaarresultaat €1.377.000 negatief. Hiervan is het aandeel GGD €258.000 negatief en Veilig Thuis €1.119.000 negatief. Op de verrekening van het resultaat met de deelnemers en de gemeente Den Haag geeft paragraaf 4.1 een toelichting.

NB. Waar nodig is met de letter 'N' van 'Nadeel' aangegeven dat het betreffende bedrag voor de GR negatief is. Is een bedrag voor de GR positief, dan is dit met de letter 'V' van 'Voordeel' aangegeven. Als dit al voldoende uit de context blijkt (bijvoorbeeld in een tabel) is deze toevoeging achterwege gelaten.

Resultaat GGD

Het negatieve resultaat van de GGD heeft een aantal oorzaken die bij dat programma nader uiteen worden gezet. De verklaring van het resultaat bestaat in hoofdzaak uit de volgende posten:

Verrekening GGD-basistaken (€ 18.000 N)

Conform het Financieel Statuut wordt de vergoeding voor de basistaken (met uitzondering van TOKIN) niet achteraf afgerekend, tenzij de regels voor risicoverdeling en afrekening daarvoor aanleiding geven. De eindafrekening van Den Haag aan de GR over de basistaken bevat een voorstel voor verrekening van per saldo € 18.000 N uitvoeringskosten (door GR bij te betalen).

Afrekening GGD-plustaken (€ 142.000 N excl. BTW)

Conform het Financieel Statuut wordt de vergoeding voor de plustaken achteraf afgerekend op basis van de gerealiseerde hoeveelheid. De eindafrekening van Den Haag aan de GR over de plustaken bedraagt per saldo € 142.000 N uitvoeringskosten (door de GR bij te betalen).

Toelichting bedrag onvoorzien: BTW op Lijkschouw (€ 98.000 N)

Een post onvoorzien van € 98.000 N komt door een correctie in verband met verplichte heffing van BTW op plustaak Taken Wet op de lijkbezorging. De begroting 2018 is volledig exclusief BTW opgesteld. Deze BTW-kosten waren niet mee geraamd in de deelnemersbijdragen.

Resultaat VT

Het baten en lasten overzicht voor Veilig Thuis toont een resultaat voor de GR op de VT-taken van €36.000 N. De verklaring van dit resultaat bestaat uit twee posten.

Afrekening VT-taken (€1.120.000 N)

Op hoofdlijnen is de activiteit Meldingen de grootste oorzaak van het nadeel bij Veilig Thuis. Dat komt door een sterke stijging van aantal meldingen in 2018. Met de bestaande formatie konden niet alle casussen opgepakt worden en moest gebruik worden gemaakt van extra inzet van externen (de zogenaamde flexibele schil). Conform het Financieel Statuut wordt de vergoeding voor de VT-taken niet achteraf afgerekend, tenzij de regels voor risicoverdeling en afrekening daarvoor aanleiding geven. De eindafrekening van Den Haag aan de GR over de basistaken bedraagt €1.120.000 N uitvoeringskosten (door GR bij te betalen).

Toelichting bedrag onvoorzien: aanvullende DUVO-middelen voorbereiding aanscherping meldcode €1.083.000V)

De post onvoorzien van €1.083.000 V is ontstaan doordat eind 2018 van de centrumgemeenten Den Haag in Delft aanvullende middelen zijn ontvangen uit de Doeluitkering Vrouwenopvang. De rijksoverheid stelde deze middelen beschikbaar om de Veilig Thuis-regio's in de gelegenheid te stellen om zich voor te bereiden op de aanscherping van de meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling per 1 januari 2019.

Besloten is om voor deze middelen bij de resultaatbestemming een bestemmingsreserve DUVO Veilig Thuis te vormen. Deze middelen zijn niet beschikbaar gesteld als algemeen dekkingsmiddel maar onder de Jaarrekening pagina 6

specifieke voorwaarde van aanwending ter voorbereiding op de aangescherpte meldcode. De impact van de aangescherpte meldcode op de werkwijze vraagt in 2019 inzet van de uitvoeringsorganisatie.

In 2018 is een start gemaakt met de voorbereidingen bij VTH voor de verplichte implementatie van de aangescherpte meldcode. Deze voorbereidingen bestaan uit het werken en inwerken van voldoende personeel (circa 10 FTE aan direct personeel), dat in 2018 beschikbaar zou moeten zijn om tijdig paraat te zijn voor de extra inspanningen die de aangescherpte meldcode per 1 januari 2019 met zich meebrengt (extra instroom van meldingen en adviesaanvragen, veranderde werkwijze en intensievere monitoring). Ten tweede was dit bedoeld voor specifieke trainingen van in totaal negen dagdelen (36 uur per medewerker) in 2018 om alle medewerkers van VTH voor te bereiden op de nieuwe werkwijze per 1 januari 2019. Omdat getraind wordt met een 'Train de trainer'-model waren deze middelen bedoeld ter vervanging van de tijd die aan trainingen wordt besteed, zodat de normale productie van VTH ook doorgang kon vinden.

Deze middelen zijn in 2018 niet tot besteding gekomen, terwijl de verplichtingen (VTH moet volgens het nieuwe handelingsprotocol werken en heeft hiervoor interne trainers opgeleid) zijn aangegaan om uitvoering te kunnen geven aan het beleid. Een toename van de bezetting is in 2018 niet gelukt, ook gezien de krappe arbeidsmarkt in combinatie met de autonome groei en het vertrek van medewerkers, was dit een lastige opgave. Om die reden is de specifieke trainingsinspanning gefaseerd ingezet en doorgeschoven naar 2019. In 2019 worden de trainingen verder gevolgd en de ontstane achterstanden in personeelsgroei en inwerken van personeel ingelopen. Dit leidt er toe dat de bestedingen plaatsvinden in 2019 in plaats van in 2018.

2.2 Toelichting baten en lasten programma regionale GGD-taken

Tabel GGD1: Overzicht baten en lasten (bedragen X €1.000 afgerond)

Programma GGD	Realisatie		Actuele begroting		Resultaat 2018
	Baten	Lasten	Baten	Lasten	
Basispakket					
1 Deelnemersbijdragen	11.546		11.546		0
2 Bijdragen derden	3.366		3.399		-33
3 Incidentele bijdragen derden	1.101		0		1.101
4 Algemene GGD kosten		818		1.099	281
5 Medische Milieukunde		520		660	140
6 Technische Hygienezorg en evenementen		155		47	-108
7 Inspecties tattooages & piercing		46			-46
8 Inzet bij rampenopvang		211		228	17
9 Algemene Infectiebestrijding		1.639		1.449	-190
10 SOA ASG regeling		2.930		2.660	-270
11 Tuberculosebestrijding		1.663		1.266	-397
12 Epidemiologie		724		711	-13
13 Gezondheidsbevordering & Preventie		941		943	2
14 Beleidsadviesing		634		724	90
15 Toezicht op de kinderopvang		1.404		1.308	-96
16 Regeling onverzekerden		0		0	0
17 Coördinatie		0		477	477
18 Opleiding artsen M & G		0		130	130
19 GGD: zorginstelling		695		0	-695
Totaal basispakket	16.013	12.380	14.945	11.702	390
Pluspakket					
20 Deelnemersbijdragen	359		359		0
21 Bijdragen derden	1.895		1.937		-42
22 Incidentele bijdragen derden	103		0		103
23 Taken wet op de lijkbezorging		449		309	-140
24 Hygiene-inspectie seksinrichtingen		1		59	58
25 Reizigersadvies en -vaccinatie		1.631		1.511	-120
Totaal pluspakket	2.357	2.081	2.296	1.879	-141
Totaal programma GGD	18.370	14.461	17.241	13.581	249

Toelichting:

- Bovenstaande gespecificeerde begroting betreft de gewijzigde begroting (AB juli 2018). In de primaire begroting 2018 (AB december 2017) is voor de GGD een taakstelling van €481.000 opgenomen. In bovenstaande actuele begrotingsbedragen is de invulling hiervan nog niet verwerkt, aangezien dat formeel geen deel uitmaakte van de begrotingswijziging.

- De taakstelling is in de begroting opgenomen onder overhead. Medio 2018 is het bestuur er over geïnformeerd, dat de taakstelling deels wordt ingevuld door besparingen op verschillende GGD-taken.
- Voor de uitvoering van taken zijn niet-begrote incidentele bijdragen van derden ontvangen en ingezet, waardoor de betreffende gerealiseerde lasten hoger zijn dan geraamd.
- Bij enkele taken leidt de afrekening en verrekening tussen de gemeente Den Haag en de GR er toe dat een deel van het verschil bij de GR landt. Dit betreft de basistaken Technische hygiënezorg (€23.000 V), Algemene infectieziektebestrijding (€46.000 V) en Toezicht op de kinderopvang (€87.000 N) en de plustaak Taken wet op de lijkbezorging (€142.000 N excl. BTW). Deze af- en verrekening van in totaal €160.000 voor de GGD-taken is door de gemeente Den Haag verantwoord onder overlegging van een accountantsverklaring.
- Er treden verschuivingen op van lasten tussen taken. In de toelichtingen per taak zijn deze verschillen aangeduid als 'Resultaat DH'. Een eventueel saldo van deze verschuivingen komt niet ten laste of ten gunste van de GR. Meer informatie hierover staat in paragraaf 4.1.

De afzonderlijke posten worden hierna toegelicht.

1) Deelnemersbijdragen basispakket

de deelnemersbijdragen van €11.546.000 zijn conform begroting ontvangen. Dit is het totaal van de deelnemersbijdragen vóór eindafrekening over 2018.

2) Bijdragen derden basispakket

Bijdragen derden basispakket	
Inspecties tattooages & piercing	38.000
Inzet bij rampenopvang	84.000
SOA ASG regeling	3.044.000
Tuberculosebestrijding	70.000
Opleiding artsen M & G	130.000
	3.366.000

3) Incidentele bijdragen derden basispakket

De GGD heeft niet-begrote bijdragen ontvangen van derden. Veelal in de vorm van een subsidie voor extra projecten. Hierdoor kon de GGD meer werk doen dan begroot. De extra uitgaven verklaren voor een deel de verschillen in de lastenrealisatie.

Incidentele bijdragen derden basispakket	Realisatie 2018	Toelichting
Algemene GGD kosten	28.000	Divers
Medische milieukunde	1.000	Divers
Tech hygiënezorg en evenementen	2.000	Divers
Algemene infectieziektebestrijding	270.000	Voor deze taak zijn incidenteel extra externe middelen ontvangen vanwege het uitvoeren van diverse projecten o.a. een samenwerkingsproject met het RIVM en het deelnemen aan regionaal zorgnetwerk.
SOA ASG Regeling	275.000	Er is een incidentele onttrekking gedaan aan de ASG reserve ter dekking van incidentele niet geraamde lasten.
Tuberculosebestrijding	402.000	De incidentele baten ontstaan om twee redenen: 1) De GGD fungeert voor het Regionale Expertise Centrum (REC) als kassier. Lasten die gemaakt worden voor het uitvoeren van het REC worden gedurende het jaar voorgeschoten en daarna in rekening gebracht bij de drie overige regio GGD-en. Dit is per saldo kostenneutraal. 2) De GGD heeft incidenteel twee ontvangsten gerealiseerd die betrekking hadden op 2017.

Epidemiologie	16.000	Divers
Gezondheidsbevordering	2.000	Divers
Toezicht op de kinderopvang	15.000	Divers
GGD: Zorginstelling	90.000	De GGD heeft incidenteel extra middelen ontvangen ter bekostiging van een Arts in opleiding.
Totaal Incidentele bijdragen derden basispakket	1.101.000	

4) Algemene GGD kosten (€ 281.000 V)

Onder het programma Overhead staat een taakstelling begroot van € 481.000. Hieraan is in 2018 door onder meer een besparing van € 189.000 op Algemene GGD kosten invulling gegeven.

In 2018 zijn niet begrote kosten gemaakt voor GR overstijgende ondersteuning zijnde GR-secretaris en GR-controller. De helft hiervan, €77.000, is ten laste gebracht van het budget Algemene GGD kosten, de andere helft is opgenomen in het programma VT.

Hierdoor ontstaat een voordelig saldo van € 281.000.

Algemene GGD kosten		
Begroot		1.099.000
Invulling taakstelling	-189.000	
Extra incidentele bijdragen derden	28.000	
Aandeel in lasten GR ondersteuning	-77.000	
Gerealiseerde netto lasten Algemene GGD kosten	-541.000	
Resultaat DH	-39.000	
		-818.000
		281.000

5, 6 en 7) Medische milieukunde, Technische Hygiënezorg & evenementen, Inspecties Tattoos & Piercings (€ 14.000 N)

De verschillen ontstaan door verschuivingen van middelen tussen taken. Deze taken worden binnen dezelfde afdeling uitgevoerd, waarbij periodiek wordt bezien waar de inzet het meest nodig is. De bij begrotingswijziging bepaalde uitbreiding Technische hygiënezorg is pas halverwege 2018 geëffectueerd. In de eindafrekening voor deze taak geeft de gemeente Den Haag daarom de helft van dit bedrag (€23.000 V) terug. Per saldo ontstaat een incidenteel nadelig saldo van € 14.000.

Medische Milieukunde, Technische Hygiënezorg, Inspectie tattooages en piercings		
Begroot voor deze drie taken gezamenlijk	660.000	
Bij: begrotingswijziging Technische Hygiënezorg	47.000	
		707.000
Extra incidentele bijdragen derden Medische milieukunde	1.000	
Invulling taakstelling	-4.000	
Gerealiseerde netto lasten Medische milieukunde	-486.000	
Resultaat DH Medische milieukunde	-35.000	
		-520.000
Gerealiseerde lasten Inspecties tattooages & piercing	-29.000	
Resultaat DH Inspecties tattooages & piercings	-17.000	
		-46.000
Extra incidentele bijdragen derden Technische Hygiënezorg	2.000	
Gerealiseerde netto lasten Technische Hygiënezorg	-137.000	
Teruggave helft uitbreiding Technische Hygiënezorg	23.000	
Resultaat DH Technische Hygiënezorg	-43.000	
		-155.000
		-14.000

9) Algemene Infectieziektebestrijding (€190.000 N)

Voor deze taak zijn incidenteel extra externe middelen ingezet voor diverse projecten, o.a. een samenwerkingsproject met het RIVM en het deelnemen aan regionaal zorgnetwerk. De hiervoor verkregen extra incidenteel ontvangen middelen zijn hoger dan de lasten die zijn gemaakt voor deze extra inzet waardoor per saldo een incidenteel voordelig resultaat ontstaat.

De bij begrotingswijziging bepaalde uitbreiding Algemene infectieziektebestrijding is pas halverwege 2018 geëffectueerd. In de eindafrekening voor deze taak geeft de gemeente Den Haag daarom de helft van dit bedrag €46.000 V) terug. Per saldo ontstaat een incidenteel saldo van €190.000 N.

Algemene infectieziektebestrijding		
Begroot	1.357.000	
Bij: begrotingswijziging Alg infectieziektebestrijding	92.000	
		1.449.000
Extra incidentele bijdragen derden	270.000	
Invulling taakstelling	-6.000	
Gerealiseerde netto lasten Alg infectieziektebestrijding	-1.829.000	
Teruggave helft uitbreiding Alg infectieziektebestrijding	46.000	
Resultaat DH	-120.000	
		-1.639.000
		-190.000

10) SOA ASG regeling (€ 270.000 N)

Er ontstaat een nadeel door twee incidentele lasten. De extra uitgaven worden gedekt vanuit de Haagse reserve ASG, die in het verleden is gevormd ter egalisatie van de door de GGD Den Haag ten behoeve van de GR verworven subsidie van het RIVM. Deze extra baten maken onderdeel uit van de Incidentele bijdragen derden, waardoor dit per saldo kostenneutraal is.

SOA ASG Regeling en Hepatitis B regeling		
Begroot voor deze twee taken gezamenlijk		2.660.000
Extra incidentele bijdragen derden	275.000	
Invulling taakstelling	-5.000	
Gerealiseerde netto lasten SOA ASG	-3.186.000	
Resultaat DH	-14.000	
		-2.930.000
		-270.000

11) Tuberculosebestrijding (€399.000 N)

Voor de uitvoering van de taak Tuberculosebestrijding is zowel aan de lasten als aan de batenkant een afwijking te zien t.o.v. de begroting. Dit betreft deels een technische presentatie van cijfers. De GGD fungeert voor het Regionale Expertise Centrum (REC) als kassier. Lasten die gemaakt worden voor het uitvoeren van het REC worden gedurende het jaar voorgesloten en daarna in rekening gebracht bij de drie overige regio GGD-en. Het uiteindelijke resultaat ontstaat incidenteel doordat er in 2018 twee ontvangsten zijn geweest die betrekking hadden op 2017. Dit is per saldo kostenneutraal.

Tuberculosebestrijding		
Begroot	1.156.000	
Bij: begrotingswijziging Tuberculosebestrijding	110.000	
		1.266.000
Extra incidentele bijdragen derden	402.000	
Invulling taakstelling	-5.000	
Gerealiseerde netto lasten Tuberculosebestrijding	-1.918.000	
Resultaat DH	-142.000	
		-1.663.000
		-397.000

12) Epidemiologie (€13.000 N)

Epidemiologie		
Begroot		711.000
Extra incidentele bijdragen derden	16.000	
Invulling taakstelling	-3.000	
Gerealiseerde netto lasten Epidemiologie	-763.000	
Resultaat DH	26.000	
		-724.000
		-13.000

13) Gezondheidsbevordering (€2.000 N)

Gezondheidsbevordering		
Begroot		943.000
Extra incidentele bijdragen derden	2.000	
Invulling taakstelling	-4.000	
Gerealiseerde netto lasten Gezondheidsbevordering	-1.028.000	
Resultaat DH	89.000	
		-941.000
		2.000

14) Beleidsadvisering (€ 90.000 V)

Onder het programma Overhead staat een taakstelling begroot van € 481.000. Hieraan is in 2018 door onder meer een besparing van € 91.000 op Beleidsadvisering invulling gegeven.

Beleidsadvisering		
Begroot		724.000
Invulling taakstelling	-91.000	
Gerealiseerde netto lasten Beleidsadvisering	-581.000	
Resultaat DH	38.000	
		-634.000
		90.000

15) Toezicht op de Kinderopvang (€96.000 N)

Dit nadeel is het gevolg van het feit dat de afname structureel is gestegen (zie Voorjaarsbrief 2020). Het nadeel komt op basis van de verrekening met Den Haag voor €87.000 ten laste van de GR.

Toezicht op de kinderopvang		
Begroot	1.142.000	
Bij: begrotingswijziging Toezicht kinderopvang	166.000	
		1.308.000
Extra incidentele bijdragen derden	15.000	
Invulling taakstelling	-6.000	
Gerealiseerde netto lasten Toezicht kinderopvang	-1.257.000	
Resultaat DH	-156.000	
		-1.404.000
		-96.000

17, 18 en 19) Coördinatie, opleiding artsen M&G, GGD zorginstelling (€88.000 N)

In de begroting 2018 waren de taken Coördinatie en Opleiding artsen afzonderlijk begroot. In de realisatie zijn deze taken samengenomen. De overschrijding wordt veroorzaakt doordat er meer kosten van opleiding artsen M&G zijn gemaakt; daar staat eenzelfde bedrag aan baten van derden tegenover.

Coördinatie, Opleiding artsen M&G en GGD: zorginstelling		
Begroot voor Coördinatie	477.000	
Begroot voor Opleiding artsen M&G	130.000	
		607.000
Extra incidentele baten derden GGD: zorginstelling	90.000	
Invulling taakstelling	-2.000	
Gerealiseerde netto lasten GGD: zorginstelling	-732.000	
Resultaat DH	-51.000	
		-695.000
		-88.000

20) Deelnemersbijdragen pluspakket

De deelnemersbijdragen van €359.000 V zijn conform begroting ontvangen. De realisatie is vóór afrekening.

21) Bijdragen derden pluspakket

Bijdragen derden pluspakket	
Hygiëne-inspectie seksinrichtingen	1.000
Reizigersadvies en -vaccinatie	1.894.000
Totaal bijdragen derden pluspakket	1.895.000

22) Incidentele bijdragen derden

Incidentele bijdragen derden pluspakket		
Taken wet op de lijkbezorging	-1.000	Divers
Reizigersadvies en -vaccinatie	104.000	Voor deze taak zijn incidenteel extra middelen van eindafnemers ontvangen vanwege meer consulten en vaccinaties.
Totaal Incidentele bijdragen derden Pluspakket	103.000	

23) Taken wet op de lijkbezorging (€140.000 N)

De afwijking die ontstaat aan de lastenzijde heeft te maken met een hoger aantal aan schouwen dan begroot. Volgens de afrekeningsafspraken komt het hoeveelheidsverschil voor rekening van de GR. Dit verschil wordt voor €142.000 doorbelast op basis van aantal*tarief. Het tarief blijkt niet kostendekkend. Voor 2019 is een voorstel in voorbereiding voor om het tarief aan te passen, zie Voorjaarsbrief 2020.

Taken wet op de lijkbezorging		
Begroot		309.000
Extra incidentele bijdragen derden	-1.000	
Invulling taakstelling	-1.000	
Gerealiseerde netto lasten Taken wet op de lijkbezorging	-530.000	
Resultaat DH	83.000	
		-449.000
		-140.000

24) Hygiëne-inspectie seksinrichtingen (€58.000 V)

Hygiëne-inspectie seksinrichtingen		
Begroot		59.000
Gerealiseerde lasten Hygiëne-inspectie seksinrichtingen	-19.000	
Resultaat DH	18.000	
		-1.000
		58.000

25) Reizigersadvies en -vaccinatie (€120.000N)

Voor de uitvoering van de taak reizigersadvies- en vaccinatie is zowel aan de lasten als aan de batenkant een afwijking te zien t.o.v. de begroting. Beide afwijkingen zijn het resultaat van een toename van het aantal spreekuren en gegeven vaccinaties. Dit nadeel is incidenteel omdat het in de toekomst wordt ondervangen door kostendekkendheid van de tarieven.

Reizigersadvies en -vaccinatie		
Begroot		1.511.000
Extra incidentele bijdragen derden	104.000	
Invulling taakstelling	-5.000	
Gerealiseerde netto lasten Reizigersadvies- en vaccinatie	-1.757.000	
Resultaat DH	27.000	
		-1.631.000
		-120.000

2.3 Toelichting baten en lasten programma Veilig Thuis

Onderstaande tabel bevat een overzicht van alle baten en lasten voor de GR, gerelateerd aan de Veilig Thuis-taken.

Tabel VT1: Overzicht baten en lasten (bedragen X €1.000 afgerond)

Programma Veilig Thuis	Realisatie		Actuele begroting		Resultaat 2018
	Baten	Lasten	Baten	Lasten	
1 Deelnemersbijdragen	10.790		10.790		0
2 Meldingen		7.085		6.237	-848
3 Advies en ondersteuning		660		546	-114
4 Coördinatie huisverbod		495		417	-78
5 Voorlichting		7		15	8
6 Frictiekosten		300		300	0
Totaal programma Veilig Thuis	10.790	8.547	10.790	7.515	-1.032

De afzonderlijke posten worden hierna toegelicht.

1) Deelnemersbijdragen (€10.790.000 V)

De deelnemersbijdragen zijn begroot op €10.790.000. De realisatie is vóór eindafrekening.

2) Meldingen (€ 848.000 N)

Het aantal meldingen is in 2018 gestegen ten opzichte van 2017. Op basis van de structureel toegekende formatie kon Veilig Thuis niet alle casussen zelf oppakken. Het algemeen bestuur heeft in juli 2018 dan ook toestemming gegeven voor het inzetten van een flexibele schil om de piek op te vangen. In totaal is voor ongeveer € 1.650.000 ingehuurd om dit op te kunnen vangen. Daarnaast waren er gedurende het jaar gemiddeld tussen de 8 en 10 fte vacatureruimte waarvoor de vervangende inhuur eveneens is ingezet. Tegenover de vacatureruimte staat een budgettaire ruimte van ongeveer € 750.000. De extra kosten van de inhuur (€ 1.650.000) minus de benutte vacatureruimte (€ 750.000) bedraagt € 900.000, wat het nadeel van € 978.000 verklaart.

Meldingen	
Begroot	5.788.000
Begrotingswijziging	449.000
	6.237.000
Gerealiseerde personeelslasten	-5.435.000
Gerealiseerde inhuur in vacatureruimte	-750.000
Gerealiseerde extra inhuur	-900.000
	-7.085.000
	-848.000

3) Advies en ondersteuning (€ 114.000 N)

Advies en ondersteuning	
Begroot	546.000
Gerealiseerde personeelslasten	-660.000
	-660.000
	-114.000

4) Coördinatie huisverbod (€ 78.000 N)

Coördinatie huisverbod		
Begroot		417.000
Gerealiseerde personeelslasten	-495.000	-495.000
		-78.000

5) Voorlichting (€8.000 V)

Er is in de praktijk minder voorlichting gegeven dan verwacht.

6) Friciekosten

Vanwege het inhuizen van Veilig Thuis binnen de Gemeente Den Haag zijn in 2018 incidentele kosten gemaakt. Deze kosten zijn hoger uitgevallen dan de €300.000 maximaal die het GR-bestuur hiervoor beschikbaar heeft gesteld. De hogere uitgaven, voor rekening van Den Haag, komen met name doordat op het gebied van ICT meer ingezet gepleegd moest worden.

2.4 Toelichting baten en lasten van overhead

Tabel GR2: Overzicht baten en lasten overhead

Programma Overhead	Realisatie		Actuele begroting		Resultaat 2018
	Baten	Lasten	Baten	Lasten	
1 GGD Basis		3.683		3.723	40
2 GGD Plus		386		418	32
3 Taakstelling GGD t.g.v. herijking		0		-481	-481
4 Taakstelling VT		0		-157	-157
5 Veilig Thuis		3.362		3.432	70
Totaal programma Overhead		7.431		6.935	-496

Toelichting:

Op de overhead zijn geen baten gerealiseerd. De lasten worden gedekt uit de baten in de programma's regionale GGD-taken en Veilig Thuis.

In algemene zin bestaan de overheadkosten zoals gedefinieerd in het BBV uit twee onderdelen:

- Indirecte kosten van de uitvoeringsorganisaties die worden geraamd in de begroting;
- Overheadkosten van OCW- en DH brede lasten die door middel van een opslag worden toegerekend. Voor de GGD geldt voor deze opslag een historisch vuistregel van €20.000 per toegestane formatieplaats. Voor VT is dit bedrag vanwege de lagere huisvestingskosten bij de herijking verlaagd naar €18.820 per toegestane formatieplaats. In de bijlagen is informatie opgenomen over de gehanteerde formatie-aantallen.

De afzonderlijke posten worden hierna toegelicht.

1) Overhead GGD Basistaken

Het voordeel op de overhead voor de GGD basistaken ontstaat doordat de taakstelling deels is ingevuld op de Indirecte kosten GGD. Daarnaast werkt de invulling van de taakstelling op enkele taken in het GGD-programma door in de toegerekende OCW- en DH-brede lasten. Ook vielen verschillende toerekeningen van OCW- en DH brede lasten voor 2018 incidenteel lager uit dan verwacht. Dit voordeel is niet in lijn met het gebruikelijke resultaat dat de GGD realiseert op de overhead.

Overhead GGD Basis			
Begroot Indirecte kosten GGD		1.328.000	
Begroot Toerekening OCW- en DH-brede lasten		2.343.000	
Bij: begrotingswijziging diverse taken		52.000	
			3.723.000
Gerealiseerde taakstelling Indirecte kosten GGD		-72.000	
Gerealiseerde Indirecte kosten GGD		-1.188.000	
Gerealiseerde taakstelling OCW- en DH-brede lasten		-88.000	
Toegerekende OCW- en DH-brede lasten		-2.255.000	
Resultaat DH		-80.000	
			-3.683.000
			40.000

2) Overhead GGD Plustaken

Overhead GGD Plus		
Begroot Toerekening OCW- en DH-brede lasten		418.000
Toegerekende OCW- en DH-brede lasten	-423.000	
Resultaat DH	37.000	
		-386.000
		32.000

3) Taakstelling GGD

In de begroting 2018 is voor de GGD een taakstelling van €481.000 opgenomen. Deze is ingevuld door besparingen op verschillende GGD-taken (zie programma regionale GGD-taken).

Invulling taakstelling GGD 2018	
Algemene GGD-kosten	-189.000
Medische milieukunde, Technische Hygiëne, Insp tat.&pierc.	-4.000
Inzet bij rampenopvang	-1.000
Algemene infectieziektebestrijding	-6.000
SOA ASG Regeling	-5.000
Tuberculosebestrijding	-5.000
Epidemiologie	-3.000
Gezondheidsbevordering	-4.000
Beleidsadvisering	-91.000
Toezicht op de kinderopvang	-6.000
GGD: zorginstelling	-2.000
Taken wet op de lijkbezorging	-1.000
Reizigersadvies en -vaccinatie	-5.000
Overhead GGD basistaken	-160.000
	-482.000

Naar de indirecte kosten van de uitvoeringsorganisatie GGD heeft in 2018 een doelmatigheidsonderzoek plaatsgevonden. Daaruit is gebleken dat na realisatie van de bij de herijking opgelegde taakstelling van €481.000 geen doelmatigheidsvoordelen waren te voorzien. Wel is geconcludeerd dat er een mogelijke overlap is met de toegerekende centrale overheadkosten. Bij de herijking in 2017 was al afgesproken om, ten aanzien van de toegerekende centrale overheadkosten, voor de begroting 2020 te komen tot meer transparantie en uniformering van de toerekensystematiek tussen GGD en VT. Hieraan is in 2018 gewerkt. Vanaf de jaarrekening 2020 kan hierdoor specifiekere worden verantwoord op de lasten van de overhead.

4) Correctie Veilig Thuis (€157.000 V)

In de begrotingswijziging 2018 voor Veilig Thuis is een correctie van €157.000 opgenomen vanwege een onjuiste berekening van de loon- en prijsontwikkeling in de primaire begroting. Deze correctie is verdisconteerd in de lasten van het programma Veilig Thuis.

5) Overhead Veilig Thuis (€70.000 V)

De overheadkosten VT zijn incidenteel hoger door extra inzet in het kader van de inhuizing van Veilig Thuis in de gemeente Den Haag.

Aan de kosten voor specifieke VT overheadtaken zoals tolkdiensten, specifieke applicaties, beveiliging en leasekosten is €313.000 besteed. Dat is €71.000 minder dan was begroot.

Het GR-bestuur heeft bij de herijking besloten om een afzonderlijke GR-secretaris en GR-controller aan te stellen. Beide functionarissen zijn via de gemeente Den Haag gefinancierd maar komen ten laste van de GR. De kosten hiervan waren niet geraamd in de begroting 2018. De kosten zijn 50/50 verdeeld over GGD (€77.000 binnen het programma) en Veilig Thuis (€77.000 via de overhead).

Overhead VT		
Begroot Indirecte kosten/overhead specifiek VT	385.000	
Begroot Indirecte kosten VT	999.000	
Begroot Toerekening OCW- en DH-brede lasten	1.943.000	
Bij: begrotingswijziging diverse taken	105.000	
		3.432.000
Gerealiseerde Indirecte kosten/overhead specifiek VT	-313.000	
Aandeel in lasten GR ondersteuning	-77.000	
Gerealiseerde Indirecte kosten VT	-1.009.000	
Toegerekende OCW- en DH-brede lasten	-2.158.000	
Resultaat DH	195.000	
		-3.362.000
		70.000

2.5 Overige toelichtingen op baten en lasten

Algemene dekkingsmiddelen

De GR GGD en Veilig Thuis Haaglanden heeft niet de beschikking over algemene dekkingsmiddelen.

Heffing VPB

De GR verricht geen activiteiten waarvoor de Vennootschapsbelastingplicht geldt.

Aanwending bedrag onvoorzien

In de begroting 2018 was geen bedrag onvoorzien opgenomen.

Incidentele baten en lasten

In het BBV zijn incidentele baten en lasten posten die het (begrotings)saldo incidenteel beïnvloeden. Het gaat om eenmalige zaken en om (meerjarige) projecten of subsidies als deze eveneens het karakter van tijdelijkheid c.q. eindig doel hebben. Hierbij kan bijvoorbeeld gedacht worden aan eenmalige subsidie voor een bepaalde activiteit, maar dat de lasten van de uitvoering van die activiteit zich over meerdere jaren uitspreidt. Gezien de koppeling met de subsidie hebben deze lasten dan een incidenteel karakter. In het verslagjaar heeft de GR GGD en VT Haaglanden een dergelijke bijdrage ontvangen te weten de Doeluitkering Vrouwenopvang (€ 1.083.000).

Fiscale aspecten

De lasten zijn verantwoord met inachtneming van het geldende fiscale regime. De wijze waarop de GR hieraan invulling geeft is in 2016 na afstemming met de fiscus vastgelegd door het Algemeen Bestuur in een fiscaal handboek voor de GR.

De lasten van de GR over 2018 omvatten een vergoeding voor de uitvoeringskosten waaronder BTW-kosten bij inkopen. Dit is BTW die door leveranciers bij de uitvoeringsorganisaties in rekening is gebracht bij activiteiten, en die als kosten zijn meegerekend in de afrekening aan de GR. De GR vergoedt deze kosten aan de gemeente Den Haag. De GR betaalt dit uit de ontvangen deelnemersbijdragen.

Voor zover het overheidstaken betreft, mogen gemeenten de inkoop-BTW compenseren via het BTW Compensatie Fonds (BCF). Daartoe schuift de GR deze kosten door naar de deelnemende gemeenten. Van de compensabele BTW wordt jaarlijks op grond van deze "transparantieregeling voor samenwerkingsverbanden" een schriftelijke opgave aan de regiogemeenten verstrekt, waarin het totaalbedrag van de door te schuiven omzetbelasting staat vermeld en het deel daarvan dat voor rekening komt van de desbetreffende regiogemeente. Verdeling vindt plaats op basis van inwonersaantal. Deze 'afrekening' is géén factuur in de zin van de Wet OB.

Voor ondernemingsactiviteiten die de gemeente Den Haag op verzoek van de GR uitvoert, voor zover niet vrijgesteld van BTW, heft de gemeente Den Haag BTW bij de eindafnemer BTW en draagt die aan de fiscus af. Bijvoorbeeld bij reizigersvaccinatie is de betrokken inwoner de eindafnemer. Concreet dient Den Haag de factuur aan de GR alleen voor Taken wet op de lijkbezorging te belasten met BTW. De GR dekt deze kosten uit de deelnemersbijdragen.

Informatie Wet normering topinkomens

De Wet Normering bezoldiging Topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT) verplicht tot openbaarmaking van de bezoldiging van de zogenaamde "topfunctionarissen". Topfunctionarissen zijn diegenen die leiding geven aan de gehele organisatie en in de WNT als zodanig zijn aangemerkt. Conform de WNT wordt in dit jaarverslag de beloning van de topfunctionarissen binnen de Gemeentelijke Gezondheidsdienst en Veilig Thuis Haaglanden openbaar gemaakt. Deze verplichting tot openbaarmaking geldt ook voor de beloning van andere werknemers, indien die bezoldiging meer bedraagt dan het voor topfunctionarissen geldende bezoldigingsmaximum (norm 2018: €189.000 op jaarbasis). Dit is bij de GR GGD en VT Haaglanden niet aan de orde. De beloningen van de directeuren vallen ruimschoots onder het genoemde bezoldigingsmaximum.

NB1. De Directeur Publieke Gezondheid is onbezoldigd in dienst van de GR. Hij is tevens directeur GGD Haaglanden in de gemeente Den Haag en komt in die hoedanigheid voor 0,8 fte ten laste van de GR.

NB2. De Directeur Veilig Thuis is onbezoldigd in dienst van de GR. Zij is tevens Productgroepmanager VT in de gemeente Den Haag en komt in die hoedanigheid voor 1,0 fte ten laste van de GR. Tot 1 april 2018 is de functie vervuld door een interim directeur.

Leidinggevende topfunctionarissen met dienstbetrekking

	Naam en functie	Naam en functie
Naam functionaris Functie	De heer A.A.H.M. van Dijk Directeur GGD Haaglanden	Mevrouw C. den Broeder Productgroepmanager/ manager VT
In dienst vanaf	1-1-2018	15-3-2018
In dienst tot en met	31-12-2018	31-12-2018
Deeltijdfactor	1,0 fte	1,0 fte
Dienstbetrekking?	Ja	Ja
	Bezoldigingsgegevens 2018	Bezoldigingsgegevens 2018
Bruto-inkomen	€ 123.874	€ 81.070
Winstdelingen en bonusbetalingen		
Bruto onkostenvergoedingen (vast en variabel)	€ 24.220	€ 6.550
Sociale verzekeringspremies	€ 27.073	€ 20.685
Voorzieningen t.b.v. beloningen betaalbaar op termijn		
Uitkeringen in verband met beëindiging dienstverband		
Totaal bezoldiging	€ 175.167	€ 108.305

Leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking

	Naam en functie
Naam functionaris Functie	Mevrouw A. Spijker Directeur Veilig Thuis Haaglanden (interim)
In dienst vanaf	1-1-2018
In dienst tot en met	31-3-2018
Dienstbetrekking?	Neen
	Bezoldigingsgegevens 2018
Maximum uurtarief	€ 182
Maximum op basis van normbedragen per maand	€ 75.900
Individueel toepasselijke maximum	€ 75.712
Werkelijk uurtarief lager dan het maximum uurtarief?	Ja
Bezoldiging excl. 21% BTW	€ 52.000

3 Balans

3.1 Balans

Balans GR GGD en VT Haaglanden per 31 december 2018 (in hele euro's)

ACTIVA	31-dec-2018	31-dec-2017	PASSIVA	31-dec-2018	31-dec-2017
	€	€		€	€
Vaste Activa			Vaste Passiva		
IJzeren voorraad	-	20.751	-Bestemmingsreserves	1.083.231	-
			-Saldo van de rekening (onverdeeld resultaat)	1.378.490-	-
			Eigen vermogen	295.259-	-
Vlottende Activa			Vlottende Passiva		
Uitzettingen < 1 jaar:			Rekening-courant met gemeente Den Haag	-	507.918
- vorderingen op openbare lichamen	3.149.231	154.376	Vlottende schuld	22.795.670	130.621
- uitzettingen in 's-Rijks schatkist korter dan één jaar	20.379.000	-	Overlopende passiva	1.277.820	26.169
- vordering op regiogemeenten	-	246.272		24.073.490	664.709
- overlopende activa	-	243.310			
Liquide middelen	250.000	-			
	23.778.231	643.958			
TOTAAL ACTIVA	23.778.231	664.709	TOTAAL PASSIVA	23.778.231	664.709

Nb.: de balans van 31 december 2018 is niet vergelijkbaar met die van 31 december 2017, omdat de Gemeenschappelijke Regeling (GR) is gewijzigd per 1 januari 2018: gemeente Den Haag is als negende deelnemende GR-gemeente toegetreden en de GR is uitgebreid met Veilig Thuis Haaglanden.

3.2 Toelichting op de balans

Toelichting op de balans

VLottende Activa

Uitzettingen < 1 jaar € 23.528.231

Dit betreft het saldo per 31-12-2018 op de volgende rekeningen:

. vorderingen op openbare lichamen: de in 2018 gefactureerde nog verschuldigde bijdragen van deelnemende gemeenten aan de GR (debiteuren publiekrechtelijke lichamen) inzake DUVO-middelen en bevoorschotting 2018	3.149.231
. uitzettingen in 's-Rijks schatkist met een rentetypische looptijd korter dan één jaar: betreft rekening-courant schatkistbankieren bij het Ministerie van Financiën	20.379.000
	<u>23.528.231</u>

Liquide middelen € 250.000

Dit betreft het saldo per 31-12-2018 op de rekening-courant bij de Bank Nederlandse Gemeenten 250.000

Vaste Passiva

Eigen vermogen -/- € 295.259

Het in de balans opgenomen eigen vermogen bestaat uit de volgende posten:

	Boekwaarde 31-dec-2018	Boekwaarde 31-dec-2017
Bestemmingsreserves	1.083.231	-
Gerealiseerde resultaat	<u>-1.378.490</u>	-
Totaal	-295.259	-

Het verloop in 2018 wordt in het hierna opgenomen overzicht per reserve weergegeven:

	Boekwaarde 31-dec-2017	Toevoeging (+) of onttrekking (-)	Boekwaarde 31-dec-2018
Reserve Veilig Thuis DUVO-middelen	0	1.083.231	1.083.231

De bestemmingsreserve Veilig Thuis DUVO-middelen dient ter dekking van de kosten van de voorbereidingen en implementatie van de aanscherping op de meldcode bij huiselijk geweld en kindermishandeling.

De gemeente Delft heeft als centrumgemeente voor de Delft, Westland en Oostland (DWO) regio over het jaar 2018 een bedrag van € 175.231 ontvangen ter voorbereiding op de aangescherpte wet van de meldcode welke in 2019 ingaat. Dit bedrag is in 2018 beschikbaar gesteld aan de GR. Gemeente Den Haag heeft hiervoor € 908.000 beschikbaar gesteld.

Het gerealiseerde resultaat is als volgt te specificeren:

Veilig Thuis: negatief resultaat 2018	-1.120.000
GGD: negatief resultaat 2018	-258.490
	<u>-1.378.490</u>

Vlottende Passiva

Vlottende schuld € 22.795.670

Betreft de per 31-12-2018 nog openstaande, te voldoen crediteuren facturen inzake bevoorschotting 2018	22.695.000
BTW inzake voorschot taak Wet op de lijkbezorging	68.670
Teveel gefactureerd door de Uitvoeringsorganisatie, wordt verrekend met de afrekening (zie hieronder)	32.000
	<u>22.795.670</u>

Overlopende passiva € 1.277.820

Betreft de door de uitvoeringsorganisatie gemeente Den Haag nog te factureren verschuldigde bijdrage van de GR inzake:

. Eindafrekening Primaire taken VT (meldingen, advies, coördinatie en huisverbod, voorlichting)	1.043.000
. Eindafrekening Indirecte kosten VT (BBV Overhead) + Overstijgende ondersteuning GR	77.000
. Eindafrekening GGD primaire Intensivering Antibiotica resistentie en Evenementenadvisering	-69.000
. Eindafrekening GGD Toezicht Kinderopvang	87.000
. Eindafrekening GGD Taken wet op de lijkbezorging	142.000
. Eindafrekening GGD Taken wet op de lijkbezorging BTW (21% x € 142.000)	29.820
. Verrekening teveel in rekening gebracht voorschot, zie hierboven onder vlottende schuld	-32.000
	<u>1.277.820</u>

Financiële kengetallen

	Jaarrekening	Begroting	Jaarrekening
	<u>2018</u>	<u>2018</u>	<u>2017</u>
Netto schuldquote	1,01%	n.v.t.	0,30%
Solvabiliteitsratio	-1,24%	n.v.t.	0,00%
Structurele exploitatieruimte	-4,26%	n.v.t.	-3,80%

3.3 Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling

Inleiding

De jaarrekening is opgesteld met inachtneming van de voorschriften zoals opgenomen in het Besluit Begroting en Verantwoording voor provincies en gemeenten (BBV) en het Financieel Statuut ex artikel 212 Gemeentewet.

Algemene grondslagen voor het opstellen van de jaarrekening

De programmarekening is net als de begroting opgesteld volgens het stelsel van baten en lasten. In de programmarekening zijn de baten en lasten opgenomen die toe te rekenen zijn aan het begrotingsjaar. Het moment van betaling of ontvangst van het geld is daarbij niet van belang. In enkele voor de programma-rekening in materiële zin ondergeschikte gevallen worden ontvangsten als baten verantwoord.

De waardering en resultaatbepaling zijn gebaseerd op historische kosten, tenzij anders is aangegeven. Bij de bepaling van het resultaat wordt onder andere rekening gehouden met het voorzichtigheidsprincipe, het matchingprincipe en het realisatieprincipe.

Voor de activa wordt de verkrijgings- of vervaardigingsprijs als waarderingsgrondslag toegepast. De passiva worden gewaardeerd tegen nominale waarde, voor zover niet anders is vermeld.

VLottende activa

Vorderingen

De vorderingen zijn gewaardeerd tegen nominale waarde. Voor verwachte oninbaarheid is een voorziening in mindering gebracht. De voorziening wordt statisch bepaald op basis van de geschatte inningskansen. Ook de vorderingen voor meerjarige subsidies zijn nominaal gewaardeerd.

Liquide middelen

Liquide middelen worden gewaardeerd tegen nominale waarde.

Eigen vermogen

Het eigen vermogen is het verschil tussen de activa en het vreemd vermogen. Binnen het eigen vermogen wordt onderscheid gemaakt in de algemene reserve, de overige bestemmingsreserves en het onverdeeld resultaat.

Kortlopende schulden

Schulden worden gewaardeerd tegen nominale waarde.

4 Bijlagen

4.1 Eindafrekeningen

4.1.1 Afrekening en verrekening tussen Den Haag en GR

Eindafrekening en verrekening GGD-taken

Het GR-bestuur ontving over de door de gemeente Den Haag gerealiseerde baten en lasten 2018 een eindverantwoording, onder overlegging van een accountantsverklaring.

De eindafrekening en verrekening is als volgt:

Tabel GGD4: Eindafrekening Den Haag aan GR (bedragen x€1.000 afgerond)

Eindafrekening en verrekening GGD taken	
GR begroting GGD taken (excl. BTW)	17.240
Te dekken uit ontvangsten door gemeente Den Haag van externe bijdragen t.b.v. uitvoering GR-taken	-5.335
Begrote vergoeding aan gemeente Den Haag	11.905
Eindafrekening plustaak Taken wet op de lijkbezorging	142
Subtotaal eindafrekening gemeente Den Haag - GR	142
Verrekening basistaak Techn. Hygiënezorg (intensivering antibiotica resistentie)	-23
Verrekening basistaak Algemene infectieziektebestrijding (intensivering evenementenadvisering)	-46
Verrekening basistaak Toezicht op de kinderopvang (bijgestelde opdrachtomvang)	87
Subtotaal verrekening gemeente Den Haag - GR	18
Nacalculatie vergoeding aan gemeente Den Haag (excl. BTW)	12.065
BTW op Taken wet op de lijkbezorging	98
Nacalculatie vergoeding aan gemeente Den Haag (incl. BTW)	12.163

Deze eindafrekening en verrekening impliceert een nabetaling door de GR van € 160.000 excl. BTW en € 258.000 incl. BTW.

GGD-basistaken (€ 18.000 N)

Technische Hygiënezorg (€ 23.000 V): (niet statutair verplichte) teruggave van de helft van de bij begrotingswijziging verhoogde vergoeding, omdat de beoogde uitbreiding pas tweede helft 2018 is gerealiseerd.

Algemene infectieziekte bestrijding (€ 46.000 V): (niet statutair verplichte) teruggave van de helft van de bij begrotingswijziging verhoogde vergoeding, omdat de beoogde uitbreiding pas tweede helft 2018 is gerealiseerd.

Toezicht Kinderopvang (€87.000 N): nacalculatie op basis van de gerealiseerde hoeveelheden tegen het vooraf vastgestelde tarief. In uitvoeringsovereenkomst 2018 is echter overeengekomen dat voor 2018 geen sprake is van minderwerk. Ten opzichte van de begroting zijn aanvullende opdrachten verleend en is verder vorm en inhoud gegeven aan het inspectiearrangement. Zo is in bijna 50% van het aantal inspecties het instrument herstelaanbod ingezet. De kosten hiervan waren niet in de tarieven voor 2018 opgenomen.

	Delft	D-H	L-V	M-D	P-N	Rsw	Wa	We	Ztm	Totaal
Bijdrage op basis van opdracht	158.000	1.049.000	126.000	36.000	101.000	106.000	60.000	175.000	209.000	2.020.000
In rekening gebracht voorschot	161.000	968.000	128.000	35.000	99.000	103.000	62.000	166.000	211.000	1.933.000
Correctie voorschot	-3.000	81.000	-2.000	1.000	2.000	3.000	-2.000	9.000	-2.000	87.000

Afrekening en verrekening GGD-plustaken (€ 142.000 N excl. BTW)

Taken wet op de lijkbezorging (€ 142.000 N): (statutair verplichte) nacalculatie op basis van de gerealiseerde hoeveelheden tegen het vooraf vastgestelde tarief.

	Delft	D-H	L-V	M-D	P-N	Rsw	Wa	We	Ztm	Totaal
Daadwerkelijke gerealiseerd (P*Q)	44.000	252.000	39.000	4.000	17.000	27.000	13.000	30.000	43.000	469.000
Bijdrage op basis van begroting	31.000	199.000	21.000	1.000	3.000	16.000	11.000	18.000	27.000	327.000
Correctie voorschot	13.000	53.000	18.000	3.000	14.000	11.000	2.000	12.000	16.000	142.000

N.B. Deze afrekening is exclusief de verplicht op de taak te heffen BTW. Deze BTW bedraagt €98.000 N en wordt betrokken in de definitieve vaststelling van de deelnemersbijdragen (zie paragraaf 4.2).

Eindafrekening en verrekening VT-taken

Het GR-bestuur ontving over de door de gemeente Den Haag gerealiseerde baten en lasten 2018 een eindverantwoording, onder overlegging van een accountantsverklaring.

De eindafrekening en verrekening is als volgt:

Tabel VT4: Eindafrekening Den Haag aan GR (bedragen x€1.000 afgerond)

Eindafrekening en verrekening VT taken	
Begrote vergoeding GR aan gemeente Den Haag	10.790
Eindafrekening primaire taken VT (1 t/m 5a)	
Meldingen	930
Advies	114
Coördinatie huisverbod	78
Voorlichting	-8
Overhead specifieke VT taken	-71
Subtotaal eindafrekening gemeente Den Haag - GR	1.043
Verrekening indirecte kosten VT (overstijgende GR ondersteuning)	77
Subtotaal verrekening gemeente Den Haag - GR	77
Nacalculatie vergoeding GR aan gemeente Den Haag	11.910

Deze eindafrekening en verrekening impliceert een nabetaling door de GR van € 1.120.000.

Primaire taken VT (€ 1.043.000 N)

Op grond van het AB-besluit van juli 2018 om een flexibele schil toe te staan, komen de extra lasten voor de uitvoering van de primaire taken ten laste van de GR.

Overstijgende ondersteuning GR (€ 77.000 N)

Het GR-bestuur heeft bij de herijking besloten om een afzonderlijke GR-secretaris en GR-controller aan te stellen. Deze kosten waren niet volledig opgenomen in de begroting. Beide functionarissen zijn via de gemeente Den Haag gefinancierd maar komen ten laste van de GR. De kosten zijn 50/50 verdeeld over GGD (€77.000) en Veilig Thuis (€77.000).

Netto resultaat opdrachtnemer

Volgens de eindafrekening van de gemeente Den Haag over de GGD bedraagt het netto resultaat voor de gemeente Den Haag na bovengenoemde afrekening en verrekening € 322.000 V. Over de VT-taken bedraagt het netto resultaat voor de gemeente Den Haag na bovengenoemde afrekening en verrekening € 339.000 N. Dit betekent dat de gemeente Den Haag over de dienstverlening aan de GR per saldo € 17.000 verlies heeft geleden.

4.1.2 Nacalculatie deelnemersbijdragen

Onderstaande nacalculatie van deelnemersbijdragen gaat uit van:

- Instemming met de eindafrekening en verrekening 2018 van de gemeente Den Haag, waardoor een tekort van € 258.000 incl. BTW moet worden gedekt;
- Reservering van de incidentele extra DUVO-middelen 2018 ad € 1.083.000, waardoor een tekort van € 1.120.000 moet worden gedekt.

De nacalculaties van de deelnemersbijdragen aan de GR over 2018 zijn als volgt:

Tabel GGD5: Nacalculatie deelnemersbijdragen GGD-taken 2018 (bedragen x€1.000 afgerond)

	Delft	D-H	L-V	M-D	P-N	Rsw	Wa	We	Ztm	Totaal
Vooraf begrote bijdrage	1.044	6.151	776	194	544	546	292	1.071	1.287	11.905
Resultaat op begroting extern	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Incidentele externe bijdrage	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Vooraf begrote bijdrage + resultaat extern	1.044	6.151	776	194	544	546	292	1.071	1.287	11.905
AIB Teruggave bijdrage o.b.v. inwoners	-2	-12	-1	-0	-1	-1	-1	-2	-3	-23
THZ Teruggave bijdrage o.b.v. inwoners	-4	-24	-3	-1	-2	-2	-1	-4	-5	-46
Nacalculatie TOKIN o.b.v. opdracht	-3	81	-2	1	2	3	-2	9	-2	87
Nacalculatie Lijkbezorging o.b.v. P*Q	13	53	18	4	14	12	2	11	16	142
Eindafrekening	4	98	12	4	13	12	-2	14	6	160
Heffing BTW op Lijkbezorging	9	53	8	1	4	6	3	6	9	98
Nabetaling	9	53	8	1	4	6	3	6	9	98
Definitieve bijdrage 2018	1.057	6.301	796	198	560	564	293	1.091	1.302	12.164

Tabel VT5: Nacalculatie deelnemersbijdragen Veilig Thuis 2018 (bedragen x€1.000 afgerond)

	Delft	D-H	L-V	M-D	P-N	Rsw	Wa	We	Ztm	Totaal
Vooraf begrote bijdrage	1.022	7.010	450	71	255	358	143	497	984	10.970
Eindafrekening (verdeling o.b.v gebruik 2018)	68	691	58	9	30	53	18	66	127	1.120
Definitieve bijdrage 2018	1.090	7.701	508	80	285	411	161	563	1.111	12.090

4.2 Overzichten conform Financieel Statuut

Artikel 8 van het financieel statuut schrijft de volgende informatieve overzichten voor.

Overzicht hoeveel FTE per programma ingezet voor de GR

Taakindeling begroting 2018	Fte
GGD gewijzigde begroting 2018	
B1 Algemene GGD kosten	0,80
B2 Medische milieukunde + B3 Technische hygiënezorg en even. + B4 Inspecties tattooëages & piercings	8,07
B5 Inzet bij rampenopvang	2,00
B6a Algemene infectieziektebestrijding	16,28
B6b SOA ASG Regeling	15,59
B6c Tuberculosebestrijding	13,56
B7 Epidemiologie	6,90
B8 Gezondheidsbevordering en B9 preventieve. ouderengezondheidszorg	11,2
B10 Beleidsadvisering	5,76
B11 Toezicht op de kinderopvang	17,74
B12 Regeling onverzekerden	
B13+B14 Coördinatie, GGD: zorginstelling	3,59
B15 Overhead GR GGD Basistaken	15,7
<i>Totaal GGD basispakket + overheadtaken</i>	119,42
P1 Taken wet op de lijkbezorging	2,75
P2 Hygiëne-inspecties seksinrichtingen	0,55
P3 Reizigersadvies en -vaccinatie	14,63
P4 Overhead GR GGD Plustaken	0,2
<i>Totaal GGD pluspakket + overheadtaken</i>	15,90
Totaal regionale GGD-taken begroting 2018	135,32
Veilig Thuis gewijzigde begroting 2018	
Advies	7,5
Meldingen	84,7
Coördinatie huisverbod	5,7
Voorlichting	0,2
Overhead GR VT taken (2018)	16,3
Totaal Veilig Thuis begroting 2018	114,3

Overzicht investeringen van de uitvoeringsorganisaties ten behoeve van de GR

Er zijn door de opdrachtnemer gemeente Den Haag geen relevante investeringen gemeld.

Overzicht met toelichting van de bijdrage per gemeente

De specificatie van de bijdrage per gemeente is opgenomen in hoofdstuk 2 van de jaarrekening. De bijdrage-overzichten conform de BBV-taakvelden ten behoeve van aansluiting op de gemeentelijke jaarstukken is opgenomen onder 4.2.

4.3 Overzichten taakvelden conform BBV

4.3.1 Verdelingsprincipe taakvelden over programma's

Programma GGD	
GGD basistaken excl TOKIN	7.1 Volksgezondheid (GGD)
GGD basistaak TOKIN	6.1 Samenkracht en burgerparticipatie (Token GGD)
GGD plustaken	7.1 Volksgezondheid (GGD)
Programma VT	
WMO/DUVO gerelateerde baten en lasten VT	6.81 Geëscaleerde zorg 18+ (VT)
Overige baten en lasten VT	6.82 Geëscaleerde zorg 18- (VT)
Programma Overhead	
Lasten overhead	0.4 Ondersteuning organisatie (Overhead GGD en VT)

4.3.2 Overzicht gerealiseerde baten en lasten per taakveld

Taakvelden gemeenten (x € 1.000)	Begroting na wijziging			Realisatie			Verschil Begroting na wijziging met Realisatie		
	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo
0.4 Ondersteuning organisatie (Overhead GGD en VT)	0	6.942	-6.942	0	7.181	-7.181	0	-239	-239
6.1 Samenkracht en burgerparticipatie (Token GGD)	1.939	1.308	631	1.948	1.404	544	9	-96	-87
6.81 Geëscaleerde zorg 18+ (VT)	2.567	1.745	822	11.873	8.690	3.183	1.083	-1.182	-99
6.82 Geëscaleerde zorg 18- (VT)	8.223	5.763	2.460						
7.1 Volksgezondheid (GGD)	15.302	12.273	3.029	16.422	13.243	3.179	1.120	-970	150
Totaal	28.031	28.031	0	30.243	30.518	-275	2.212	-2.487	-275